

Melih Özdil Tarih Serisi

-5-

**OSMANLI'NIN SON DÖNEMİNDE KIRKPINAR
VE DÜNYA GÜREŞİ**

Melih Özdil

Copyright © 2025 by Melih Ozdil

Tüm hakları saklıdır. Bu kitabın herhangi bir bölümünü, yazarıyla özel bir anlaşma yapılmadığı sürece çoğaltmak yasaktır. Bu kitabın yetkilendirme olmadan veya herhangi bir çoğaltma işlemiyle çoğaltılması, telif hakkının ihlalidir.

Kitabın benden sonraki telif hakları yeğenlerim Defne Özdil ve Deniz Özdil'e aittir.

OSMANLI'NIN SON DÖNEMİNDE KIRKPINAR VE DÜNYA GÜREŞİ

Melih Özdil

ISBN 979-8-89971-879-3

Temmuz 2025

***OSMANLI'NIN SON DÖNEMİNDE KIRKPINAR
VE DÜNYA GÜREŞİ***

Melih Özdil

ABDİOĞLU - ÖZDİL AİLESİ

Abdi Beğ'in Öyküsü

Uygur Türkleri'nden Abdi Beğ 1820-1825 yıllarında üç oğlunu yanına alır ve Gobi Çölü'nden hareketle hayvanlarını sürerek, Hazar Gölü'nün kuzeyinden dolaşarak Anadolu'ya gelir. Mustafa'yı Trabzon'da, Hüseyin'i Asarcık'ta ve Abdullah'ı Havza'nın Taşkaracaviran (Taşkaracaören) köyünde bırakır. Hayvanlarını bir daha asla göremeyeceği üç oğlu arasında paylaşır. Yaşamlarını kurmalarını diler ve Moğolistan'da kalan karısı Mihrican Hatun'un yanına döner.

Kutsal Bir Baba

Zarife Hanım'dan Fidase, Şehriban ve Nazife adında üç kız çocuğu olan Ali Osman Abdioğlu, İstanbul'a gider ve Darülfünun-u Osmani Hukuk Mektebi'nde tahsilini sürdürür. Yazlarını Havza'nın Taşkaracaviran köyünde ailesi ile geçiren Ali Osman Abdioğlu'nun Kadir ve Celal adında iki oğlu daha olur. Okulunu bitirdiği sırada Rus Harbi çıkar ve üçüncü oğlu Sefer'e hamile olan eşini dahi göremeden Erzurum'a gitmek için Haydarpaşa Garı'na gelir. Sıhhiye askeri olarak görev yapan amcaoğlu İzzet Demiralp orada kendisini karşılar ve "Sarıkamış'a giden bir daha dönemez, vazgeç ve burada kal" diye ısrar eder. İzzet'i omuzundan yakalayan ve sarsan Ali Osman "Ben savaşa gitmezsem, sen savaşa gitmezsen, bu memleketi ve köydeki evlatlarımızı kim savunacak?" der ve kendisini bırakmak istemeyen amcaoğlunu eliyle itip trene biner. İzzet, gözyaşları içinde "Ahdım olsun ki, bütün sülalene, bir çocuk dahi olsalar, babama gösterdiğim saygı ile eğileceğim." demekten başka bir şey yapamaz. Ali Osman'ın göremediği küçük oğlu Sefer 1990 yılından sonra şehit maaşı ile ödüllendirilir.

Kutsal Bir Ana

Ali Osman Abdioğlu'nun sevgili eşi Zarife Hanım, 1914 yılında en büyüğü 12 yaşında olan altı çocuğu ile dul kalır. Taşkaracaören köyünde, iki çocuğu olan ablası ile birlikte tarlaları sürüp ekinleri biçerler ve evlatlarını büyütürler. Bir gün bir kitap içerisinde Ali Osman Abdioğlu'nun "Bu benimle bitmemeli, çocuklar da okumalı!" notu bulunur. Aile üç erkek çocuğu birden okutmaya muktedir değildir ve Kadir hakkını okumayı çok isteyen kardeşi Celal'a bırakır. Celal köyde okul olmadığı için yedi yaşında Havza İlkokulu'na gönderilir. Bu kutsal analar yağmur kar demeden her hafta Havza'ya odun ve yiyecek taşırlar. Arapça öğrenip tahsilini sürdüren ve yazları kardeşleriyle tarlada çalışan Celal ilkokulu bitirip Merzifon Ortaokulu'na başlar. Annesi ve teyzesi her ay öküz arabası ile kendisine odun ve yiyecek taşımaya devam ederler. Daha sonra İstanbul Haydarpaşa Lisesi'nde okumayı sürdüren Celal üniversiteyi bitirir ve Fransızca öğretmeni olarak göreve başlar. 1934 yılında "Soyadı Kanunu" çıkar ve Abdioğlu sülalesi Celal'in seçimi ile Özdil soyadını alır.

İÇİNDEKİLER

OSMANLI'NIN SON DÖNEMİNDE KIRKPINAR VE DÜNYA GÜREŞİ

Kırkpınar Tarihi	07
I- Kırkpınar Güreşlerinin Başlangıcı	09
II- Osmanlı Devleti'nde Kırkpınar Yağlı Güreşleri	11
Sultan Abdülaziz'in Yurt Dışı Gezisi	13
Sultan Abdülaziz'in Katli	14
Balkan Savaşları ve Sonrası	17
III- Osmanlı'nın Son Döneminde Kırkpınar'ın Ünlü Pehlivanları	20
Arnavutoğlu Ali	21
Kazıkçı Karabekir	21
Kavasoglu Koca İbrahim	22
Gaddar Aliço	22
Hergeleci İbrahim	24
Yusuf İsmail	24
Kurtdereli Mehmed	26
Adalı Halil	27
Katracı Mehmed	28
Cihan Pehlivanı Kara Ahmed	30
Filiz Nurullah	33
Kavalalı Çolak Mümin	34
Madralı Ahmed	35
Kızılıklı Mahmud	36
Osmanlı Güreşçilerinin Yurt Dışı Müsabakaları	37
I- Korkunç Türkler	39
Kazandereli Memiş Pehlivan	39
Oluklulu Kel Mehmed Pehlivan	39
Joseph Doublier ve Osmanlı Güreşçilerinin Avrupa'ya Gidişleri	39
Joseph Doublier Güreş Sirki	40
Türkler Güreşi Paris'e Geri Getirdiler	40
Yusuf İsmail'in Paris Güreşleri	42
Yusuf İsmail'in Paul Pons ile Yaptığı Söylenen İki Karşılaşma!	46
Yusuf İsmail - Hergeleci İbrahim Güreşi	48
Güreşin Kralları, Edmond Desbonnet	49
II- Yusuf İsmail'in Amerika Güreşleri ve Ölümü	69
Yusuf İsmail'in Ölümü	75

III- Adalı Halil'in Amerika ve Avrupa Güreşleri	81
Dünya Şampiyonaları	83
I- Paris Dünya Güreş Şampiyonaları	85
Kara Ahmed'in Dünya Şampiyonluğu	86
Kara Ahmed'in Avrupa Güreşleri	89
Paris At Canbazhanesi (Nouveau Cirque Theatre)	90
II- Dünya Şampiyonu Güreşçiler (1898 - 1925)	93
III- Güreşin Efsaneleri	101
Paul Pons (1864-1915)	101
Magnus Bech-Olsen (1866-1932)	102
Jess Pedersen (1879-1946)	104
George Hackenschmidt (1877-1968)	105
Frank Gotch (1878-1917)	106
Ghulam Mohammad Baksh But (1878-1960)	109
Ghulam-Kurtdereli Maçı	110
Cumhuriyet Döneminde Kırkpınar	115
I- Kurtuluş Savaşı Sonrası Kırkpınar'ı Sürdürme Çabaları	117
II- Cumhuriyet Dönemi Kırkpınar Başpehlivanları	125
Kırkpınar Tarihi Üzerine Oyunlar	145
I- Osmanlı'nın Son Döneminde Kırkpınar Pehlivanları	147
1860-1914 Yılları Arasında Kırkpınar	147
II- Yusuf İsmail ve Adalı Halil'in Yurt Dışı Güreşleri	151
III- Düzmece Kırkpınar Tarihinin Gerekçeleri!	153
Yusuf İsmail'i Kahraman Yapma Çabası	153
Adalı Halil Hesabına 18 Kırkpınar Başpehlivanlığı Yazmak!	154
Alavere Dalavere!	154
IV- Kültürel Mirasımız Kırkpınar	159
Umut Karadoğan'ın Belgeleriyle Anlattığı Kırkpınar Tarihi!	159
Uluslararası V. Tarihi Kırkpınar Sempozyumu	163

KIRKPINAR TARİHİ

1. Bölüm

I

Kırkpınar Güreşlerinin Başlangıcı

Kırkpınar güreşlerinin başlangıcı ile ilgili efsane şöyle anlatılmaktadır:

1359 yılında Şehzade Murad, Lala Şahin Paşa ile birlikte İstanbul yolu üzerindeki Tzrollum'u (Çorlu) ve çevresindeki şehirleri fethetti. Bu sırada Bizans'a ait Domuzhisar'ı da Osmanlı topraklarına katıldı. Edirne'ye yönelen kuvvetler Ahırköy mevkiinde mola verdiklerinde içlerinden 40 asker her zaman olduğu gibi güreş tutmaya başladılar. Bu sırada, daha önce de birbirleri ile defalarca güreşen ve yenilemeyen iki kardeş Ali ile Selim yine karşı karşıya geldiler. Gün boyu güreşmelerine rağmen birbirlerine üstünlük sağlayamayan ve akşam üzeri yorgunluktan halsiz düşerek yaşama veda eden kardeşler, bir incir ağacının altına gömüldüler. Bir süre sonra olay mahalline gelen askerler mezarların arasından pınarların kaynadığını görünce orayı "Kırkpınar" adıyla anmaya başladılar.

Kırkpınar Yağlı Güreşlerinin Yapılmadığı Yıllar

Kırkpınar yağlı güreşlerine savaş ve diğer nedenlerden ara verildiği yıllar da oldu:

- 1-1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı nedeniyle 1878, 1879, 1880 ve 1881 yıllarında Kırkpınar panayırı ve güreşleri yapılamadı.
- 2- Halkın kendi aleyhinde nümayiş ve gösteriler yapmasından endişe duyan **Sultan II. Abdülhamit**'in emirlerine bağlı olarak Kırkpınar güreşleri 1895 yılından itibaren 1906 yılına kadar 11 yıl süre ile yapılmadı.
- 3- 1906 yılında **II. Abdülhamit**, Kırkpınar güreşlerinin yapılmasına onay verdi. Padişah'ın çekinceleri sebebiyle 1907 yılında Kırkpınar güreşleri yapılmadı.
- 4- 1908 yılında Padişah, Kırkpınar güreşlerinin yapılmasına yine onay verdi. 1909 yılında 31 Mart Vakası sebebiyle Kırkpınar güreşleri yapılmadı.
- 5-1910-11 yıllarında Arnavut isyanı ve pehlivanların yurt dışında güreşmeyi tercih etmeleri sebebiyle Kırkpınar güreşleri yapılmadı.
- 6-1912-1913 yıllarında Balkan Savaşları sebebiyle Kırkpınar güreşleri yapılmadı. Edirne, 26 Mart 1913 - 10 Temmuz 1913 tarihleri arasında Bulgarlar tarafından işgal edildi. Barış antlaşmasından sonra Kırkpınar'ın yeri Osmanlı sınırları dışında kaldığı için 1914 yılı güreşleri Kapıkule yakınındaki Viran Tekke'de yapıldı.
- 7-Birinci Dünya Savaşı nedeniyle 1915-16-17-18 yıllarında ve daha sonra Trakya Yunan işgalinde kaldığı için 1919-20-21-22 yıllarında da Kırkpınar Güreşleri yapılamadı.
- 8-Türk ordusu 25 Kasım 1922 tarihinde Edirne'yi kurtardıktan sonra 1923 yılında Kırkpınar panayırı yine yapılamadı. Cumhuriyet Dönemi'nde ilk Kırkpınar Güreşleri diyebileceğimiz panayırırsız güreşler, Edirne Milli Eğitim Müdürü ve aynı zamanda Türk Ocağı Başkanı olan **İsmail Habib (Sevük) Bey**'in öncülüğünde 30 Mayıs 1924 tarihinde Sarayıçi'nde organize edildi.

9-Edirne Belediye Başkanlığı organizasyonu ile 2020 yılında gerçekleştirilecek olan 659. Kırkpınar Yağlı Güreşleri koronavirüs salgını nedeniyle yapılamadı.

Cumhuriyet'in ilanından sonra Kırkpınar güreşlerinin tekrar başlatılması için altı arkadaş önyak oldular. **Şevket Ödül, Ekrem Demiray, Tevfik Sülün, Nazım, Mehmed ve Şazi** adlarındaki bu kişiler 18 Mayıs 1924 tarihinde Edirnelilerin mesire yerlerinden olan Sarayıçi'nde yeniden Kırkpınar güreşlerini başlattılar. Bu güreşlerden önce, 1923 yılında Sarayıçi'nde Türk Ocağı tarafından organize edilen bir eğlence sırasında **Adalı Halil**'in yönetiminde güreş müsabakaları yapıldı.

1925 yılında "Kırkpınar Güreşleri" adını da alarak günümüze kadar gelen Kırkpınar, eski yıllarda Ramazan ayı hariç mutlaka Hıdrellez etkinlikleri çerçevesinde 3-5 Mayıs'ta, 1956 yılından sonra da Haziran ayı içinde düzenlendi. 2014 yılında Sarayıçi'nin aşırı yağmurlardan dolayı su altında kalması nedeniyle sonraki yıllarda Temmuz ayları tercih edildi. 1966 yılından itibaren bu organizasyon için "Tarihi Kırkpınar Yağlı Güreşleri ve Kültür ve Sanat Etkinlikleri" adı kullanıldı.

Cumhuriyet döneminin ilk yıllarında Çocuk Esirgeme Kurumu yararına düzenlenen Kırkpınar Yağlı Güreşleri halkın ilgisini çekti. Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Merkezi 1932 yılından itibaren Ankara, İstanbul ve İzmir'de de güreşler düzenlemeye başladı. Hatta Ankara'da düzenlenecek olan yağlı güreşlerde başpehlivan olan kişinin "Türkiye Başpehlivanı" olarak ilan edileceğini de açıkladı.

1938 yılından itibaren Cumhuriyet Halk Partisi Genel Sekreterliği ve Halkevi'nin öncülüğünde Kırkpınar Güreşleri'nin yine Çocuk Esirgeme Kurumu yararına düzenlendiğini görmekteyiz. Cumhuriyet Halk Partisi tarafından her yıl güreşçilere çeşitli ödüller verilmek üzere parti temsilcileri Edirne'ye gönderildi ve boylarında dereceye giren pehlivanlar ödüllendirildi. 1950 yılında yapılan seçimlerden sonra Sarayıçi alanını da eline geçiren Edirne Belediyesi, Kırkpınar güreşlerinin organizasyonunu üstlendi.

Dünyanın en eski geleneksel spor faaliyetlerinden biri olan Tarihi Kırkpınar Yağlı Güreşleri, Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Edirne Belediyesi'nce yürütülen çalışmalar neticesinde 16 Kasım 2010 tarihinde Kırkpınar Yağlı Güreşleri Festivali adı ile Unesco'nun İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirasının Temsili listesine aday gösterildi.

Umut Karadoğan'ın araştırmalarına bağlı olarak

Hans Peter Laqueur, Osmanlı'da güreş eğitimi veren pek çok tekkenin tarikat tekkesi sanıldığını, fakat 1827 yılından itibaren hiçbirinin dini kimliğinin kalmadığını ve eski ihtişamlı zamanlarına dnemediklerinden söz eder. Pehlivan tekkeleri, uzun yıllar boyu görevlerini layıkıyla yerine getirdiler; fakat **I. Abdülhamid** devrinden sonra bu kurumlar miskinlerin ve düşkünlerin uğrak noktaları haline dönüşüp gayelerinden tamamen uzaklaştılar.

Osmanlı Devleti'nde, Seferli Koğuşu'nun tesis edilmesinin ardından pehlivanların sarayda kalıcı bir yeri oldu. Yağlı güreş pehlivanları, Padişah'ın ve diğer saray erkanının verdiği görevlerde başarılı olduklarında hızla yükseldiler. Örneğin, Hasodabaşı mevkiine getirilerek Padişah'ın lütfuna ve iltifatına mazhar olan pehlivanlar da oldu. **Sultan IV. Murad, Deli Hüseyin Paşa, Musa Paşa, Filibeli Hafız Ahmed Ağa, Hasodalı Melek Ahmed Ağa, Hattat Hasan Paşa** gibi, pehlivanlar ile güreş yapan saray erkani olduğu da bilinmektedir.

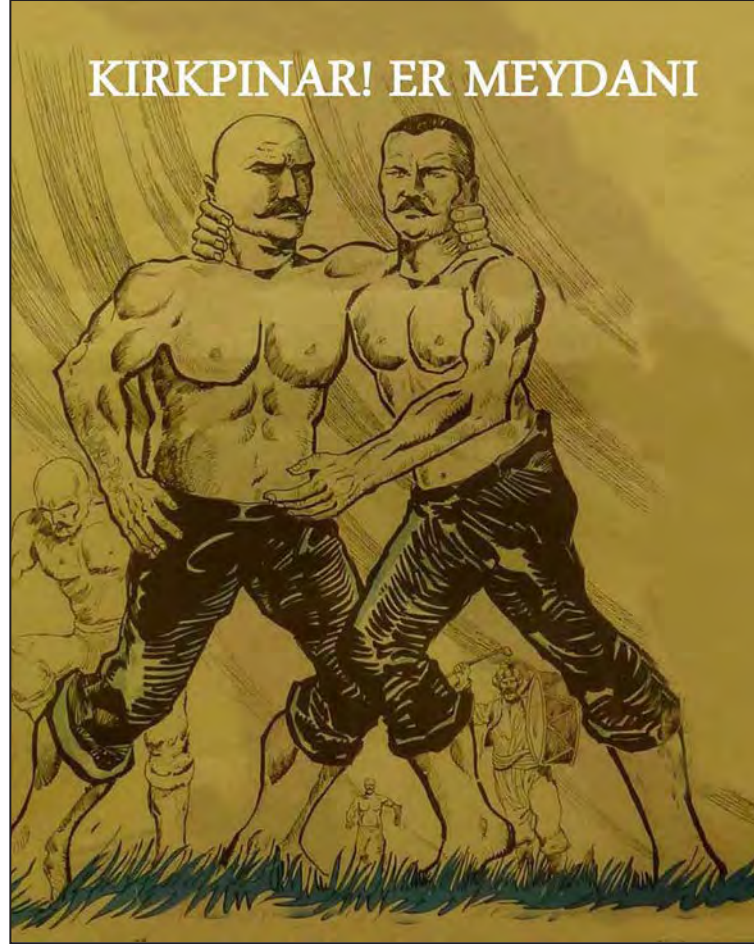
Kırkpınar ve yağlı güreş sadece Osmanlı ülkesinde değil, Avrupa lkelerinde de her zaman ilgi uyandırdı. Özellikle siyasi bir mesaj vermek gayesi ile Padişahlar, İstanbul'a gelen başta yabancı misyon şefleri başta olmak üzere pek çok ziyaretçiye, huzurlarında yaptırđıkları güreşleri izlettiler ve sonunda onların görüşlerini de aldılar. Görüş beyan edenlerden birisi de 1670-1677 yılları arasında **İngiliz Elçisi Sir Daniel Harvey**'in yanında getirdiği rahip **Dr. John Corvey**'dir. Ülkenin muhtelif yerlerini gezdikten sonra en fazla etkilendiği yerin Edirne olduğunu ifade eden **Corvey**, Edirne şenliklerinin de anlatıldığı bir eseri kaleme aldı. **Corvey** bu eserinde 1675 yılında Edirne'de gördüğü Kırkpınar Yağlı Güreşleri'nin anlatır ve yağlı güreş sporunun yalnız güce, nefese değil, zekaya dayalı olduğunu da söyler.

1839 yılında tahta geçen **Sultan Abdülmecid** döneminin öncesinde yapılan Kırkpınar güreşleri ve pehlivanlar hakkında maalesef bilgi sahibi değiliz. Kırkpınar güreşlerinin sonuçları ile ilgili bilgilerimiz **Abdülmecid**'in son yılında Başpehlivan olan **Arnavutoğlu Ali** ile başlar. Kastamonu'nun Cambaz köyünden doğan **Ali**, güreşe çocukluk yıllarında başladı ve 15 yaşına geldiğinde İnebolu kayıkılarının yanına çalışmaya gitti. Çalıştığı gemi ile Yunanistan'ın Mora Yarımadası'na gittiğinde akrabasının yanında helvacılığa başladı. Bu yerde ikame ederken yaptığı güreşlerde gösterdiği başarılar sebebi ile Arnavut beyler tarafından himaye edildi ve burada yağlı güreşin inceliklerini öğrendi. Anadolu'ya döndüğünde artık lakabı "**Arnavutoğlu**" olmuştu. 1860 yılında Kırkpınar'ı kazanmasının ardından **Abdülmecid** devrinde saraya intisap etti. 180 cm boyunda ve 90 kg. ağırlığında bir pehlivandı.

O dremin **Arnavutoğlu** gibi birkaç ünlü pehlivanı daha vard; **Duralı İsmail, Makarnacı Hüseyin** ve Sivas Akkoyunlu **Kazıkçı Karabekir**. Karakucaktan yağlı güreşe geçen **Karabekir**, namını kazık oyunundaki başarisından aldı. 1854-1855 yılları arasında Sivastopol Savaşı'nda topçu neferi olarak görev alan **Kazıkçı Karabekir** pehlivan, 1861 yılında Kırkpınar'ı kazanarak n yaptı. 150 kg ağırlığında olan Pomak pehlivan **Kvasoğlu İbrahim**, 1863 yılında Kırkpınar'da başpehlivan olduktan sonra saraya alındı. Sarayda güreşçileri eğitmekle görevlendirilen Kvasoğlu ilk iş olarak akrabası olan **Kara İbrahim**'i saraya takdim etti ve şamdancıbaşı olarak göreve başlattı.

Pomak (Pamukulu) Osman pehlivandan güreşi ğrenen **Kara İbrahim**, 1838 yılında Plevne şehrine bağlı Lofça kasabasının "Letnia" köyünde doğdu. Gösterişli, yakışıklı ve içine kapanık, hayırsever,

mütevazı, kibirden arınmış bir pehlivan olan **Kara İbrahim**'in, güreşirken ince ve zevk veren bir stili tercih ettiği söylenir. Rakiplerini ilk aşamada yenmez, önceden belirlediği oyuna getirmek için yorar ve bu sebeple de hiçbir pehlivan onunla uzun süre güreş tutamazdı. Soğukkanlılık, cesaret, dayanıklılık, sürat, fiziki kuvvet ve güreş ilminin hemen tüm bilgilerini bünyesinde barındıran bir pehlivandır. **Sultan Abdülaziz** ile birlikte yurtdışına gitti., Paris'te güreş tuttu. Padişah'ın lütfuna da mazhar olan **Kara İbrahim**'e Sultan, Mandıra köyünün (Büyük Mandıra Beldesi) arazini bağışlamış ve saraya süt ve süt ürünleri üretmesini istedi. Pehlivan her yıl sonbahar mevsiminin başında muhtemelen Eylül ayından itibaren İstanbul'dan ayrılarak inzivaya çekilir ve altı ay müddetle ortaya çıkmazdı. Sultan tarafından gözetilen pehlivanın ihtiyaç duyduğu her şey kendisine ulaştırılıyordu. Çünkü parasını hayır işlerine, fukaralara dağıtan, toplumdan genelde uzak duran, küçük bir odada yaşayan, kapısını da açık tutan, az konuşan bir pehlivandı. **Kara İbrahim** pehlivanın en eski rakipleri Avusturya istimbotunda çalışan **Aglizi** ve **Cemil** pehlivanlardı. Ama ikisinin gücü de **Kara İbrahim** pehlivana denk değildi. 1895 yılında vefat ettiğinde Çırağan Sarayının karşısındaki Yahya Efendi Camii'nin avlusuna defnedildi.

Makarnacı Hüseyin pehlivanın 1844 yıllarında, Silistre'nin Sulh köyünde dünyaya geldiği tahmin edilmektedir. 1862 yılında Kirkpinar dahil elde ettiği başarılar sayesinde, **Sultan Abdülaziz** devrinde saraya alındı. **Makarnacı Hüseyin** pehlivanın tırpanı ile ün salmış, boynunun kalınlığından çenesi belli olmayan, 175 cm. boyunda kolları bacakları kalın bir pehlivandı. 1878 yılında Bilecik'in Pazaryeri ilçesine bağlı Dereköy'de yaşamaya başlamış ve 1910 yılında vefat etti.

Kel Aliço 1844 yılında Plevne'nin Lofça kazasının Ozikoviça köyünde dünyaya geldi. Sert ve hırçın bir pehlivan olması sebebi ile "Gaddar" lakabıyla anılan **Aliço**, 1863 yılında çıktığı ilk Kırkpınar'da başarılı güreşler yaptı ve 1964 yılında Kırkpınar Başpehlivanı olduktan sonra saraya alındı. **Aliço** 1894 yılında son kez Başpehlivan olduktan sonra güreşi bıraktı. Kırkpınar'ın yapılmadığı 1878-79-80-81 yıllarını da hesaba katarsak, **Aliço** 31 yıl kimseye yenilmeden Başpehlivanlık ünvanını elinde tuttu. Fiziki görünümünden ötürü "Kel" olarak da bilinen **Aliço** izinsiz olarak Kırkpınar'a katıldığı için saraydan çıkarıldı. 1886-1889 yılları arasında karşısına çıkacak pehlivan olmadığından Kırkpınar'da kispet giymeden başpehlivan oldu. 1919 yılında Koyunyeri (Kel Aliço) köyünde vefat eden **Aliço**'nun evinin olduğu yerde günümüzde onun adını taşıyan bir ilköğretim okulu bulunmaktadır. 2008 yılında İpsala'da Kel Aliço Pehlivanı Tanıtma ve Yaşatma Derneği kuruldu.

1861 yılında tahta geçen **Sultan Abdülaziz** saray bünyesinde en fazla pehlivan besleyen padişahı. Sarayında yer alan pehlivanların tamamı Kırkpınar'dan yetişmeyediler. **Sultan Abdülaziz** Dolmabahçe, Beylerbeyi, Çırağan saraylarında ikamet ettiğinden pehlivanlarını da bu saraylara yakın yerlerden birisi olan İhlamur Kasrı Saya Ocağı'na yerleştirdi ve idmanlarını da kasrın bahçesinde yaptırdı. Müsabakalar için genellikle Kağıthane, Ayazağa ve Yıldız Bahçesi tercih edildi.

Sultan Abdülaziz'e kadar Hamlacılar ve Şamdancılar Saya Ocağı'nda dağınık halde yaşarlarken bu dönemde ocak sadece pehlivanlara mahsus bir akaret haline getirildi. Bunun dışında Serencebey civarında beşer bölüklü, iki daire genişliğinde bir yere de padişahın İstanbul'a çağırıldığı ve misafir olarak gelen pehlivanlar yerleştirildi. **Lofçalı Kara İbrahim, Tokatlı Keçecili Şeyh Kasım, Lofçalı Kavasoglu İbrahim, Plevneli "Gaddar" Kel Aliço, Silistrelili Makarnacı Halil Hüseyin, Filibeli Hançoğlu Halil** dönemin önemli pehlivanlarıdır. Dönemin ikinci derece pehlivanları ise **Sarı Hüseyin, Hamlacı Mustafa, Hamlacı Kayisoğlu, Küçük Danacı, Büyük Danacı, Karagöz Ali, Pomak Deli Murad, Hasahırlı Abdurrahman, Şumnulu Kara Ahmed, Yusuf'un İsmail**'in hocası **Pomak Osman, Suyolcu Mehmed (1840-1947)** ve **Çorumlu Zeynel**'dir.

Ocağın birinci bölüm birinci dairesinde **Makarnacı Hüseyin** pehlivan, birinci dairesinin ikinci bölümünde **Silistrelili Sarı Mehmed** pehlivan, birinci dairesinin üçüncü bölümünde **Lofçalı Ahmed** pehlivan, birinci dairesinin dördüncü bölümünde **Kündeci Pomak Hasan** pehlivan, birinci dairesinin beşinci bölümünde **Balçıklı Arap Mustafa** pehlivan ikame ederken, ikinci daire birinci bölümde **Deliormanlı Ahmed** pehlivan, ikinci daire ikinci bölümde **İbriktar Hasan** pehlivan, ikinci daire üçüncü bölümde **Seyranoğlu Mahmud** pehlivan kalmaktadır. İkinci daire dördüncü bölüm **Gaddar Kel Aliço** pehlivana ayrılmış, beşinci bölümde misafir olarak gelecek pehlivanlara ya da sair misafirlere tahsis edildi. Bu sırada katılımın fazla olması nedeniyle Kırkpınar, da güreşlerin başladığı Simonia (Ammovounon) köyünden Edirne, Sarayı'ne taşındı.

Sultan Abdülaziz'in Yurt Dışı Gezisi

Sultan Abdülaziz, huzur güreşlerine farklı bir boyut kazandırdı. Kendisinin 1867 tarihinde Avrupa'nın bazı ülkelerine 59 kişilik bir devlet ricali ile yaptığı seyahat bir Osmanlı padişahının ilk yurtdışı gezisidir. İşte bu devlet ricalin içerisine **Arnavutoğlu Ali** ve **Kara İbrahim** adlı pehlivanları da almıştır ki, onların hem gösterişli vücutlarını hem de heybetlerini gittikleri yerlerde sergileme fırsatını değerlendirerek, Avrupalı devletlere Türk'ün varlığını fiziksel boyutuyla da olsa göstermek hem de bir nevi "gözdağı" vermek amacını güttü. Elbette böyle bir olayı kaçırmak istemeyen Avrupa basınında pehlivanlar ilgi odağı haline geldi. **Sultan Abdülaziz** bu iki pehlivanı Paris Ellysee Sarayı'nın bahçesinde ritüellere aykırı olarak yağlanmadan güreştirerek, güreş özlemini de giderdi.

Sultan Abdülaziz Paris'te.

Sultan Abdülaziz'in Katli

Sultan Abdülaziz saltanatı zamanında yayınladığı ferman ile ülkenin tüm maharetli, kendine güvenen pehlivanlarını İstanbul'a davet etti. Hatta pehlivanların durumdan haberdar olabilmesi adına devrin valileri, mutasarrıfları da yoğun çalışmalar yaptılar. Bu süre içerisinde Pazartesi ve Perşembe günü hariç saray kurları doğrultusunda güreş müsabakaları tertip edildi. İstanbul'da yapılan müsabakalarda en fazla başarı gösteren **Keçeci Kasım** pehlivan oldu ve yaşadığı köy onun mülkü haline getirildi. Zaman zaman güreş tutan **Sultan Abdülaziz**, **Gaddar Kel Aliço** ile üç defa karşı karşıya geldi ve bu müsabakaların tamamını kaybetti. Burada kaybetme şekli, pehlivanın elinden kurtulamayacağı bir oyun ile altta kalması halidir ki, padişahın sırtının yere geçirilmesi mümkün değildir.

Sultan Abdülaziz devrinde sadece pehlivan ocağında değil, devletin tüm kademeleri de bir ıslahat hareketi başladı. Özellikle Osmanlı donanmasında ve diğer askeri birimlerinde modernizasyona gidilirken, askerin ve toplumun eğitimi konusunda da yoğun bir mesai harcandı. Yapılan bu çalışmalar devletin dışarıdan aldığı ödünç paralarla yapıldığından toplum içerisinde infial uyandırmamış, ancak bu paraların bir kısmı sarayların restorasyonu ve yenilerinin inşası için kullanıldığında **Sultan Abdülaziz**'e karşı muhalif sesler yükselmeye başladı. Bu gelişmeler **Sultan Abdülaziz**'in tahttan indirilmesine ve öldürülmesine varan süreci başlattı.

Sultan Abdülaziz'in şüpheli ölümü tartışmaları da beraberinde getirdi. Sultanın katledildiğini düşünenler, Padişah'ın yakınındaki devlet adamları tarafından hal edilmesinden 22 gün sonra Feriye Sarayı'nda yarı kapalı bir hapis hayatı sürdüğü sırada, azmettirilen **Yozgatlı Mustafa** pehlivan ve arkadaşlarının cinayeti işlediklerini iddia ettiler. Padişah'ın direnç göstermemesinin sebebi de "kendisine hez zaman yakın oldukları için güreşçilere güven duyuyordu" şeklinde açıklandı. Yapılan soruşturmada zabıtlar, Padişah'ı katlettiğinin aşikar olduğunu, itirafçı olursa suçunun hafifleyeceği, hatta bağışlanabileceği yolunda telkinlerde bulunmuş olsalar da **Yozgatlı Mustafa** cinayeti işlediğini kabul etmediği gibi olayın faileri de bilmediğini ileri sürdü.

Sultan Abdülaziz'in katlinden beş yıl sonra **Pervin Felek Hanım**'ın konuya ilişkin bazı gizli kalmış bilgileri, gerekli yerlere duyurması ve bunun üzerine merhum Padişah'ın ailesinin varsa, işlenen suça iştirak edenlerin yargılanması talebi doğrultusunda, 29 Haziran 1881 tarihinde kurulan Yıldız Mahkemelerinde dava yeniden görüldü. Öncelikle saray güreşçilerinden **Yozgatlı Mustafa** pehlivanın sorgulanması ve tutuklu olarak İstanbul'a gönderilmesi için Yozgat Valiliğine bir yazı gönderildi. Bu mahkemedeki sorghulamalar aslında suçlamaların kabul edilmesini sağlamaktan başka bir amaca hizmet etmemektedir. **Boyabatlı Mehmed** pehlivan hakkında da bilgiler veren **Yozgatlı Mustafa** pehlivan olayın vukuunda sarayda olan herkesin sorguya çekilmesini sağladı ve yaşananlar hakkında ayrıntılı açıklamalarda bulundu. **Yozgatlı Mustafa** Padişah'ın kesik bileklerinden tutmak suretiyle koluna müteaddit defalar on kuruşluk bakır para vasıtası ile atel yaptığını, kanın nafile akışını önlemek istediğini ancak bunda muvaffak olamadığını da iddia etti.

Sultan Abdülaziz'in son günleri!

II. Abdülhamid 31 Ağustos 1876 tarihinde tahta geçmesinden sonra 1878 yılında Rus harbi başladı ve o yıl Kırkpınar yapılmadı. Bu sırada Edirne işgal altında kaldı ve şehir 13 Mart 1878 tarihinde Osmanlı'ya iade edilmesine rağmen harabe halindeki bölgede üç yıl daha güreşlere ara verildi. Ardından 1882 yılının Hıdırellez'inde yapılan Kırkpınar güreşlerinde başpehlivanlığı yine **Gaddar Kel Aliço** kazandı.

1890 yılında, **II. Abdülhamid**'in izni ile 24 Mayıs günü açılan Kırkpınar panayırı üç gün devam etti ve olaysız sona erdi. Panayırda sorun yaşanmadı ve müsabakaları izlemek için gelenler vilayet zabıtasının aldığı emniyet tedbirleri sayesinde memleketlerine güvenli biçimde dönüş yapabildiler.

1892 yılı Kırkpınar panayırı da aynı şekilde 3 Mayıs'da Hıdırellez zamanı toplandı ve müsabakalara 6.000 kişi katıldı. Dönemin gazeteleri alınan tedbirler sayesinde şehir içinde ve dış mahallelerde sorun yaşanmadan panayırın tamamlandığını yazdılar.

Osmanlı'da panayırlar o yörenin varlıklı veya saygı duyulan kişileri tarafından tertip edilirdi. Bu yüzden Anadolu'daki her panayır aynı öneme haiz değildi. Ankara, Antalya, Edirne, Çanakkale (Çardak), Tekirdağ, Adana gibi şehirlerde kurulan panayırlar, pehlivanların takip ettiği organizasyonlar olarak daima öne çıktı. Gelibolu Mevlevi Tekkesi Şeyhinin, Çardak ilçesinde 1894 yılında tertiplemediği güreşlerde **Kurtdereli Mehmed** pehlivan ile **Yusuf İsmail** pehlivan ilk defa eşleştiler. **Yusuf İsmail**, **Kurtdereli Mehmed** pehlivanın kışpetini yırtınca müsabaka sona erdi ve iki pehlivan bir daha karşı karşıya gelmediler.

Aliço'nun 27. kez Kırkpınar Başpehlivanı olduğu 1894 yılı sonunda Padişah'ın çekinceleri nedeniyle Kırkpınar ile birlikte pehlivanların merkezden izin almaksızın meydanlarda güreşmeleri de yasaklandı. Bu yıllarda huzur müsabakaları yapıldı ve başarılı güreşçiler ödüllendirildiler. Yine de meydanlarda, nümayişin olabileceği açık arazilerde güreşmelerine izin verilmediği için pehlivanlar kendi imkanlarıyla nafakalarını temin, sporlarını daim kılabilmek adına menajerler vasıtasıyla yurtdışına çıkma kararı aldılar. Böylece yaşağın sona erdiği 1906 yılına kadar ve daha sonra birçok ünlü Kırkpınar pehlivanı rızklarını Avrupa ve Amerika'da aradılar.

Poses de lutte Turque dans les jardins de Constantinople avant une seance devant le sultan
Djemil - Pamougki Osman Ali Bey Alitho - Kara Ibo Yousseuf

Huzur güreşi.

Pehlivanların gittikleri ülkelerde kendi isimleri ile Padişah'ın adının birlikte anıldığını öğrenen üst düzey devlet ricali bundan rahatsız olmuştu. Avrupa gazetelerinde, özellikle de Journal de Paris'nin 19 Mart 1895 tarihli nüshasında Osmanlı pehlivanları için "Padişah'ın Aslanları" veya "Padişah'ın güreşçileri" gibi adlarının takılmasından duyulan rahatsızlığı dile getirdiler ve mezkur gazetelere tekzip yazıları göndermek sureti

yaşananları doğru bulmadıklarını açıkladılar. Ayrıca, bazı Avrupa gazetelerinin Osmanlı Devleti sınırından girişine yasak getirilmiş olsa da bir müddet sonra yayınlanan tekzip yazıları sebebi ile Journal de Paris başta olmak üzere diğer Avrupa gazetelerinin yeniden İstanbul'da satışına izin verildi.

II. Abdülhamid'in 25. Yıl kutlamalarında, İstanbul'a davet edilen yabancı devlet adamları ve misyon şefleri için huzurunda güreş müsabakaları tertip edildi. Bu müsabakalara **Mestan, Küçük Yusuf, Kara Ahmed, Abdurrahman** adlı pehlivanlar iştirak ettiler. Tertip edilen yağlı güreş karşılaşmalarında **Kara Ahmed**'in Fransız, Avusturyalı, Alman ve Rus pehlivanları alt etmesi Padişah'ı son derece mutlu etti. Müsabakalar tamamlanınca, Sultan iştirak eden sporcuları Sanayi Madalyası ile ödüllendirdi. Bu müsabakanın bir benzeri de 24 Ekim 1901 tarihinde Türk yağlı güreşini tanıtmak amacıyla Scarlet Okul Gemisinde **Alman Prensi Albert** için tertiplenen huzur güreşiydi. Bu müsabakalara Bulgaristanlı **Molla İbrahim, Adalı Halil, Kara Ahmed, Kurtdereli Mehmed, Bulgaristanlı Ethem** ve **Mestan** pehlivanlar iştirak ettiler.

Uzun çabaların ardından, 3 Mayıs 1906 Perşembe günü Edirne Valisinin de katılımıyla açılan Kırkpınar pınarını **Kahveci Tahir Ağa** tertip etti ve **Adalı Halil** pehlivanın bu Kırkpınar'da kışpetini asacağı da duyuruldu. 545. Kırkpınar Yağlı Güreşleri'nin başpehlivanlığını **Ali Ahmed** (Çapraz) kazandı. Osmanlı Devleti'nde pehlivanlar sadece güreştikleri için değil, kendilerine verilen hemen her görevde başarılı oldukları için taltif edildiler. Samsun Kotracılar Kethüdası **Hüseyin Pehlivan** ile **Akçaabatlı Mehmed Reisoğlu Mustafa** da o dönemde Rütbe-i Harp madalyası aldılar.

Çardak güreşlerinin en namlı pehlivanı **Küçük Yusuf**'tur. **Küçük Yusuf** "Tophaneli Yusuf" olarak da biliniyordu. 1866 yılında Şumlu'nun Erikli köyünde dünyaya geldi. Asıl adı **Mehmed**'dir. **Yusuf İsmail** pehlivanın gölgesinde kalsa da "Küçük" lakabı halk tarafından uygun görülen **Yusuf** pehlivan, 1894 yılında Çardak güreşlerinde **Kara Ahmed** ile birlikte başaltına soyundu ve onu yenerek başa güreşme hakkını elde etti. 26 Kasım 1898 tarihinde **Kurtdereli Mehmed**'e mağlup oldu ve 5 Eylül 1900 tarihinde Soğanlı Yağlı güreşlerini kazandı. 1905 yılında Rize'nin Fındıklı ilçesi Yenice (Enberler) köyünde, güreşi bırakmış olmasına rağmen köylünün ısrarı üzerine **Kızılıklı Mahmud** pehlivanın karşısına çıkan pehlivan kendisinden çok daha cüsseli rakibi ile mücadele edemeyeceğini anladı ve elini öperek müsabakayı sonlandırmak istedi. **Kızılıklı Mahmud** pehlivan bunu kabul etmediği gibi **Küçük Yusuf**'un meydandan kaçtığını ima eden ifadeler kullanıp güreşe devam etti. Yağmurun yoğunlaştığı, her yerin balçık ve su birikintisi dolduğu meydana, alta düşen ve başı su birikintisinin içinde kalan **Küçük Yusuf** nefesiz kaldığını belirten çırpınışlarının ardından, zorlukla kenara taşındı. Uzun bir süre kimsenin yanına sokulmaya cesaret edemediği **Küçük Yusuf** pehlivan, böylece er meydanında son nefesini verdi.

Balkan Savaşları ve Sonrası

Kırkpınar güreşleri, 8 Ekim 1912'de başlayan I. Balkan Savaşı'nda Edirne şehri Bulgarların hakimiyetine geçince tekrar kesintiye uğradı. İlk savaşın devamı olan II. Balkan Savaşı da Kırkpınar'ın yapılmasını önledi. Kırkpınar yöresi 10 Temmuz 1913 tarihine kadar Bulgaristan'ın işgalinde kaldı. 29 Eylül 1913 tarihinde imzalanan İstanbul Anlaşması'nın hemen ardından, 30 Eylül 1913 tarihinde, Edirne yöresinin idari heyeti Kırklareli, Lüleburgaz-Pınarhisar bölgesinde geçici bir Batı Trakya Türk Hükümeti kurdu. Bu gelişme üzerine İstanbul Anlaşması'nın uygulanmasını sağlamak adına, Bahriye Nazırı **Ahmed Cemal Paşa**, Batı Trakya'ya geldi ve yörenin yöneticilerini ikna ederek 25 Ekim 1913'te Batı Trakya Bağımsız Hükümeti'nin kendisini feshetmesini ve bölgenin Bulgarlara teslim edilmesini sağladı.

14 Kasım 1913'e kadar devam eden Balkan savaşlarının ardından bölge Bulgarlara terk edildiğinden, 1914 yılı Kırkpınar müsabakaları Himaye-i Etfal Cemiyeti İdare Heyeti'nden **Rasim (Ertürk) Efendi, Kavaf**

Recep, Terzi Şevket Efendi, Çubukçu Rasim Çavuş, Kıyıklı Rıza Efendi, Bedestenli Mahmud Efendi'nin şahsi girişimleri ile Sarayıçi mevkiine taşındı. Seyir için tribün inşa edildi ve **Hergeleci İbrahim**'in Başpehlivan olduğu müsabakanın hasılatı da Himaye-i Etfal Cemiyetine bağışlandı.

Osmanlı Devleti'nin son yıllarında kurulan güreş kulüplerinin durumu 1919 yılında Avrupa'daki örnekleri ile benzer biçimi almış olsa da yağlı güreş anlamında hiçbir şekilde tesisleşmeye ya da kurumsallaşmaya gidilmedi. Yağlı, aba, karakucak ve kuşak güreşleri kaderlerine terk edildi. Bütün ülkelerde kabul gören minder güreşi I. Dünya Savaşı'nın bitimi ile birlikte Türkler arasında da kendine yer buldu; karakucak ve yağlı güreşten gelen pehlivanlar da hızla çağa ayak uydurup kulüpleşmeye başladılar.

Birinci Dünya Savaşı'nda Trakya, Yunan işgalinde kaldığından 1919-1922 tarihleri arasında Kırkpınar güreşleri uzunca bir süre daha yapılamadı. Ancak Rumlar işgal altında tuttıkları Sarayıçi mevkiinde, 1922 yılına kadar zaman zaman güreş oyunları tertip ettiler. 25 Kasım 1922 tarihinde TBMM ordusunun Edirne'yi Yunan işgalinden kurtarmasına kadar geçen zaman içerisinde, başpehlivanlık güreşleri İstanbul'da tertiplendi fakat bu müsabakalar Kırkpınar'ı yeniden canlandırmak adına yapılan girişimler olarak kabul edildi.

Remzi Binbaşı, İsmail Hakkı Bey (Vefa), Haydar Bey (Kaynak), Vefik Bey (Gürkanlar) gibi pehlivanlar ve güreş sevenler Kumkapı/Küçükayasofya'da iki katlı eski, metruk bir kahvehaneyi yeniden ve tamamen

kendi imkanları ile güreşe uygun şekilde düzenleyip kırmızı-mavi renklerde Kumkapı İdman Kulübü'nü kurdular. Aynı zaman diliminde **Cavit Bey (Saçlı)**, **Tayyar Bey (Yalaz)**, **Cemal Bey (Yalaz)**, **Vehbi Bey (Emre)**, **Sadullah Bey (Çiftçioğlu)**, **Şefik Bey (Bahriyeli)**, **Necati Bey**'den oluşan Eyüplü gençler de sahilde iki katlı bir binada güreş, futbol, kürek ve yüzme sporlarını bünyesinde barındıran Haliç İdman Ocağı'nı faaliyete geçirdiler. Kuruluşunu müteakiben **Münir Bey (Çalışalp)**, **Şefik Bey**'in kardeşi **Faik Hoca**, **Gülleci Cemal (Erçman)**, **Dürri Bey (Sade)** bu kulübe intisap ettiler. Bu iki kulüp yıllarca en üst düzeyde süren sportmence rekabetlerini İstanbul I güreş Kulübü adı altında birleşerek sona erdirdi. Böylece günümüzde de faaliyetlerine devam eden İstanbul güreş İhtisas Kulübü'nün temelleri atılmış oldu.

Minder güreşine ilgi gösteren Fenerbahçe, Beşiktaş, Üsküdar, Anadolu, Kumkapı ve Haliç İdman Ocağı, Ateş güreş, Demir Çankaya, Çankaya güreş, Ankaragücü, Muhafız Gücü, Harbiye İdman Yurdu kulüplerinde yer alan Türk güreşçilerinin bireysel çabaları, minder güreşinin yaygınlaşım benimsenmesinde önemli rol oynadı. Buna karşılık bu mezkur kulüplerin yağlı güreşler için hiçbir girişimi olmadı.

Güreşin en önemli destekçilerinden birisi de **Mustafa Kemal Paşa**'dır. Atatürk, Cumhuriyet'in ilanının ardından **Urfalı Salih**, **Samsunlu Ahmed**, **Çoban Mehmed** dahil 15 pehlivanı Florya'daki Cumhurbaşkanlığı Köşkü'nün sahil tarafında bir araya getirerek bir saate yakın güreştirdi. Daha sonra bir antrenör misali pehlivanların eksikliklerini söyleyip yapmaları gerekenler hususunda bilgiler vermeyi de ihmal etmedi ve bir araya gelerek yeni bir güreş kulübü kurmaları için talimat verdi.

III

Osmanlı'nın Son Döneminde Kırkpınar'ın Ünlü Pehlivanları

Kırkpınar güreşlerinin tartışmasız en büyük pehlivanı **Plevneli Kel Aliço** idi. 1864-1894 yılları arasında 31 yıl hiç yenilmeden Kırkpınar Başpehlivanı ünvanını elinde tuttu. 1878-1881 yılları arasında Rus harbi nedeniyle dört yıl Kırkpınar yapılamadığı için **Aliço** bu süreç içinde 27 kez Kırkpınar'ı kazandı.

Bu sırada **Şamdancıbaşı Kara İbo** ve **Makarnacı Hüseyin** de Saray'ın başpehlivanları olarak namlarını sürdürdüler. **Suyolcu Mehmed** pehlivan **Aliço**'nun "Gaddar" olduğunu anlatır. **Makarnacı Hüseyin** pehlivan da sarayda Kusçubaşılık yaptı.

Kel Aliço'nun çırağı Adalı Halil, Koca Yusuf, Filiz Nurullah. Kara Ahmed, Kurtdereli Mehmed, Bursalı Koca Rüstem, Çolak Mümin, Katrancı Mehmed, Tekirdağlı Memiş, Yörük Ali ve Suyolcu Mehmed de o yılların büyük pehlivanları idiler. Ancak bu pehlivanların hemen hepsi **Gaddar Aliço** ile karşılaşmak istemedikleri için, o meydanlardan çekilinceye kadar Kırkpınar'da Başaltı güreşlerine katıldılar. **Suyolcu Mehmed** pehlivan anılarında, kendisinin **Yörük Ali** pehlivanın çırağı olduğunu ve Rami'de **Yusuf İsmail**'i açık düşürmeyi başaran **Çolak Mümin**'in de kendi çırağı olduğunu belirtir. **Çolak Mümin** genç yaşta öldürüldü.

1869 yılında Deliorman'da dünyaya gelen **Tekirdağlı Memiş** 1.92 m.boyunda ve 120 kiloydu ve adına türküler yakıldı. **Küçük Yusuf** diye anılan **Tophaneli Yusuf Mehmed** de 1890'lı yılların sonunda en iyi pehlivanlardan biriydi ve **Kara Ahmed**'i 3 dakikada yenmeyi başarmıştı.

Aynı yıllarda bu dev gürescilerin yanı sıra **Hamlacı Kayısoğlu, Hamlacı Sarı Huseyin, Hamlacı Mustata, Büyük Danacı, Küçük Danacı, Karagöz Ali, Pomak Deli Murat, Abdurrahman, Kara Ahmed, Çorumlu Zeynel**, Yusuf İsmail'in ustası **Pamukçulu Osman** ve **Suyolcu Mehmed** Pehlivanlar da er mevdanlarında güreştiler.

Babası ile birlikte katırcılık yapan **Deliormanlı İbrahim Mahmud, Hergeleci İbrahim** diye nam salmıştı; 1.85 m. boyunda ve 100 kilo civarındaydı ve en fazla oyun yapan güreşçi olarak tanınırdı. **Yusuf İsmail** ile güreşmesi için onu bulup bulup Paris'e getirdiler. **Yusuf** ile **Hergeleci**'nin Paris'teki güreşi çok sert geçtiği için, seyirciler ardasında korku yarattı ve yarıda kaldı. Güreşmeyi **Torlaklı Deli Hafız**'dan öğrenen **Hergeleci**, daha sonra Selanik'te karşılaştığı **Adalı Halil** ile de berabere kaldı.

Hergeleci İbrahim'in çırağı olan 1870 doğumlu **Kara Ahmed**, 1.80 boyunda ve 100 kilo ağırlığındaydı. 1899 yılında Paris'te Dünya Şampiyonu oldu. **Juliette** isimli bir Fransız kızı ile evlenen ve İstanbul'a dönen **Kara Ahmed** 24 Mayıs 1902 tarihinde genç yaşta beyin kanamasından yaşama veda etti.

Arnavutoğlu Ali (1825- ?)

Kırkpınar'ın ünlülerinden olan **Arnavutoğlu Ali** pehlivan 1860 ve muhtemel 1862 (bu hususta net bir bilgiye sahip değiliz) yılında iki kez Kırkpınar başpehlivanlığını kazandı. O devrin iri-yarı pehlivanlarının aksine yaklaşık 90 kilo ağırlığında olan **Ali** pehlivan, gayet zeki ve usta bir güreşçi olarak tanınıyor. Gençliğinde kendisine “**Arnavutoğlu**” lakabı takılmış olmasına rağmen Arnavut kökenli değildir.

Arnavutoğlu Ali, 1825 yılında Kastamonu'nun İhsangazi ilçesinin Kuzkaya bucağına bağlı Cambaz köyünde doğdu ve yine aynı yerde vafat etti. Küçük yaşlarda karakucak ve yağlı güreşler yapıp memleketinde şöhret kazandı. On beş yaşında İnebolu'ya gelerek gemilerde çalışmaya başladı. İnebolulu kaptanlarla denizlerde dolaşmak, bilmediği, görmediği, yeni yerleri keşfetmek en büyük zevkiydi. İyi bir denizci oldu. Deniz ona güreşi unutturamadı ve gemisinin limana yanaştığı yerlerde güreş yapmaya devam etti. Denizde çok uzun süre kaldıkları zaman en çok özlediği şey güreşti. Güreş sevgisi deniz sevgisine galip geldiği için 20 yaşında gemi ile geldiği Mora'nın Yenişehir ilçesine yerleşti. Bugün Yunanistan sınırları içinde olan Yenişehir, o yıllarda Türk idaresinde olan ve genellikle Arnavutların yaşadığı bir yerdi. **Ali** pehlivan, Yenişehir'de helvacılık yapan Kastamonulu bir hemşerisinin yanında çalışmaya başladı. O artık hem helvacılık yapıyor, hem de güreşiyordu.

Ali pehlivan, köyleri, kasabaları dolaşıyor hiçbir güreşi kaçırmıyordu. Bu arada karakucak dışında Rume- li'deki yağlı güreşi keşfetti. Artık yağ ve kisbet onun hayatında önemli yeri olan unsurlardı. Cüsseli olmadığı için güreşlerde ona kimse önem vermiyor, fakat o her önüne geleni yeniyordu. **Ali** pehlivanı, zenginlikleri ile nam salmış Arnavut beyleri himayelerine aldılar. Ona çiftliklerini açtılar, bakımını üstlendiler. Onu büyük şehirlere güreşlere götürmeye başladılar.

Ali pehlivan Selanik, Üsküp, Gümölcine, Manastır güreşlerinde küçük ortadan başlayarak, büyük ortayı ve başaltını geçerek baş güreşlere girmeye başladı. Arnavutların himayesinde gidip geldiği bu güreşlerde kendisini seyredenler onun da bir Arnavut olduğunu zannederek ona Arnavutoğlu diye hitap etmeye başladılar. **Ali** pehlivan adı zamanla unutuldu ve yaşadığı sürece her gittiği yerde **Arnavutoğlu** olarak anıldı. **Arnavutoğlu**, Rumeli'de meşhur oldu; artık herkes ona hayrandı. Sonunda Arnavut Beyleri onu Kırkpınar'a, en büyük er meydanına götürdüler. 1860 yılında o devrin meşhur pehlivanlarından **Arapoğlu**'nu da yendikten sonra, sarayın himayesinde olan **Kara Manda** lakaplı güreşçi ile finale kaldı. Dev gibi bir cüsseye sahip olan **Kara Manda** karşısında hiç kimsenin şans tanımadığı **Arnavutoğlu**, kıran kırana bir güreşten sonra rakibini yenerek Kırkpınar başpehlivanlığını kazandı. **Sultan Abdülmecid**, **Arnavutoğlu**'nun bu başarısını öğrendikten sonra diğer pehlivanlar gibi onu da himayesine almaya karar verdi. Çok zeki, çabuk ve kıvrak bir pehlivandı. Bu özelliği dolayısıyla kendisine “pehlivanlığın sarrafı” denirdi.

Kazıkçı Karabekir (1825- ?)

1825 yıllarında doğan **Akkoyunlu Kazıkçı Karabekir**, Osmanlı'nın son yüz yılının en ünlü pehlivanlarından biridir. Akkoyunlu, aslen Sivaslıdır. Van Akkoyunlularından Sivas'a göç eden bir aileye mensup olduğu anlaşılıyor. **Kazıkçı Karabekir**. **Sultan Abdülaziz**'in tahta çıktığı 1861 yılında **Arnavutoğlu Ali** pehlivanı yenerek Kırkpınar başpehlivanı oldu.

1854-55 Sivastopol muharebesinde topçu olarak görev yapan **Bekir** en ağır gülleleri dahi tek başına sürüp atış yapabiliyordu, muharebede yaralandığı ama savaşmaya devam ettiği söylenir. Bekir, savaştan sonra Varna kalesine topçu başı olarak tayin edilir. Burada yağlı güreşe ilgi duyan **Bekir** büyük başarılar elde eder. Kazık oyunu ile meşhur olduğu ve hafif esmer tenli olması sebebiyle **Kazıkçı Karabekir** diye anılır.

Bekir bütün Rumeli pehlivanlarını silip süpürdüktan sonra birden ortadan kayboldu. **Halil Aras**, Kırkpınar'ı kazandıktan sonra köyüne dönen **Bekir**'in kiraz ağacından düşerek öldüğünü yazıyor. Saray'ın başpehlivanı **Kavasoğlu, Bekir**'i şöyle anlatır:

***Bekir** 2 metre boyunda ve tam 100 okka (128 kilo) idi. Onun pençeleri demir mengeneden farksızdı. O sırada neredeyse 120 okka çektiğim halde onun kazık oyunundan yarım saat kurtulamazdım. Onda çok acayip bir dirayet ve kuvvet vardı. Sanırım yağlı güreşte benim devrim ve sonraki devirler içerisindeki bütün pehlivanların en çetini oydu.*

Kavasoğlu Koca İbrahim (1835-1908)

Kavasoğlu 1.90 m. boyunda ve 150 kilo ağırlığındaydı. Gayet yakışıklı ve kuvvetli bir yiğit olan akrabası **Kara İbo** da sarayda şamdancıbaşı olarak görev yaptı. **Sultan Abdülaziz** ile birlikte Paris'e giden **Kara İbo**, Padişah'ın gözdelelerinden bir kadına gönül verdi ve kimilerinin iddiasına göre zehirleterek öldürüldü.

1835 yılında Plevne ilinin Lofça kasabasına bağlı Letniça köyünde doğan **Kavasoğlu** 1863 yılında önce Kırkpınar Başpehlivanı ve ardından sarayın başpehlivanı oldu. Onun zamanında Pomaklar Kırkpınar'a ve saraya hakimdi, Deliormanlılar ile aralarında müthiş çekişmeler olurdu. **Kavasoğlu İbrahim**'in babası Valilikte **Kavas** olarak görevliydi, onun pehlivanlığı kadar terbiyesinin de iyi olduğunu farkedenden **Sultan Abdülaziz**'in sevgisini kazandı. Sarayda bir güreş okulu açarak pehlivanlığa büyük katkılarda bulundu ve birçok pehlivanın yetişmesinde büyük rol oynadı.

1891 senesinde eşkiyalara yardım ettiği gerekçesiyle Sinop cezaevine atılan **Kavasoğlu**, 6 yıl sonra 1897 yılında serbest bırakıldı ve 28 Şubat 1908 tarihinde vefat etti. Eski mezar taşında şu sözler yazılıydı:

Hüvelbaki. Baba-i atik kazasının Mandıra karyesinden
Cennet mekan **Sultan Abdülaziz Han** hazretlerinin başpehlivanı
Merhum ve mafur **Kavasoğlu İbrahim Ağa** ruhuna Fatiha.

Gaddar Aliço (1844-1922)

Aliço, 1844 yılında Plevne'nin Lofça kazasının Ozikoviça köyünde dünyaya geldi. Saçsız olduğundan dolayı "kel" lakabıyla da anılan **Aliço**, güreşe küçük yaşlarda başladı. Sert güreş tekniğinden dolayı "**Gaddar**" olarak da anılırdı.

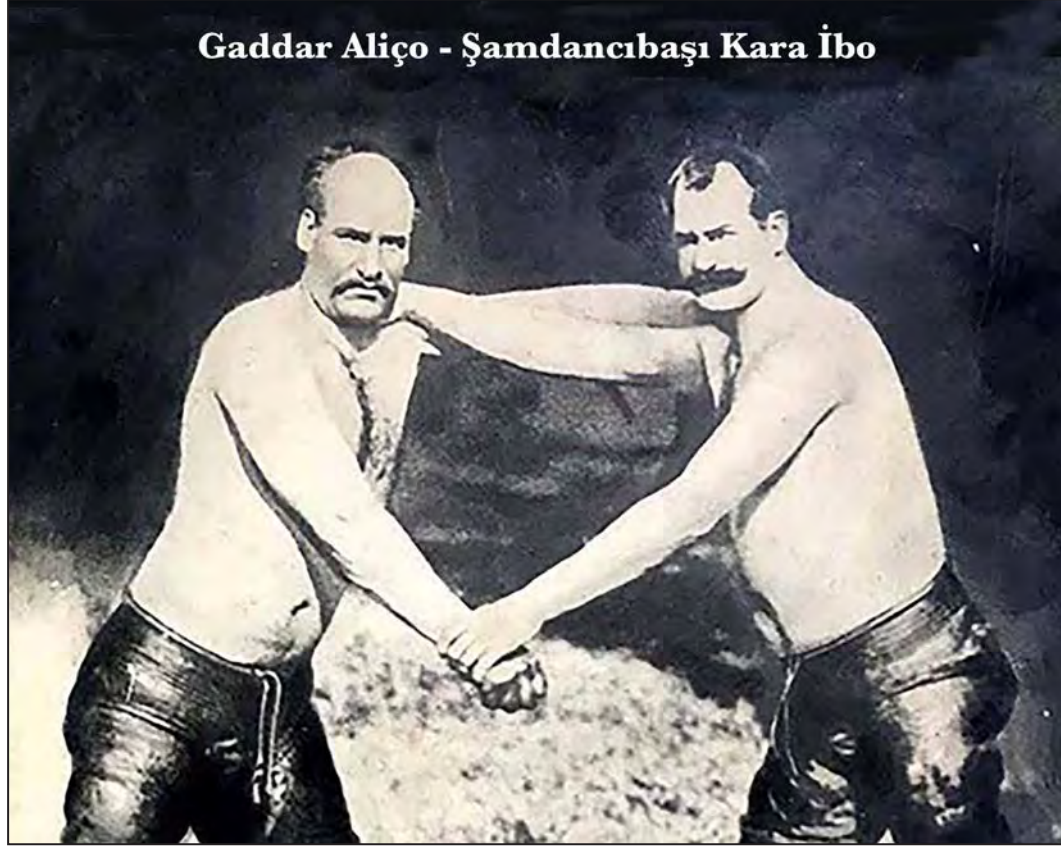
1863 yılında ilk defa Kırkpınar'a katılan **Aliço** başaltında birinci olmayı başardı. 1864 yılında Kırkpınar'da başpehlivan olduktan sonra **Sultan Abdülaziz** tarafından saraya alındı. Yıldız Sarayı'nda şamdancıbaşılığa kadar yükseldi. Huzur güreşlerinde **Abdülaziz**'in başpehlivanlarından **Kara İbo**, **Makarnacı Hüseyin** ve **Arnavutoğlu Ali**'yle güreşti. Daha sonra Kırkpınar'a katılarak Sarayıçi meydanında büyük güreşler yaptı. 190 cm boyunda, 120-130 kilo ağırlığında, kolları kalın, göğsü geniş bir pehlivan olan **Aliço**, el ense ve tırpanlarıyla meşhurdur.

Aliço 1864-1894 yılları arasında hiç yenilmeden tam 27 defa Kırkpınar Başpehlivanı oldu; 1878-79-80-81 yıllarında Rus savaşı sebebiyle Kırkpınar yapılmadığı için 31 yıl süre ile Kırkpınar Başpehlivanı ünvanını taşıdı. **Aliço** 1886-1889 yılları arasında karşısına çıkacak pehlivan olmadığından Kırkpınar'da kispet giymeden Başpehlivan oldu. **Aliço** rakiplerini paça-kasnak oyunu ile sürüyor ve yenmeden önce eziyordu. Bu tutumu ile bütün güreşçiler arasında büyük bir korku yaratan **Aliço**, bir çok kez panayirlarda da güreşmeden

parsayı alıyordu. Döneminin ünlü güreşçileri, Başaltı güreşlerine katılmayı tercih ederken bazıları Kırkpınar'a hiç gelmediler.

Aliço, **Adalı Halil**'in de ustasıdır. **Sultan Abdülaziz**'in saray pehlivanlığını yapmış, adışah'a pehlivanlık öğretti. **Adalı Halil** ile 1892 yılından itibaren iki defa Kırkpınar'da ve bir defa Gemlik'te olmak üzere üç defa karşılaşan **Aliço**, bu müsabakaların hepsini kazandı. 1894 yılı sonunda güreşi bırakan **Aliço**, 1900 yılında 56 yaşındayken 30 yaşındaki **Halil**'in Gelibolu'da bir düğün güreşinde kendisine meydan okumasını kabul etti ve çırağını dördüncü kez yarım saat içerisinde yendi.

İzinsiz olarak Kırkpınar'a katıldığı için saraydan çıkartılan **Aliço**, emekli olduktan sonra bir süre hakemlik yaptı ve yaşlılık günlerini Malkara köylerinde bekçilik yaparak geçirdi. 1922 yılında Edirne'de Tifo hastalığı nedeniyle 78 yaşında hayatını kaybeden **Aliço**'nun mezarı Edirne'nin İpsala beldesinin Koyunyeri köyündedir. **Aliço**'nun evinin olduğu yerde günümüzde onun adını taşıyan bir ilköğretim okulu bulunmaktadır. 2008 yılında İpsala'da **Kel Aliço Pehlivanı Tanıtma ve Yaşatma Derneği** kuruldu.

Hergeleci İbrahim (1862-1917)

Hergeleci İbrahim, 1862 yılında Bulgaristan'ın Deliorman bölgesinde yer alan Razgrad ilinin İslopol köyünde doğdu ve güreş sanatını **Torlaklı Deli Hafız**'dan öğrendi. Döneminin nam salmış pehlivanları arasında daha ufak tefek kaldığı halde çok özel bir güreş ustasıdır. **Hergelecilik** (katır çobanlığı) yaptığı için "**Hergeleci**" lakabıyla anıldı. Yurt dışında başarılı güreşler yaparak adından söz ettiren **Hergeleci İbrahim** 1.85 boyunda ve 100 kilo ağırlığındaydı. 1914 yılında Kırkpınar Başpehlivanı olan **Hergeleci İbrahim**, 1899 yılında Paris'te Dünya şampiyonluğu kazanan **Kara Ahmed**'in ustasıdır.

Hergeleci İbrahim yağlı güreşte ters kepçe gibi yeni oyunlar keşfetmiş son derece usta bir pehlivandı. Özellikle alta güreşirken yaptığı oyunlar sebebiyle ün kazandı. Bilerek alta düşer ve tatbik ettiği oyunlarla hasımlarını yenerdi. **Adalı Halil**'i yenen **Hergeleci**'nin, **Terrible Yusuf** ile Paris'te yaptığı güreş, olaylı geçmesi sebebiyle yarıda kaldı.

1917 yılında Kartepe'de vefat eden **Hergeleci İbrahim**, Sarımeşe mezarlığına gömüldü. 2004 yılından bu yana İzmit'in Kartepe ilçesinde kendi adını taşıyan er meydanında **Hergeleci İbrahim Yağlı Güreşleri** düzenlenmektedir.

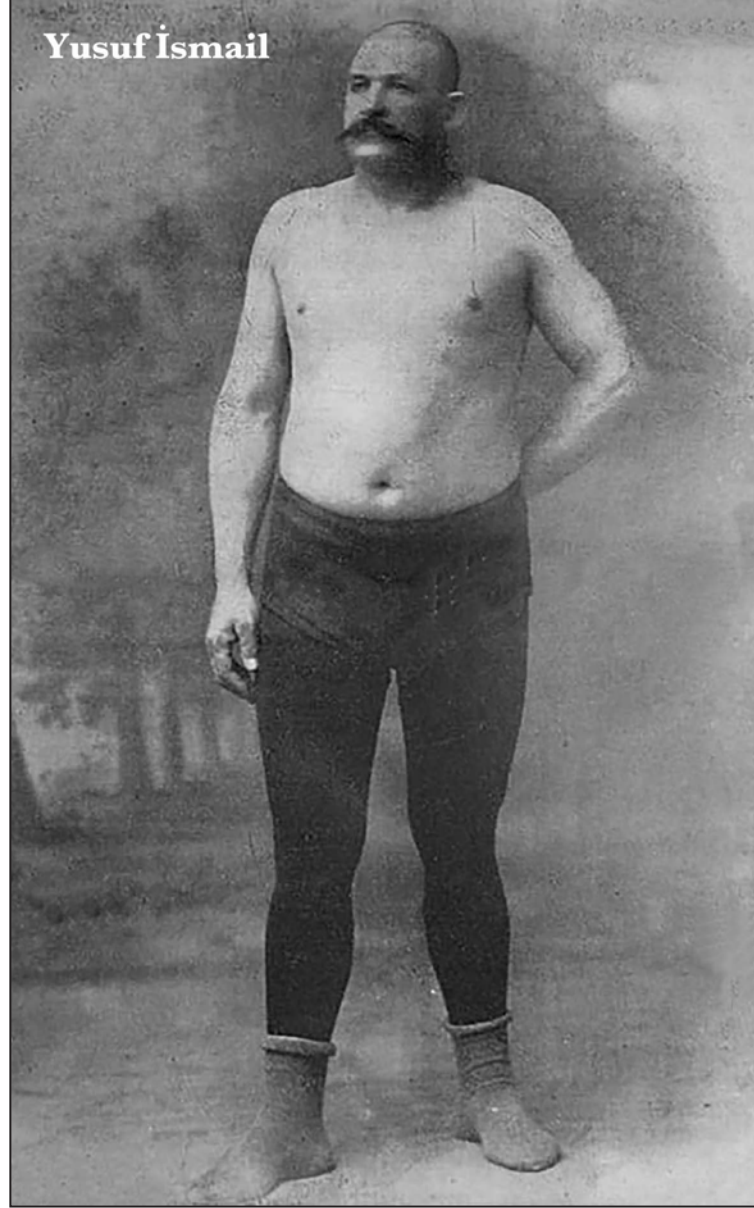
Yusuf İsmail (1857-1898)

Yusuf İsmail, bugün Bulgaristan sınırlarında yer alan Şumnu kasabasının Karalar köyünde dünyaya geldi. İskoçyalı güreş tarihçisi **William Baxter**'a göre 1857 yılında doğdu. Babasının adı **İsmail**'dir. Babası ve dedesi **Yusuf**'un ilk güreş ustaları oldular.

Yusuf dönemin ünlü pehlivanlarından **Şumnulu Dursun** pehlivan, **Nasuhçulu Kel İsmail** pehlivan ve **Pomak Osman** tarafından yetiştirildi. 1893 yılında Kırkpınar Başaltı birincisi olduktan sonra 1894 yılında

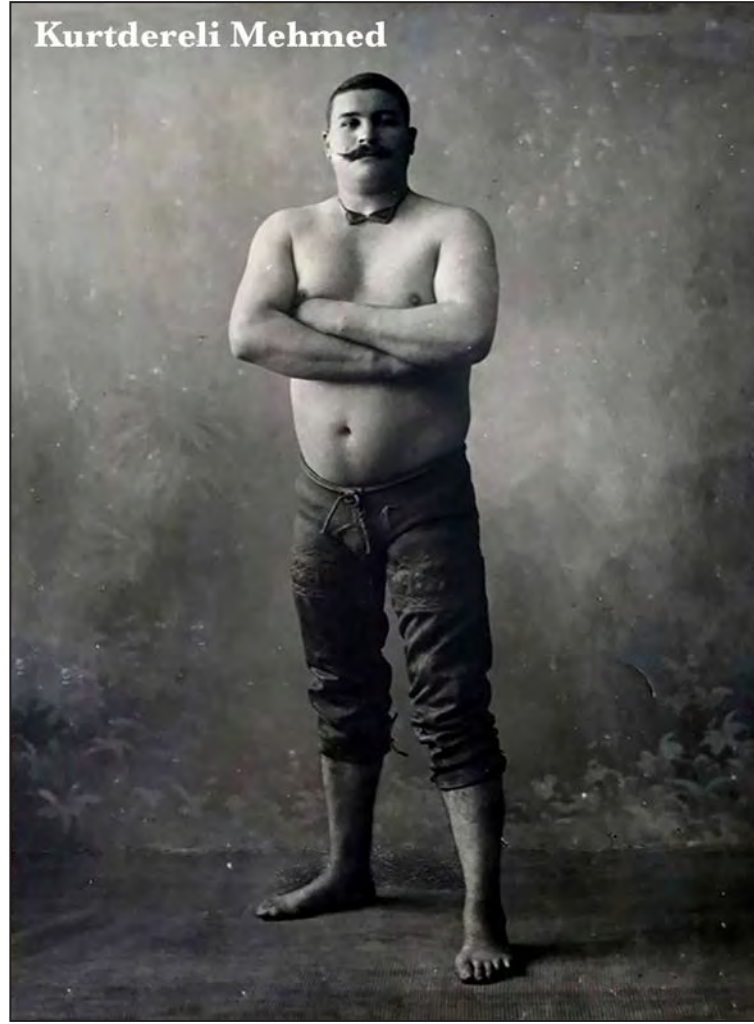
Baş'a soyundu, fakat yarı finalde **Adalı Halil** ile yaptığı güreşte birbirlerini boğma noktasına gelince ikisi de diskalifiye edildiler. Böylece **Yusuf**, **Aliço** ile hiç güreşemedi. Daha sonra Padişah'ın çekinceleri nedeniyle 11 yıl Kırkpınar'a ara verildi ve bu iki pehlivan da hiçbir zaman Başpehlivanlığı kazanamadılar.

Yusuf İsmail'in daha önce köy güreşlerinde **Adalı Halil**'i iki defa yendiği söylenmektedir. **Yusuf**, 1894 yılında Rami'de yapılan güreşte **Kavalalı Çolak Mümin** pehlivana mağlup olduktan sonra Fransız organizatör **Joseph Doublier** tarafından Paris'e götürüldü. Paris'te ve çıktığı turnelerde **Doublier** güreş sirkinde gösteri müsabakaları yapan **Yusuf**, 1897 yılı Mart ayında gittiği Amerika'dan Avrupa'ya geri dönerken 4 Temmuz 1898 tarihinde, batan gemi ile birlikte sulara gömüldü.

Kurtdereleli Mehmed (1872-1939)

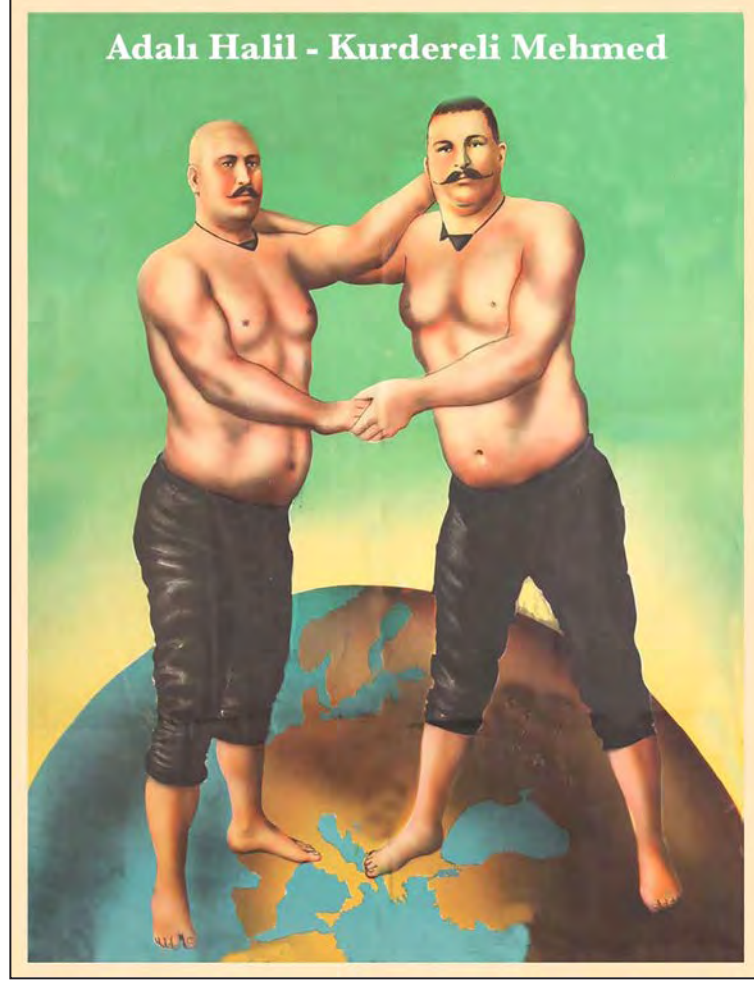
Kurtdereleli Mehmed, 1872 yılında, günümüzde Bulgaristan sınırları içinde bulunan Türklerin yoğun olarak yaşadığı Deliorman bölgesindeki Tırnova ilinin Selvi kasabasına bağlı Bukriva köyünde doğdu. Bukriva'ya Balkan harpleri sonrasında, Mladen ismi verildi. 93 Harbi'nden sonra Balıkesir'in Kurtdere köyüne göç etti. 1934'te Soyadı Kanunu ile **Baykurt** soyadını aldı ve 11 Nisan 1939 tarihinde Balıkesir'e 40 km mesafede olan Kurtdere köyünde öldü. **Mehmed pehlivan**, 1.95 m boyunda ve 148 kg ağırlığında idi.

Güreşe küçük yaşlarda kendi köyünde başlayan **Mehmed** sonra düğün güreşlerinde kendini gösterdi ve panayır güreşlerine katıldı. İlk ustası bir cami hocası olan **Molla Mehmed**'dir. **Mehmed**, 1892 yılında Balıkesir'in Kepsut ilçesi, Kepenekler köyü kırsalında **Abdulaziz** devrinin pehlivanlarından **Katrancı Mehmed** ile yaptığı müsabakada ezilerek yenilince 6 ay kadar güreş tutamadı.

1893 yılında At Köy'de 30 yaşındaki **Cızlak** pehlivanı yenmesi ile güreş yaşamı yeniden hız kazandı. 1894 yılında Çanakkale Çardak güreşlerinde **Yusuf İsmail**'e yenildi. 1896 yılında Cihan pehlivanı **Kara Ahmed** ile ustası **Hergeleci İbrahim**'i yenmeyi başardı. 6 Kasım 1896'da **Adalı Halil**'i ve 1897 yılında **Küçük Yusuf**'u yendikten sonra organizatör **Doublier** ile Paris'e gitti.

Kurdereli Mehmed geri döndükten sonra 5 Aralık 1901 tarihinde ülkesine yaptığı hizmetlerden ötürü **Sultan II. Abdülhamit** tarafından bir Gümüş Sanayi Madalyası ile ödüllendirildi. 1902 yılı Eylül ayında Bursa, ardından İstanbul ve 1903 yılı Ocak ayında yine İstanbul turnuvalarını kazandı. 5 Mart 1910 tarihinde **Sultan Mehmed Reşat** da kendisini Gümüş Sanayi Madalyası ile ödüllendirildi (Umut Karadoğan. Sf:41). **Atatürk** tarafından da onurlandırılan **Kurdereli Mehmed** 11 Nisan 1939 tarihinde köyünde vefat etti.

Adalı Halil (1871-1927)

Edirne'nin Adaiçi bölgesindeki Kilise köyünde doğdu. Babası **Kara Mehmed** de ünlü bir pehlivandı. **Halil** babasının teşvikiyle daha küçük yaşta güreşe başladı ve ilk güreş derslerini babasından aldı. Sonra başpehlivan **Aliço**'ya çırak oldu ve ondan güreşin bütün inceliklerini öğrendi. **Adalı Halil** 1.98 boyunda, 125-130 kilo ağırlığında, devrinin en iri pehlivanlarından idi. **Aliço**, **Yusuf İsmail** ve **Kurdereli Mehmed** gibi yağlı güreşin ustalarıyla güreşen **Adalı Halil** 1895 yılı başında Padişah'ın çekinceleri ile Kırkpınar dahil toplanırlara getirilen yasak nedeniyle önce Avrupa'ya ve 1898 yılı ortalarında Amerika'ya gitti. 1897-1900 yılları arasında **Adalı Halil**'den haber alamayan ailesi İdam gazetesine onu bulmaları için müracaat etti.

Yurda döndükten sonra 1900 yılında 56 yaşındaki ustası **Kel Aliço**'ya meydan okuyan **Adalı Halil** yaptıkları güreşi 30 dakika içinde kaybetti. 1906 yılına kadar Kırkpınar yapılmadı ve **Adalı Halil** de rızkını temin etmek Avrupa'nın her köşesinde yapılan turnuvalara katılmaya devam etti.

Kırkpınar Başpehlivanı olmayı başaramayan **Adalı Halil**, 1927 yılında Edirne'de vefat etti: kabri, Edirne Kasımpaşa Camii önünde bulunmaktadır. Her yıl Kırkpınar güreşlerine katılan pehlivanların, önce **Adalı Halil**'in kabrini ziyaret etmeleri, gelenek halini aldı. **Adalı Halil**'in oğlu **Mustafa** da bir süre pehlivanlık yapmasının ardından **Atatürk**'ün faytoncusu oldu ve daha sonra "Sinop" soyadını alıp yaşamını Silivri'de sürdürdü.

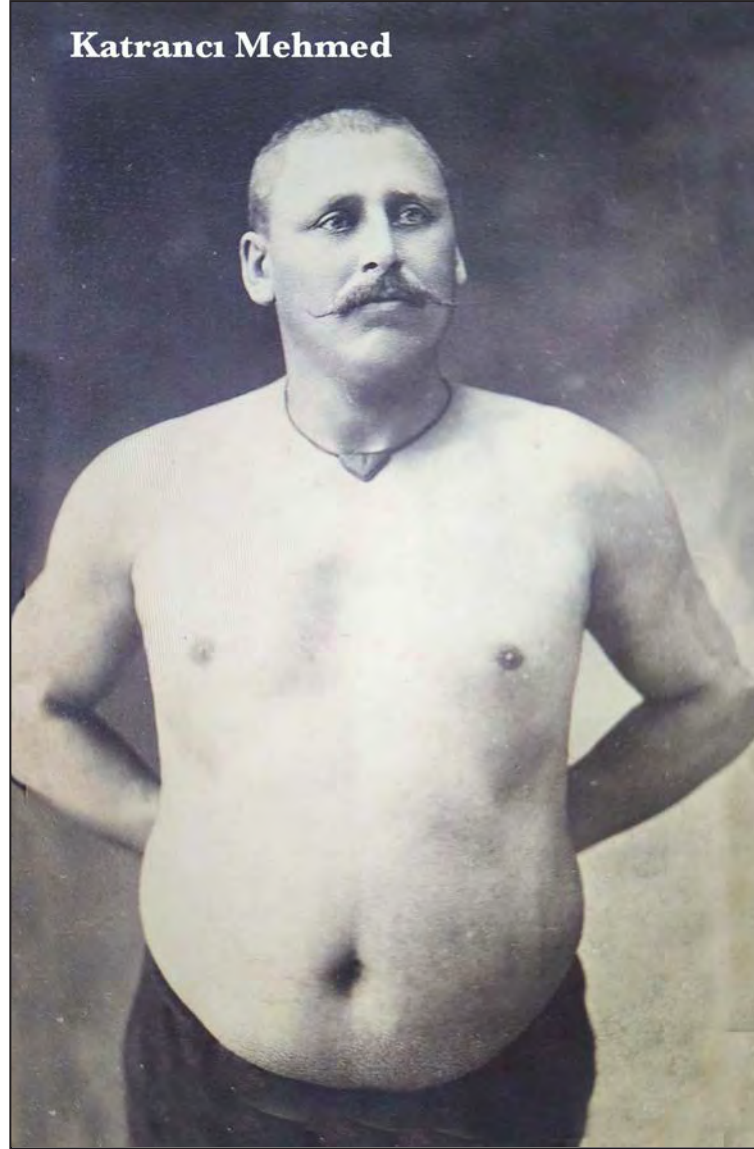
Katranlı Mehmed (1859 - 1925)

Ünlü **Katranlı Mehmed** pehlivan 1859 yılında bugün Bulgaristan sınırları içinde kalan Deliorman'ın Şumnu şehrinin bir köyünde doğdu. Bir Türk ailesine mensup olan **Katranlı Mehmed**, bölgenin geleneklerine uygun olarak erken yaşlarda güreşmeye başladı ve kendisini geliştirdi. 93 Harbi'nde ailesiyle beraber Karacabey Ovası'nda bulunan Susurluk'un Göbel beldesine yerleşen **Katranlı Mehmed**, 1892 yılında genç **Kurtdere'li Mehmed**'i ezerek yendi. Bu iki güreşçi 1894 yılı Mayıs ayında Manyas'ın Mürvetler köyünde yapılan düğün güreşinde tekrar karşı karşıya geldiler. **Katranlı Mehmed**, iki sene öncesine oranla daha gelişmiş olmasına rağmen, rakibini tekrar mağlup etti. İsmi gittikçe ünlü olan **Katranlı**, Osmanlı topraklarının her bölgesinden davetler alarak güreş yaşamını sürdürdü.

1897 yılında Osmanlı- Yunan savaşı sürerken bir çok aile Anadolu'ya göç ediyordu. Bu sırada göçmenlere yardım gayesiyle 26 Nisan 1897 Cuma ve 28 Nisan 1897 Pazar günleri Bursa'da güreş yarışmaları düzenlenmişti. Güreşlere **Kütahyalı Kafa Ali, Balıkesirli Kurtdereli Mehmed, Katrancı Mehmed, Yenişehirli Rüstem, Şumnulu Arap Ali** ve **Küçük Yusuf** da katıldılar. Cuma günü yapılan güreşlerde **Katrancı Mehmed, Kafa Ali** ile karşılaştı ve uzun süre sonunda yenişemeyip berabere sayıldılar. Pazar günü de **Katrancı Mehmed, Kurtdereli Mehmed** ile güreşti ve bu defa yenişemediler.

Muallim Sami Bey'in yazdığına göre, **Adapazarlı Abaza Hasan** pehlivan karakucak güreşmek şartıyla bütün başpehlivanlara meydan okumuş ve ortaya da 50 lira koymuştu. **Katrancı Mehmed**, Adapazarı'na gitti ve **Abaza Hasan** pehlivanı 15 dakikada yenip 50 lirayı kazandı.

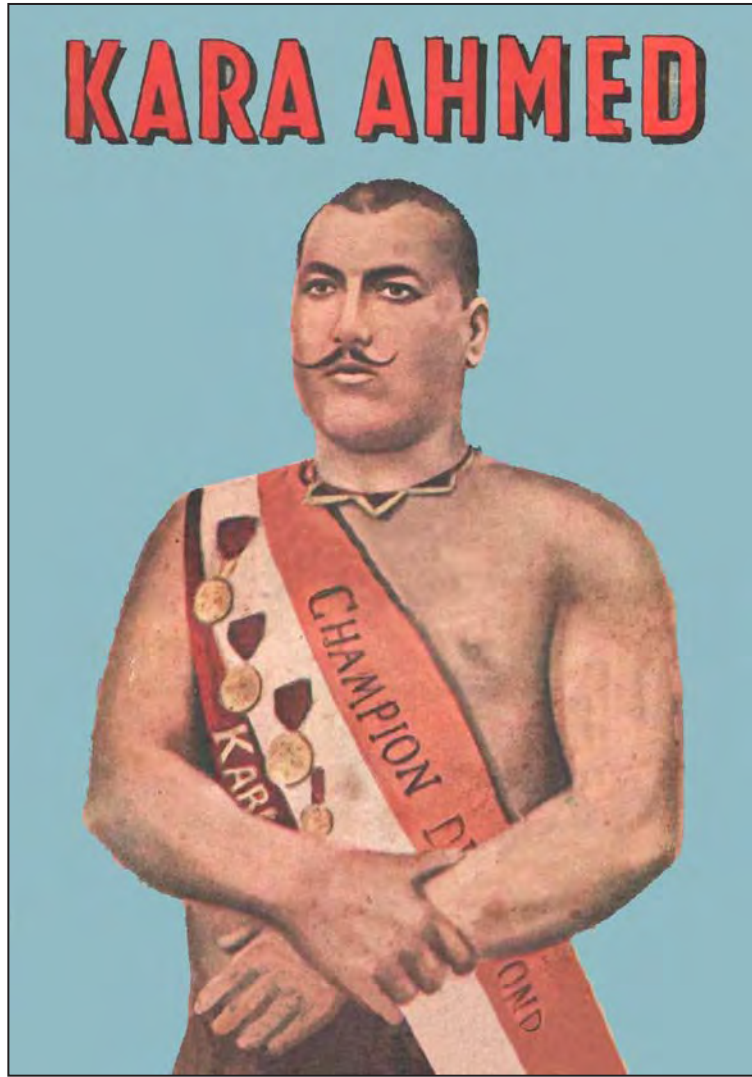
Yağlı güreşin yanı sıra karakucak güreş tarzının da ustası olarak gösterilen **Katrancı Mehmed** pehlivan 1925 yılında yaşama veda etti.

Cihan Pehlivanı Kara Ahmed (1870-1902)

Kara Ahmed 1870 yılında Rusçuk'un Razgrad ilçesine bağlı Umurköy'de **Uzun Ali Ağa**'nın oğlu olarak dünyaya geldi. Güreşe küçük yaşlarda başlayan Kara Ahmed, genç yaşta Razgrad çevresinde güreşmeye başladı: ilk ustasının yakın köylüsü **Torlaklı Hafız** pehlivan olduğu sanılıyor.

Kara Ahmed, 1892 yılında İstanbul'a geldi ve bir müddet için Tahtakale'de Leblebici Hanı'na yerleşti. Bu sırada yakın köylüsü **Ezelceli Hergeleci İbrahim** pehlivana çırak oldu ve Mısırlı Prens **Abbas Halim Paşa**'nın himayesine girdi. Bu nedenle "Paşa'nın Pehlivanı" diye anılırdı.

İlk önemli müsabakasını 23 Ağustos 1894 Perşembe günü, Gelibolu Mevlevi Şeyhi **Mustafa Daniş Efendi**'nin Çardak'ta organize ettiği düğünde **Kazandereli Memiş**'e karşı yapan ve kazanan **Kara Ahmed** 180 cm boyunda 100-105 kilo ağırlığında kısa ve kalın kolları olan bir pehlivandı. Cesur, sert ve hırçındı hatta gerekirse kavga ederek güreşirdi; buna rağmen yağlı güreşte hiçbir zaman çağının baş pehlivanları arasına katılamadı. Çoğu zaman **Kurtdereci Mehmed**, hatta **Küçük Yusuf** ile karşılaşmaktan kaçınırdı.

1895 yılında organizatör **Antonio Pierri**, **Kara Ahmed** ile **Hergeleci İbrahim**'i Paris'e götürdü. **Kara Ahmed**, Avrupa'nın bazı şehirlerinde güreşler yaptıktan sonra 1896 yılı Ocak ayında İstanbul'a döndü. Aynı yıl Ekim ayının son günlerinde İstanbul Kartal Soğanlı'da yapılan bir düğün güreşinde **Adalı Halil** ile yenilemediler. **Kara Ahmed** ve **Hergeleci İbrahim**, 1896 yılı Kasım ayından sonra Rusya'nın başkenti Petersburg'da Ciniselli Sirki'nde güreştiler.

Desbonnet, Les Rois de la Lutte (Güreşin Kralları) kitabında Fransa'da "Karamel" adı ile anılan **Kara Ahmed**'i "güreşteki teknik bilgisi ile değil, dayanıklılığı ile de takdir toplamıştır" sözleri ile anlatır. **Kara Ahmed**, ikinci Avrupa seyahati öncesinde, Greko-Romen güreşe elverişli yapısını geliştirebilmek adına, **Faik (Üstünidman) Bey** ile İstanbul'da Alman Totanya Kulübü'nde ve İstanbul Tatavla Kulübü'nde bir İtalyan öğretmenden ders aldı.

1899 yılında Osmanlı Devleti'nin ilk Dünya güreş şampiyonu olan **Kara Ahmed** "Garpta Esen Türk Fırtınası" namıyla anıldı. Fransa'da tanıştığı **Juliette (Ayşe Zarife)** adlı bir kızla evlenen ve Avrupa şehir turnuvalarına katılmaya devam eden **Kara Ahmed** 16 Mayıs 1902 tarihinde yurda kesin dönüş yaptı.

Padişah tarafından ödüllendirilen **Kara Ahmed** eşi Ayşe ile birlikte İstanbul'a yerleşmek için kendisine Ak-saray civarında bir ev aldı. 25 Mayıs Pazar günü Aksaray Sinekli Bakkal'da Erzurumlu Rıza'nın kahvesi önünde fenalık geçiren **Kara Ahmed** yere düştü ve kaldırıldığı hastanede Dr. Cemal Paşa'nın müdahalesine rağmen kurtarılamadı. Cenazesi Süleymaniye Camii civarındaki Deveoğlu yokuşunda bulunan Hamza Bali Camii'ne kaldırıldı. 26 Mayıs 1902 Pazartesi günü sabahı yıkanıp, kefenlendikten sonra kendisini seven büyük bir halk topluluğu tarafından Unkapanı'na indirilip oradan kayıkla Eyüp Sultan Camii'ne götürüldü. Öğle namazından sonra cenaze namazı kılınarak Piyerloti'ye çıkan yokuşun başında sol taraftaki mezarlığa gömüldü. Öldüğünde 32 yaşında olan **Kara Ahmed**'in mezarından bütün gece inilti duyuldu ve ertesi gün kabir açıldığında ellerinin kan içinde olduğu görüldü. Kara Ahmed baygınlık geçirmiş ve öldü sanılarak diri diri gömülmüştü.

Cihan Pehlivanı **Kara Ahmed**'in kabrini arkadaşları aralarında para toplayarak yaptırdılar. Etrafı demir parmaklıkla çevrili kabrinin şahidesinde şu hitabe yazılıdır:

Bahadırılıkda meşhuru cihandır,
Kara Ahmed cihanın pehlivanı
Azimet itdi bütün semti Avrupa'ya,
Zebun itdi bütün zoraveranı,
Denildi ittifakı alem üzre
Anın şanın da dünya pehlivanı.
Nice yıllarla ervahı havadis,
Cihane fahr ile neşretti anı.
Gelince Avrupa'dan şanı galib,
Sürura gark ederdi cümle ihvanı
Zemine arkası hiç gelmemişken,
Felek yıkdı yere ol kahramanı.
Livayı Rusçuk'un Razgrad kazası,
Umurköy'dür anın asıl mekanı
Oku bir fatiha geç öyle zair ki
Kalmaz kimseye bu dehri fani,
Sukuti penç ile kaydoldu tarih,
Cihan arslanı terk etdi cihanı.

Filiz Nurullah (1867-1912)

Nurullah, 1867 yılında Osmanlı Devleti topraklarında Tuna Vilayeti'ne bağlı Şumnu yakınlarındaki Bıyıklı köyünde doğdu. **Nurullah**, on bir yaşında **Yusuf İsmail**'e çırak oldu ve yağlı güreş eğitimi aldı. Türk kamuoyunda **Filiz Nurullah** pehlivan veya **Hacı Filiz** olarak tanınırken, Batı Avrupa'da profesyonel güreş kariyerinde **Hassan Nurullah** diye anıldı. 218 cm boyunda ve 175 kg ağırlığındaydı.

1894 yılında Fransız eski güreşçi ve organizatör **Joseph Doublier** tarafından **Yusuf İsmail** ve **Plovdivli Kara Osman** ile birlikte Paris'e götürüldü. Amerika turnesinin ardından yurda dönen **Filiz Nurullah**, güreşmeye devam etti. 1906 yılında St. Petersburg turnuvasında katılan **Filiz Nurullah** 1911 yılında emekliye ayrıldı ve bir yıl sonra vefat etti.

Kavalalı Çolak Mümin (1865-1906)

Kavalalı zengin bir çiftlik sahibinin üç oğlundan biriydi. Babası hoca olması için onu İstanbul'a yolladı; fakat o pehlivanlık öğrenip memleketine döndü. Mümin, lakabını bir kolunda olan özrü sebebiyle aldı. Medrese eğitimi ve hocalığı sebebiyle **Molla Mümin** ya da **Çolak Molla** lakaplarıyla da anılır.

1890-1894 yılları arasında, Selanik ve çevresinde bir fırtına gibi esiyor; önüne gelen devî deviriyordu. **Mümin Hoca**'nın dedesi ve babası **Sadık** pehlivan gibi bütün kardeşleri de pehlivandı; ama hiçbiri onun kadar, güreşe sevdalı değildi. Babası, **Mümin Hoca**'nın iri yapılı olmaması ve sol kolunun aynı yerden iki defa kırılıp yanlış kaynaması sebebiyle çolak kaldığı için güreşmesine müsaade etmemişti. Ancak, **Mümin Hoca**, gizli gizli güreşip kendisini ispatlayınca, babası da güreşmesine ses çıkarmadı. Mümin Hoca, 1890-94 yılları arasında yaptığı güreşlerde **Yarıcı Mustafa** pehlivanı Dimetoka'da iki defa, **Adalı Halil**'i Selanik ve Sarışaban'da üç defa yendi. 1890 yılı Kırkpınar'ı Başaltında **Adalı Halil** ile beş saate yakın güreş yaptı ve kavga çıkınca güreş yarıda kaldı.

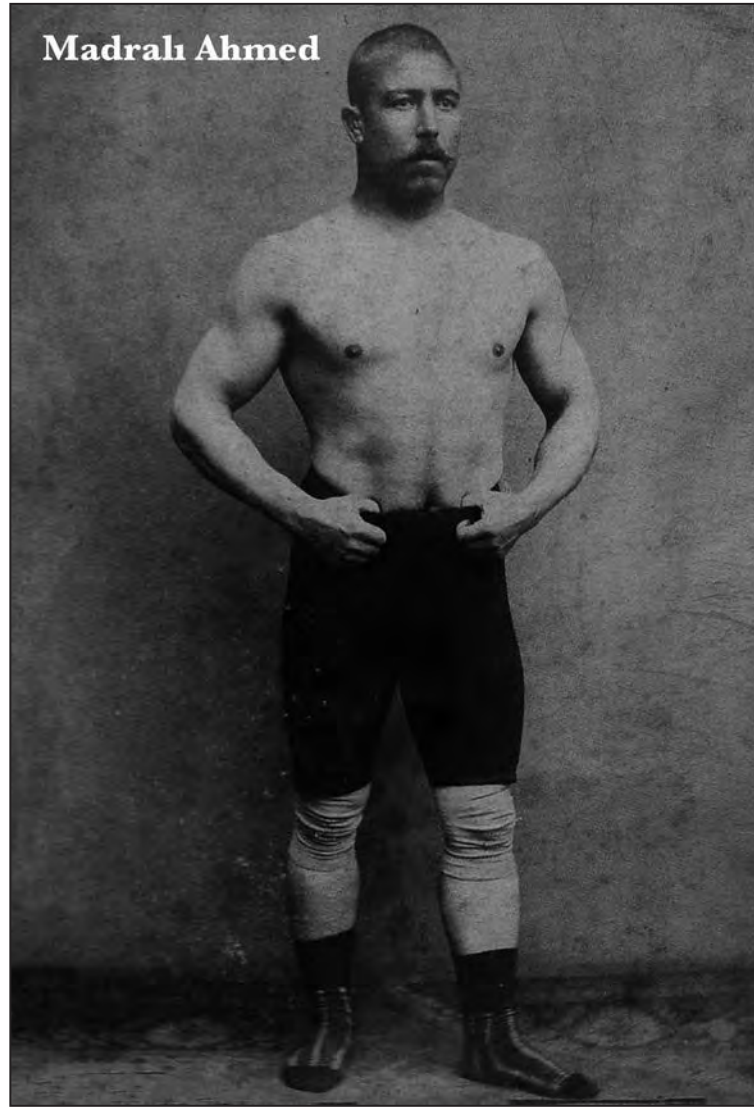
Mümin Hoca, İstanbul'a ilk gelişinde İhlamur semtindeki Hacı Hüseyinbağı'nda Şumnulu **Kuru Rüstem** pehlivanı ve çevresinde yemedik pehlivan bırakmayan **Arap Said**'i yendi. Kartal'da, **Kurtdereli Mehmed** ile yaptığı güreşte berabere kaldı. Erenköy'de, **Erenköylü Osman**'ı, Yalova'da **Kurtdereli Mehmed**'i ve Bursa'nın Misi Köyü'nde **Mihalıçlı Araboğlu İbrahim**'i yendi. **Mümin Hoca** 1894 yılında **Yusuf İsmail**'i de yenmesinden sonra tam bir efsane oldu,

Bir şahsın kasıklarından ve elinden yaralandığı **Çolak Mümin**'in 40-42 yaşlarında olay yerinde kan kaybı nedeniyle vefat ettiği kayıtlara geçti. Cinayeti işleyen kişi daha sonra Adliye'ye gidip teslim oldu ve durum Kavala Kaymakamı Sırrı tarafından üst mercilere rapor edildi. (Ramazan 1324 12 Teşrin-i Evvel / 25 Ekim 1906). Umut Karadoğan sf 129

Madralı Ahmed (1877-1927)

Şumnu'nun Madara köyünde doğan **Ahmed**'in ustası **Molla İbrahim**'dir. 1901 yılında Bursa'da yapılan karşılaşmalarda **Adalı Halil** ve **Kurtdereleli Mehmed**'in ardından 3. oldu. Aynı yıl Yıldız Sarayı'nda düzenlenen bir törende **Kara Ahmed**, **Küçük Yusuf**, **Adalı Halil**, **Molla İbrahim** ve **Kurtdereleli Mehmed** ile birlikte güreş sanatının ilerlemesindeki faydalı hizmetlerinden ötürü madalya ile ödüllendirildi.

Rum menajer **Antonio Pierri** tarafından keşfedilip yurt dışına götürülün **Madralı Ahmed**, geri dönmeden önce Avrupa'nın çeşitli şehirlerinde devamlı olarak organize edilen haftalık turnuvalara katıldı. 1905 yılında yurda dönen **Madralı Ahmed** 1927 yılında doğduğu köyde öldü.

Kızılıklı Mahmud (1880-1931)

1880 yılında Silistre yakınında Kızılıklı köyünde doğan **Mahmud** pehlivan Sultan **II. Abdülhamid**'in son döneminde Yıldız Sarayı bahçesinde yapılan güreşlerde **Kara Mustafa, Kara Emin, Sebeplili Hüseyin** ve **Nakkaşlı Eyüp** gibi pehlivanları yenerek birinci olmayı başardı.

Organizatörler tarafından götürüldüğü Amerika ve Rusya turnelerine çıkan ve 1. Dünya savaşı sırasında uzun süre Avrupa'da kalan **Kızılıklı Mahmud** 1929 yılında ailesiyle birlikte Eskişehir'e göç etti. Zatürreye yakalanan ve uzun süre hasta kaldıktan sonra 1931 yılında yaşama veda eden Mahmud'un mezarı Eskişehir Tepebaşı İlçesi'ndeki Zincirlikuyu Mezarlığı'ndadır.

OSMANLI GÜREŞÇİLERİNİN YURT DIŞI MÜSABAKALARI
2. Bölüm

I

Korkunç Türkler!

1894 yılının Mart ve Nisan aylarında kendi imkanları ile gittikleri Londra'da, daha sonra organizatörlerle yaptıkları kontratlarla, ilk güreş organizasyonlarına katılan Türk pehlivanlar **Kazandereli Memiş, Oluklulu Kel Mehmed, Yusuf İsmail, Nurullah** ve **Kara Osman**'dir. Mezkur pehlivanlar oldukça da başarılı müsabakalar çıkardılar. Bundan etkilenen bazı organizatörler de yeni pehlivanlar bulmak adına ardı ardına Osmanlı coğrafyasına geldiler.

Kazandereli Memiş Pehlivan

1859 yılında Bulgaristan'ın Plevne ilinin, Selvi ilçesine bağlı Dobronurka köyünde doğdu. Babası, 1877-1878 Osmanlı- Rus savaşı sebebiyle Tekirdağ'ın Kazandere köyüne yerleşti. Memiş pehlivan 188 cm. boyunda ve 115 kilo ağırlığındaydı. 23 Ağustos 1894 tarihinde Gelibolu Mevlevihanesi Şeyhi **Mustafa Danış Efendi**'nin, Çardak'ta yaptırdığı güreşte başaltına soyundu ve **Razgradlı Kara Ahmed** pehlivan ile eşleştirildi. **Kara Ahmed**'in kendisinden yaşça büyük bir pehlivanı zor duruma düşürecek bazı oyunlar denemesi üzerine, **Kazandereli Memiş** pehlivan pes ederek, mağlubiyeti kabul etti. **Kazandereli Memiş** pehlivan 1895 yılı Mayıs ayında Rum güreşçi **Pierri** ve Bulgar **Nicolas Petroff** ile yaptığı kontrat vasıtasıyla Londra'ya giderek, Elhambra gazinosundaki güreşlere katıldı ve hiç yenilmedi. 1897 yılında tekrar Avrupa'ya giden ve Fransa'da güreşler yapan **Memiş** pehlivan, 1907 yılına gelindiğinde 47 yaşında güreşi bıraktı. Bu sırada Hayrabolu Panayırındaki güreşlere katılması için teklif aldı, fakat orada sadece hakemlik yapmakla yetindi.

Oluklulu Kel Mehmed Pehlivan

Oluklulu Kel Mehmed pehlivan Şumnu şehrinin Oluklu köyünden bir Pomak'tır. **Yusuf İsmail**'in çağdaşı olan **Kel Mehmed** pehlivan, Avrupa'ya ilk giden Osmanlı pehlivanları arasındadır. Londra'da yaptığı maçlarının hiçbirini kaybetmedi ve ardından Fransa'da da benzer başarılar elde etti.

Joseph Doublier ve Osmanlı Güreşçilerinin Avrupa'ya Gidişleri

The Terrible Turks in Paris (1895-1900)

http://wrestlingclassics.com/cgi-bin/.ubbcbg/ultimatebb.cgi?ubb=get_topic;f=10;t=005061;p=0

Profesyonel bir güreşçi olan **Joseph (Jean) Doublier** 1894 yılında çıktığı Avrupa turnesinde Romanya'da Bulgaristanlı amatör güreşçi **Nicolas Petroff** ile bir sirk güreşinde karşılaştı. **Doublier, Petroff**'taki potansiyeli gördü ve onu eğitip profesyonel yapmayı teklif etti. Böylece turneye katılan **Petroff**'un önerisi üzerine Edirne'ye gittiler ve üç yağlı güreş ustası ile tanıştılar. **Youssof, Nurullah** ve **Kara Osman** de deneyimli güreşçilerdi, fakat Greko-Romen stili hakkında bilgi sahibi değildiler. **Petroff**'un yardımıyla **Doublier**, onları birlikte Fransa'ya gitmeye ve gazinolarda Greko-Romen stilde güreşmeye ikna etti. Padişah'ın emriyle 1895 yılında başlayıp 1906 yılı başında sona erecek olan arayış fırsat bilen güreşçiler rızıklarını Avrupa ve Amerika'da aramayı planlayarak bu teklifi kabul ettiler.

Anlaşma yaptığı pehlivanları yurt dışında güreştirmek isteyen **Doublier**, Edirne'de Hariciye ve Dahiliye Nezaretlerine dilekçeler yazdı. Bu iki pehlivan ile mukavele akdi yapıldığını, bu suretle ihtiyaç olunan pasaportların kendilerine verilmesine ilişkin gereken resmi prosedürün tamamlanmasını talep ettiyse de Edirne vilayetinden aldığı cevapta, imzalanan akitlerin devlete tesliminin tam olarak yapılmamış olması ve

eksik evraklar tamamlanmadığı için ilk etapta kendilerine çıkış izni verilemeyeceği beyan edildi. Bu cevap üzerine yeni bir dilekçe yazan **Doublier**, gerekli izin verilmezse, kendisinin de onların farklı platformlarda güreş yapmalarına müsaade etmeyeceği gibi her birinden 10.000 Frank tazminat almak zorunda kalacağını, ayrıca gereken yerlere şikayette bulunacağını vilayet yöneticilerine bildirdi. **Doublier**'in bu çıkışının ardından üç pehlivanın isminin yer aldığı kontrat için eksik evraklarının tesliminden sonra gerekli izin verildi.

XIX. yüzyılın sonlarında nümayişler sebebiyle güreşler yasak olsa da Padişah pehlivanları yurt dışına çıkmadan evvel saraya davet ediyor, kılık kıyafetlerine bakıyor, kendilerine bağışta bulunuyor ve gittikleri ülkenin sefirinden gelişmeler hakkında raporlar istiyordu.

Türk pehlivanlar, Avrupa'da kıspet yerine güreş mayosu giyeceklerini, yağlanmayacaklarını, belden aşağıya da müdahale de bulunmayacaklarını, bacakları kullanarak oyun yapmayacaklarını, öğrendiler. Böylece üç güreşçi de Greko-Romen stili öğrenmek için çalışmalarına başladılar. Bu sırada **Doublier**, Paris'in popüler müzik salonu Casino de Paris ile 1895 yılı Mart ayında üç Türk'ün de aralarında bulunduğu güreş sirki ile gösteriler yapmak için bir anlaşma imzaladı. Bu karşılaşmalar için Türk güreşçilere adam başı 3.500 frank ve seyahat masrafları için de 500 frank ödenecekti. O tarihte bu önemli bir meblağdı. Ancak 1895 yılı Şubat ayı sonlarında Casino de Paris'te yangın çıktı ve mekan bir süreliğine kapatılmak zorunda kaldı. Gazino güreşçilere ve **Doublier**'e her gün için 25 frank ödedi ve 1.000 frank da tazminat verdi. Mekan yeniden açılınca güreş gösterileri devcam edecekti. Buna rağmen **Doublier**, Casino ile olan anlaşmasına uymadı ve Paris'in ünlü müzikholü Folies Bergere ile anlaşma yaptı. Daha sonra Casino de Paris, sözleşme ihlali nedeniyle açtığı davayı kazandı ve **Doublier** 3.000 frank ödemek zorunda kaldı.

Joseph Doublier Güreş Sirki

Tabii ki **Doublier** üç Türk güreşçisi ve **Petroff**'a "Sizi Avrupa'ya götüreyim, siz de güreşin, şampiyon olun ve namınızı artırın!" diye para ödemedi. Daha sonra **Paul Pons**'un, **Magnus Bech-Olsen**'in ve diğerlerinin yaptığı gibi üç Türk'ten oluşan bir güreş sirki kurdu ve öncelikle Paris'in ünlü gazinoları ile güreşçilerini sahnede başkaları ile güreştirmek üzere anlaşma yaptı. Tabii ki gazino hem kendisine, hem güreşçilere hem de onlara rakip olabilecek kariyere sahip diğer güreşçilere de ödeme yapıyordu. **Doublier**'in kendi güreşçilerine rakip olmak isteyenler ile başa baş veya hendikaplı maçlar karşılığı iddia ortaya koyması da olasıydı. Hendikaplı maçlarda güreşçilerinin rakiplerini belli bir zaman diliminde, belki üç defa tuş etmesi gerekiyordu. Bu durumu günümüzün kuralları çerçevesinde sırtını yere temas ettirmek diye değerlendirmemek gerekir. Bazen yere indirip kontrol altına almak, bazen de sumo güreşinde olduğu gibi ayakları dışında bir uzvu ile sahneye temas ettirmek söz konusu üç tuştan biri kabul ediliyordu. Ancak bir iddia karşılığı yapılan bu sahne güreşleri resmi kayıtlara geçmedi ve pehlivanların kariyer karşılaşmalarında yer almadı.

Türkler Güreşi Paris'e Geri Getirdiler

Paris'te birkaç yıldır durgun olan güreşler 1895 yılının Mart ayı ortalarında Folies Bergere'de Paris'e geri döndü. Kapasitesi yaklaşık 1.700 kişi olan mekanın yöneticisi Marchand'dı. Güreş müsabakaları, Folies Bergere'de her gün sunulan çeşitlilik programının bir parçası olacaktı ve en üst sırada yer alacaklardı. Başlangıçta Marchand, programın güreş bölümünü "Korkunç Yunanlı" **Antonio Pierri**'nin dönüşü etrafında kurdu. **Pierri** daha önce Paris'te güreşmişti ve en iyi isimlerden biriydi. **Pierri**'nin ilk müsabakası 16 Mart tarihindeydi ve ardından 20 Mart'ta Türk güreşçiler ilk kez sahneye çıktılar. Bu sırada 1890 yılında Paris'te ünlü İngiliz güreşçi **Tom Cannon**'u yenerek kendini yükselen Fransız yıldızı olarak kanıtlamış olan **Paul Pons** da, güçlü adam **Apollon** ile birlikte Paris'in önemli bir müzik salonu olan Parisiana'da güreşiyor ve güç gösterileri yapıyorlardı.

180 cm boyunda ve 100 kilo olan **Kara Osman**'in göğüs çevresi 131 cm, 188 cm ve 120 kg olan **Yusuf**'un göğüs çevresi 131, boynu 47 cm; 200 cm boyu ve 150 kg ağırlığı olan **Nurullah**'ın göğüs çevresi 130, baldırları da 49 santimetreydi.

Türkler hemen en önemli ilgi odağı oldular. Örneğin bir makalede, Sultan'ın güreşçilerinin Türkiye dışında güreşmesine ilk kez izin verdiği ve Avrupa şampiyonlarına karşı tüm maçlarını kazanmaları gerektiği, aksi takdirde Türkiye'ye geri dönmelerinin yasaklanacağı ve kaybeden olarak geri dönerlerse ölüm cezasıyla karşılaşacakları iddia edildi. Bu tür bir yaygara kesinlikle onların havasına katkıda bulundu ve onları bu kadar çekici kılan şey de kısmen buydu. Aslında, 1908 yılında yayınlanan anılarında, Fransız güreş efsanesi **Paul Pons**, Paris'te profesyonel güreşin yeniden canlanmasının arkasındaki ana katalizör olarak orijinal üç Türk'e kredi verdi. **Pons**, halkın güreşe tekrar ilgi duymasını sağlayan ve güreşi müzikhollere geri getiren Türklerin Folies Bergere'e gelişi oldu diyordu.

Doublrier'in **Yusuf**, **Nurullah**, **Kara Osman** ve daha sonra kendilerine katılan **Memisch (Memiş)** ile oluşturduğu güreş sirki 20 Mart'tan 19 Mayıs'a kadar Folies Bergere'de güreş karşılaşmaları yaptı. **Leon Dumont**, **Fernand Sabes**, **Fenelon**, **Maurice Gambier**, **Antonio Pierri**, **Paul Fournier**, **Felix Bernard**, **Tom**

Cannon, Emile Bruyere (Limousin) ile “Zincir Kırıcı” olarak bilinen Alman asıllı popüler güçlü adan **Bernard Leitner** ve daha başkaları da onlara rakip oldular.

8 Nisan 1895 tarihinden itibaren Nouveau Cirque’de palyaçolardan biri (**İngiliz George Footit**) sirk programındaki ilgi çekici şeylerden biri olarak Türk güreşçilerinin parodisini yapmaya başladı ve bunu Mayıs ortasına kadar sürdürdü.

Yusuf İsmail’in Paris Güreşleri

Edmond Desbonnet’in “Güreşin Kralları” kitabından:

Güreş ve güreşçiler dünyasında yeri doldurulamaz bir adam olarak uzun süre hatırlanacak neşeli bir Türk olan Yusuf’un karşısına çıkan ilk Fransız **Fenelon**’du. **Fenelon** yaklaşık 90 kilo ağırlığındaydı ve rakibinden belirgin şekilde daha hafif ve daha küçüktü, ancak güreş konusunda çok büyük bir bilgiye sahipti ve ünü oldukça haklıydı. Bordeaux’nun herkesin tanıdığı en iyi güreşçilerden biriydi. O zamanlar fiziksel kapasitesi mükemmeldi. Ne yazık ki, uyguladığı tüm teknikler boşa gitti. Türk’ü tehlikeye atmayı başaramadı ve tüm hileleri denedikten sonra bayrağı indirmek zorunda kaldı. **Yusuf**’a saldırmaya çalıştığında, bir duvara çarpmak gibi görünüyordu. Ve kendisi yere indirildiğinde, rakibinin mengene gibi tutuşu altında gerçekten acı çekti. “Asla, hiç bu kadar sıkı sıkılmamıştım” dedi sahneden inerken. Ertesi akşam **Yusuf**, ne yazık ki biraz hafif olan, takdire şayan bir şekilde hazırlanmış bir güreşçiyle karşı karşıya geldi. **Bernard** ve **Pietro Dalmasso**’nun güreş okulunun teorilerine göre savaştan son kişilerden biriydi **Paul Fournier**. **Doublier**, **Fournier**’e karşı temkinliydi. Onu kenara çekti ve “**Yusuf**’u yenmeyin, yoksa kaybolurum” diye uyardı.. **Fournier** “Onu hızlı bir şekilde yakalayamazsam yere serebileceğimi sanmıyorum. Olağanüstü fiziksel gücü her şeyi engellemesine izin veriyor, tüm saldırıları felç ediyor ve sizi yıpratıyor.” karşılığını verdi. Sonra şampiyonuna giden **Doublier** “Bu gece güreşeceğin adamı alt edebilirsen, gelecek bizimdir.” dedi.

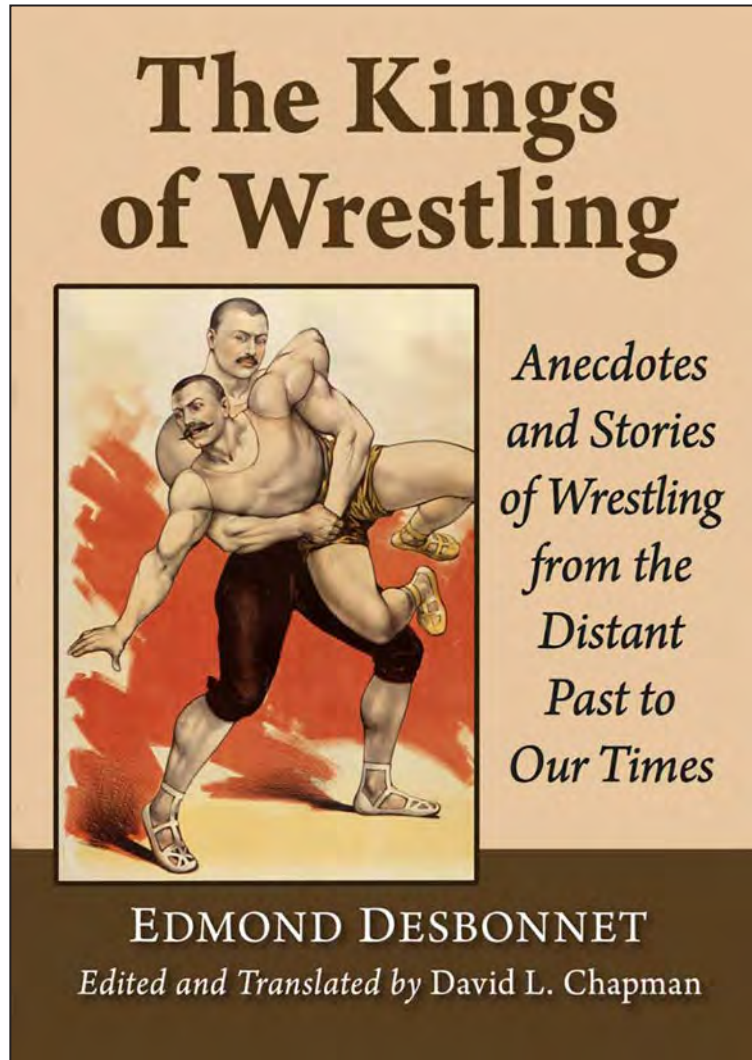
Fournier, rakibini alt etmek için büyük bir yetenekle takdire şayan hamleler yaptı, ancak aşılmaz bir direniş göstermekten başka bir şey yapmayan ve kollarının gücü sayesinde tüm hamlelerden kurtulan bir adama yapılabilecek çok az şey vardır. **Yusuf** saldırıya uğradığında onun tarafından ele geçirilmesine izin vermedi ve gücünü kullanarak onu uzaklaştırdı, aynı taktiği tekrar kullanmak boşunaydı! Sonra **Yusuf** en sevdiği tutuş biçimi olarak onu boynundan yakalayıp sürükledi ve istediği pozisyona getirdi. **Yusuf** onu yere getirdiğinde, onu o kadar sıkı tuttu ki, Fransız tek bir hareket bile yapamıyordu.

Fournier’in **Yusuf** hakkındaki görüşü, meslektaşlarını doğruluyordu:

“Türk, güreşimiz hakkında çok az şey biliyor, ancak olağanüstü fiziksel yeteneklerinin önünde eğilmekten başka bir şey yapılamaz. Güreşimizin püf noktalarını çok hızlı bir şekilde öğrenecek ve gücüne güvendiği için, her zaman çok sakın kalıp şimdiye kadar gösterdiği olağanüstü soğukkanlılığı koruma avantajına sahip olacak. Belki, aynı büyüklükte çok güçlü birisi tarafından mağlup edilebilir; fakat o zamanla daha iyi bir güreşçi ve hepsinden önemlisi çok sakın ve temkinli bir güreşçi olacak. O üstün bir sınıfta, tek eksiği hızı, ondan daha hızlı güreşçiler ile karşılaşırsa da öyle bir kaliteye sahip ki bu dezavantajı çok fazla hissedilmeyecek”

1890’ların başında **Sabes** güreşin kralıydı ve kimse öfkeli Bordeaux yerlisini yenemezdi. “Göreceksiniz bu şişko aptalları nasıl altüst ederler.” dedi arkadaşlarına. Korkunç Bordeaux’lu adamın işaret ettiği “Türk aptalı” **Yusuf**’tu ve **Doublier**’e “Hadi, onu ayarla!” diye seslendi. Böylece **Yusuf** ve **Sabes** karşı karşıya geldiler. **Sabes** nispeten uzun olmasına ve ağırlığı onu orta sıklet güreşçisi kategorisine yerleştirmesine rağmen, tüm Fransız dostlarımızın en yeteneklisi olarak kabul ediliyordu. Son derece yetenekli, bilgili ve çok

hızlıydı. Dahası, en yüksek güreş içgüdülerine sahipti ve infaz hızı dillere destandı. Nihayetinde, **Yusuf**'un bu niteliklere karşı dikkatli olması gerekiyordu, aksi takdirde başı belaya girecekti. İki adam yüz yüze geldiler ve geleneksel olarak el sıkıştılar. Hakemin düdüğüyle, Sabes'in yıldırım hızıyla Türk'ün beline saldırdı, tutuşunu kalçası ile destekledi ve onu geriye doğru itti. **Yusuf** içgüdüsel olarak yapısal destek direklerinden birine eliyle tutundu, böylece kendisi için kesin bir yenilgi anlamına gelecek ölümcül düşüşten kurtuldu. Seyirciler arasında bu duygu tarif edilemezdi, çünkü **Sabes**'in Türk'ün omuzlarına çıkacağı ve maçı kazanacağı açıktı. Bu hareket sayesinde yenilgiden kurtulduğu için onu suçlayabilir miyiz? Açıkçası, sportif bir bakış açısından, olası bir anlaşmazlık yok. Ya diskalifiye edilmesi ya da yenilmiş sayılması gerekiyordu, çünkü gerçekte onu kurtaran direk orada olmasaydı **Yusuf** düşecekti. Tartışıldı, tartışıldı ve sonunda maçın tekrarına karar verildi:

Maç iki gün sonra yeniden başladı. **Doublier**'in bu tartışmada hassas bir rolü vardı. Savunmasını yaptı ve olayı yargılayıp ellerinden geldiğince mantıklı bir şekilde çözmeyi başkalarına bıraktı; Çünkü, diye ekledi “**Yusuf** destek direğini tutmasaydı, sırtı direğe çarpacaktı ve sonra yere düşeceğini kanıtlayan hiçbir şey yoktur. Bu koşullar altında **Sabes**'in güreşi kazandığı söylenemez.” Bu sadece kişisel bir görüştü ve sonuç olarak bu ilk unutulmaz temastan kırk sekiz saat sonra, güreşçiler mindere geri döndüler. “Hiçbir zaman Yusuf'u, bu olaydan sonra olduğu kadar öfke içinde görmemişim.” diye anlatıyordu **Doublier**. “Küçük

adam” dediği **Sabes** gibi birinin kendisini tehlikeye düşüreceğini asla kabul etmedi ve intikamını almaya yemin etti. Gerçekten de bu ilk karşılaşmasından sonra, intikamını almamasını engellemek zordu. O gün **Doublier**'in ekibi için işler pek iyi gitmiyordu. **Nurullah** sonunda mağlup olmuştu. **Kara Osman**, berabere biten bir maçta kötü bir performans sergilemiş; **Memiş** de önemsiz bir zafer kazanmıştı.

Oldukça anlaşılır bir şekilde, **Yusuf** ve **Sabes**'in yapacağı ikinci karşılaşma büyük bir kalabalığın ilgisini çekmişti. **Sabes**'in o günkü taktiklerini yenileyerek (fakat başka bir strateji kullanarak) korkunç Türk'ün işini bitirebileceğini sanıyordu. Ne yazık ki, **Yusuf** tetikteydi ve Fransız istediği gibi hızlı bir saldırı gerçekleştiremedi. Bir fırsat bulmak ve uygun zamanda tekrar saldırmak için elinden gelen her şeyi yaptı; fakat **Yusuf** temkinliydi. **Sabes**'in doğasında zamanlama yoktu, bu yüzden ateşli öfkesi yükseldiğinde ona itaat etti ve bu onun sık sık onun düşmesine neden oldu. **Yusuf**, rakibi bir şekilde kendi açığını keşfetmeden önce belinden tutmayı başardı ve bu **Sabes**'in sonu oldu. Temsilcilerinin yenilgisiyle Fransız kampının umutları bir kez daha yerle bir oldu. Öte yandan, Türk o zamana kadar yenilmediği gibi Fransız rakiplerinden Greko-Romen güreşin inceliklerini de öğreniyordu. Her maçını değerli bir ders olarak algıladı ve deneyim kazandı. Artık “Şişko aptallar” yenilmez olarak biliniyorlardı...

Yusuf ilk günkü halinden daha rahattı, ancak kendisine yönelik saldırılara karşı kendini nasıl daha iyi savunacağını biliyordu ve ihtiyatlılığı gözle görülür şekilde daha belirgindi. İşlerin iyi gittiğini gören **Doublier**, öğrencisinin ilerlemesini de takdir etti. Aslında, tüm öğrencilerindeki ilerleme denebilir, çünkü **Yusuf** ile aynı zamanda diğerleri de bilgi kazanıyorlardı. Türkler de rakipleri gibi aynı manevraları tekrar etmeme gayreti içindeydiler. Osmanlı güreşçilerinin, Fransız rakiplerinin kendilerine uyguladığı tüm hareketlere başlangıçta nasıl dikkat ettiklerini not etmek gerekir. Sürekli çalıştılar, en üst sıralara çıkmak için yadsınamaz bir arzuları vardı ve hiçbir şey onları bu düşünceden uzaklaştırılamazdı. Bu açıklama bizi oldukça hassas bir konuyu düşünmeye sevk ediyor, ancak nihayetinde sessizce geçiştirilemeyecek bir konu. Bu bir nevi hile midir? Bilgili görünmek isteyen bazı izleyicilerde güreşi, sonuçları yarışmacılar arasında önceden ayarlanmış hileli maçlardan başka bir şey olarak görmemenin moda olduğunu biliyoruz. Oysa, bazen eğlenceli karşılaşmalarda bile kazananın bir avantaj elde etmesi, kaybedenin gelecekteki çok sayıda mükemmel angajmanı tehlikeye atması olasıdır ve kimse şansını riske etmek istemez. Kimse, tüm rakiplerini yeneceğini bilirse, hiçbir ilgisi olmayan anlaşmalar ve konaklamalar yoluyla şöhretin tüm avantajlarından vazgeçmez. Türkler Paris'e geldiklerinde, onlara bir “düzenleme” teklif etmeyi düşünmek asla gerekli olmadı. Bildikleri tek bir şey vardı karşılarındakini devirmek ve yenilmemektir. **Doublier**'in Fransa'ya getirdiği şampiyonlar her zaman ciddiyetle sıkı bir şekilde savaştılar ve uzlaştıkları için değil yenildikleri için yere düştüler.

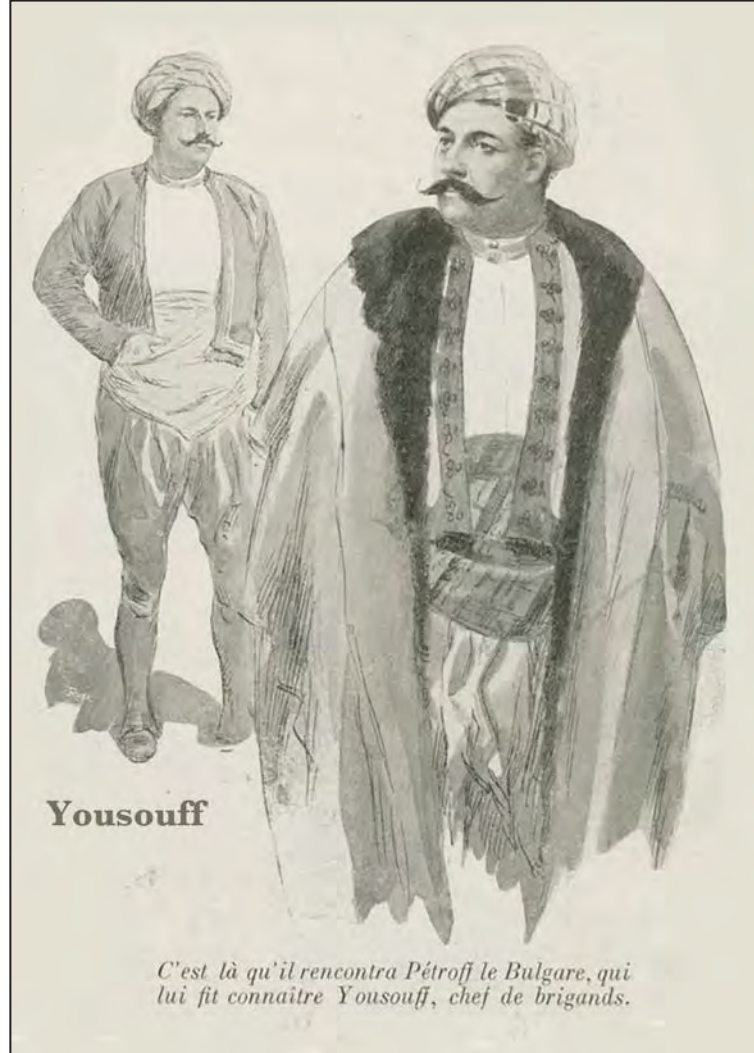
Yusuf, Nurullah, Osman ve küçük **Memiş** (175 cm boyunda olmasına rağmen biz ona küçük olan derdik) sadece **Doublier**'in emirleriyle yürüdüler. Ve bu siparişler çok basitti “Merhamet yok ve sonuç en kısa sürede alınmalı.” **Doublier** güreş yerine girmeden önce talimatları şu iki kelimeyle özetlerdi “Çabuuk, çabuuk” yani “acele et, ve rakibi mümkün olduğu kadar kısa sürede yere ser” Daha sonra, Türklerin ünü yerleştiğinde, güreşin her şeyden önce bir gösteri olduğunu anlamalarını sağlamak mümkün oldu.

Gösteri sürmeli ve seyircilere paralarının karşılığı verilmelidir. Bununla birlikte, **Yusuf** ve diğerlerine karşı çıkan ve meydan okuyan birçok kişi, önlerinde iki dakika bile dayanamadılar. Rakiplerini göz açıp kapayıncaya kadar yenmeleri çok basit ve halk için daha az ilginçti. Bu nedenle, seyircilerin dikkatini çekmek için maçın birkaç dakika daha uzun sürmesi gerekiyordu. Gerçekte, bu taktikte hiçbir hile, aldatma yoktu, çünkü her zaman iyi olan galip geliyordu. Zaferi kesin olan Türk şampiyonundan, bu nedenle güreşi aceleye getirmemesi ve rakibini birkaç kez tehlikeye soktukten ve beladan kurtularak kendini savunmasına izin verdikten sonra, seçtiği iyi uygulanmış bir tutuşla alt etmesi istendi. Son olarak, halka mümkün olduğunca dolu bir güreş gösterisi sunmaları da istendi. Türklerin bunu anlamasını sağlamak gerektiğinde, bu büyük bir

meseleye dönüştü. Bu adamların güvensizliği ve kibri, bu zararsız uzlaşmayı dahi sorun haline getirdi. **Do-ublier** ile maaşları konusunda oldukça sert bir tartışma yapmasından sonra kimse **Yusuf**'a nasıl açıklama yapacağını ve en basit şeyleri nasıl kabul ettireceğini bilemediği için ona daha az emir verdiler.

Bu olay şöyle gelişti:

Türk'ün son derece açgözlü bir mizaca sahip olması nedeniyle durum özellikle ciddiye. Her ne kadar **Yusuf** ve arkadaşları **Do-ublier** ile her biri için günlük ücretlerin belirlendiği resmi anlaşmalar yapmış olsalar da, Türk, onları terfi ettirmesi için yöneticinin kazancını günü gününe öğrendi ve bu çabaları sayesinde **Do-ublier**'in her akşam kendilerine ayırdığı küçük harçlık ile karşılaştırıldığında önemli bir meblağ kazandığını tahmin etti. Dört kişiydiler ve cüzi bir meblağ ile yatırılmışlardı. Ancak **Yusuf**, menajerin büyük bir meblağ aldığını öğrendiğinde büyük bir öfkeye kapıldı, en azından bunu göstermesine izin vermediği için aldığını varsayıyoruz. Pastadan, kendisine verilenden daha büyük bir dilimi hak ettiğini düşünüyordu. Bir akşam, gösteriden sonra bir bahane icat etti ve **Do-ublier**'i giyindiği odaya çağırdı. **Do-ublier** soyunma odasına girince anahtarı çevirip kapıyı kapattan **Yusuf**, önce şikayetlerini dile getirdi. Sonra **Do-ublier**'e kendini açıklamak için zaman vermeden üzerine atladı ve cüzdanında bulunan 1.200 frankı ele geçirdi. **Yusuf**, adalet olarak gördüğü şeyin hızlı ve özet gösterilerini severdi ve bunu zaman zaman denedi ve bu vesileyle zor kullandı.

Bu olay, **Doublier** ile şampiyonunun ayrılmasının başlangıcıydı. Elde ettikleri başarılar nedeniyle büyük rağbet gören Türkler başka ellere geçti. Ancak bir süre sonra “bir erkeği kalıcı kılma” eyleminin kaybettikleri anlamına gelmediğini anlamaları sağlandı ve bu konuda asla inatçı olmak istemediler, bu yüzde den bazen taviz verdiler. Çabuuk olarak mümkün olan en kısa sürede halletmek yerine, yavaşça gitmeye karar verdiler; fakat nezaketleri oldukça yanıltıcıydı. Bir ya da iki dakika eğlendikten sonra, bunun yeterli olduğunu düşündüer ve derhal işi bitirmeye karar verdiler. Ancak daha sonra, Fransa’daki ilk çıkışlarından oldukça uzun bir süre sonra, Avrupa’nın büyük şehirlerini gezen çeşitli toplulukların bir parçası olan Türkler koltukları için para ödeyen halka bir “gösteri” verme sistemini benimsemeye razı oldular. Onlardan “omuzlarını ödünç vermelerini” istemeye gelince, bu söz konusu değildi. “Omuzlarınızı ödünç vermek” meslekte kullanılan, dürüst bir maçta sizi yenemeyecek bir rakip tarafından yenilmenize izin vermek anlamına gelen bir terimdir. Belirtmek gerekir ki, yurtdışında güreşmek için ülkelerini terk eden ilk Türkler, daha sonra kendilerini taklit ederek müzik salonlarına ve büyük Avrupa şehirlerine güreş gösterileri sağlayan topluluklarda yer alanlardan çok daha uzlaşmazdı.

Yusuf, Nurullah, Kara Osman ve Memiş’in başarıları kısa sürede Türk güreşçilerine katma değer kazandırdı. Menajerlerin Padişah’ın bir tebaasına sahip olmadan devam edebilecekleri bir şampiyona veya turnuva yoktu. Herhangi bir sahnede sergilemek üzere bir güreşçi grubunu işe almakla görevli bir yöneticiye sorulan ilk şey “Türk’ünüz var mı?” oluyordu. Türk, yönetmenlerin gözünde değerliydi çünkü halk yarışmada en az bir tane görmek istiyordu. Türklerden sonra zenciler de iyi bir değerdi. Böylece olması gereken oldu. Büyük kuruluşlar, Paris’te ünlü olan üç ya da dört seçkin güreşçiyi tekelleştirdiler ve ardından belirli sayıda ikinci sınıf adam dolaşıma girdi. Sonra ellerindekileri halka sattılar. Türk ve vasat kalitede bir güreşçi olmak yeterliydi. Kabul etmek gerekir ki Türkiye’nin güçlü adamlar üzerinde bir tekeli yoktur, diğer ülkelerde de güçlü olanlar vardır. Ortalama kalitedeki Türkler gerçekten de yenilgiyi kabul etmek zorunda kaldılar.

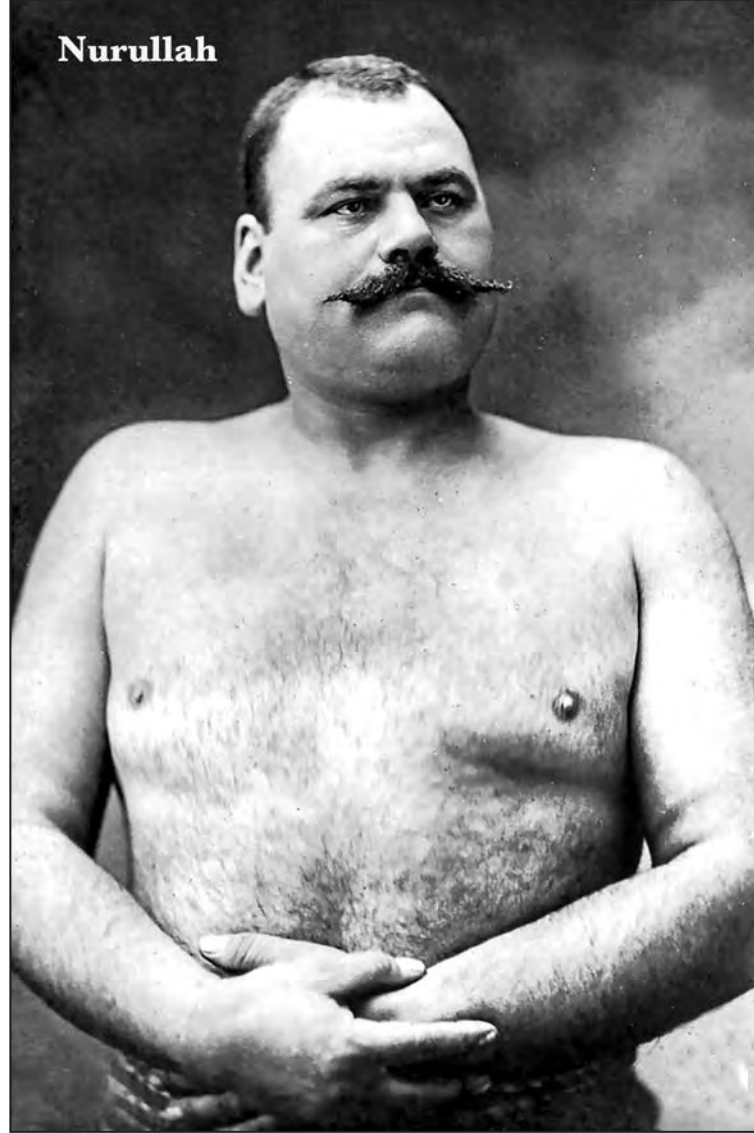
Paul Pons’un La Lutte (Mücadele - Güreş) kitabı 1912 yılında basıldı. Kitabın 4 Nisan 1908 tarihinde La Vie au Grand Air’de yayınlanan versiyonunda Türklerin Paris’te güreşe başlamaları ile ilgili öyküler de yer alıyor. Şöyle ki:

- * **Fournier** ile gizlice konuştuktan sonra **Yusuf**’un kazanacağından iki kat emin olan **Doublier**, açgözlü Türk’e iki altın louis verdi ve “Şayet onu durdurabilirsen, zafer bizimdir” dedi.
- * **Yusuf**’u tutunduğu dik direkler bir tiyatro setinin parçasıydı.
- * **Yusuf** ve **Nurullah**’ın uğradıkları tek yenilgi, 1989 yılında Casino de Paris’te Dünya Şampiyonası’nı kazanacak olan **Paul Pons** tarafından verildi.

Yusuf İsmail’in Paul Pons ile Yaptığı Söylenen İki Karşılaşma!

Yusuf İsmail’in, **Hergeleci İbrahim** ile Paris’te yaptığı vahşi karşılaşma sadece Fransa’da değil, daha sonra New York’ta bile gazete sayfalarına aksetti. **Yusuf İsmail**’in USA’da **Roeber** ile yaptığı iki karşılaşma da büyük ses getirdi. **Pons** ile **Yusuf**’un 26 Nisan 1895 yaptıkları ilk güreşin 50 dakika ve 4 Mayıs 1895 tarihinde yaptıkları ikinci güreşin 40 dakika sürdüğü ve ikisinin de berabere bittiğini yazan siteler var! Ancak bu iki karşılaşma hakkında hiç bir kayıt yok; ne gazetelerde, ne mecmualarda ne de Wrestling Data sitesinde. Bu karşılaşmalar bir iddia karşılığı yapıldıysa Wrestling Data sitesinde yer almamasını anlayabiliriz, fakat magazin değeri çok yüksek olan ve halkın büyük ilgisini çekecek böyle bir karşılaşmanın hiç bir gazete veya mecmuada yer almaması mümkün değil. En azından çizimleri yapılırdı! **Pons** 1989 yılında Dünya Şampiyonu olduğunda da Türkleri yendiğinden hiç bahsetmemişti. Hatta **Paul Pons**’un 1908 yılında Vie au Grand Air’de yayınlanan kitabında “**Yusuf** ve **Nurullah** yegane yenilgilerini benden aldılar” demesine karşılık **Desbonnet** 1910 tarihli “Güreşin Kralları” kitabında “**Yusuf** ile yaptığını söylediğin karşılaşma

hakkında bilgi sahibi değilim” karşılığını veriyor. **Edmond Desbonnet**’in kitabında **Yusuf**’un bütün Avrupa ve USA macerası yer alıyor; **Paul Pons**’un **Nurullah**’ı yendiği de yazılı fakat **Yusuf** ile güreştiğine dair bir kelime yok. Bu durumun tek bir izahatı var “**Yusuf** ile **Pons** asla karşı karşıya gelmemişlerdir. Aksi takdirde bu karşılaşmalar hem **Desbonnet**’i kitabında hem de gazetelerde yer alırdı. **Pons**’un **Nurullah**’ı yendiği karşılaşma da **Yusuf**’un ölümünden sonra yapılmış olabilir!.

Düzmece Kırkpınar tarihi yazarlarının her fırsatta kullandığı argümanlar şöyle:

- * Bir Osmanlı pehlivanını övmek ve 31 yıl boyunca herkesin karşısına çıkmamak için köşe bucak kaçtığı **Aliço**’yu yermek için “O öyle büyük güreşçiydi ki **Aliço**’yu bile yenmişti!”
- * **Paul Pons**’u minderin dışına atmıştı.
- * **Ghulam**’ı dahi yenmişti: Ya da sakatladım yarın devam edelim diyen **Ghulam** o gece gemi ile ülkesine kaçmıştı!
- * **Hackenschmidt**’i mağlup etmişti.

Bunların hepsi tümüyle yalan. O halde yabancı kaynaklı bazı güreş sitelerinde buna benzer haberlere rastlamamızın sebebi ne?

Bu sorunun cevabı gayet basit; güçlü otorite tarafından desteklenen ve düzmece tarih yazmaktan hiç guncunmayan yazarlarımız bu sitelere araya kafa karıştıracak birşeyler sokuşturmaları için maddi destek sağlıyorlar. Bu durumu son bölümde örnekleriyle anlatacağım.

Yusuf İsmail - Hergeleci İbrahim Güreşi

Doublier'in sirki 20 Mart'tan 19 Mayıs'a kadar Folies Bergere'de gösteriler yapmaya devam etti. Bu arada çok sert güreşmesi, rakiplerini boğmaya kalkması ve seyircilere meydan okuyup, iddia karşılığı güreşmeye davet etmesi sebebiyle 12 Nisan'dan itibaren **Yousouf**'a "Terrible Turk" lakabı verildi. 19 Mayıs'ta programını tamamlayan **Doublier** güreş sirki **Antonio Pierri** ve **Bernard Leitner** ve **Memisch (Memiş)** adlı bir Türkü de kadrosuna katarak Londra'ya gitti.

Doublier sirki 16 Kasım 1895 tarihinden itibaren tekrar Paris'te sahne aldı. Güreşler, 5.900 kişi kapasitesi olan Cirque d'Hiver'de (Kış Sirki) yapılıyordu. **Yousouf**'un Paris'teki maçlarının en rezil olanı ve aslında 19. yüzyıl Fransa'sının en rezil karşılaşmalarından biri, 4 Aralık 1895 tarihinde gerçekleşti. O gece **Yousouf**, **Kara Amet** adında başka bir Türk güreşçiyle 1.000 franklık bir ödül için güreşecekti. **Tom Cannon** 24 Kasım'da yanında birinin ismi **Kara Amet** olan iki güreşçi ile gelmiş ve bu maçı organize etmişti. Birkaç gün sonra bu yeni Türklerin sadece **Cannon** tarafından değil, **Antonio Pierri** tarafından da yönetildiği ortaya çıktı. **Cannon** ve **Pierri**, **Doublier**'a meydan okumuş ve getirdikleri güreşçilerin onun ekibindeki üç Türk'ü de yenebileceği hususunda iddiaya girmişti. **Yousouf** ve **Kara Amet** arasındaki maç 800'e yakın seyirci önünde yapıldı ve bir saate yakın süre sonunda büyük bir tartışmayla sona erdi. Anlatılanlara göre çok vahşi bir maçı. Maçın sonlarına doğru, öfkeli **Yousouf**, parmaklarını **Amet**'in burnuna vahşice sokarken diğer eliyle onu boğuyordu. Hakemin ihtarına rağmen **Yousouf** rakibini bırakmayı reddediyordu. Sonunda seyirciler öfkelenmiş ve bu sırada polis duruma müdahale ederek maçı sonlandırdı. Daha sonra **Yousouf**'un karşılaştığı güreşçinin **Kara Amet** değil de **Hergeleci İbrahim** olduğu anlaşıldı. Bu, **Yousouf**'un Fransa'daki en ünlü veya daha doğrusu en kötü şöhretli maçıydı. Aynı zamanda hakkında en çok yazılan da oydu. Ayrıca, bir bakıma bu, **Yousouf**'un daha sonra onu Amerika Birleşik Devletleri'nde büyük bir ilgi odağı haline getirecek olan gerçeküstü vahşi imajının doğmasına yol açan maçı.

Doublier'in güreş sirki 1896 Ocak ayından Eylül ayına kadar Roanne, Saint-Etienne, Nantes, Bordeaux, Toulouse, Marsilya ve Romilly-sur-Seine'de karşılaşmalar yaptı. Muhtemelen Fransa'nın başka yerlerinde de güreştiler. Hatta 20 Nisan'dan 6 Mayıs'a kadar Circus Fernando'da bir dizi maç yapmak için Paris'e geri döndüler. Bu turlarında, kendilerine rakip olabilecek tüm profesyonellere meydan okudular. Ayrıca amatörler ile hendikaplı karşılaşmalar yaptılar. Bu maçlarda belirli bir süre dayanan rakibe para ödülü veriliyordu, ayrıca galip gelene çok daha büyük bir ödül vadediliyordu.

Doublier ve ekibi 1896 yılının son üç ayını boş geçirdikten sonra 1897 yılı başında bir Fransa turu daha yaptı. **Terrible Yousouf (Yusuf İsmail)** ve **Nurullah**, kontratlarının bitiminden sonra 1898 yılının Şubat ayında Amerika Birleşik Devletleri'ne gittiler.

WRESTLING DATA

<https://www.wrestlingdata.com/>

Bütün güreşçiler hakkında istatistik bilgiler veren Wrestling Data sitesinde yukarıda ismi geçen güreşçilerin

çoğuna rastlamak mümkün. Wrestling Data istatistiklerine göre **Jean Doublier** 1872-1892 yılları arasında 6 güreş yapmış ve bir kez kazanmış. 1893 yılında Macaristan'da sportif bir ceza alan **Antonio Pierri** ise 1903 yılından sonra kayıtlara geçen 17 maça çıkmış. **Maurice Gambier**'in 1898-1909 yılları arasında kayıtlara geçen 23 karşılaşması var. **Nicolas Petroff**, Doublier sirkinden sonra 1901-1908 yıllarında kayıtlara geçen 95 karşılaşma yapmış ve şehir festivallerinde birinci de olmuş, Bordeaux ve çevresinde ünlenen **Fernand Sabes**, ayrıca güç gösterileri yapan **Bernard Leitner** hakkında bilgi verilmiyor.

Yusuf İsmail, Antonio Pierri'yi kündeliyor.

GÜREŞİN KRALLARI, Edmond Desbonnet

1910 yılında basılmış kitapta, yurt dışında güreşen Türkler dahil, burada bahsi geçen bütün güreşçiler hakkında etraflı bilgi veriliyor:

Joseph Doublier

Zayıf fiziğine rağmen güreşin inceliklerini bilen ve hevesli biri olan 1944 doğumlu **Doublier**, Romanya turnesinde tanıştığı **Petroff**'un da yardımıyla üç Türk güreşçisini buldu ve Fransa'ya getirdi.

Kurduğu **Doublier** sirki ile Fransa ve İngiltere'de çok popüler olmasına rağmen, 5 Kasım 1901 tarihinde bir göğüs rahatsızlığının ardından Lariboisiere Hastanesi'nde öldüğünde derin bir yoksulluk içindeydi.

Antonio Pierri

Öykümüz, Budapeşte'deki Orpheum'da Greko-Romen güreşlerinin düzenlenmeye başlandığı 10 Haziran 1893 tarihinde başlıyor. Karşılaşmalar Haziran sonuna kadar devam etti. **Auguste Robinetti**, **Max Bambula** ve **Pierre Masson** güreşlere katılan popüler isimlerdi; ayrıca maskeli bir güreşçi de vardı. **Robinetti** ve **Masson** bir önceki yıl da Budapeşte'de güreşmişti ve özellikle **Robinetti** yerel izleyicilerin gözdesiydi.

22 Haziran'da Circus Salamonski şehre geldi ve programının bir parçası olarak her gün Greko-Romen karşılaşmalarına yer verdi. Böylece kısa bir süre için Budapeşte'de aynı anda iki Greko-Romen güreş organizasyonu gerçekleşti. Circus Salamonski'deki şovların başrol oyuncusu Yunan **Antonio Pierri**'ydi. **Pierri**, Amerika'da **William Muldoon**, **Tom Cannon**, **Duncan C. Ross** ve diğerlerini yenen yenilmez bir şampiyon olarak ilan edildi. **Pierri** 22 Haziran'dan 17 Temmuz'a kadar her gün güreşti ve bir dizi alt seviye rakiple karşılaştı. **Jakob Simson**, **Manuel Pascalo**, **Ferdinand Osman**, **A. Podhajka**, **Niedermann**, **Ferenc Muszil**, **Kreindl**, **Anzelm Hintz**, **Karl Pahler**, **Heinmann** ve diğerlerinin **Pierri** karşısında alabildikleri en iyi sonuç beraberlikti. **Pierri**'nin her maçta kazananın 500 Macar forint ödül alacağı ilan edilmişti. 17 Temmuz'daki son maçına ise 1.000 forint ödül kondu. Başlangıçta **Pierri**'nin Budapeşte'deki maçlarının geçen yıl olduğu kadar ilgi çekmediği söylene de sonra gelen raporlar bu güreşlerin sirkin seyirci sayısını artırdığı yönünde. Ayrıca Circus Salamonski'deki at güreşlerinin çektiği seyirci sayısı da yadsınamaz seviyede.

Pierri, en başından beri **Robinetti**'ye 2.000 forint ödülü olan bir maç için meydan okuyordu. **Pierri** ve **Robinetti** basında ileri geri konuşmaları sonucu bu büyük maç için Temmuz sonu için ayarlandı, ancak **Robinetti** hastalandı ve bu yüzden maç ertelendi. Sonunda **Pierri** ve **Robinetti** arasındaki büyük maçın 27 Ağustos'ta Circus Salamonski çadırında yapılmasına karar verildi. Dünya Şampiyonluğu maçı olarak duyuruldu ve kazanan 1.000 forint alacaktı. 30 dakika süren karşılaşma beraberlikle sona erdi. Raporlara göre 3.000 seyirci bekleniyordu ve yağmurlu havaya rağmen büyük bir katılım oldu.

30 Ağustos'ta çadırda bir rövanş maçı yapıldı. Yarım saat içinde kazanan olmazsa 1.000 forint ödül hiçbirine verilmeyecekti. Maç 20 dakikadan az sürdü ve **Pierri** kazandı. Bir gazete 2.000 kişi tarafından izlendiğini yazdı. Bu maçtan sonra **Robinetti**, yasa dışı tutuşla yenildiğini iddia etti, bu yüzden 3 Eylül'de üçüncü bir maç yapıldı. Yine, kazanan 1.000 forint alacaktı. Bir gazete "Budapeşte nadiren bu kadar büyük bir kalabalık gördü" diye bildirdi. Başka bir gazete, 10.000 seyirci olduğunu tahmin etti. Bu maçta **Robinetti**, **Pierri**'yi yendi. Ancak, jüri üyelerinden bazıları bu sonucu kabul etmediler. Böylece 7 Eylül'de Circus Salamonski çadırında bir güreş daha yapıldı. Yaklaşık 50 dakikalık güreşten sonra net bir kazanan çıkmadı ve Budapeşte'de **Pierri** ile **Robinetti** arasındaki rekabet sona erdi.

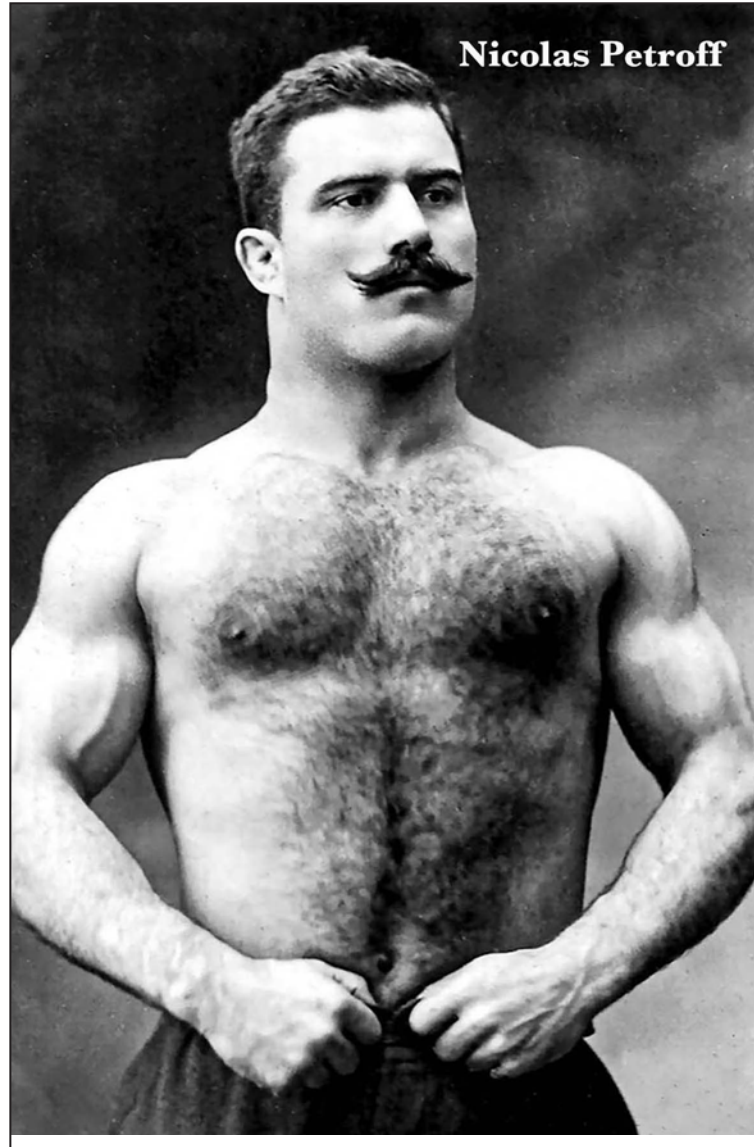
Bütün bunlar yaşanırken, **Ladislau Pytlasinski** her ikisine de meydan okuyordu. **Pytlasinski** henüz önemli bir isim değildi, ancak Haziran ayının sonundan beri **Pierri** ile birlikte Circus Salamonski'de güreşiyordu ve bu nedenle Budapeşte seyircisi için tanıdık bir yüz haline gelmişti. **Pytlasinski** ile **Pierri** 8 Eylül'de Circus Salamonski'de karşılaştılar. Maçın bir noktasında **Pytlasinski**, **Pierri**'yi yenmiş gibi görünüyordu, bu yüzden **Pierri** onu boğmaya kalktı ve burnunu büktü. **Pytlasinski**'nin burnu kanamaya başlayınca Jüri devreye girdi ve maçı durdurdu. **Pierri**'ye kızan ve önce onu yumruklamaya çalışan **Pytlasinski**, sonra güreşmeye devam etmek istedi. Ancak **Pierri** kaçtı ve **Pytlasinski** de onun peşinden soyunma odasında yöneldi. Öfkelenen kalabalığın bazı sıraları ve sandalyeleri kırması üzerine polis müdahale etmek zorunda kaldı.

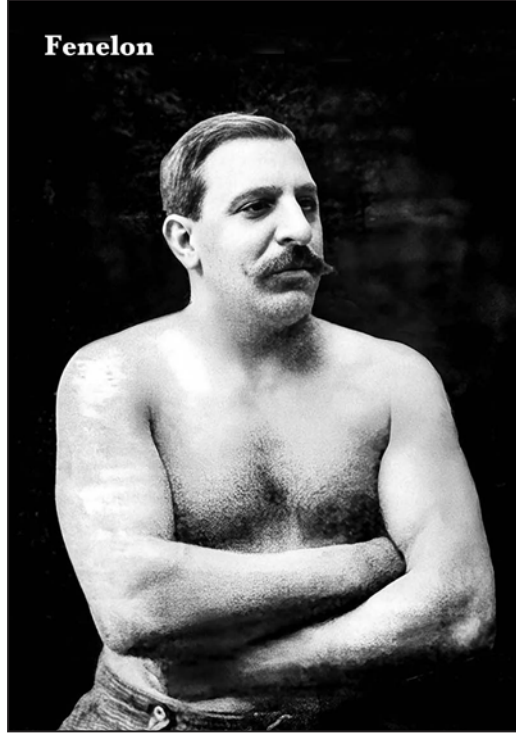
Ertesi gün **Pierri**'nin Budapeşte'de greşmesinin polis Őefi tarafından yasaklandığı duyuruldu ve bu yaklaşık 6 yıl sürdü. 15 Eylül 1899 tarihinde **Pierri** Budapeşte'de tekrar güreşti ve rakibi Türk **Kara Osman**'dı. Syros doğumlu, 175 cm boyunda ve 95 kg ağırlığında olan **Pierri**, 1920 yılında öldü.

Nicolas Petroff

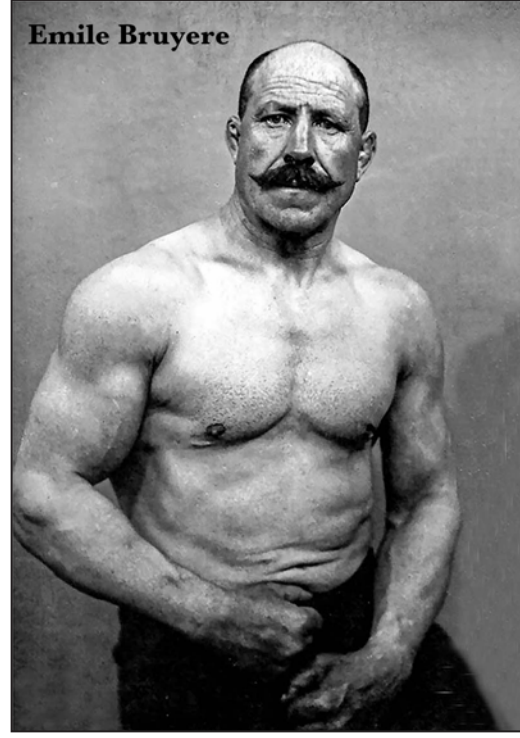
Bulgar Petroff, 1872'de Shumla'da (Bulgaristan) doğdu; çok deneyimli, çok sağlam yapılı, üst gövdesi çok kuvvetli olan Bulgar 105 kilo ağırlığında, 77cm boyunda ve 50 cm cevresi olan bir boğanın boynuna sahipti. Romanya'da tanıştığı ve onu bir güreşçi kariyerini benimsemeye ikna eden Doublie ile Robinet'in öğrencisiydi. Gücü, evikliği ve esnekliği ile harika bir atlet oldu. En iyiler ile güreşti ve nadiren yenildi. Aynı zamanda iyi bir halterciydi ve 100 kiloluk bir halteri beş kez üst üste kaldırabiliyordu.

Bu çok yakışıklı sporcu güreşte uzmanlaştığktan sonra kilo aldı; 1896 yılındaki zarif fiziğine sahip olmasa da bu sayede Greko-Romen güreşinde daha da korkutucu bir hale geldi.

Fenelon

Emile Bruyere

Fenelon [?-1925)

Herkes, Bordeaux yerlisi Fenelon'u teknik bilgisi mükemmel güreşçi olarak tanır. O sağlam yapılı, ince bir bele sahip, dayanıklı ve cesur bir insandı. Birinci sınıf bir güreşçi olan Fenelon, işini çok iyi yaptığı için izleyicilerini memnun ediyor ve coşturuyordu. Rakibinin başını, göğsünü veya kollarını kilitlemekte çok usta olan Fenelon 89 kg ağırlığında ve 170 cm boyundadır.

Fenelon, özellikle memleketi Bordeaux'da popüler bir güreşçiydi ve Place des Capucins'te sporcu arkadaşlarının sık sık gittiği bir bara sahipti. Felix Bernard tarafından eğitilen Fenelon'un parlak bir spor geçmişi vardır. Fenelon ilk maçına 1889 yılında çıktı ve çok sayıda zaferi kazandı. Toulouse şampiyonu Buisson'u, Bordeaux şampiyonu Georg Jagendorfer'i ve Bulgar Petroff'u iki kez biri Bordeaux'da diğeri Palais de Flore'de yendi. Ünlü Jean le Lyonnais de daha sonra birçok güçlü profesyonele ustalık yapan Fenelon tarafından iki kez mağlup edildi.

Emile Bruyere (1860-1910)

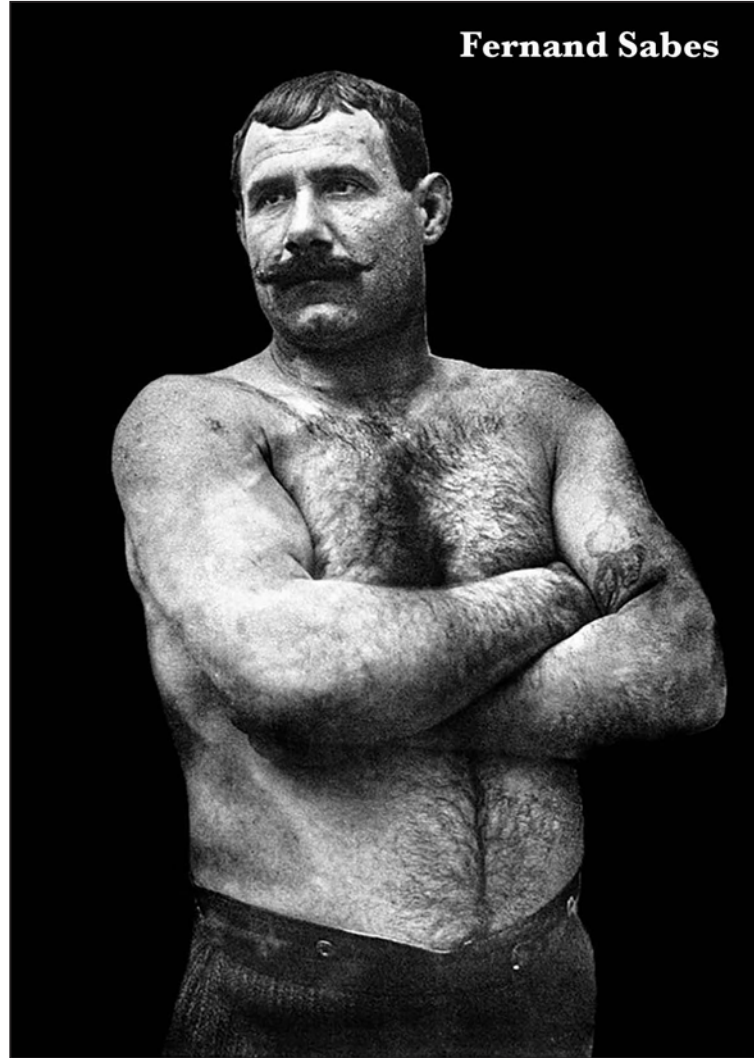
Yaşlandığı yıllarda bile teknik ve güçlü bir güreşçi olan **Emile**, Bordeaux'un yerlisiydi. "Papa Limousin" lakabı ile de tanınan 90 kg ağırlığında, 174 cm boyunda, göğüs çevresi 124 cm ve kol çevresi 43 cm olan **Emile**, sol eliyle 65 ve sağ eliyle 66 kg kaldırılabiliyordu.

Fernand Sabes

Sabes 1869 yılında Bordeaux'da doğdu ve 1928 yılında öldü. Bordeaux'lu olduğunu tahmin etmek için **Sabes**'e iki kez bakmanıza gerek yoktur. Ah! O yürekli bir adam. Güney Fransa'dan gelen bir atlet için mükemmel bir örnek. Çok sağlam omuzlar, demir kirişler gibi kollar ve tüm bunlara ek olarak keskin gözleri

var. Beklemesi yoktur; rakibini alt eder ya da o alt edilir ve tüm bunlar birkaç dakika içinde olur. 1899 yılında **Tom Cannon** ve 1900 yılında **Weber** ile yaptığı karşılaşmalar bunun en güzel iki örneği. Bordeaux yerlisi **Ferdinand Sabes** ateşli bir karaktere sahipti ve güçlü bir kas yapısı ve mücadelecisi bir ruhla doluydu. 171 cm boyunda ve 88 kilo olan **Sabes** Türk **Katranacı**, **Constant the Butcher** ve daha birçok şampiyonu yenmeyi başardı. **Gambier** ile birlikte Bordeaux'nun en popüler güreşçisi olan **Sabes**, ateşli bir karaktere sahiptir ve bazen öfkesine yenilir, ancak kalbi iyilikle doludur ve arkadaşlarına her zaman yardımcı olmaya hazırdır. Bu nedenle, ringe çıktığında hiç bir esirgemesi olmamasına rağmen, yoldaşları da ona sadece sevgi değil, gerçek bir saygı gösterirler.

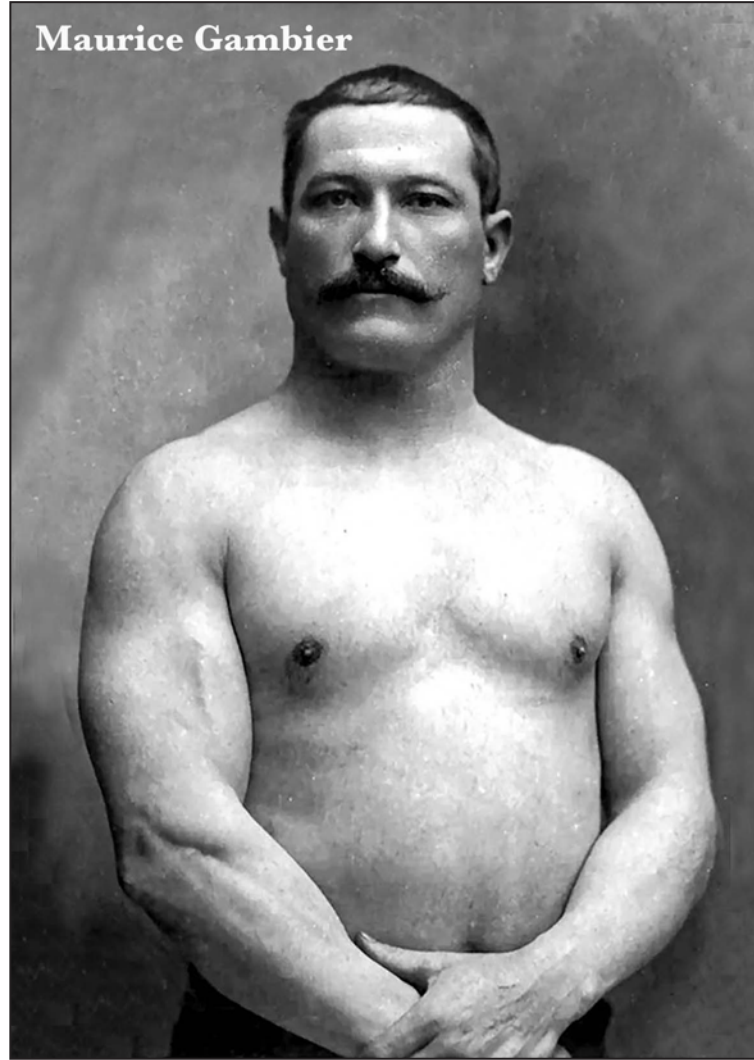
Özgüvenle dolu, saldırıya geçer ve saldırılarını yıldırım hızıyla çoğaltır, rakibini en baştan yenemezse birkaç dakika içinde yorgunluğun onu yeneceğini bir an bile düşünmez. **Sabes Yusuf, Memiş, Nurullah, Pietro** ve daha birçok kişiyle karşılaştı; ancak en yankı uyandıran zaferini ünlü İngiliz güreşçi **Tom Cannon**'a karşı kazandı. 1899 Paris Grand Prix turnuvasında Türk **Katranacı**'yı kolayca yenen **Sabes**, birkaç ay sonra Bordeaux'da karşılaştığı **Constant le Boucher**'i de beline doladığı bir kol kilidiyle elli dokuz saniyede devirdi. Muazzam bir gürültü koparan bu güreş maçında **Sabes**, bilgisi ve deneyimiyle kaba kuvvete üstün gelmişti. **Sabes**, Fransa'da hem sağ hem de sol eliyle 75 kilo kaldıran ilk kişiydi ve sağ eliyle 80 kiloyu bile kaldırdı.

Maurice Gambier

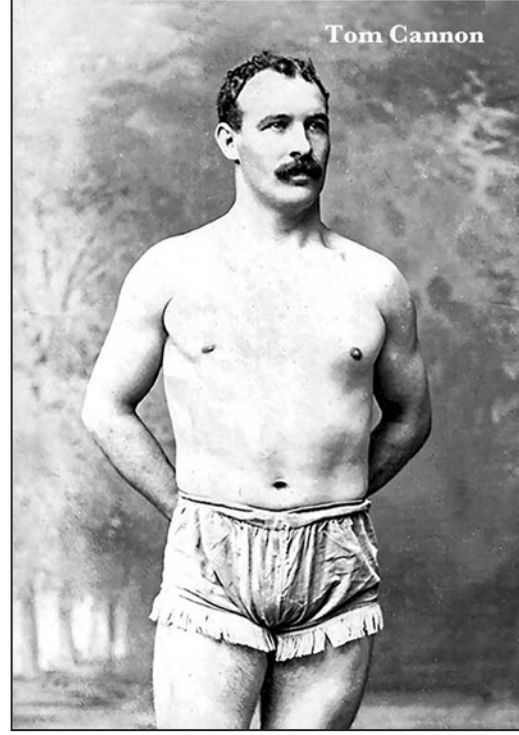
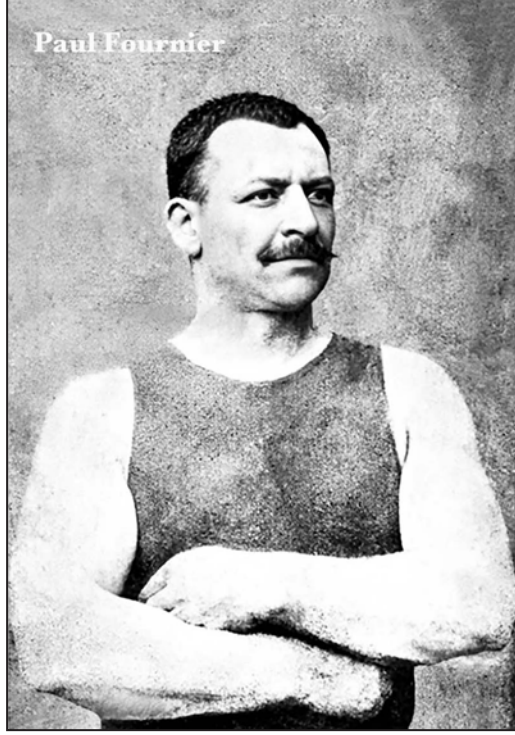
Gambier, çağdaş güreşçilerin en takdire şayan olanıdır. O yirmi yıldır kol rakibinin kollarını kilitliyor. Küçük, hafif, sağlam yapılı, canlı gözler, görünüşte biraz kaba ve bu **Maurice Gambier**, Bordeaux şehrinin en ünlü güreşçisi. Neredeyse 86 kilo ağırlığında ve sadece 167 cm boyunda.

Gambier soğukkanlılığını kaybetmeden saldırılarını olağanüstü bir yürütme hızıyla gerçekleştirdi ve kendisinden çok daha ağır bir adam tarafından belinden çekildiğinde **Gambier** kendini korumasını bildi. Doğal olarak, çok hafif olduğu için onu yere atmak kolaydır, ancak onu kontrol etmek son derece zordur. Bunun için çok güçlü olmak gerekir, aksi takdirde, zaferden emin olduğunuz anda, küçük Bordeaux yerlisi genellikle sizi karşı konulmaz bir kol kilidi ile atmanın bir yolunu bulur.

Gambier, yıllar önce ünlü **Pietro Dalmasso**'yu iki dakika otuz saniyede mağlup ettiğinde kendisini kanıtladı. Bu öngörülemeyen zafer, **Pietro**'yu on iki yıl boyunca kontrol altına almayı başaramayan güreşçiler arasında bir sansasyon yarattı. **Maurice Gambier** bu nedenle Fransa'nın en iyi güreşçisi olarak kabul edildi. **Robinet, Petroff, Buisson, Toulon**, korkunç **Tom Cannon** ve Türk **Memiş**'e karşı kazanarak zafer serisine devam etti. 1897 yılında **Gambier**, Brüksel'de düzenlenen hafif siklet Dünya şampiyonasını kazandı ve bu

mükemmel turnuvaya katılan 118 yarışmacının önüne geçti. 1898 yılında **Gambier** katıldığı Dünya şampiyonasında **Paul Pons** ve **Pytlazinski**'nin ardından üçüncü sırada yer aldı. Eski Rus şampiyonu ile yaptığı maç tüm dünyada büyük yankı uyandırdı. **Gambier**, arka arkaya üç akşam boyunca korkunç rakibine karşı kendini koruyarak herkesi şaşırttı. Bu muhteşem güreşte yenilmesine rağmen **Gambier** uzun süre alkışlandı. Tüm basın, bilgi ve becerisini övmek için oybirliğiyle karar verdi. 1899 yılında **Maurice Gambier** tekrar Dünya hafif sıklet şampiyonasını kazandı ve o zamandan beri her zaman aynı güçle savaştı.

Paul Fournier

Fournier 1854 yılında Lyon'da doğdu ve 1890 yıllarında muazzam bir üne sahip oldu. Birçok Dünya şampiyonasında yer alan **Fournier** her zaman en iyiler arasında sınıflandırıldı. **Tom Cannon**, **Pytlazinski**, **Sabes** ve **Felix Bernard** gibi güreşin kralları güreşen **Fournier** içlerinden son ikisini yenmeyi başardı.

Fournier, kilosuna 85 kilo, 170 cm boyuna ve yaşlı olmasına rağmen; dayanıklılığı, gücü ve güreş bilgisi sayesinde 1890'lı yılların sonunda hala en önemli Fransız güreşçilerden biriydi. En iyi döneminde **Fournier**'in göğüs ölçüsü 118, kol ölçüsü 41 ve ön kol ölçüsü 34,5 santimetreydi.

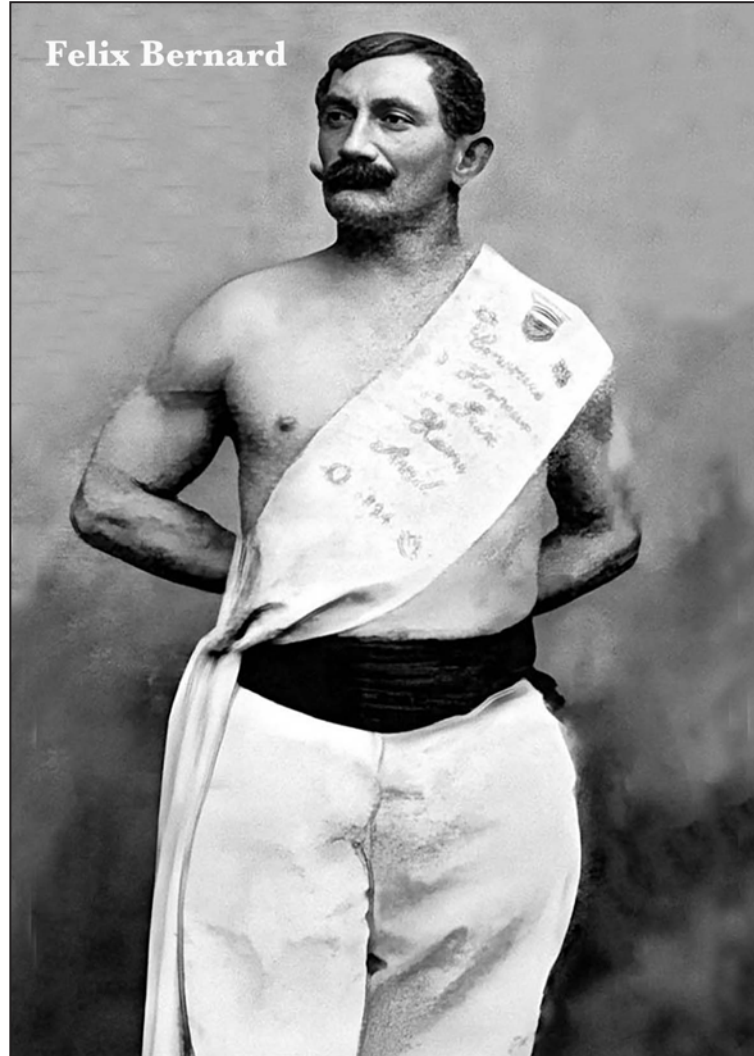
Bernard Leitner (1865 -1950)

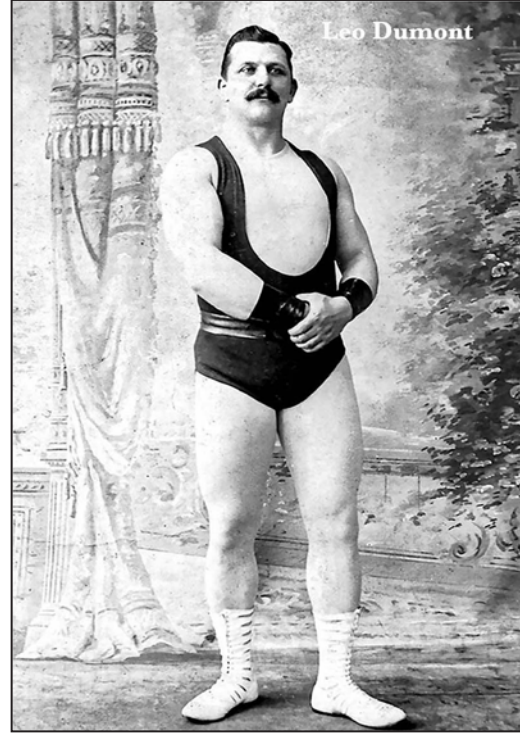
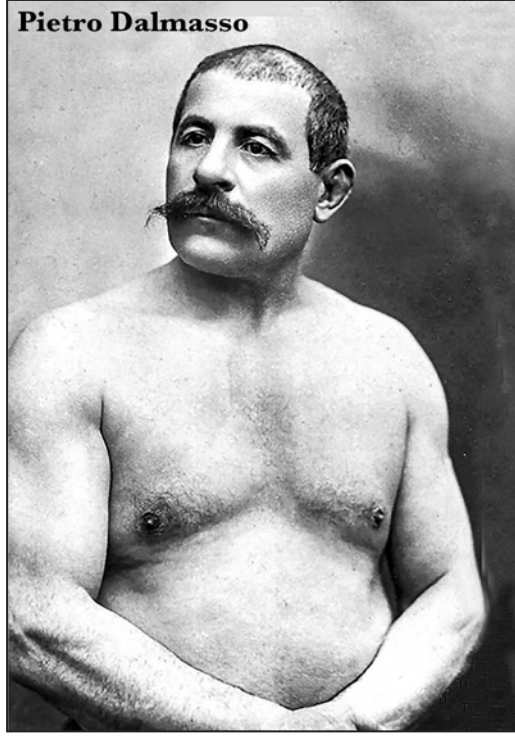
1895 yılının sonlarına doğru Bordeaux'da geçirdiği birkaç aylık tutuklanmanın ardından güreşçi **Bernard**, zincir kıran **Leitner** ve **Eugene** adlı birisi bir sirk ile Birleşik Krallık'ta turneye çıktılar. **Bernard** bu seyahat sırasında kaptığı mikropları daima vücudunda taşıdı. Parisli bir güreşçi ve eğitmen olan ayrıca güç ve zincir kırma gösterileri yapan **Bernard**, Rusya'da güreş dersleri bile vermişti.

Felix Bernard

Felix Bernard'ın çok hareketli bir hayatı oldu; 1857 yılında Maubourget'de (Hautes-Pyrenees) doğdu ve 17 Nisan 1900 tarihinde Milano'da öldü. Daha sonra, yaklaşık 18 yaşındayken, Landes'deki bataklıkları temizleme işinde çalıştı; buğrenç ve sefil bir işti; neyse ki, pazar günleri güreşerek eğlenebiliyordu. 1882 yılında panayır güreşçisi **Charles**, Güney'deki farklı kasabalarda 16 güreşçiden oluşan bir topluluk kurmuştu ve 82 kg ağırlığındaki **Bernard** onun tarafından işe alındı. Charles onu halka tanıtmak için diğerlerinin kazanmasına izin vermelerini istiyordu. Onu kıskananlar "Reklam bahanesiyle bu çocuk tarafından yenilmek mi, asla!" diye haykırdılar. **Bernard** "Bu beyler istediği için hile yapmadan güreşeceğiz." dedi ve 16 güreşçiyi birbiri ardına yendi. Bu olayın yankısı Paris'e kadar ulaştı ve eski bir güreşçi olan **Lacaisse**, Bordeaux'ya gelip onu başkente götürdü. Böylece **Bernard**, Paris'te ilk kez 1882 yılında Folies Bergere sahnesinde görüldü ve çok heyecanlı bir maçın 40. dakikasında onu yenmeyi başaran **Pietro**'ya karşı mücadele etti. **Bernard** 1888 yılına kadar Bordeaux'da güreşmeye devam etti.

Bernard için 1889 yılından itibaren Paris'te ve Londra'da **Tom Cannon**, **Steedman**, **Apollon**, **Crest**, **Pytlazinski** gibi ünlüler ile başarılı güreşler yaptı ve 1891 yılından sonra Piazza Gymnasium'da güreş öğretmeni olarak da çalışmaya başladı.

Pietro Dalmasso (1852-1929)

Pietro, 1852 yılında Chieri’de (İtalya) doğdu. 95 kilo ağırlığında ve 176 cm boyundaydı. Çok güçlü bir güreşçiydi; 15 kg ağırlığında bir halter ve iki adet 5’er kiloluk ağırlığı kollarını açarak tutabiliyordu. Bir gün **Apollon**’a küçük bir şaka yaptık ve onu çok iyi bir güreşçi olduğuna ve **Pietro**’yu kolayca alt edeceğine inandırdık. Öte yandan, **Pietro**’ya da Herkül’ün onu kısa sürede alt edeceğini iddia ettiğini söyleyip öfkelenlendirdik. Sonunda adamları bir araya getirdik. **Pietro**, bir gergedanın üzerine atlayan bir kaplan gibiydi; önce iki elense çekti, ardından boynundan yakalayıp güc şampiyonunun geniş omuzlarını yere yapıştırdı. **Apollon** neye uğradığını asla anlayamadı ve biz hala buna gülüyoruz.

Leo Dumont (1867 - ?)

30 Aralık 1867 tarihinde Havre’de doğan **Leo Dumont** atletizme halterci olarak başladı ve mükemmel sonuçlar elde etti; kilosunu ve gücü onu korkutucu bir rakip haline getirdiği için güreşe de aynı derecede bağlıydı. **Dumont** 115 kg ağırlığında güçlü bir güreşçiydi ve kolay mağlup edilecek biri değildi.

Tom Cannon (1852 - ?)

Tom Cannon, 19 Nisan 1852 tarihinde İngiltere’de Manchester’in Wigan Metropolitan bölgesinde, Tyldesley kasabasında doğdu. Güreşte en parlak dönemini 1880’lerin sonlarında yaşayan **Cannon**, 178 cm ve 77-100 kg arasında değişen bir ağırlığa sahipti ve fıçı şeklindeki bir gövdesi vardı. Üstün üst vücut gücü onu Greko-Romen stili için doğal bir yetenek haline getirdi. **Cannon**, 1880’lerin başlarında güreşte daha fazla deneyim kazanmak için Amerika’ya gitti. Çağdaş kayıtlar, İngiliz kolonisindeki maçlarının çoğunu kaybettiğini; **Clarence Whistle**, **Edwin Biddy** ve **Duncan Ross** gibi isimlere yenildiğini gösteriyor.

Cannon'ın 1885 yılının Mart ayında Louisiana, New Orleans'taki Sportsman Park'ta **Joe Acton** ve Aralık ayında Minneapolis'te **Moth** adlı bir güreşçiyle yaptığı maçlara dair ayrıntılı kayıtlar mevcuttur. **Acton** ile yaptığı maçı kazanan **Cannon**, ardından **Moth**'a iki kez mağlup oldu.

1886 yılında **Cannon**, eksikliklerinin çoğunu gidermiş ve neredeyse tamamen güçlü yanlarını ortaya koyan Greko-Romen güreşine odaklanmaya başlamıştı. O yıl **Cannon**, **Tom McLernery** ve Profesör **William Miller**'ı yenerek ilk "Dünya Greko-Romen Şampiyonu" olma iddiasını ortaya koydu. Bazı kaynaklara göre **Cannon**, 1888 yılında **Ed (Strangler) Lewis**'i yenerek Catch-as-Catch-Can stilde Dünya Şampiyonu oldu. Ancak diğer kaynaklar **Lewis**'in, **Cannon**'u hem bu maçta ve daha sonra büyük bir farkla yendiğini gösteriyor. Her durumda, **Cannon**'un bu ünvanı 1891 yılında ünlü Avrupalı güreşçi **Carl Abs**'a bıraktı.

1901 yılında **Cannon** 50 yaşına yaklaşıyordu ve onun devri geçmişti; **Stanislaus Zbyszko** ve **George Hackenschmidt** gibi genç yıldızlar, kıtada itibarlarını parlatıyorlardı. **Cannon**'un 1908 yılında İrlanda'da güreşine dair kayıtlar mevcut, yüz yaşından fazla yaşadığı da söyleniyor, fakat ölüm tarihi bilinmiyor.

Filiz Nurullah'ın Altın Kemer!

Amerika'dan dönen **Filiz Nurullah** 22 Aralık 1899 - 4 Ocak 1900 tarihleri arasında Parisiana'da sahneye çıktı. Kendisiyle güreşmek isteyen herkesin 1.000 ila 10.000 frank arasında meydan okuma hakkı vardı ve 30 dakikadan fazla dayanabilenlere 500 frank daha teklif ediyordu. Basında onun Paris'e ilk kez **Yousouf** ve **Kara Osman** ile geldiği ve Dünyanın en güçlü adamı olduğu yazıldı. Karşılaştığı ve yendiği güreşçiler arasında **Francois le Farinier**, **Walfort**, **Jean de Marseille**, **Pietro II**, **Leon Dumont**, **Dirk van den Berg**, **Charles Poiree** ve **Raoul de Cahors** vardı. Genellikle aynı gece iki maç yapıyordu. Daha sonra bu maç serisinin Altın Kemer için olduğu duyuruldu ve Nurullah'ın şampiyon olduğu ilan edildi. 4 Ocak 1900 tarihinden itibaren **Nurullah** ve **Selim Moulin Rouge**'da güreşmeye başladılar.

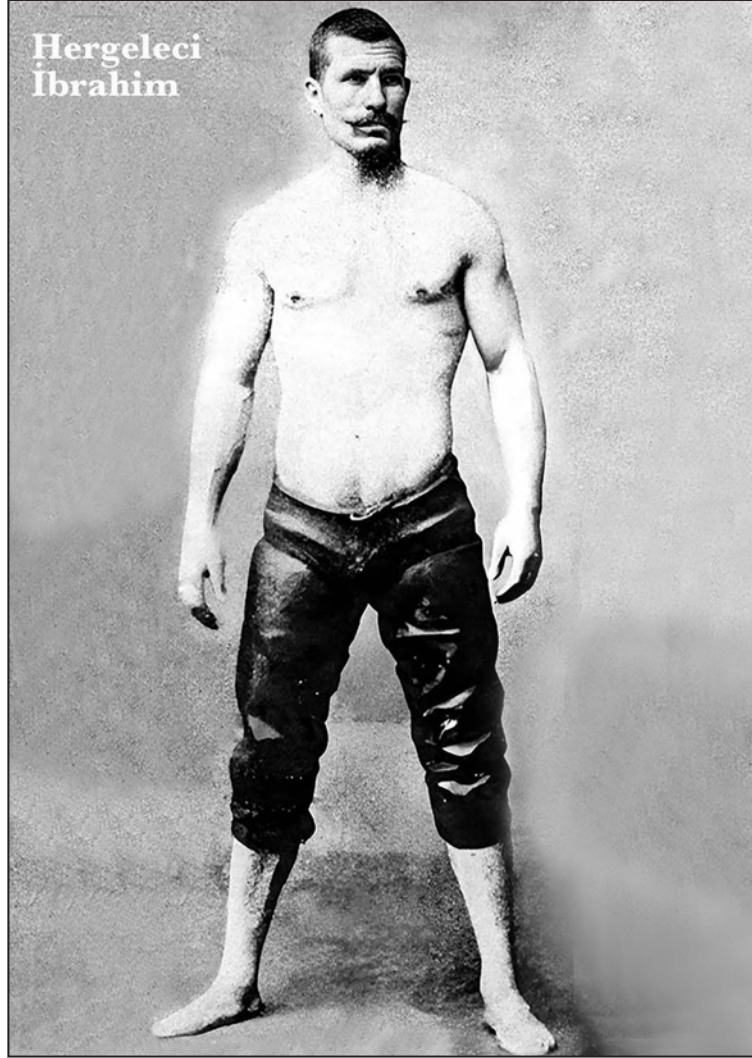

Paris'te iddialı iki Türk güreşçisi vardı ve onların birbirleri ile güreşmesi çok mantıklıydı. Böylece 4 Şubat 1900 tarihinde daha sonra önemli bir güreş arenasına haline gelecek olan Salle Wagram'da **Nurullah** ile **Kara Ahmed** karşılaştılar. Altın Kuşak birincisinin Dünya Şampiyonu ile yaptığı karşılaşmayı izleyen 6000 seyirci olduğu bildirilse de mekanın kapasitesi hesaba katıldığında bu çok abartılı bir rakamdı.

2 saat 5 dakika süren karşılaşma beraberlikle bitti. Diğer bölümde **Selim**, **Antonio Pierri**'ye karşı üstünlük sağladı. **Nurullah** ve **Ahmed** 11 ve 18 Şubat 1900 tarihlerinde rövanş maçları yaptılar ve **Nurullah** ikisini de kazandı. Kısa bir süre sonra **Kara Ahmed** Almanya'ya, **Nurullah** ise yılın sonuna doğru önce İngiltere'ye ve ardından 1901 yılı başlarında tekrar Amerika'ya gitti. Kısa süre sonra Avrupa'ya dönen ve şehir turnuvalarına da katılan **Filiz Nurullah** 13 Mayıs 1903 tarihinde Kopenhag turnuvasında birinci oldu.

İbrahim Mahmut (Hergeleci)

Yusuf İsmaelo'ya karşı çıkan adamlar arasında **İbrahim Mahmut**'tan bahsetmek gerekir. **Tom Cannon** aktif güreşten emekli olduktan sonra organizatör oldu ve bu **Yusuf**'un menajeri **Doublier**'in uykusunu kaçırmış olmalı. Konstantinopolis'e küçük bir gezi yapan **Cannon**, yelek cebinde iki Türk, **Kara Ahmed** ve **İbrahim Mahmut** ile geri döndü.

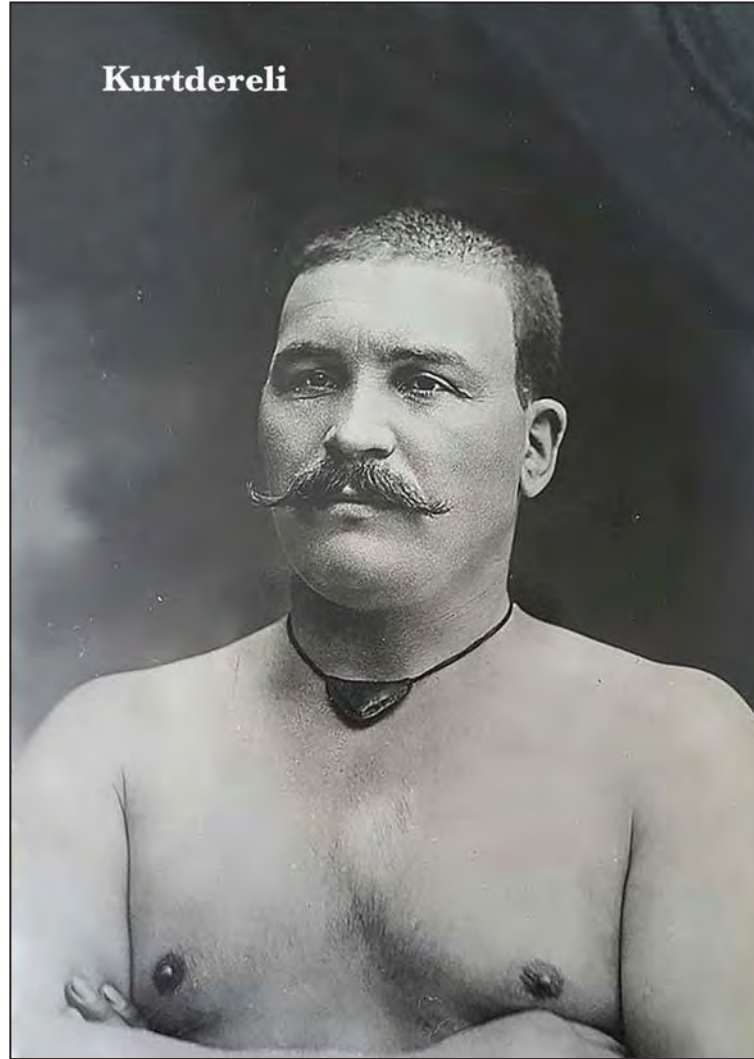

İbrahim Mahmut, 1897 yılında vatandaşı **Yusuf İsmaelo** ile meşhur olan vahşi bir maç yaptı (Christian Gaidraud koleksiyonu). Ayrıca **Kara**'nın Dünya şampiyonu olmasına Tom'un katkısı olduğunu da biliyoruz. **İbrahim Mahmut**'a gelince, **Yusuf** ile Cirque d'Hiver'da düzenlenen ve hala ünlü olan vahşi maçta güreşenlerden biri oydu. **Yusuf** her yolu denemesine rağmen onu yenemedi. Yaptığı hiçbir şey **İbrahim**'i pes

ettiremedi ve güreşçiler sopalar ile ayırıldı. Hakim İbrahim'e şikayette bulunup bulunmadığını sorduğunda "Genel olarak Türk usulü güreştik" diye cevap verdi ve biz Batılılar için anlaşılmaz olan o kadercilikle "Türkiye'de erkekler güreşirken kadınlar ağlar" diye ekledi. **İbrahim** 185 cm boyu, 124 cm göğüs cevresi, 90 santimetre bel kalınlığı, 42,5 santimetre kolu, 34,5 cm ön kolu, 41,5 cm baldırı olan 100 kilo ağırlığına, yağsız ve çok yakışıklı bir adamdı, kasları da bunu gösteriyordu. Cesareti ve dayanıklılığı ile hayranlık uyandırdı ve seyircilerin hepsinin güvenini kazandı.

Kurtdereli Mehmed

"Sahilin Kurdu" **Kurtdereli** isminin sadık ve güzel bir çevirisidir. **Kurtdereli** Türk'tür, daha doğrusu Arnavut'tur, ancak bu korkunç savaşçı uzun zamandır, ailesinin toprağı işlediğı ve sürülerini beslediğı vahşi ve dağlık bir bölgede, Balıkesir'e beş veya altı saat uzaklıktaki Küçük Asya'da mesken tutmuştur. Ailesi çiftçi ve çoban olarak hayatlarını sürdürürken, Kurtdereli deri güreş pantolonlarını toplar ve güreşmek için Konstantinopolis'e gider. Sonra, yunrt dışına çıkar zaferler kazanır; para ve ganimetlerle yüklü olarak kabilesine katılmak üzere geri döner.

1869 yılında doğan **Kurtdereli** 192 cm boyunda bir dev. Çıplak olduğunda muhteşem görünen adam, giyindiğinde daha da etkileyici oluyor. Uzun sarığıyla daha uzun, omuzlarına özensizce atılmış keçi derisinden bir paltoyla geniş, Arnavut kostümüyle daha da geniş görünüyor, etrafındaki her şey güç saçıyor, muazzam ve doğal bir güç; bu güç insana bir boğayı anımsatıyor. **Kurtdereli** amansız bir güreşçi ve acıdan korkmuyor. Aksine, bu onun cesaretini, yiğitliğini ve şevkini harekete geçiriyor. Tüm Türk güreşçilerinin sloganı şudur: “Erkekler güreştiğinde kadınlar ağlar.” **Kurtdereli**, güreş minderinde, vatandaşlarının geleneğine göre **Kara Ahmed** tarafından yankılanan ve popüler olan “Hoah! Hoah! Aide!” savaş çığılığıyla rakibine saldırıyor. **Kurtdereli**, Paris’te 138 kg ağırlığındaki devasa **Daumas** “Pique-Planque” ile oynadığı kedinin fare ile oynadığı gibi oynadı. Sonra sırrını sadece Türklerin bildiği o şaşırtıcı ön bel kilitlerinden biriyle tuş etti.

1899 yılı Paris Grand Prix’si (Velo dergisi tarafından organize edilmişti) sırasında beklenmedik bir olay **Kurtdereli**’yi turnuvadan elendi. Yarı finalde Bulgar **Petroff** ile güreşinin akşamında, onun korkunç kucaklamalarından korkan rakibine zaman tanımayı ve maçın otuz ila otuz beş dakika sürmesini kabul edecek kadar saftı. **Petroff** rakibinin deneyimsizliğinden faydalandı ve Kurtdereli, kendisini iki omzundan sabitlemek için aşağıdan bir baş kilidi uygulayan Bulgar’a fırsat verdi. **Kurtdereli** yenilgisini anladığında onu ele geçiren korkunç öfkeyi tarif etmek imkansız. **Petroff** sıvışıp gitti ve bunu yapması da iyi oldu. Akşam Le Velo’nun yazı işleri ofisinde, Türk devi hain rakibini protesto etti. Hak etmediği yenilginin ona getireceği utancı düşünerek bir çocuk gibi ağladı. **Kurtdereli** daha sonra dünyadaki tüm güreşçilere meydan okuyan bir bildiri yayınladı; ancak kimse bunu kabul etmeye cesaret edemedi. Ringdeki işini görmüşlerdi ve hepsi “Söz gümüşse, sessizlik altındır” sözünün arkasına sığındılar. **Kurtdereli** şüpheli yenilgisini unutmadı ve yankısı dünyayı saran bu ünlü ve hayali dünya güreş şampiyonalarına ilgi duyarak göz kamaştırıcı bir intikam almak için 1900 yılında tekrar Paris’e geldi. Ancak turnuva gerçekleşmedi; **Ghulam**’ın meydan okuması ve bunun sonucunda ortaya çıkan maç geldiğinde Kurtdereli çoktan umutsuzluğa kapılmıştı. Ne yazık ki **Kurtdereli** korkunç bir adamla uğraşmak zorundaydı; **Ghulam**’ın pençesine düşmüştü ve bu güçlü adamın kollarında bir çocuk gibiydi. En güçlüler bile her zaman daha güçlü birisiyle karşılaşılır...

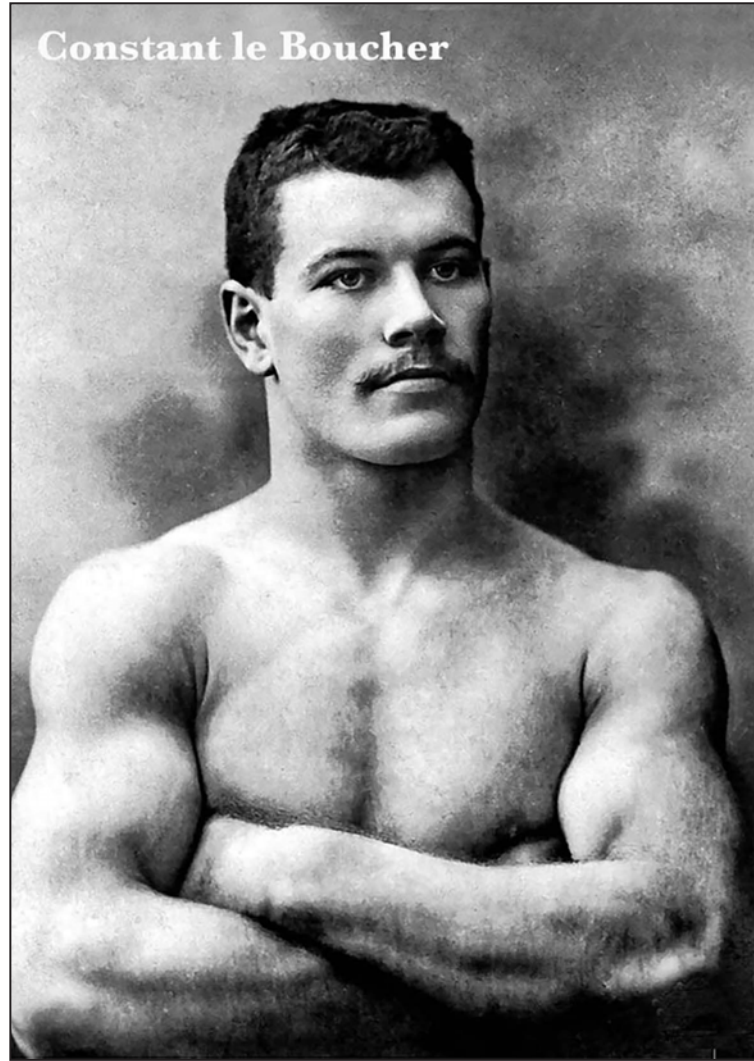
Kurtdereli Mehmed’in Avrupa Güreşleri

Kurtdereli Mehmed pehlivan 1898 yılında tekrar İstanbul’a gelen Fransız menajer **Doublier** tarafından Paris’e götürüldü. Bugünkü adı L’Equipe olan ve Fransa Bisiklet Turu ile bugünkü UEFA Şampiyonlar Ligi fikrini ortaya atan Fransa’nın en ünlü spor gazetesi Le Velo Gazetesi de **Kurdereli Mehmed** pehlivana büyük yer ayırdı. Gazetenin arşivindeki bilgilere göre, Moulin Rouge’un açılmasına ilham veren ve meşhur Can-can dansının da ünlendiği Paris Folies Bergere’de 1899 yılı Ocak ve Şubat aylarında düzenlenen Paris Gran Prix yarışmalarına katılan **Kurtdereli Mehmed** pehlivan, bu yarışmalarda üç şampiyon Fransız güreşçiyi yendikten sonra şaibeli dördüncü güreşte **Petroff**’a yenilerek elendi. **Wladyslaw Pytlasinski**’nin zorlanmadan kazandığı turnuvada **Constant le Boucher** de ikinci oldu.

1900 yılı yazında, Paris Uluslararası Fuarı nedeniyle Folies Bergere müzikholü sahnesinde bir turnuva düzenlenmişti fakat son anda iptal edildi. Etkinliği sürdürmek için **Kurtdereli Mehmed** ve birkaç Hintli güreşçi ile birlikte Paris’e gelen **Ghulam Muhammad (Great Gama)** arasında büyük para ödülü olan bir güreş organize edildi. Böylece dönemin en iyi Hintli güreşçisi olarak kabul edilen **Ghulam** ile **Kurtdereli**, 12 Ağustos’ta Boulevard de Clichy’deki hipodromda yaklaşık 6.000 seyirci önünde karşı karşıya geldiler.

Kurtdereli Mehmed, 1901 yılı mart ayında Berlin turnuvasına katıldı. Ünlü **George Hackenschmidt**’in **birinci** ve **Paul Pons**’un ikinci olduğu bu turnuvada, ilk turlarda başarılı güreşler yapmasına rağmen dereceye giremedi.

- * 1901 yılı Aralık ayında Bursa'da düzenlenen turnuvayı **Adalı Halil** kazandı ve **Kurtdereli** ikinci oldu. Bu turnuvaya **Ahmed Madralı, Kara Ahmed ve Filiz Nurullah** da iştirak ettiler.
- * **Kurtdereli** 1902 yılı Eylül ayında yapılan Bursa turnuvasında ve ardından **Ahmed Madralı, Adalı Halil** ile **Kara Osman**'in katıldığı İstanbul turnuvasında başpehlivan oldu.
- * 1903 yılı Şubat ayında yapılan İstanbul turnuvasını da **Kurtdereli** kazandı. **Ahmed Madralı, Hergeleci** ve **Adalı Halil** de bu turnuvaya katılanlar arasındaydı.
- * 1904 yılı Mayıs ayında Brüksel turnuvasına katılan **Kurtdereli** başarılı olamadı.
- * 1908 yılında Danimarkalı **Bech-Olsen**'in düzenlediği turnuvaya katılan **Kurtdereli** dereceye giremedi.

Kurtdereli Mehmed Pehlivan'ın Başarısız Amerika Seyahati

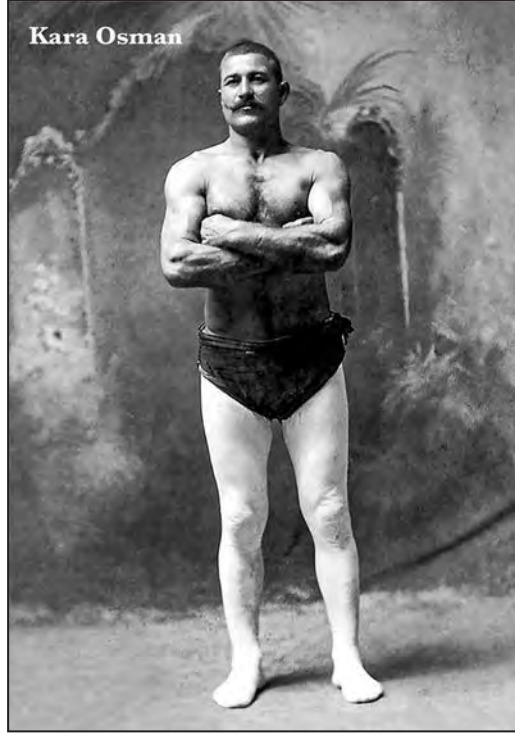
Kurtdereli Mehmed pehlivan, 1909 yılında organizatör **Antonio Pierri** ile sözleşme imzalayarak A.B.D.'ye gitti ve başarılı olamadı. Ardından Danimarkalı **Petersen** ile yaptığı maçta sakatlanınca, organizatörlerden parasını da alamayan **Kurtdereli** zor duruma düştü. Kendisini himayesine alan **Kızılıklı Mahmud**, ülkesine dönmesini de sağladı. **Kurtdereli Mehmed** pehlivan daha sonra Romanya'da güreşti ve bu borcunu ödedi.

1910 yılında İstanbul Nouveau Cirque Theatre'de 41 güreş yapan **Kurtdereli** 33 kez galip geldi, 7 kez berabere kaldı ve bir kez Macar güreşçi **Janos Czaja**'ya karşı kaybetti. **V. Mehmed Reşad** kendisine 10 lira ödül ve Sanayi Madalyası verdi. **Kurtdereli** 1913 yılında 6. defa Paris'e gitti,,

Memiş Effendi

Memiş ilk defa yurt dışına çıktığında Budapeşte'de güreşti ve 1895 yılında **Doublier**'in güreş sirki ile Folie Bergere'de sahne aldı. Ardından Doublier ile birlikte İngiltere ve Fransa turneleri yaptı ve tekrar Paris'e döndü. 1897 yılı Eylül ayında tekrar katıldığı Budapeşte turnuvasında ilk üç sırayı alan **Heinrich Eberle**, **Paul Pons** ve **Robinetti** ile berabere kaldı.

Filibeli Kara Osman

Paris'e gelen Türklerin en yakışıklısı. Zeytin tenli ve çıban gibi parlayan gözleri vardı. Kara Osman 1 metre 80 boyunda, 1 metre 21 göğüs, 49 santimetre boyunda ve 100 kilo ağırlığında muhteşem bir atlet idi.

Osmanlı pehlivanlarının yurt dışına gidişlerinde yaptıkları mukaveleler genelde menajerler lehineydi. **Kara Osman** pehlivan da Liverpool'lu **Tom Cannon** ile böyle bir sözleşme yapmış olmasına rağmen 1 Eylül 1899 tarihinde kimseye haber vermeden Amerika'ya gitti. Seyahat ve diğer masrafları için kendisine ödenen depoziti de iade etmemişti. Durumu fark eden **Tom Cannon**, konuyu idari makamlara taşıdı ve parasının kendisine ödenmesini talep etti.

Madralı Ahmed (1877-1927)

Madralı, 1902 Eylül ayında İzmir turnuvasını kazandıktan sonra Rum menajer **Antonio Pierri** tarafından Avrupa'ya götürüldü ve Paris gazinolarında gösteri güreşleri yaptı.

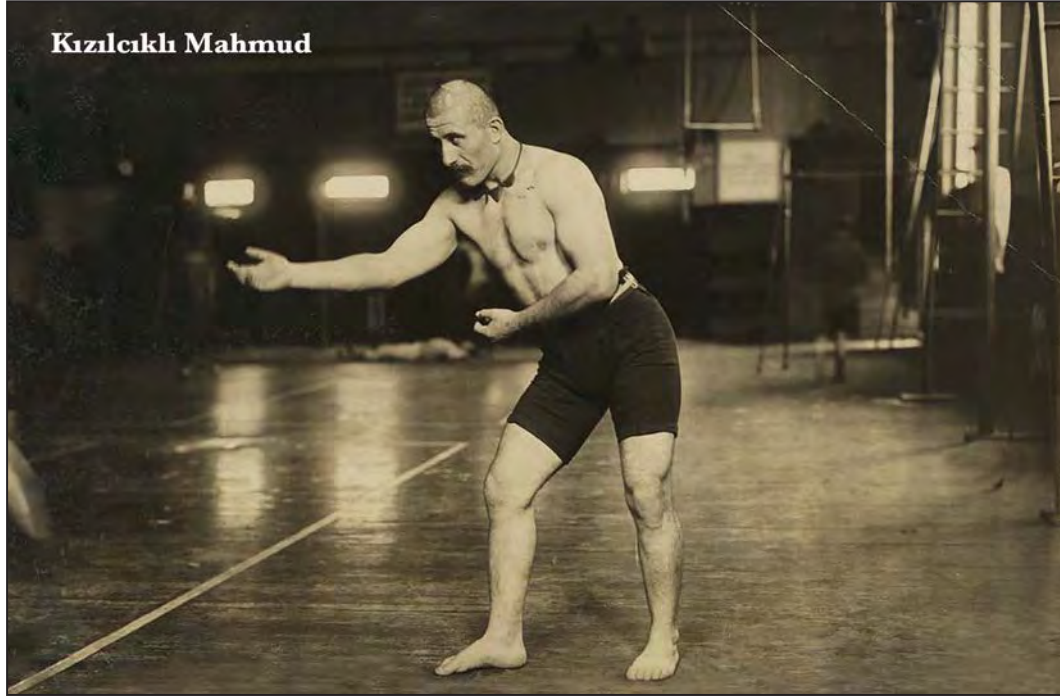
Madralı Ahmed 18 Ocak 1905 tarihinde Lyon ve 27 Ocak 1905 tarihinde Carcassonne şehir turnuvalarını kazandı. 1906 yılında Casino de Paris'te güreşti. 1907 Avrupa Şampiyonası'ndan sonra Almanya, Rusya ve Almanya'da güreşti, iki defa dördüncü ve bir defa da üçüncü oldu. 1909 yılında Polonya'da katıldığı turnuvayı 4. bitirdikten sonra Fransa'da **Paul Pons** tarafından düzenlenen Altın Kemer yarışmasında 3. oldu.

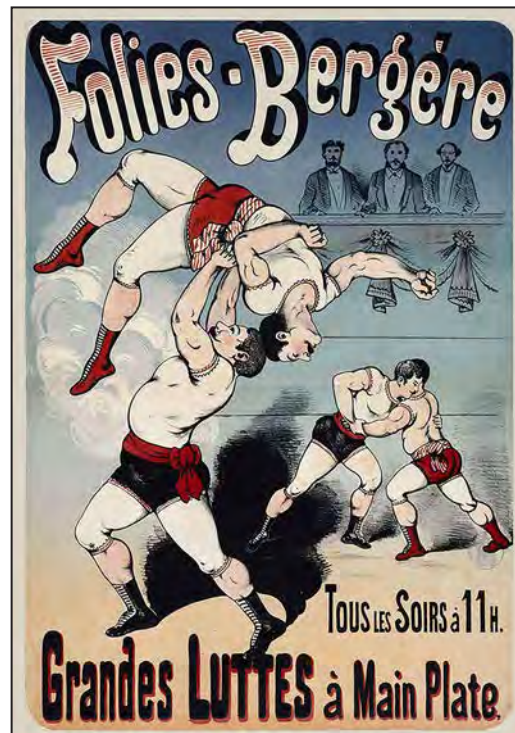
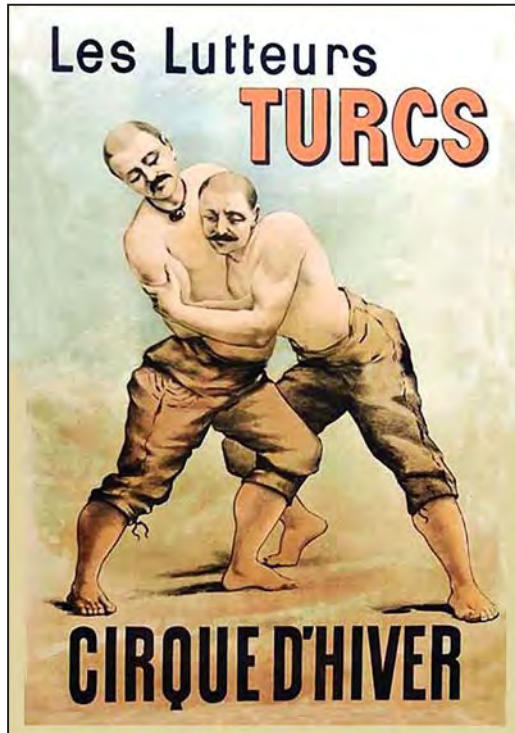
<https://www.wrestling-titles.com/europe/france/t-paris.html>

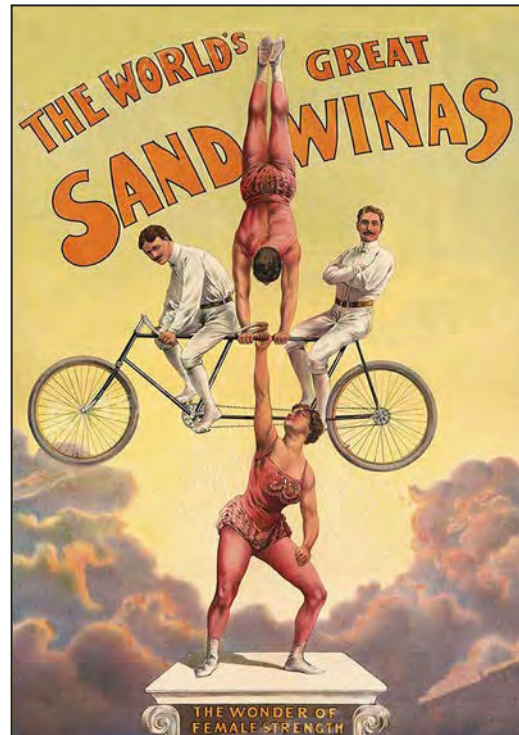
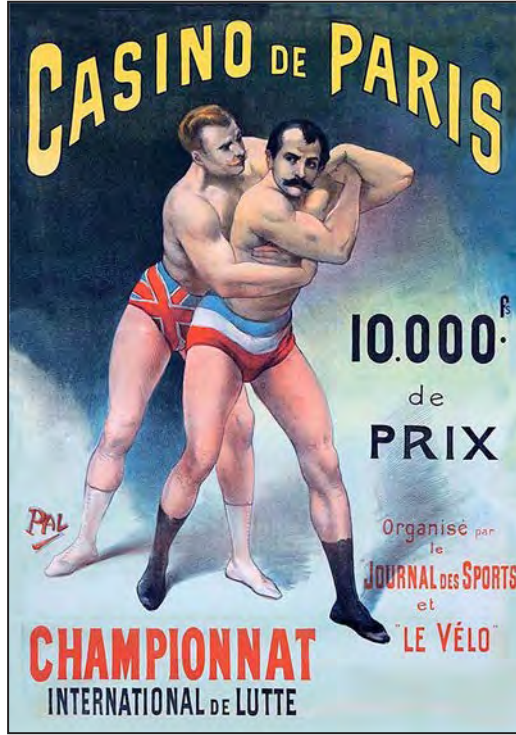
Kızılıklı Mahmud'un Amerika Seyahati

1908-1912 yılları arasında çoğu Amerika ve Kanada turnelerinde 59 sirk güreşi yapan Kızılıklı, bunların 42 tanesini kazandı, bir kez berabere kaldı ve 16 kez de yenildi.

Bu dönemde sadece yabancı menajerler değil, Türkler de Avrupa'ya pehlivan götürerek, para kazanabilmenin yollarını aradılar. Bunlardan birisi de Paris'te Hukuk tahsili yapan Mısır Olağanüstü Komiserliği Katibi **Mustafa Arif Bey**'in oğlu **Celeddin Arif Bey**'dir. Yağlı güreşlere olan tutkusu sebebi ile 1900 yılının yaz aylarının başında Rusçuk'a geldi, Osmanlı Devleti Ticaret Komitesi'nden menajerlik mazbatasını için müracaatta bulundu, sonra Şumnu'ya geçerek pehlivan arayışına girdi ve Hariciye Nezareti'nden yapacağı işlerle ilgili yurtdışı çıkış izni dahi talep etti. Anlaşıldığı gibi Osmanlı Devleti'nde hiçbir kişi ya da grup gelişmiş güzel bir spor organizasyonu yapamadı. Bu konuyla ilgili olarak devletin gerekli mercilerinden izin alınması, ruhsatlar çıkartılması, kolluk kuvvetlerinin ikaz edilmesi ve gerekiyorsa, düzenin sağlanması adına inzibat desteği talep edilmesi gerekti. Aksi hallerde devlet gayri kanuni iş yapan kişiler ve guruplar hakkında yasal işlem başlatıp, tevkif etme hakkını dahi kullandı.

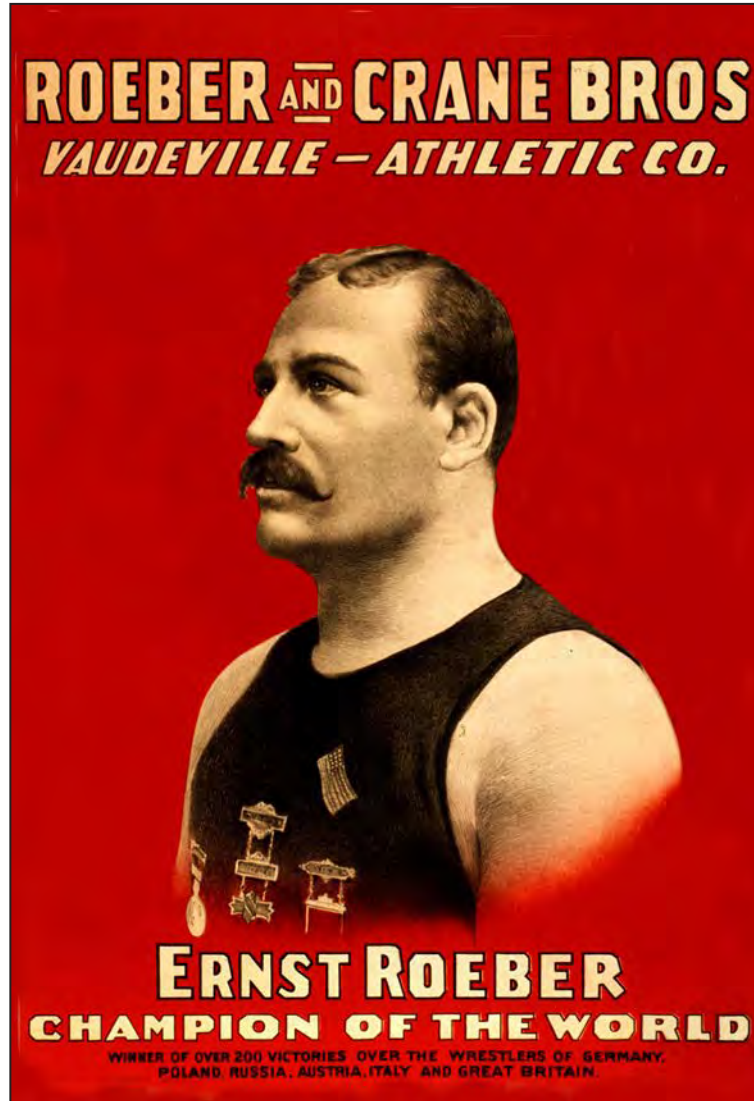
II

Yusuf İsmail'in Amerika Güreşleri ve Ölümü

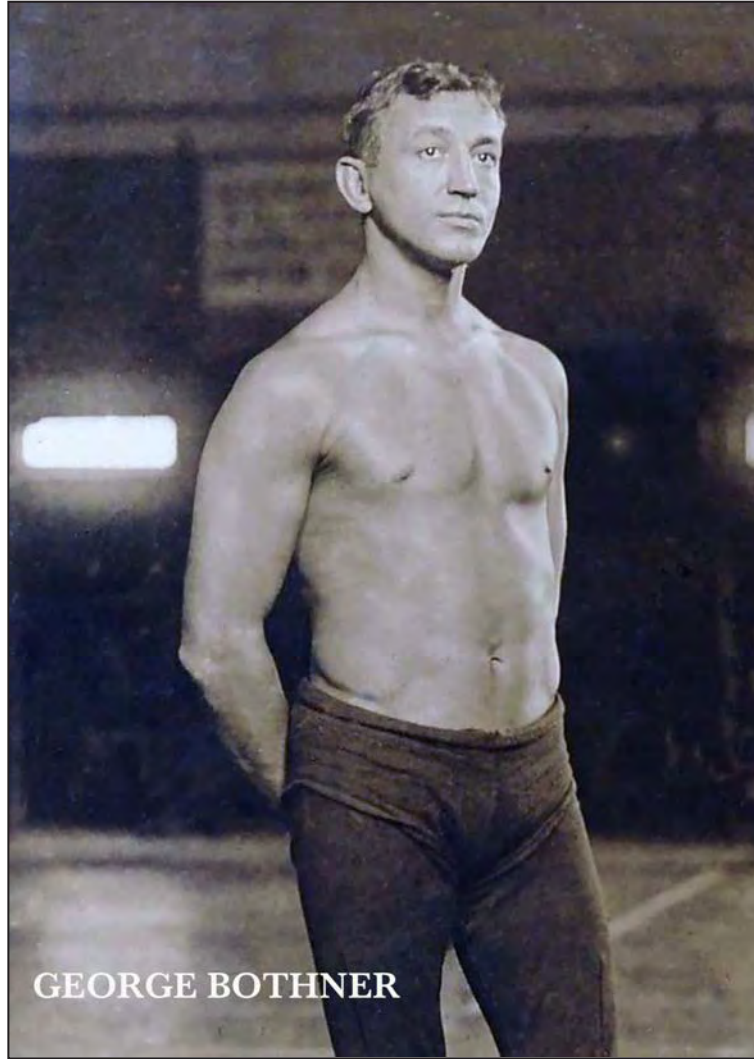
Yusuf İsmail için kullanılan "Terrible" sözü Türkler tarafından "Korkunç" olarak yorumlandı. Oysa Amerikalılar onun nizansız, imtizansız ve sportmenlikten uzak biri olduğunu ifade etmek için bu terimi kullandılar. Güreşirken ve yaşamının son saatlerinde yaptıkları Amerikalıların onun kişiliği üzerine yaptığı değerlendirmenin ne derece haklı olduğunu ortaya koyar.

1898 yılı başlarında Amerika'ya geldiğinde uçuşan cüppeleri ve muazzam iştahıyla **Yusuf** bir sansasyon yarattı. Yusuf bu turneden 10,000 dolar kazanmıştı ve bu o günlerde çok büyük bir meblağdı. Bilgisiz ve şüpheli biri olan **Yusuf** ödemeleri altın olarak talep etti ve belinden hiç çıkarmadığı ağır bir kemerde tuttu.

Bir sporcudan ziyade obur bir Fransız liman işçisine benzeyen; serseri görünümlü **Yusuf İsmail**, Amerika'da ikisi şampiyon **Roeber** ile olmak üzere kayıtlara geçen dört güreş yaptı. **Yusuf**, ayrıca seyircilerin önünde, meydan okuyuşunu kabul eden amatörler ile de karşılaştı. New York'taki Londra Tiyatrosu'nda her sahneye çıktığında, menajeri **William A. Brady**, ona 15 dakika dayanacak herkese 100 dolar teklif ediyordu.

Meydan okumayı üstlenen güreşçilerden biri de **George Bothner**'di. Yaklaşık 125 pound olan **Bothner** kendisinden ağır olanlar ile güreşme konusunda deneyimliydi, onu 15 dakika içinde yere indirecek biri olduğuna inanmıyordu; ayrıca **Yusuf**'un bir sahtekar olduğuna dair bir şüphesi vardı. Bir gece tiyatrodaki karşılaşmaları izlerken **Yusuf**'un yerel bir ağır siklete korkunç bir hamle yaptığını gördü ve bu fikrini değiştirdi, yine de hızının ve becerisinin kazanmasına yardımcı olabileceğini düşünüyordu. Birkaç gün sonra karşısına çıktığında, **Yusuf** onun sadece bir hafif sıklet olduğunu görünce gerçekten sinirlendi, birinin onunla dalga geçmeye çalıştığını düşündü ve rakibinin işini bitirmek için hiç zaman kaybetmedi.

Ernest Roeber başarılı bir Greko-Romen güreşçisiydi. 1880'den 1889'a kadar Dünya Ağır Siklet Güreş Şampiyonu kabul edilen **William Muldoon**, **Roeber**'in bu görevi kendisinden devralmasını istemişti. Ancak **George Hackenschmidt** 1901 yılından itibaren Avrupa'da birçok Greko-Romen turnuvasını kazanana kadar Dünya şampiyonunun kim olduğu tartışıldı.

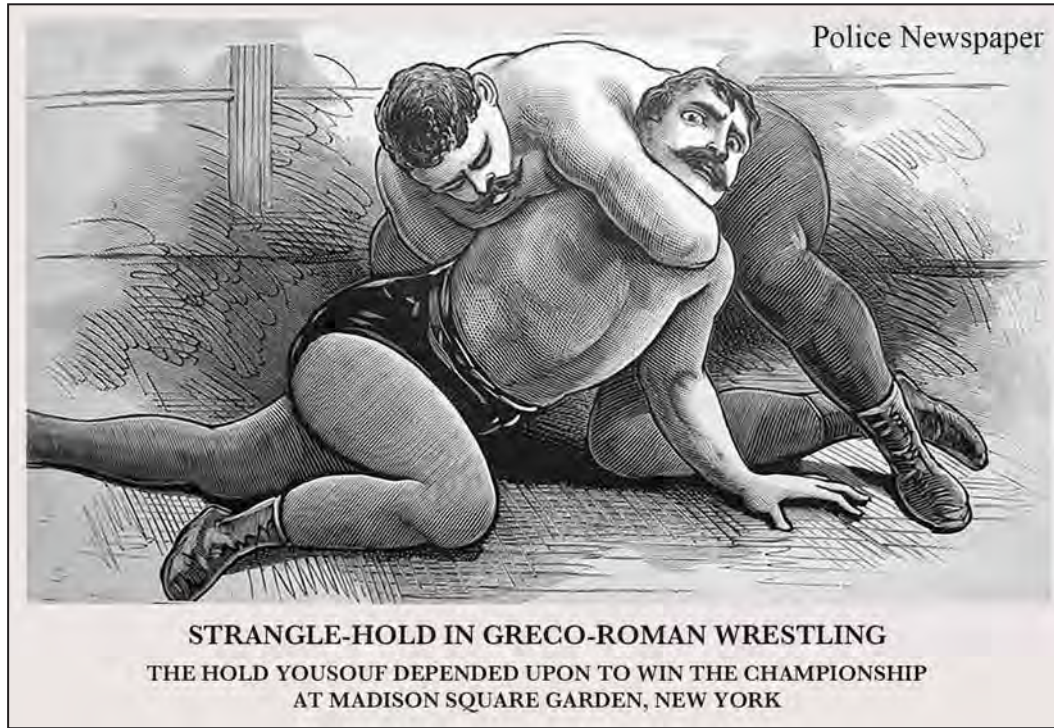
İsmail'in menajeri **William Brady**, becerilerine ve itibarına dayanarak Türk ile **Roeber** arasında bir maç organize etti. 26 Mart 1898 tarihinde Madison Square Garden'de yapılacak bu ana etkinlik öncesinde bir güreş daha yapılacaktı. Ayrıca Amerika Dirsek Güreşi Şampiyonu **William Johnson**, **Harry Reed** ile üç maç yapacak ve ikisini kazanan şampiyon ilan edilecekti. **Johnson - Reed** karşılaşması yaklaşık 6 dakika

sürdü. **Johnson** ilk maçı iki dakikada ve **Reed** ikinci maçı iki dakika 25 saniyede kazandı. Son maçı 2 dakika 5 saniyede kazanan **Johnson** şampiyonluğunu korudu.

Sonra New York'tan **Frank Idore**, Chicago Illinois'den **Leo Pardello** ile güreşti. **Pardello**, yıllar sonra **Frank Gotch**'un saçını çektiğinde bir nebze de olsa üne kavuşacaktı. **Gotch** öfkeleni ve **Pardello**'nun bacağına ayak parmağıyla yaraladı.

Pardello, **Idore**'ye karşı ilk düşüşü 3 dakika 45 saniyede kazandı. **Idore** ikinci düşüşü 5 dakika 5 saniyede kazandı. **Pardello** son düşüşü ve maçı 4 dakika 10 saniyede kazandı. Böylece bu iki karşılaşma sadece 20 dakikada sonuçlandı.

Platforma ilk olarak **Yusuf İsmail** çıktı. Terrible Türk kalabalık tarafından yuhalandı. **Ernest Roeber** daha sonra platforma çıktı ve güçlü bir şekilde alkışlandı. Terrible Türk 182 cm boyunda ve yaklaşık 260 pound ağırlığındaydı. **İsmail**, **Roeber**'dan en az 50 pound daha ağırdı. Terrible Türk hakkındaki tanıtımların çoğu onun ringde ne kadar gaddar ve korkunç olabileceğiyle ilgiliydi. **İbrahim Mahmud (Hergeleci)** ile yaptığı maçta **Yusuf İsmail**, aldığı faulün ardından rakibini bilinçsizce boğmuştu.

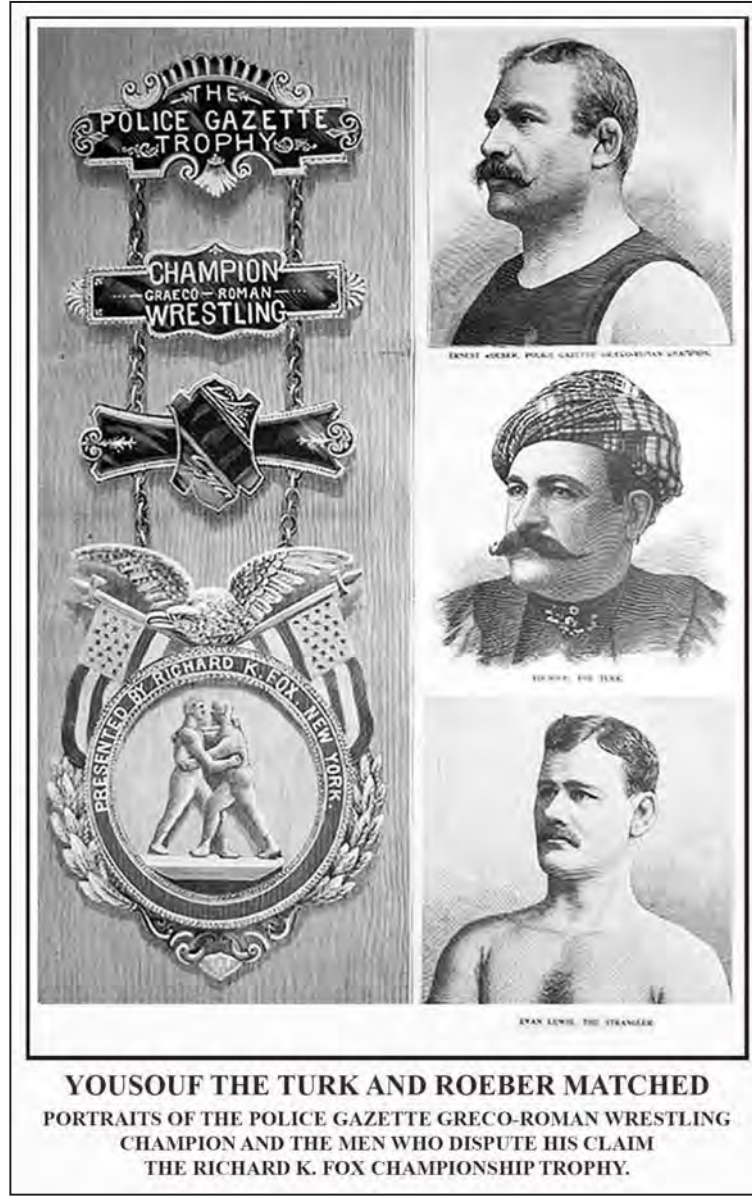

Yousouf Ismail, Ernest Roeber'e karşı.

İsmail kısa sürede itibarını hak ettiğini kanıtlayacaktı. Maç başlayınca **Roeber** ve **İsmail** birbirlerinin etrafında dönüyorlardı. Bir ara **Roeber** yaklaşık 2 metre yüksekliğinde olan sahnenin sonuna kadar gelen minderin kenarına yaklaştı. Terrible Türk aniden **Roeber**'in üzerine koştı ve onu sahneden aşağı itti. Şans eseri **Roeber** kafasının üstüne düşmedi ancak sırtı ve omuzları yaralı görünüyordu. Birkaç ring görevlisi **Roeber** ile ilgilenirken, menajeri **Martin Julian** minderin üzerine atladı ve faul nedeniyle **Roeber**'in galip geldiğini ilan etti. Hakem de bu sonucu kabul etti. Ring doktoru, en az iki kez rakibini düşüren güreşçinin kazanacağı maça devam edip edemeyeceğine karar vermek için **Roeber**'i muayene etmesi gerektiğini söyledi. Arada bir ön hazırlık karşılaşması yapılırken doktor, **Roeber**'in devam edemeyeceğini söyledi. Böylece **Roeber**

faul nedeniyle kazanan taraf olarak kabul edildi. **İsmail**, yenilgiyi ve kaybedene düşen çanta payını kabul etti ancak **Roeber** ile ikinci kez güreşmek istiyordu.

Yusuf, daha sonra geri dönüp ringe gelen herkesle güreşmeyi talep etti, ancak bunu yapması polis tarafından yasaklandı. Boks şampiyonu ve **Roeber**'in yardımcılarından biri olan **Bob Fitzsimmons** "**Roeber** o sert Türk'ten daha güçlü!" diye bağırdı. **Edmond Desbonnet**'e göre **Yusuf** diskalifiye edildi, bu doğru bir karardı çünkü "Güreş maçı kavga değil spordur. Rakiplerin savrularak yok edilmesi kabul edilemez. Bu, güreşin sonu, zalimlerin ve cahillerin de zaferi olur."

Yusuf ya da daha doğru bir ifadeyle menajerleri, **Roeber** ile tekrar güreşmek üzere anlaştılar ve bu maç 30 Nisan 1898 tarihinde 39. Cadde'deki Metropolitan Opera Binası'nda gerçekleşti. Amfiteyatro heyecanlı gürleyen bir kalabalıkla doluydu. Madison Square Garden fiyaskosunun tekrarını önlemek için Opera Binası sahnesi halkalar ile birbirine bağlanmış ipler ile çevrilmişti. Ancak maç başladığında **Roeber**, ilk maçta olduğundan daha fazla istekli görünmüyordu. **Roeber**'e karşı hiçbir şey yapamamasından dolayı hüsrana

uğrayan **Yusuf**, öfkeleni ve Amerikalıyı kesinlikle gerekenden daha fazla şiddet kullanarak ringin diğeri tarafına ve iplere doğru fırlatmaya başladı. **Roerber** ise **Yusuf**'un kendisine elinin tabanıyla vurduğunu ve burnuna yumruk attığını iddia etti. Bu, iki güreşçinin yardımcıları ile taraftarları arasında ringin ortasında genel bir yakın dövüşün işaretiydi. Bir düzine üniformalı polis bağırarak, küfreden, yumruklayan, tekmeleyen ve saç çeken kalabalığı bastırmaya çalışmak için ileri atıldı ve maç yine kargaşayla sona erdi.

Tom Jenkins ile bir maç yapmak üzere anlaşılan menajerler **Yusuf**'a iddia karşılığı hendikaplı güreşler yaptırmaya devam ettiler. Bu rakiplerden birisi de **McCormick** idi. **McCormick**, **Ernest Roerber** ile çalışmış ve hatta birlikte turnelere çıkmış olmasına rağmen üçüncü sınıf bir güreşçiydi. **Yusuf** onu bir saat içinde üç kez yenmek üzere anlaşma yaptı fakat yedi dakika içinde maçı sonlandırmayı başardı. Rakibini ilk seferde 4 dakika 7 saniye, sonra 1 dakika 25 saniye ve üçüncü defa sadece 39 saniyede kontrol altına aldı.

5 Mayıs tarihinde **Tom Jenkins**'i yenen **Yusuf**'un son rakibi Yunanlı güçlü adam **George Heraklides** oldu. Güç gösterisi yaptığında bir atı havaya kaldıran ve geçimini muz arabasını iterek kazanan **Heraklides** ile yapacağı maç kamuoyunun fazlasıyla dikkatini çekti. Karşılaşma öncesinde The World Gazetesi "Yunanlının Long Island'daki sakin bir tatil beldesinde yoğun bir şekilde çalıştığını, **Yusuf**'un ise tembel, kayıtsız bir tavırla, aşırı miktarda yiyip orantılı içki içerek, halinden memnun bir şekilde beklediğini" bildirdi.

Yusuf ile **Heraklides** 11 Haziran'da Madison Square Garden'da karşı karşıya geldiler. **Heraklides**'in üç antrenörünü yıprattığına ve benzeri asla hayal edilemeyecek bir güreş olağına dair haberler yapıyordu. Ancak karşılaşmalarında **Heraklides** olarak bilinen "Küçük Herkül" birkaç dakika içinde havaya kaldırıldı ve yere bırakıldı. **Yusuf** onun boynuna bir kilit vurdu ve **Heraklides**'i sırt üstü çevirip yere serdi. Yine de o boğucu tutuşunu bırakmadı. Hakem **Jimmy Carroll**, kurbanının kafasını koparacağından korkarak Türk'ü güçlkle uzaklaştırdığında maçın başlamasında itibaren henüz 47 saniye geçmişti.

Yunanlı, ölü gibi sırtüstü yatıyordu. Yardımcıları **Caspar Leon** ve **John L. Alexanderoff** onu kaldırıp yüzü aşağı bakacak şekilde taşıdılar. Kısa süre sonra kıvranmaya başladı, canlandı ve sanki tek vuruşta birkaç bin Türk'ü öldürmek istiyormuş gibi yaptı. Ancak **Yusuf**'u köşesinde görünce düşmanlığı sona erdi.

On beş dakikalık aradan sonra ikinci maç başladı. Yunanlı geri çekilmeye ve minderin üzerinden çıkmaya gayret etti ama sonunda **Yusuf** onu boynundan yakaladı, minderin üzerine çekti ve yere sırt üstü yatırıp ezdi. Bu defa karşılaşma 3 dakika 5 saniye sürmüştü. **Yusuf** performansından oldukça memnun görünüyordu ve **Heraklides** ayağa kalktığında sırtına bir tokat attı ve elini sıktı.

Yousouf, 20 Haziran 1898 tarihinde Chicago'da **Strangler Lewis** ile karşılaştı. 10.000 seyirci önünde yapılan maçta rakibini üç defa yere indiren 3.500 USD ödülü de alacaktı ve rakibi boğmak yasaklanmıştı. **Yousouf** rakibini üç dakika içinde boynundan yakaladı ve yere indirdi. Ne yazık ki, bu bir boğma tutuşuydu; maç durduruldu ve ilk tuş faul nedeniyle **Lewis**'e verildi. Bu noktada bir tartışma çıktı ve **Yousouf**'un menajerleri hakem **Tom Hogan**'ın yerine **C.C. Duplessis**'in geçmesi koşuluyla maça devam edilmesini kabul edeceklerini beyan ettiler. Ayrılmayı reddeden **Hogan** ringden çıkarılmak zorunda kaldı ve maça devam edildi. Raporda, ortam "Salonda maçın tamamın boyunca çok çılgin bir heyecan vardı." sözleriyle tanımlandı.

Sonra üç tuştan ikisinin kazanmak için yeterli olacağı açıklandı ve maç sıfırdan yeniden başlatıldı. Dört dakika içinde **Lewis**'i tekrar boğarak yere indiren **Yousouf** hakem tarafından uyarıldıktan sonra rakibini isteksizce bıraktı. Tuş yine Amerikalı lehine verildi ve maça devam edildi. Hakem tarafından uyarılan **Yousouf** altı ve yedi dakika süreler ile iki defa rakibini yere indirdi ve maçı kazandı. Yenilgiyi kabul eden **Lewis**, rakibinin kendisinden daha iyi olduğunu açıkladı.

Böylece **Yousouf**, USA turnesini resmi kayıtlara geçen dört karşılaşma ile tamamlamış oldu. **Roeber**'e bir kez hükmen mağlup olmuş, bir defa berabere kalmış; **Tom Jenkins** ve güç gösterileri yapan **Heraklides**'i yenmişti. Diğer güreşleri ise iddia karşılığı yapılan gösteri maçlarıydı.

Yusuf İsmail'in Ölümü

Yusuf kısa süre sonra SS Bourgogne ile Fransa'ya geri dönmek için hayatının son yolculuğuna da çıktı. Gemi, bir İngiliz gemisi olan Cromartyshire ile çarpıştıktan sonra Nova Scotia açıklarında battı ve **Terrible Yusuf** dahil olmak üzere 571 yolcu ve mürettebat kaybedildi. Hayatta kalanlar **Yusuf**'un "vahşi bir canavar gibi" davrandığını söylediler. Elinde bir hançerle cankurtaran filikalarına binmeyi bekleyen korkmuş kalabalığın arasından kendine yol açtı. Raylara ulaştığında, tamamen dolu bir tekne çoktan indirilmişti. Mürettebatın bağırışlarına aldırmadan atladı. Büyük ağırlığı ve sıçrayışının şiddeti ile tekneyi devirdi ve içindekilerin tümü denize savruldu. **Yusuf** iyi bir yüzücü olmasına rağmen 10.000 Dolarlık altın kemerinin ağırlığı altında sulara gömüldü.

7 Temmuz 1898 Perşembe tarihli New York Daily Tribune Gazetesi "Denizde Korkunç Felaket" başlığıyla olayı duyurdu. Gazete, önceki Cumartesi günü New York'tan yola çıkan La Bourgogne buharlı gemisinin, 4 Temmuz sabahı İngiliz gemisi Cromartyshire ile çarpıştığını ve üç çeyrek saat içinde battığını bildirdi. Kuzey Atlantik'in soğuk sularında 571 kişi hayatını kaybetmişti. Tribune, öne çıkan ölümlerden bazılarını listeledi ve bu listeye "**Yusuf İsmail**" için yazılan bir yazı da ilave edildi! Bu yazının bir kısmı şöyle:

*Dünyanın dört bir yanındaki güreşçiler tarafından **Terrible Türk** olarak bilinen **Yusuf İsmail**, La Bourgogne'da dümenci yolcusuydu. Türkiye'nin Shumia şehrinde (Bulgaristan sınırları içinde) doğdu. Altı fit iki inç yüksekliğinde ve 240 pound ağırlığındaydı. Geçen Ocak ayında buraya geldiğinde, ülkenin her yerinde güreşçi olarak tanıtılmıştı ama bazı maçlarda güreşçiden çok ödüllü bir dövüşçüye benziyordu. Antrenman sırasında en sevdiği diyet siyah kahve ve buğday kekiydi. Bir güreşçi olarak kariyeri Atlantik'in bu yakasında tam anlamıyla başarılı değildi. USA kariyerinde hiç yenilmemesine rağmen, yaptığı işin karşılığında son derece küçük bir ücret aldı.*

Gemideki herkes çarpışmanın korkunç doğasını anladığında, kabinlerden ve dümenlerden yukarıdaki güverteye doğru çılginca bir hücumun başladığı anlatılıyordu. Cankurtaran filikalarının indirilmesi emri verildi, ancak felakete uğrayan geminin denizcilerini bir anda saran çılgin heyecanın ortasında bu emir ya duyulmadı ya da dikkate alınmadı. Tüm disiplin ortadan kalktı ve denizciler, tekneleri ve cankurtaran salarını ele geçirmek için şeytanlar gibi savaştılar. Kadınlar teknelerden geri çekilmeye zorlandı ve kendilerini korumayı tek amaçları haline getirenler tarafından ayaklar altına alındı.

Gemide çok sayıda İtalyan ve diğer yabancılar vardı. Bu şeytanlar hiçbir şeyden vazgeçemediler. Bir teknede kırk kadından oluşan bir grup vardı ama panik o kadar büyüktü ki, teknenin suya indirilmesine yardımcı olmak için tek bir el bile kaldırılmadı ve onlar fareler gibi boğuldular. Durum o kadar umutsuzdu ki, bir İtalyan yolcu bıçağını çekip doğrudan kendisi gibi teknelere ulaşmaya çalışan birine saldırdı. Onun hareketi hemen her yönden taklit edildi, bıçaklar çekildi ve etkili bir şekilde kullanıldı. Silah kullanma konusunda

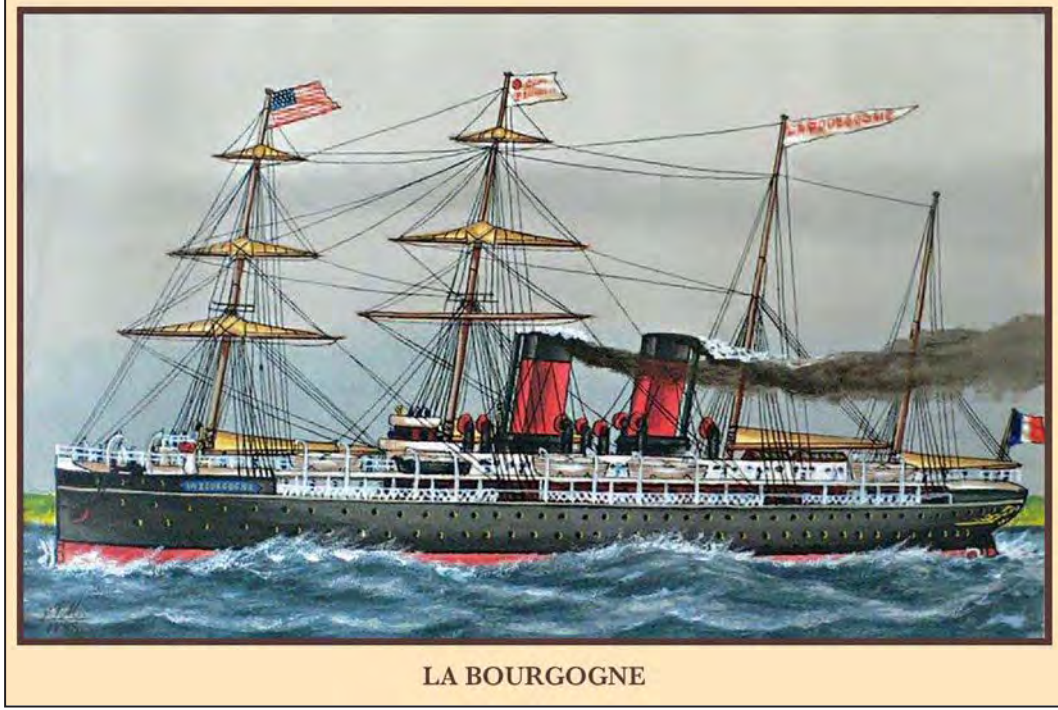
uzman olanlar, kadınları ve çocukları kaçınılmaz ölüme geri gönderdiler. Hayatta kalanların hikayelerine göre kadınlar koyunlar gibi bıçaklandı. Böylece gemideki 785 kişiden 571 tanesi hayatını kaybetti; 70 kadın yolcudan ise yalnızca biri kurtuldu!

T.W. Bert, **Yusuf**'un Amerika kariyerinin yönetilmesinde büyük rol oynayan **William Brady**'yi temsil ediyordu. Aslında **Bert**'in **Yusuf**'un Amerika'daki mali işlerinden sorumlu olduğu da belirtiliyordu. **Bert**, Türk'ün güçlü bir yüzücü olduğunu bildiği için **Yusuf**'un boğulmasına duyduğu şaşkınlığı anlattı. Sonra **Yusuf**'un beline taktığı para kemeriyle taşıdığı 10.000 dolarlık altını hatırlattı ve onun kemeri bırakamayacak kadar açgözlü olacağını belirtti. Geminin başaşağısı ve **Terrible Yusuf**'u son gören tanık **Liebra** da, gazetelere verdiği demeçte "Yusuf'u güvertedeki kalabalığın ortasında elinde bıçakla, diğer yolcuları iteklerken gördüğünü, fakat filikalara ulaşamadığını ve boğulduğunu" söyledi. Hayatta kalan bazı yolcular da **Terrible Yusuf**, elindeki hançerle kadın, çocukları da bir kenara iterek kendisine yol açmaya çalıştığını söylediler.

Osmanlı Devleti yaşanan kazanın sorumlularının tespit edilmesi ve haklarında gereken hukuki işlemin ivedilikle yapılmasını istedi. Gemide bulunan Osmanlı vatandaşlarının adları İstanbul gazetelerinde ilan edildi, Hariciye Nezareti de hukuki haklarının temini için Fransa'daki Büyükelçiliğe uyarıda bulundu.

Le Petit Parisien, 17 Temmuz 1898

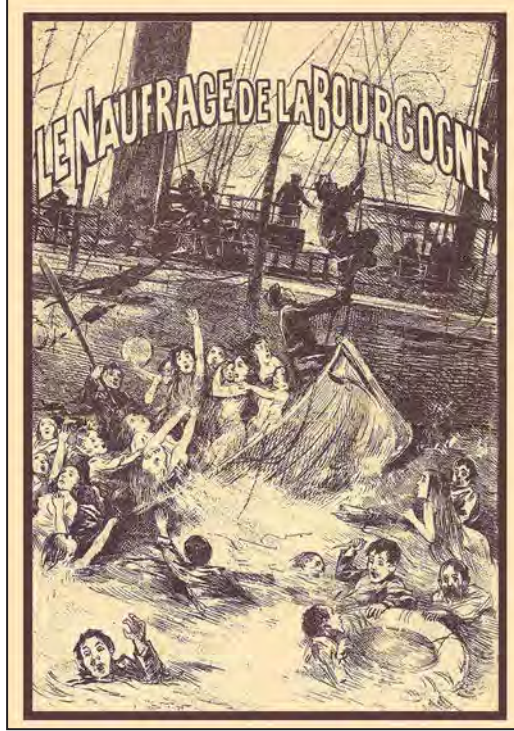

THE FOUNDERING OF THE FRENCH LINER "LA BOURGOGNE" THE DESPERATE STRUGGLE FOR LIFE AS THE VESSEL SANK

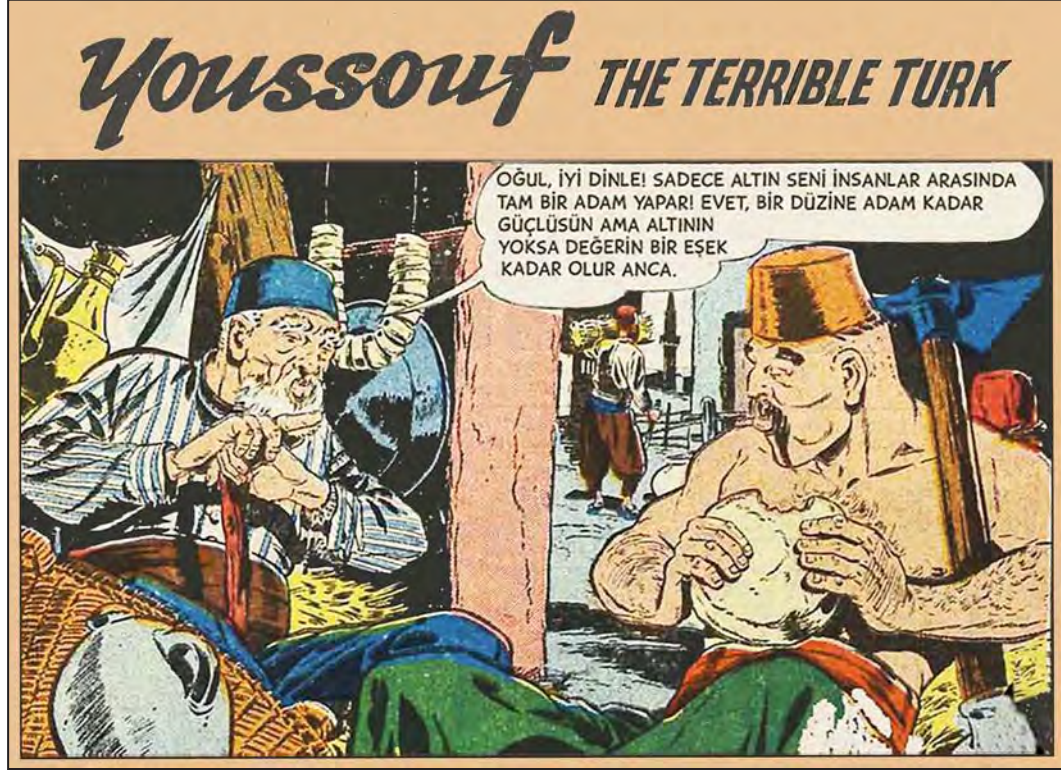
OR THE SANDS - THE LIFEBOAT WAITING FOR A CHANCE

THE SINKING OF THE FRENCH LINE STEAMER "LA BOURGOGNE"
JULY 4

NAUFRAGE DE "LA BOURGOGNE"

III

Adalı Halil'in Amerika ve Avrupa Güreşleri

Terrible Yusuf'un ölümü üzerine İstanbul'a gelen **Doublier**, **Adalı Halil** ile bir kontrat yaptı ve onu Chicago'ya getirdi. Bu haber Amerikan gazetelerine şöyle aksetti:

Successor to the Terrible Turk, The Deseret News - October 22, 1898

*Son zamanlarda bir Türk güreşçisi daha şöhret ve Amerikan doları kazanmak için bu ülkeye geldi. Kendi topraklarında namağlup bir şampiyon olduğu söyleniyor. Menajeri ve destekçisi **Antonio Pierri**, **Yousouf**'u 1893 yılında Adrianopolis'te (Edirne) dört saat süren korkunç bir mücadelede yendiğini söylüyor.*

*Adı **Halil Adalı** olan yeni gelen güreşçi, **Yousouf** gibi gücüyle değil, becerisiyle övünüyor. Menajeri aracılığıyla bana, beş yıl önce **Yousouf**'a karşı kazandığı zaferden bu yana Türkiye'deki tüm güreşçileri yendiğini söyledi. Rekoru, halka açık bir karşılaşmada sırtını kırdığını iddia ettiği Padişah'ın muhafızlarından dev **Panali**'ye karşı kazandığı zaferleri de içeriyor. Devasa bir Ermeni olan **Aner Malcousouf**, **Kara Osman**, **Felix Nola**, **İbrahim** ve **Kara Ahmed** sarayın önde gelen pehlivanlarıdır. **Adalı**, zamansız havalandığı*

haberi geldiğinde “Terrible Turk” ile güreşmek için bir şans daha bekliyordu. Kendi topraklarındaki tüm rakiplerini yendikten sonra, Amerika’da yeni alanlar aramaya kolayca ikna edildi.

Adalı milli kostümünü giyiyor ve baldırları ve ayak bileklerini sıkı bol mavi pantolonu, geniş kestane rengi kuşak ve kısa mavi ceketle son derece güzel bir figür. Başında, gösterişli bir eğimle giydiği rengarenk bir türbanla çevrelenmiş bordo bir fes tünemiş ve saçları kısa kesilmişti. Boyu 6 fit 2 inç ve bu durumdayken ağırlığı 225 pound, ancak onu gördüğümde gemideki zorunlu aylıklık nedeniyle bu ağırlığın oldukça üzerindeydi. Ancak bir spor salonunda antrenman alanı buldu ve hızla şekilleniyor. Göğüs ölçüsü 47 inç, bel kısmı 36 inç ve kalçası 27 inçtir. Boynunun çevresi 19 inç ve biceps çevresi 17 ½ inç ölçülüyor. Onu bulduğumda menajeri ile öğle yemeğindeydi. Ben oradayken dört aç adamı doyurmaya yetecek kadar yedi ve üstüne birkaç tabak da dondurma koydu.

Adalı, Adrianopolis’in yerlisidir ve kuşaklardır pehlivanlık yapan bir aileden gelir. Padişah ve Konstantinopolis’ten uzakta olduğunda, Balkan dağlarının yükseklerindeki bir kır villasında yaşayan *Adalı*’nın çok sevdiği ve pehlivan olarak yetiştirmeyi planladığı 5 yaşında bir oğlu var. *Adalı*, küçük dostunu da yanında Amerika’ya getirmek istedi ancak sonra bundan vazgeçti. Türkiye’de ünlü pehlivanlara özel bir ünvan veya lakapla hitap edilmesi bir gelenektir. *Adalı*’nın lakabı **Sultanın Aslanı**’dır. *Adalı*, Greko-Romen stilde her Amerikalı güreşçiyle karşılaşmaya hazır olduğunu söylüyor. Burada başarılı olması halinde Hindistan’ı gezmek arzusunda. Bu ülkenin pek çok Nizam, Raca ve Mihracesi Türkiye’de olduğu gibi pehlivanları bünyesinde barındırır. **Halil** orada çok başarılı olup çok para kazanabileceğini düşünüyor. Ayrıca güreşin Kasımpatı Ülkesi’nin ulusal sporu olması nedeniyle, pek çok uzmanın bulunduğu Japonya’ya da bir gezi yapabilir.

Önce Chichago’ya giden **Adalı Halil** 23 Ocak 1899 tarihinde ilk müsabakasını yaptı ve 18 Aralık 1899 tarihinde Iowa’da **Farmer Burns**’a karşı kaybettikten sonra yurda döndü. *Adalı*’nın 8 Şubat 1899 tarihinde **Pietro Delmas** ile yaptığı ve sonuçlanmayan müsabaka dışındaki karşılaşmalarının hepsi hendikaplıydı. Bunların beşini kazandı, üçünü kaybetti ve birinde berabere kaldı.

Adalı Halil, 1901 yılında Avrupa’ya gitti ve sırasıyla Hamburg, Berlin, Liege ve Wien’de 41 maç yaptı. İlk maçını 2 Ocak 1901 tarihinde yapan **Adalı Halil**, daha sonra **Michael Hitzler**’e kaybetmesine rağmen 1 Mayıs 1901 tarihinde **Paul Pons**’u yenmeyi başardı. 5 Mayıs 1901 tarihinde son maçında ünlü Dünya Şampiyonu **Georg Hackenschmidt** ile yaptığı üçüncü karşılaşmayı kaybettikten sonra yurda döndü. **Adalı Halil** bu müsabakaların 36’sını kazandı; ikisi **Hackenschmidt**’e karşı olmak üzere 3 defa berabere kaldı ve 2 kez kaybetti.

1906 yılına kadar Kırkpınar yapılamadığı için, turnelere ve Avrupa’nın her köşesinde yapılan şehir turnuvalarına katılmaya devam ederek rızkını temin eden **Adalı Halil** bu süreçte dört kez birinci olmayı başardı:

27/02/1901 Berlin

21/03/1901 Münih

30/03/1901 Liege/Belgium

Ekim 1901 Bursa

DÜNYA ŞAMPİYONALARI
3. Bölüm

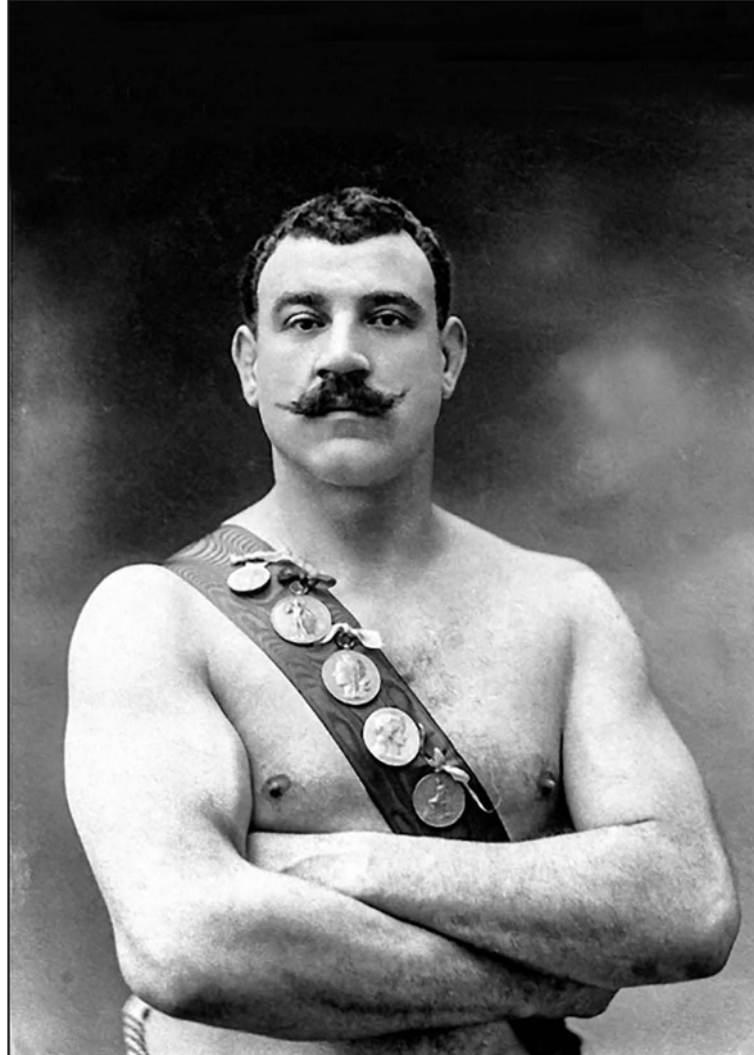
I

Paris Dünya Güreş Şampiyonaları

The World Championship tournaments in Paris (1898-1907)

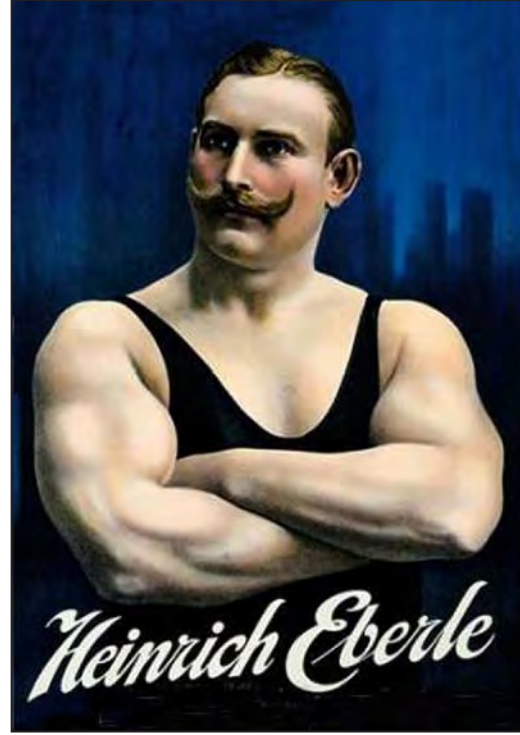
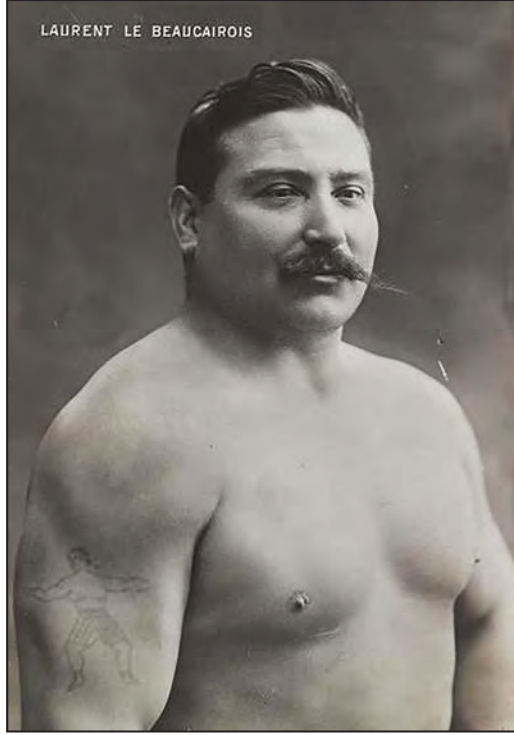
http://wrestlingclassics.com/ubb/ultimatebb.php?ubb=get_topic;f=10;t=005539

1897 yılı Ağustos ayından itibaren Avrupa'nın bir çok yöresinde başlayan şehir turnuvaları 1898 yılı Aralık ayı içinde Paris'te bir Dünya Şampiyonası ile devam etti. Bu ilk resmi Dünya Şampiyonası'nı 30 Aralık'ta yapılan finalde **Wladyslaw Pytlasinski**'yi 35 dakikada yenen **Paul Pons** kazandı. Bu dakikada **Pons, Pytlasinski**'yi boğacak şekilde tutmuştu. **Pytlasinski** boğazının ağrımaları nedeniyle güreşe devam edemeyeceğini söyledi ve jüri **Pons**'u galip ilan etti. Sonraki günlerde **Pytlasinski** bu sonuca itiraz etti ve **Pons**'un diskalifiye edilmesini istedi, fakat jürinin kararı geçerliliğini korudu.

Paul Pons

İlk Paris Dünya Şampiyonası'nın bitmesinden birkaç hafta sonra "Le Velo" gazetesi güreşe daha fazla yer ayırdı ve Paris'te yapılan turnuvaları en iyi şekilde ilan etti. Böylece Paris'te Gran Prix veya Gold Belt diye isimlendirilen turnuvalar yapıldı. 1899 yılı Ocak ve Şubat aylarında en az altmıştan fazla güreşçinin katıldığı ilk Gran Prix turnuvasını kazanan **Wladyslaw Pytlasinski** böylece kendisini ispat etti. Bu turnuvada **Constant le Boucher, Aimable de la Calmette, Laurent le Beaucairos, Nicolas Petroff, Fernand Sabes, Kurtdereli** ve **Katranacı** gibi isimler de yer aldılar.

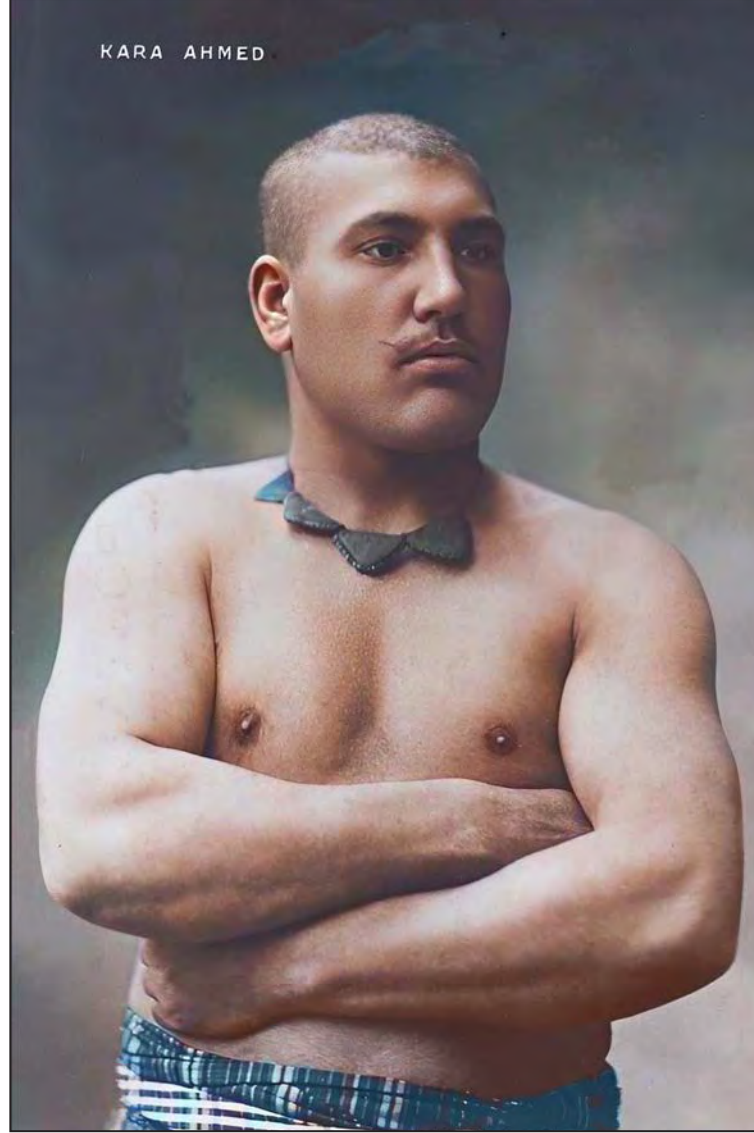
Kasım ve Aralık 1899'da Paris'te ikinci Dünya Şampiyonası turnuvası gerçekleşti. "Journal des Sports" gazetesinin kurucusu ve ilk Dünya Şampiyonası turnuvasının organizatörü **Alexandre de Lucenski** tarafından organize edildi ve Casino de Paris'te düzenlendi. **George Hackenschmidt, Heinrich Eberle, Constant le Boucher, Aimable de la Calmette, Dirk van den Berg, Laurent le Beaucairois, Auguste Robinet** turnuvanın önemli katılımcılarıydılar. Bu turnuva aynı zamanda Türk **Kara Ahmed**'in Paris'teki ilk görünümüydü. Turnuvayı kazandı ve Dünya Greko-Romen şampiyonu oldu. **Laurent le Beaucairois** ikinci, **Contant le Boucher** ise üçüncü oldu.

Kara Ahmed'in Dünya Şampiyonluğu

Greko-Romen ile ilgili en kapsamlı çalışmayı daha Fransa'ya gelmeden önce **Kara Ahmed** yapmıştı. 180 cm boyu ve 105 kilo ağırlığıyla dışarıdan pek alımlı görünmese de **Ahmed**'in vücut yapısı grekoromen güreş için çok elverişliydi. Mekteb-i Sultani (Galatasaray Lisesi) beden terbiyesi muallimi **Faik (Üstidman) Bey**'den bu hususta dersler aldı, ayrıca İstanbul'un Kurtuluş (Tatoula) semtindeki Totonya İdman Kulübüne giderek **Melenos** namındaki bir Greko-Romen güreş ustası ile çalıştı, bu arada Fransızca öğrenmeyi de ihmal etmedi.

İkinci Dünya Güreş Şampiyonası "Journal des Sports" gazetesinin kurucusu ve ilk Dünya Şampiyonası'nın da organizatörü **Alexandre de Lucenski** tarafından düzenlendi. Bu, **Kara Ahmed**'in yurt dışında katıldığı

ilk turnuvaydı. İlk Dünya Şampiyonu **Paul Pons**'un katılmadığı bu turnuvada doksan güreşçi yer aldı. Birçok ünlü güreşçi ile birlikte 1900 yılı Eylül ayından itibaren Dünya güreşine damgasını vuracak olan Estonyalı 1877 doğumlu **Georg Karl Julius Hackenschmidt** de turnuvaya katılanlar arasındaydı. Finallerin ilk turunda sakatlanan **Hackenschmidt** turnuvaya devam edemedi.

Casino de Paris'te yapılan şampiyona 1899 yılı Kasım ayında başladı, 5 Aralık tarihinde sonuçlandı ve finalde **Laurent le Beaucairois**'ı yenen **Kara Ahmed** Dünya Şampiyonu oldu. Şampiyonaya katılanlar ağır ve hafif siklet diye ikiye ayrılmıştı fakat neredeyse hepsinin ağırlığı birbirine denkti. Finallerde ağır ve hafif sikletlerin birbirleri ile güreşmesi bazı çevreler tarafından eleştirildi. Sonunda **Maurice Gambier** hafif siklet ve **Laurent le Beaucairois** da ağır siklet şampiyonu ilan edildiler.

Bu sıralarda bir başka yeni Türk ortaya çıktı, **Selim** adında biri. 12-18 Aralık tarihleri arasında Folies Bergere'de **Selim, Pons, Eberle, le Boucher** ve **le Beaucairois**'in yer aldığı bir dizi eleme maçı yapıldı. Kazanan, Dünya Şampiyonası için **Kara Ahmed** ile güreşecekti. Böylece 1898 Dünya Şampiyonu **Paul Pons** ile 1899 Dünya Şampiyonu **Kara Ahmed** akarşı karşıya geldiler. Maç Folies Bergere'de yapıldı ve 30

dakikalık ilk ma beraberekle sona erdi. Aralarındaki ikinci ma da berabere bitti. 1900 yılı Ocak ayının başlarında yapılan üçüncü bir maç da berabere bitti ve **Pons** ile **Ahmed** sabahın ikisine kadar kadar sonuçsuz bir şekilde güreştiler. Böylece Dünya şampiyonları olan **Pons** ile **Ahmed** arasındaki rekabette kazanan olmadı. Yıllar sonra **Pons** anılarında, **Kara Ahmed**'in Türk güreşçileri arasında en iyisi olduğunu düşündüğünü söyledi

Dünya Şampiyonası sona erdikten bir hafta sonra “Journal des Sports” Folies Bergere’de **Paul Pons, Constant le Boucher, Aimable de la Calmette, Heinrich Eberle** ve birkaç kişiyle bir Criterium turnuvası düzenledi. Yeni Dünya Şampiyonu **Kara Ahmed** bu turnuvaya katılmayı ve ünvanını ortaya koymayı kabul etmişti. Turnuva asla tam olarak bitmedi ve **Ahmed** 1899 Dünya Şampiyonu, **Pons** da 1898 Dünya şampiyonu olarak karşı karşıya geldiler. Kazanan Şampiyonlar Şampiyonu olacaktı, fakat yaptıkları dört karşılaşma da beraberekle sonuçlandı. Son maçları neredeyse üç saat sürdü. Bu karşılaşmadan bir hafta sonra yapılan özel karşılaşmada **Wladislaw Pytlasinski, Ahmed**'i 7 dakikada yendi, ancak iki hafta sonra yapılan rövanş maçını da sadece 35 saniyede kaybetti.

http://wrestlingclassics.com/cgi-bin/.ubbegi/ultimatebb.cgi?ubb=get_topic;f=10;t=005539;p=0#google_vignette

Kara Ahmed'in Avrupa Güreşleri

13 Aralık 1899 tarihinde Paris Belediye Meclisi **Kara Ahmed**'i 1 kıt'a altın madalya, iki kıt'a gümüş madalya ve bir halı ile ödüllendirdi. Rus Çarlığı ve Belçika Krallığı'ndan madalyalar alan **Kara Ahmed**'e Osmanlı Padişahı da 5. dereceden Mecidiye nişanı verdi.

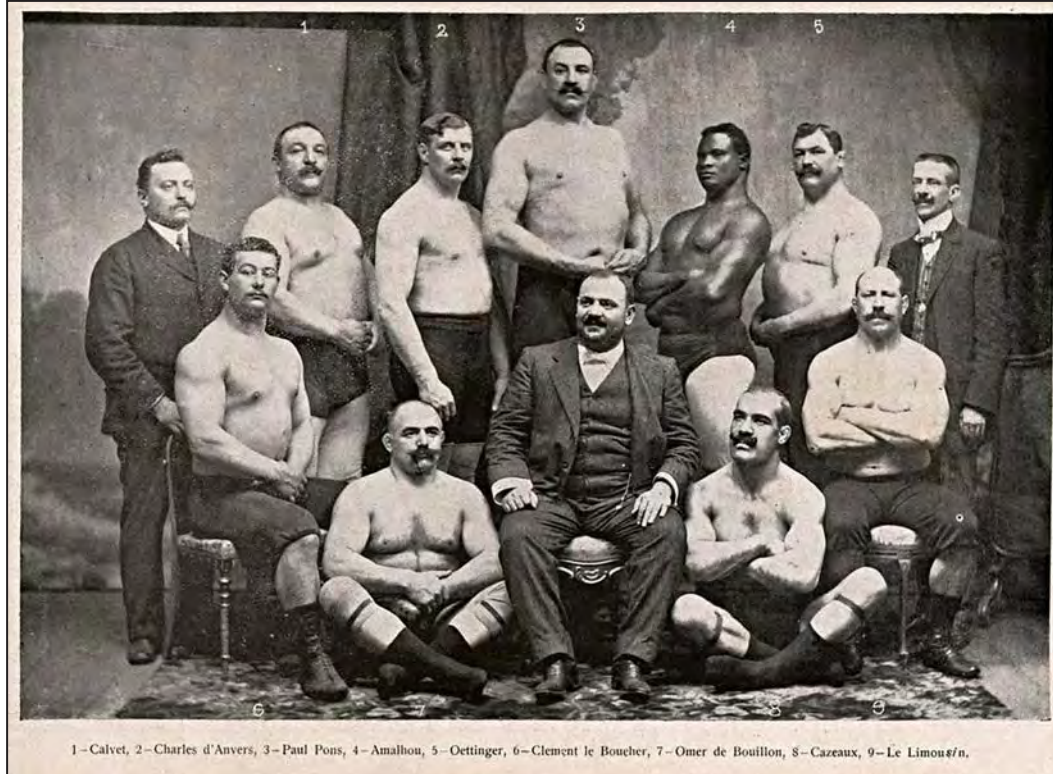
Avrupa'da güreşmeye devam eden **Kara Ahmed**'in ayakları şişmekteydi ve bu kalbinden rahatsız oluşunun ilk belirtisiydi; fakat kendine hiç bakmıyor ve tedaviye de yanaşmıyordu. 21 Ekim 1900 tarihinde İstanbul'a dönen **Kara Ahmed**, 1902 yılı Ocak ayında eşi ile tekrar Avrupaya gitti ve turnuvalara katıldı. 16 Mayıs 1902 tarihinde İstanbul'a kesin dönüş yapan **Kara Ahmed** kısa süre sonra öldü.

Kara Ahmed'in şehir turnuvalarında aldığı sonuçlar şöyle:

Tournament Database 1897-1909

<https://www.wrestling-titles.com/europe/rg-archive/euro-tournaments1897-1909.pdf>

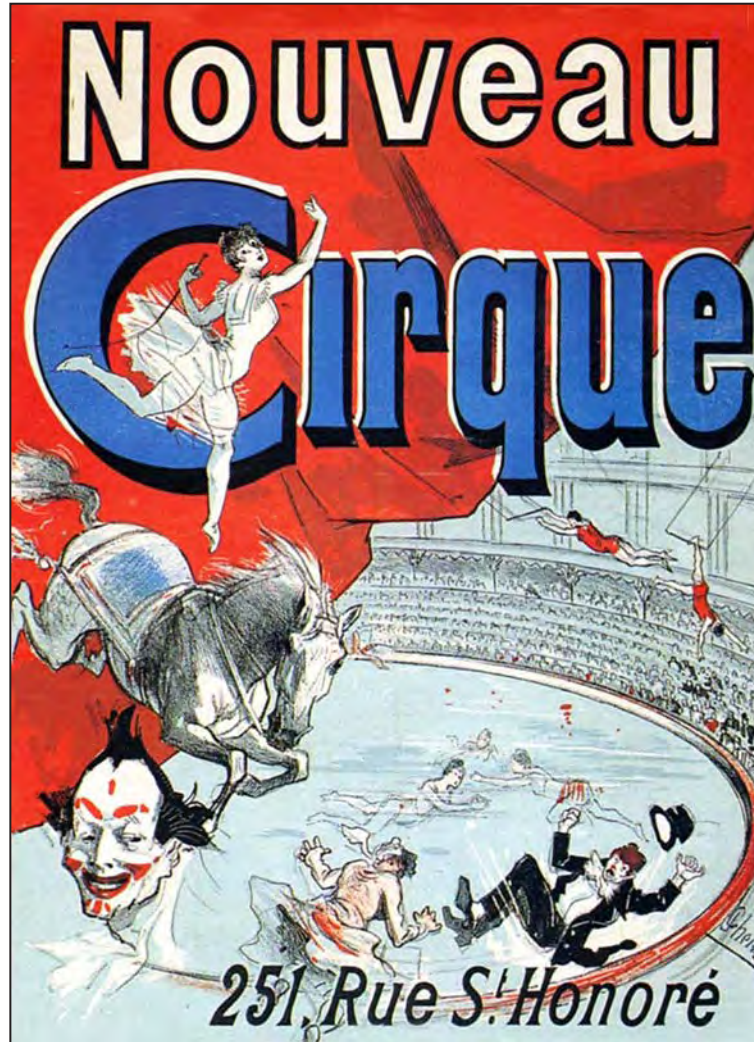
- 30.01.1900 Antwerp Belgium, Eldorado. **Ahmed** dereceye giremedi.
- 15.05.1900 Pons troupe Berlin / Germany, Wintergarten. **Pons** kazandı, **Ahmed** dereceye giremedi.
- 25.07.1900 Pons troupe Vienna / Austria, Circus Busch. **Pons** kazandı, **Ahmed** ikinci oldu.
- 31.08.1900, Pons troupe Hamburg / Germany, Circus-Variete. **Ahmed** birinci, **Pons** ikinci oldu.
- 17.10.1900 Budapest / Hungary, Grand Prix of Budapest. **Ahmed** dereceye giremedi.
- Mayıs 1901 Valenciennes / France. **Fenelon** kazandı, **Ahmed** ikinci oldu.
- Ekim 1901 Bursa. **Adalı** kazandı, **Ahmed** dereceye giremedi.
- 27.02.1902 Lille / France, Olympia. **Ahmed** kazandı
- 14.04.1902 Munich / Germany, Circus Bavaria. **Ahmed** ikinci oldu.

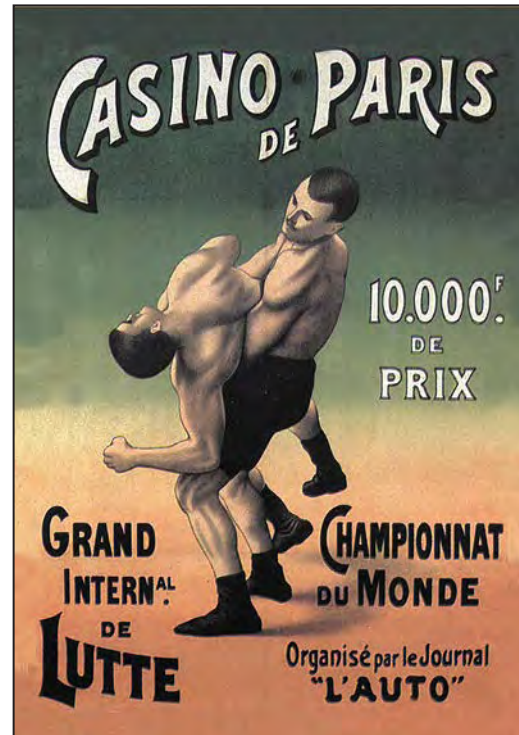
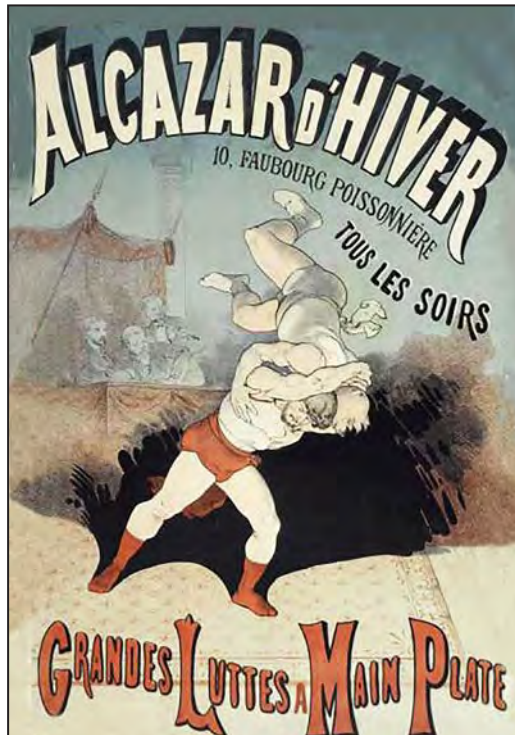
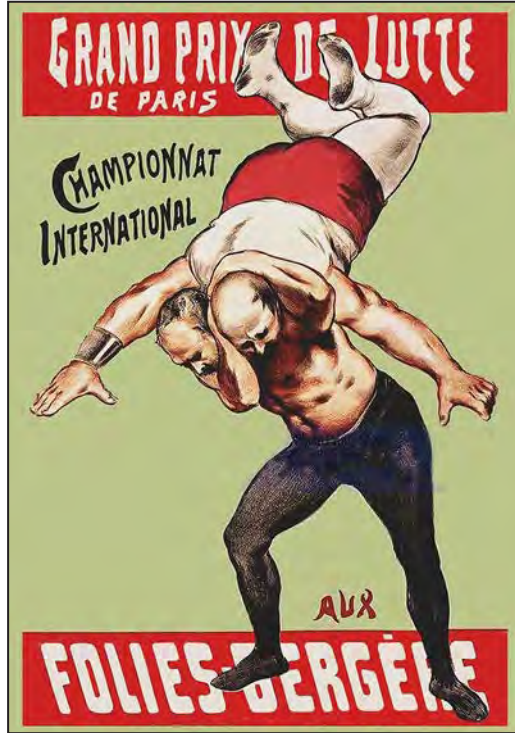

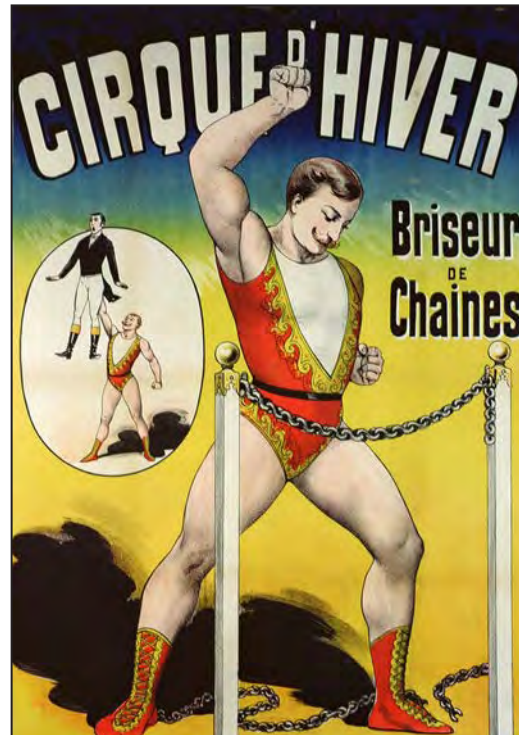
Paris At Canbazhanesi (Nouveau Cirque Theatre)

XIX. Yüzyılın sonuna doğru yasakların şiddeti azalmaya başlayınca, Kırkpınar pehlivanları Avrupa ve Amerika'dan yurda dönmeye başladılar. Şehir merkezlerinde hali hazırda güreş müsabakaları yasak olduğundan, Ramazan, düğün ve hayır kurumları için tertip edilen güreşlere katılabilmek için mülki amir ve emniyetten izin alan güreşçiler, bu müsabakalarda yeni oyunlar denediler, Kırkpınar'daki rakiplerinin güçlerini ölçtüler ve para kazandılar. Bu müsabakalardan en fazla gelir getireni sirklerde yapılan güreşlerdir. Örneğin, Ramazan Bayramı'nda ilk defa 21 Şubat 1897 Pazar günü İstanbul'da halkın bayram eğlencelerinin mekanı olan Şehzadebaşı semtindeki Direklerarası'nda, **Giuletti** namındaki bir İtalyan sirk sahibinin çadırında, jimnastikçi **Milliens** ile **Kara Ahmed** arasında gösteri için bir yağlı güreş müsabakası yapıldı ve berabere sonuçlandı. Ramazan ayının 22. gecesi 24 Şubat 1897 Çarşamba günü mezkur güreşçiler bir defa daha karşılaştılar ve **Kara Ahmed** rakibini kısa sürede mağlup etti.

3 Ocak 1900 Çarşamba günü Direklerarası'nda **Antony Pierre** idaresindeki Paris At Canbazhanesi, İstanbul halkını ve özellikle **II. Abdülhamid**'i oldukça memnun etmiş olmalı ki, bu sayede Padişah sirkte, Türk güreşçilerinin de müsabaka yapmasına müsaade etti. Böylece Ramazan Bayramının ilk gününden son gününe kadar yağlı güreş müsabakaları devam etti. 1 Şubat 1900 Perşembe günü son müsabaka Macar **Baston** ile **Kıyıcı Osman** pehlivan arasında yapıldı ve **Kıyıcı Osman** pehlivan rakibini kısa sürede mağlup etti.

II

Dünya Şampiyonu Güreşçiler 1898 - 1925

<https://www.wrestling-titles.com/europe/rg-archive/fr-paris.pdf>

Oct. 1898	Ladislaus Pytlasinski	Gold Belt Tournament	Greco-Roman
27.12.1898	Paul Pons	World Heavyweight	Greco-Roman
13.02.1899	Ladislaus Pytlasinski	Grand Prix of Paris	Greco-Roman
26.11.1899	Maurice Gambier	Lightweight	Greco-Roman
05.12.1899	Laurent le Beaucairois	Heavyweight	Greco-Roman
05.12.1899	Kara Ahmed	World Heavyweight	Greco-Roman
13.01.1900	not finished	Criterium	Greco-Roman
03.11.1900	Ladislaus Pytlasinski	Criterium	Greco-Roman
03.11.1900	Raoul le Boucher	Criterium	Greco-Roman
15.12.1900	Constant le Boucher	Lightweight	Greco-Roman
18.12.1900	Laurent le Beaucairois	World Heavyweight	Greco-Roman
04.01.1901	Laurent le Beaucaurois	Criterium	Greco-Roman
13.12.1901	Constant le Boucher	Lightweight	Greco-Roman
19.12.1901	George Hackenschmidt	World Heavyweight	Greco-Roman
02.11.1902	Jess Pedersen	World Heavyweight	Greco-Roman
03.12.1902	Paul Pons	Gold Belt Tournament	Greco-Roman
30.05.1903	Heinrich Weber	World Lightweight	Greco-Roman
05.06.1903	Jess Pedersen	World Heavyweight	Greco-Roman
02.01.1904	Paul Pons	Gold Belt Tournament	Greco-Roman
25.12.1904	Paul Pons	Gold Belt Tournament	Greco-Roman
28.04.1905	Jakob Koch	European Heavyweight	Greco-Roman
12.12.1905	Ivan Poddubny	Heavyweight	Greco-Roman
15.12.1905	Paul Pons	World Heavyweight	Greco-Roman
19.11.1906	Maurice Deriaz	Grand Prix of Paris	Greco-Roman
23.11.1906	Stanislaus Zbyszko	Heavyweight	Greco-Roman
02.12.1906	Ivan Poddubny	World Heavyweight	Greco-Roman
03.12.1906	not finished		Greco-Roman
09.12.1907	Paul Pons	Heavyweight	Greco-Roman
16.12.1907	Giovanni Raicevich	World Heavyweight	Greco-Roman
12.01.1908	Gabriel Lassartesse	Lightweight	Greco-Roman
July 1908	Jess Pedersen	Heavyweight	Greco-Roman
05.12.1908	Ivan Poddubny	Heavyweight	Greco-Roman
09.12.1908	Jess Pedersen	World Heavyweight	Greco-Roman
26.01.1910	Jess Pedersen	World Heavyweight	Greco-Roman
04.12.1910	Jess Pedersen	World Heavyweight	Greco-Roman & Sumo Style
Nov. 1911	not finished	World Heavyweight	Greco-Roman
08.07.1913	Constant le Marin	World Heavyweight	Freestyle
24.10.1913	Billy Wood	Lightweight	Greco-Roman
Nov. 1913	Georg Strenge	World Heavyweight	Greco-Roman
01.11.1913	Maurice Deriaz	Middleweight	Freestyle
07.12.1913	Constant le Marin	World Heavyweight	Freestyle

04.01.1914	Wladek Zbyszko	World Heavyweight	Greco-Roman
02.07.1914	not finished	Grand Prix of Paris	Freestyle
31.03.1919	Constant le Marin	World Heavyweight	Freestyle
19.07.1919	Jess Pedersen	World Heavyweight	Greco-Roman
14.03.1921	Constant le Marin	World Heavyweight	Freestyle
20.02.1922	Constant le Marin	World Heavyweight	Freestyle
03.12.1925	Jaan Jaago	World Heavyweight	Greco-Roman

“Journal des Sports” gazetesi editörü **Alexandre de Lucenski**, Paris’te ilk Dünya Şampiyonası turnuvasını düzenleme fikrini ortaya atan kişidir. Bir önceki yıl Belçika’da bir Dünya Şampiyonası turnuvası olmuş ve **Maurice Gambier** kazanmıştı. Ancak Paris’te yapılan ve “Journal des Sports” gibi popüler bir Fransız spor gazetesi tarafından tanıtılan bu turnuva çok daha fazla ilgi çekti ve genel olarak Greko-Romen profesyonel güreşinde Dünya Şampiyonası turnuvalarının başlangıcı olarak kabul edildi.

1898 Dünya Şampiyonası’nda sonraki birkaç turnuvasının aksine, siklet kategorisi yapılmamıştı. Güreşçilerin çoğu ağır siklet ve bazıları da hafif ağır siklettedirler. Turnuva, Dünya Ağır Siklet Şampiyonası olarak değil, sadece Dünya Şampiyonası diye tanıtıldı. Fransa’da türünün ilk turnuvası olması nedeniyle çok fazla uluslararası isim katılmadı; çoğunlukla Fransız güreşçiler ve bir avuç yabancı güreşçi yer aldı. Turnuvadaki en büyük yabancı isim, o zamanlar Avrupa’nın en önemli yıldızlarından biri olan ve bu nedenle turnuva sırasında **Paul Pons**’un baş rakibi olduğu düşünülen Polonyalı **Wladyslaw Pytlasinski**’ydi. **Paul Pons** zaten birkaç yıldır en popüler Fransız güreşçiydi, ancak ilk resmi Dünya Şampiyonası olarak kabul gören bu turnuvayı kazanması **Pons**’un itibarını yeni bir seviyeye taşıdı. Önceki yıl Belçika’da Dünya Hafif Siklet turnuvasını

kazanmış olan **Maurice Gambier**, **Auguste Robinet** ve **Fenelon** gibi popüler Fransız güreşçiler de turnuvaya katılanlar arasındaydılar. En iyi Belçikalı güreşçi **Constant le Boucher**'in de reklamı yapılmıştı ancak o da katılmadı.

Avrupa Greko-Romen turnuvalarının formatı yıllar içinde sürekli olarak değişti ve daima kafa karıştırdı. 1898 turnuvasının formatı oldukça basitti. Guruplar veya benzeri bir ayırım yoktu ve esasen karşısındaki rakibe yenilen turnuvadan eleniyordu. Maçlar, her biri 15 dakika süren üç raundda sonuçlanıyor ve raund aralarında üçer dakika mola veriliyordu. Üçüncü raundun sonunda beraberlik devam ediyorsa güreşçiler bir kazanan oluncaya kadar güreşe devam etmek zorundaydılar. Özellikle bu kural Avrupa Greko-Romen turnuvalarının vazgeçilmezi haline geldi.

17 Aralık'ta Casino de Paris'de başlayan Paris 1: Dünya Greko-Roman Şampiyonası bu kurallar çerçevesinde devam etti ve 30 Aralık 1898 tarihinde yapılan finalde rakibi **Wladyslaw Pytlasinski**'yi 35. dakikada yenen **Paul Pons** şampiyon oldu. İlk dört şöyle sıralandı:

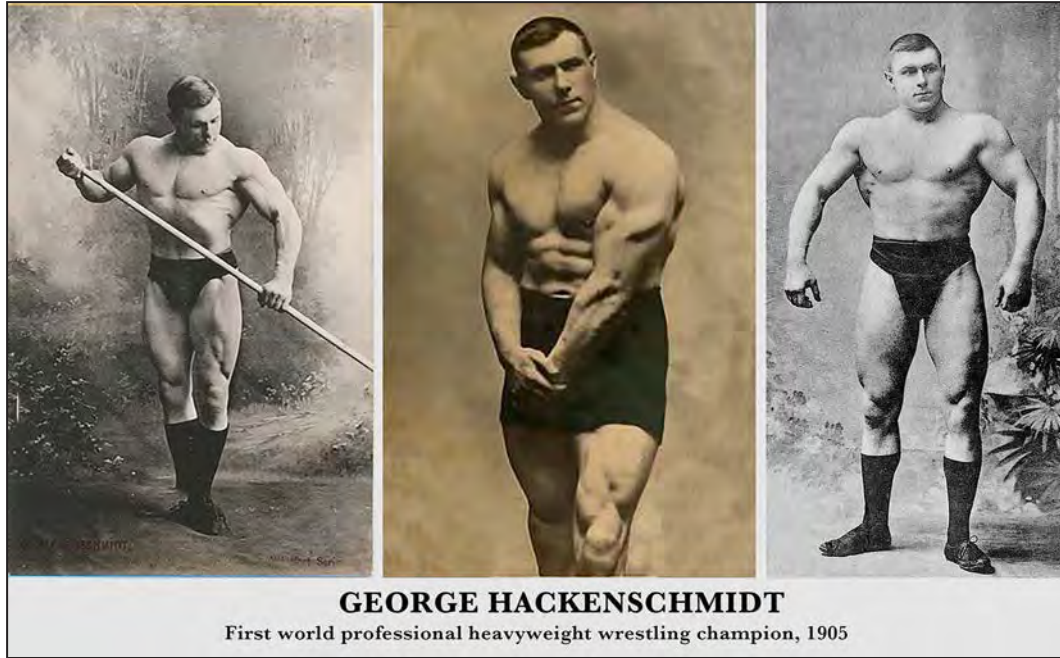
1. Paul Pons
2. Wladyslaw Pytlasinski
3. Maurice Gambier
4. Cyrill Wetasa

Maçın son dakikalarında **Pons**'un boynundan yakalayıp sertçe kontrol altına aldığı **Pytlasinski** önce hakemden izin istedi, ardından boğazının ağrması nedeniyle maça devam edemedi. Sonraki günlerde **Pytlasinski**, hakemlerin **Pons**'u şampiyon ilan etmesine karşı çıktı ve yaptığı faul nedeniyle diskalifiye edilmesini istedi, fakat sonuç değişmedi.

1899 yılı Şubat ayında Grand Prix of Paris diye bir turnuva düzenlendi ve 60'tan fazla katılım oldu. **Constant le Boucher, Aimable de la Calmette, Laurent le Beaucairios, Nicolai Petroff** ve **Kurtdereli Mehmed**'in de yer aldığı bu turnuvayı **Pytlasinski**'nin kazanması onun en iyi güreşçi olduğunu düşünenleri memnun etti.

İkinci Paris Dünya Şampiyonası, katılımcı sayısının ilk turnuvanın üç katına çıkmasıyla kapsam olarak çok daha büyüktü ve bununla birlikte bazı format değişiklikleri geldi. Bir bakıma turnuva, üç turnuvanın bir araya getirilmesiydi. Güreşçiler ağır sıkletler ve hafif sıkletler diye iki kategoriye ayrılmıştı. Ağır sıklet olarak kabul edilmek için en az 85 kg olmanız gerekiyordu. Diğerleri de hafif sıklet olarak sınıflandırılıyordu. Onlara hafif sıklet deseler de gerçekte hepsi hafif ağır sıkletti.

Başlangıçta eleme maçlarında hafif sıkletler birbirleriyle güreşirken ağır sıkletler de aynısını yaptılar. Bir maçı kaybeden eleniyordu ve bu, dört hafif sıklet ile dört ağır sıklet kalana kadar devam etti. Sonra dört hafif sıklet, hafif sıklet şampiyonunu belirlemek için ve dört ağır sıklet de ağır sıklet şampiyonunu belirlemek için birbirleri ile güreştiler. Ardından bu sekiz güreşçi Dünya şampiyonunu belirlemek için tekrar güreştiler. Böylece turnuvanın sonunda bir hafif sıklet, bir ağır sıklet ve bir de Dünya Şampiyonu olduğu kabul edildi.

Dünya şampiyonu, dört ağır siklet ile dört hafif sikletin katıldığı elemeleri kazanan kişiydi. Bu format bazı kesimler tarafında eleştirildi ve turnuvanın yanlış planlandığı öne sürüldü. Nitekim ağır siklet şampiyonunun daha önce yendiği **Kara Ahmed** finalleri kazanıp şampiyon olmuştu. Genel olarak, bir dahaki sefere turnuvanın daha iyi planlanması gerektiği kabul edildi.

Maçlar önceki yıl olduğu gibi 15'er dakika süren üç raund üzerinden yapıldı ve bu sürede kazanan olmazsa son raund devam ediyordu. Ancak, hakemin gecenin ilerleyen saatlerinde veya güreşçilerin çok yorulduklarına karar vermesi halinde maçı durdurma yetkisi de vardı. Bu halde maça ertesi gün devam ediliyordu. Bu durum birkaç kez gerçekleşti.

Katılımcılar açısından bu sefer sahada daha geniş bir yelpazede yabancı güreşçiler yer aldı. Her şeyden önce, **George Hackenschmidt** bu turnuva sırasında Fransa'daki ilk çıkışını yaptı. Rusya'da popüler olmaya başlamıştı ve bu onun ilk büyük profesyonel güreş turnuvasıydı. Son aşamaya kadar geldi ve bir sakatlık nedeniyle turnuvadan çekildi. Ancak bu turnuva onu yükselen bir yıldız olarak yerini sağlamlaştırdı. Belçika'nın en iyi güreşçisi **Constant le Boucher**, Hollanda'nın en iyi güreşçisi **Dirk van den Berg** ve Danimarka'nın iki numaralı güreşçisi **Camillus Ewertsen** katılımcılar arasındaydı. **Pietro Dalmasso**, **Auguste Robinet**, **Aimable de la Calmette**, **Laurent le Beaucairois** gibi Fransa'nın en popüler güreşçileri ve yükselen Fransız yıldızı **Raoul le Boucher** da oradaydı. **Raoul le Boucher**, özellikle bir süre sonra başlayacak Le Beaucairois turnuvasının favorisi olarak görülüyordu. Ancak turnuvanın en büyük sünpnizi Türk **Kara Ahmed** oldu. Bu onun büyük çıkışıydı. **Ahmed** turnuvayı kazandı ve bu onu Avrupa'nın en iyi güreşçilerinden biri yaptı. **Ahmed**, Paris Dünya Şampiyonası turnuvalarının nasıl bir yıldız yaratma platformu olabileceğinin mükemmel bir örneğiydi. Bilinmeyen bir güreşçi olarak katıldığı Paris'teki turnuvayı kazandıktan sonra gittiği her ülkede büyük bir yıldız olarak karşılandı..

Casino de Paris'te yapılan 2. Dünya Şampiyonası 3 Kasım'da başladı ve 5 Aralık'ta sonuçlandı.

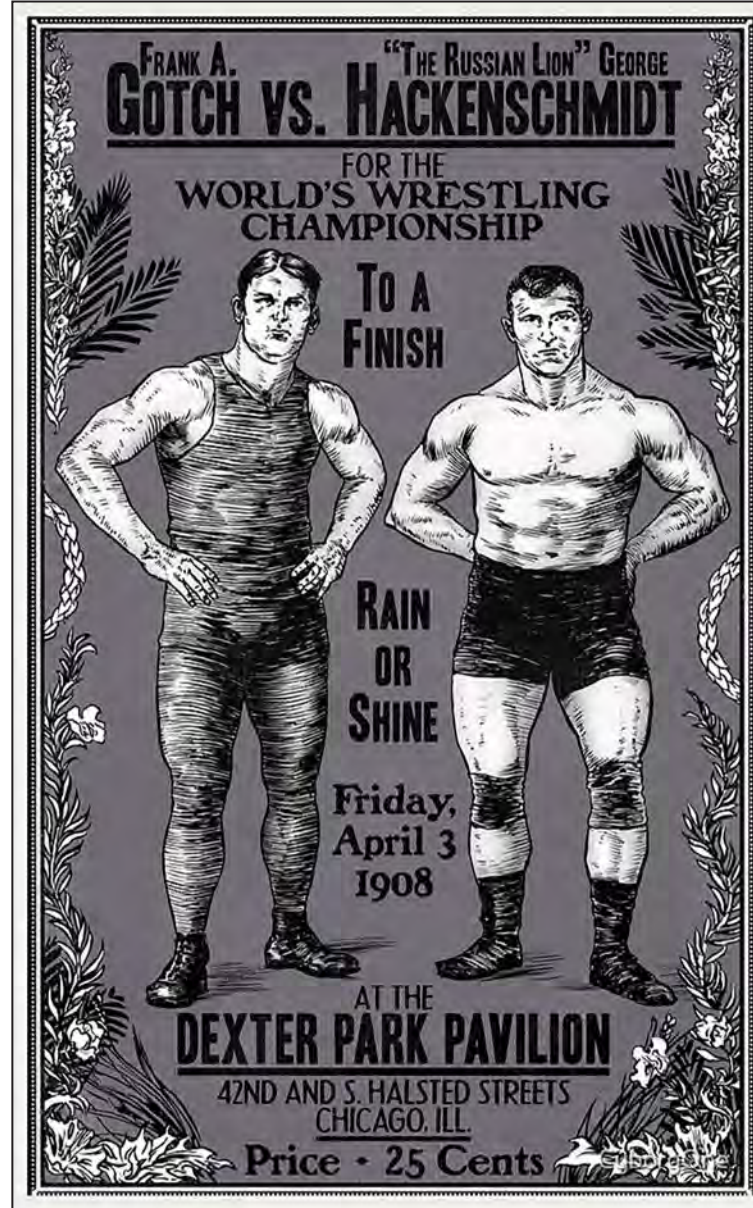
- * 25 Kasım'da biten elemeler sonunda ağır siklet gurubunda **Laurent le Beaucairois**, **Kara Ahmed**, **George Hackenschmidt** ve **Raoul le Boucher** finale kaldılar. 26 Kasım'da **Laurent le Beaucairois**, **Kara Ahmed**'i 14. dakikada yendi.
- * 27 Kasım'da **George Hackenschmidt-Laurent le Beaucairois** karşılaşması 81. dakikada ertelendi. Ardından **Kara Ahmed-Constant le Boucher** karşılaşması da 63. dakikada ertelendi.
- * 28 Kasım'da **Kara Ahmed-Constant le Boucher** karşılaşması 105. dakikada ertelendi. Ardından **Laurent le Beaucairois** ile karşılaşan Rus güreşçi omuzundan sakatlandı ve turnuvaya veda etti.
- * 29 Kasım'da **Kara Ahmed**, **Constant le Boucher**'i 79. dakikada yendi
- * 1 Aralık'ta **Laurent le Beaucairois**, **Constant le Boucher**'i 34. dakikada yendi.

Ve Dünya şampiyonunu belirleme aşamasına gelindi. Finalde dört ağır siklet ile dört hafif siklet olması gerekiyordu. Ancak **Hackenschmidt** sakatlandığı için finale üç hafif siklet kabul edildi. Son üç ağır siklet **Kara Ahmed**, **Laurent le Beaucairois** ve **Constant le Boucher** olurken, son üç hafif siklet **Maurice Gambier**, **Chalzet le Frappeur** ve **Gabriel Lassartesse** oldu. Ağır sikletler eleme maçlarında hafif sikletlerle karşı karşıya geldiler ve ardından Dünya Şampiyonası finaline katılacak dördüncü güreşçinin kim olacağını belirlemek için elimine olan hafif sikletler arasına ek bir maç yapıldı:

- * 3 Aralık'ta **Maurice Gambier**, **Chalzet le Frappeur**'u 25. dakikada yendi ve finale kalan dört kişiden biri olmayı başardı.
- * 4 Aralık'ta **Kara Ahmed**, **Maurice Gambier**'i 21. dakikada ve **Laurent le Beaucairois** da **Constant le Boucher**'i 1. dakika içinde yendiler.

* 5 Aralık'ta iki final karşılaşması yapıldı. İlkinde **Constant le Boucher, Maurice Gambier**'i 65. dakikada yenip Dünya üçüncüsü oldu. Son maçta **Laurent le Beaucairois**'i 67. dakikada yenen **Kara Ahmed** de Dünya Şampiyonu ünvanını kazandı.

Turnuvada olmamasıyla dikkat çeken kişi **Paul Pons**'tu. İlk Dünya Şampiyonasının galibiydi ve katılacağı duyurulmuştu ancak sonuçta katılmadı. Aslında, 1907 yılına kadar Paris Dünya Şampiyonalarında güreşmedi. Paris'te böylesine büyük turnuvalar olması ve en iyi Fransız yıldızının olmaması çok garip, **Pons**'un kendi işini yapmayı ve kendi topluluğuyla Fransa ve Avrupa'yı turlamayı seçtiği anlaşılıyor. Belki de Paris'teki yüksek profilli turnuvalarda yer almak istemedi!

III

Güreşin Efsaneleri

Paul Pons (1864-1915)

Pons, yoldan geçenlerin bakmaktan kendini alamadığı boyu 197 cm, göğüs çevresi 131 cm, pazı ve baldırları 43 cm olan 107 kg ağırlığında yakışıklı bir devdi ve tamamen estetik bir yapıya sahipti.

1864 yılında Sorgues'te (Vaucluse) doğan **Pons** güreşçi olmadan önce demirci ve makine operatörü olarak çalıştı. Katıldığı yarışmalarda tanıştığı **Pietro** onu Bordeaux'ya güreşmeye ikna etti. Böylece **Pons** kısa sürede bir yıldız oldu ve **Pons Bernard**, **Apollon**, **Robinet** ile birlikte Folies Bergere'de güreşmek için Paris'e gitti. **Pons** hala **Bernard**'ı çok takdir ettiğini söylüyor ve onu en iyi güreşçi olarak görüyor. **Pons**, o zamana kadar yenilmez olan **Tom Cannon**'u 1891 yılında gasino sahnesinde yendi. Bu zafer ona pek fayda sağlamadı, çünkü üç yıl boyunca kendisiyle güreşmeye cesaret edecek bir rakip çıkmadı. 1894 yılında Türk güreşçiler Paris'e geldi ve **Pons**, heyecanlı bir maçtan sonra **Nurullah**'ı tuş etmeyi başardı.

Fiziksel güç söz konusu olduğunda, **Pons** doğası gereği yeteneklidir ve 68 kg ağırlığı tek elle kaldırabilir, üstelik bunun için ciddi bir eğitim almadı. Yirmi yıldır güreşen çok az maç kaybeden **Pons**, on beş yıl

boyunca Fransa'nın tartışmasız şampiyonuydu. **Pons**'un 6 Şubat 1901 tarihinde NY at Madison Square Garden'de 7.000 seyirci önünde **Ernest Roeber** ile yaptığı karşılaşma gece yarısı polis tarafından durduruldu ve gazeteler maçın "şikeli" olduğuna inandıklarını yazdılar.

Magnus Bech-Olsen (1866-1932)

Danimarkalı profesyonel güreşçi ve sirk yöneticisi olan **Bech-Olsen**, Kopenhag'ın Vesterbro semtinde doğdu. Memleketinde bir duvar ustası olarak çalıştıktan sonra kalfa olarak Almanya'ya gitti. 1880'li yıllarda duvar ustası olarak Hamburg'a yerleşti ve 1888 yılında bir Alman kızı ile evlendi.

Bech-Olsen, Hamburg'da **Carl Abs**'den güreş eğitimi aldı ve kısa sürede ün kazandı. 1894 yılında **Carl Abs**'i önce Nainz'de, sonra da Berlin'de iki kez yenerek Almanya şampiyonluğunu kazandı. Daha sonra Kopenhag'a döndü ve Vesterbro'daki Helgolandsgade'de bir bar satın aldı ve adını Cafe Bech-Olsen olarak değiştirdi.

Bech-Olsen, 19 Temmuz 1896 tarihinde Danimarka Güreş Federasyonu tarafından Sankt Thomas'da düzenlenen bir müsabakalarda **John Pohl**'u 20 dakikada yendi. İki aydan kısa bir süre sonra, 27 Eylül 1896'da yine Danimarka Güreş Federasyonu tarafından düzenlenen başka bir yarışmada **Memiş Effendi**'yi de yaklaşık bir saate mağlup etti.

Bech-Olsen, 27 Ağustos 1897 tarihinde Ordrup Velodrome'da 26 dakikalık bir maçta **Heinrich Niemann**'ı ve bir ay sonra, 26 Eylül 1897 tarihinde Greko-Romen güreşinde dünya şampiyonu olduğunu iddia eden **Antonio Pierri**'yi yendi. 3 Ekim 1897 tarihinde 10.000 seyircinin önünde yapılan rövanş maçından sonra **Pierri**, şampiyonluk kemerini **Bech-Olsen**'e devretti.

1898 yılında **Bech-Olsen**, 24 Nisan ve 30 Mayıs'ta Charlottenlund Hipodromu'nda **Tom Bradley**'i, 26 Haziran'da Esbjerg Bisiklet Pisti'nde **Antonio Pierri**'yi, 16 Temmuz'da Charlottenlund Hipodromu'nda **Leon Masson**'u, 14 Ağustos'ta Charlottenlund Tace Pisti'nde **Charles Green**'i ve 9 Ekim'de Charlottenlund Hipodromu'nda **Camillus Ewertsen**'i yendi. 1 ve 8 Ekim 1899 tarihlerinde Charlottenlund Hipodromu'nda **Paul Pons**'u iki defa yenen **Bech-Olsen**, galibiyet serisini sürdürdü.

Bech-Olsen, 1899-1900 yıllarında yaptığı seyahatlerde Amerika Birleşik Devletleri'nde güreşti. 27 Mart 1900 tarihinde New York'ta Avrupa'nın şampiyon güreşçisi olarak Amerika'nın Greko-Romen şampiyonu ile Dünya şampiyonluğu maçına çıktı ve **Ernest Roeber**'i yendi. Bir muhabir bu maç hakkında "New York'ta yıllardır izlenen en iyi güreş karşılaşmasıydı. İki kez dönüp **Roeber**'i kollarından yakaladı ve o tutunmaya çalışırken 130 kiloluk ağırlığıyla onu sertçe fırlattı. **Roeber** köşesine taşındı ve bir polis çavuşu devam etmesine izin vermedi.

Bech-Olsen, Danimarka'ya dönünce Charlottenlund Hipodromu'nda 12 Ağustos 1899 tarihinde **Paul Belling**'i yendi. 16 Eylül 1900 tarihinde 30 dakikalık bir maçta **Ernest Roeber** ile berabere kalan **Bech-Olsen** 23 Eylül'de gerçekleşen rövanş maçını kazandı.

19 Ağustos 1903 tarihinde Charlottenlund Hipodromu'nda **Nurullah**'a yenilen **Bech-Olsen**, birkaç gün sonra Circus-Variete'de gerçekleşen rövanş maçını kazandı. 20 Eylül 1903 tarihinde Charlottenlund Hipodromu'nda **George Hackenschmidt**'i yendi. 4 Ekim 1903 tarihinde **Jess Pedersen**'e beş dakikada yenilen **Bech-Olsen** 2 Ekim 1904 tarihinde Østerbro Stadyumu'nda **Jess Pedersen**'e karşı ikinci maçını da kaybetti.

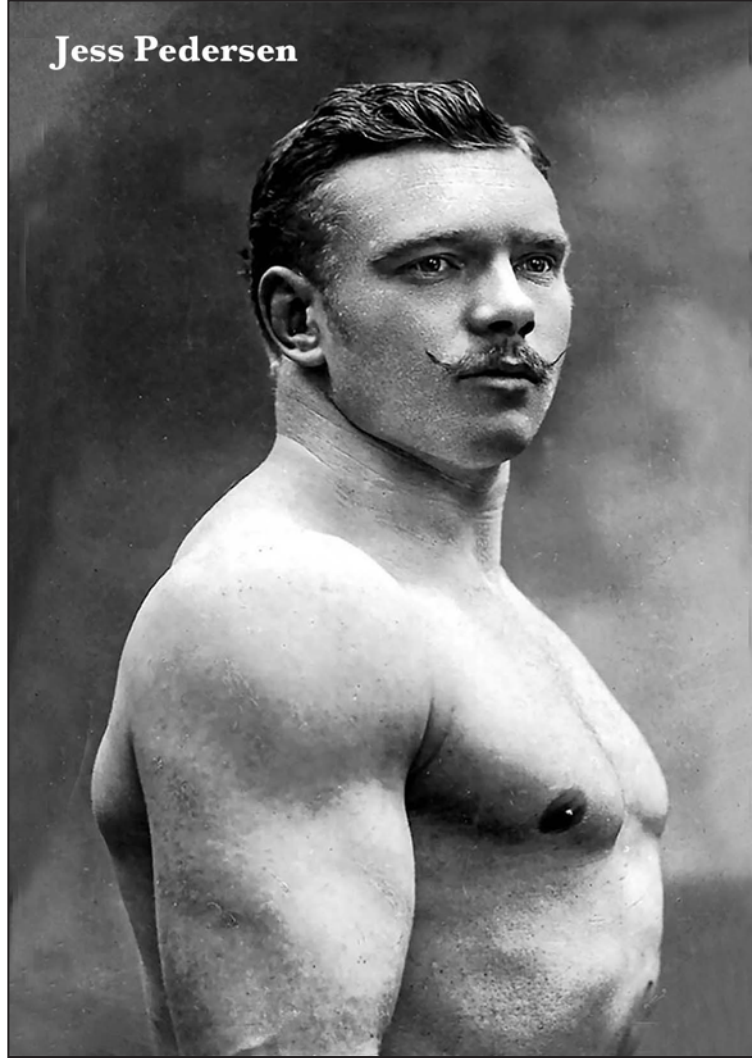
Bech-Olsen, 20 Nisan 1908 tarihinde Frederikshavn'da Bech-Olsen'i sirkini kurdu. 3 Ağustos 1910 tarihinde Kopenhag'daki Aaboulevarden'de büyük bir sirk binasının açılışını yaptı ve bir süre sonra, sirkiyle ülkeyi gezmeye başladı. Bech-Olsen 19 Şubat 1932 tarihinde öldü ve Kopenhag'ın Batı Mezarlığı'na gömüldü. Sirk, oğlu **Eitel Vilhelm Bech-Olsen** (1890–1952) namıdiğer "**Manne**" tarafından üç sezon daha devam ettirildi. Sirk'in son gösterisi 23 Ağustos 1934 tarihinde Rødning'de gerçekleşti. Şarkı yazarı **Julius Strandberg**, **Bech-Olsen** hakkında bir şarkı yazdı. Kjøbenhavns Tændstiksfabrik, 1897–1902 yıllarında portresinin yer aldığı bir dizi kibrit kutusunu piyasaya sürdü.

Jess Pedersen (1879–1946)

Bazıları tarafından günümüz şampiyonu olarak kabul edilen **Jess Pedersen**, 178 cm boyunda, 103 kg ağırlığında ve çok güçlü biydi. Paris'te ilk kez 1901 yılında sahneye çıktı; o zamanlar saçlarını tamamen kazıtmıştı; hanımlar onu vahşi bir adam sanıyordu ve şona "**Bull Dog**" lakabını takmışlardı.

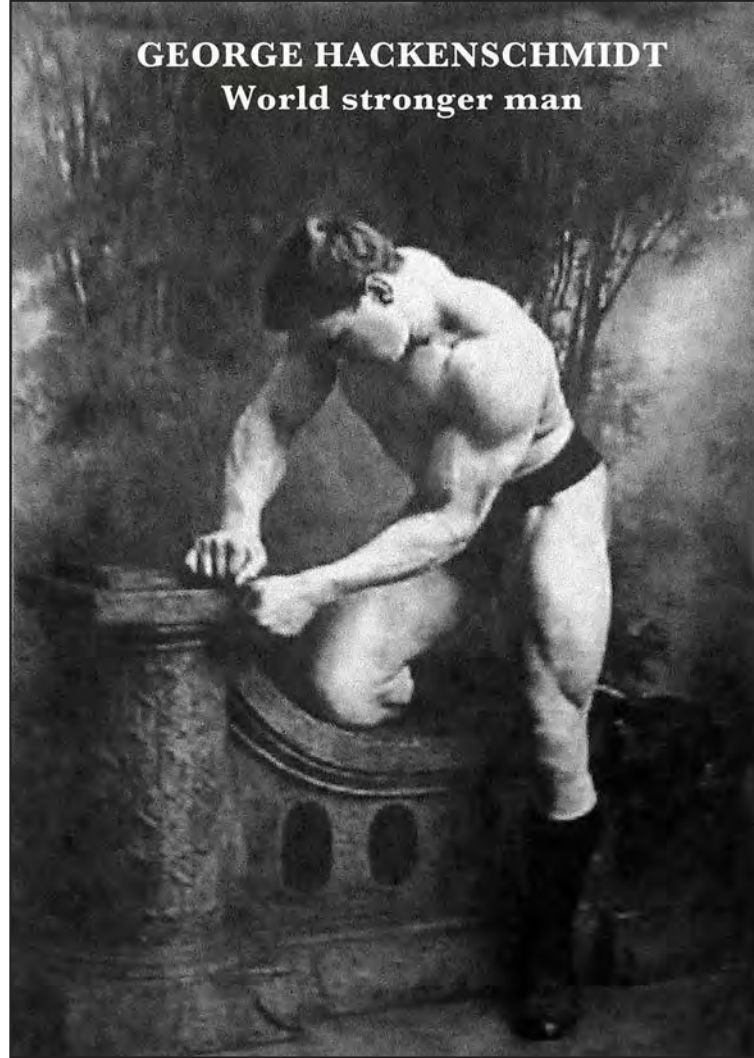
Deneyimsiz birçok sporcu gibi acımasızca güreşen **Pedersen**'in o tarihlerde alt etmesi çok zordu. Fransa'da popüler bir figür oldu. 1902 Dünya şampiyonasında **Raoul**'u "Kasap" yenmeyi başardı ve Dünya şampiyonu unvanını aldı. Aynı yıl, Altın Kemer Turnuvası'nda dev **Antonitch**'i, **Kasap Raoul**'u, Zenci **Anglio**'yu ve 1901 dünya şampiyonu **Laurent le Beaucairois**'i tuş etti, fakat **Paul Pons**'a yenildi. **Pedersen** 1903, 2008, 2010 (iki kez) ve 2019 yıllarında Dünya şampiyonu olmayı başardı.

George Hackenschmidt (1877-1968)

1 Ağustos 1877 tarihinde Yourief'te (Estonya) doğdu. Yourief'teki pratik sanatlar ve meslekler okulunda eğitim gördü ve henüz çok gençken kendini spora adadı. **George Hackenschmidt**, birçok sporcu için fiziksel güzellikle birleşen gücü temsil eder.

Bu sıra dışı sporcu, vatandaşları tarafından "Rus Aslanı" lakabıyla anılmış ve yönteminin böylesine sıra dışı bireye uygulanmasının değerini test etmek isteyen **Dr. Krajewski**'nin gözetiminde eğitim görmüştür. **Hackenschmidt**, doğal gücünü geliştirebilmek için haftada iki kez orta ağırlıklarla, diğer günlerde ise sadece hafif ağırlıklarla çalışmıştır. **Dr. Krajewski** ona "alkol yok, tütün yok; içki olarak süt ve günde bir kez öğle yemeğinde biraz şarap" menüsünü uyguladı. 1898 yılı Nisan ayında Rus Aslanı'nın ağırlığı 97 kg, boyu 174cm, göğüs çevresi 137 cm pazusu 45cm, ön kol çevresi 36 cm, baldır çevresi 42 cm, uyluk 68 cm, boyun 47 cm idi. Rus Aslanı tüm öğünlerini antrenörüyle birlikte yedi, böylece antrenörü reçetelerine harfiyen uyduğundan emin oldu. Ünlü Rus güreşçi gücünü ve özellikle de fiziğindeki uyumu büyük ölçüde profesörüne borçludur. Uyum derken, gücündeki şaşırtıcı eşitliği kastediyorum; aslında, ayrı ayrı ele alındığında, bu adamın çeşitli kas bölgeleri eşit bir güç sunar. **Hackenschmidt** soluk benizli bir atlettir ve vahşi enerjisi güreşirken ortaya çıkar.

Hackenschmidt tüm iradelerini bir saniyede toplarlar ve korkunç gücünü ortaya koyar. İsviçreli şampiyon ile Türk güreşçi **Madralli Ahmed** arasındaki maçı hala hatırlıyoruz. Bu maçın kendisine sunulma biçiminden öfkelenen **Hackenschmidt**, Türk güreşçiyi karşı konulmaz bir ön bel tutuşuyla üst üste iki kez yere serdi.

Hackenschmidt güreşe ilk adımını attığında amatör şampiyon **Alexander Schmelling**'i yendi ve sonra zafere yürüdü. Rakipleri, tutuşları korkunç derecede sert olduğu için onunla güreşmekten korkuyorlardı. 133 kg ağırlığındaki Marsilya'lı dev **Alexandre Cayol**, böyle bir adamla karşılaştığında yapabileceği tek şeyin temkinli bir savunma olduğunu itiraf etti. Halter performansları tipiktir. **Hackenschmidt** Sırt üstü yatarak iki eliyle 144 kg ağırlığındaki bir halteri kaldırabiliyordu. 122 kiloluk bir halteri tek eliyle yerden kesen **Hackenschmidt**, iki eliyle Alman usulü omuzluyordu. Viyana'daki bir yarışmada 171 kilo kaldırmış, ancak tüm çabalarına rağmen Fransız şampiyonları **Alexandre Maspoli** ve **Pierre Bonnes**'un gerisinde kalmıştır. O, sporcuların düşüncelerinde ve anılarında, atletik bir güreşçinin en iyi örneklerinden biri olarak kalmıştır ve kalacaktır. 8 Mayıs 1899 tarihinde St. Petersburg'da **Pons**'u ağırlık farkına rağmen, bir saat yirmi dakikada yenmesi, onun küçük başarılarından biri değildir.

Frank Gotch (1878-1917)

27 Nisan 1878 tarihinde doğan **Frank Alvin Gotch**, Dünya Ağır Sıklet Şampiyonluğu'nu kazanan ilk Amerikalı profesyonel güreşçiydi.

Gotch'un 1908 yılından 1913 yılına kadar ağır sıklet güreş şampiyonu olarak geçirdiği süre profesyonel güreş tarihinin en uzun dönemlerinden birisidir. **Gotch**, 1900-1910 yılları arasında ülkesinin en önemli sporcuları arasına girdi..

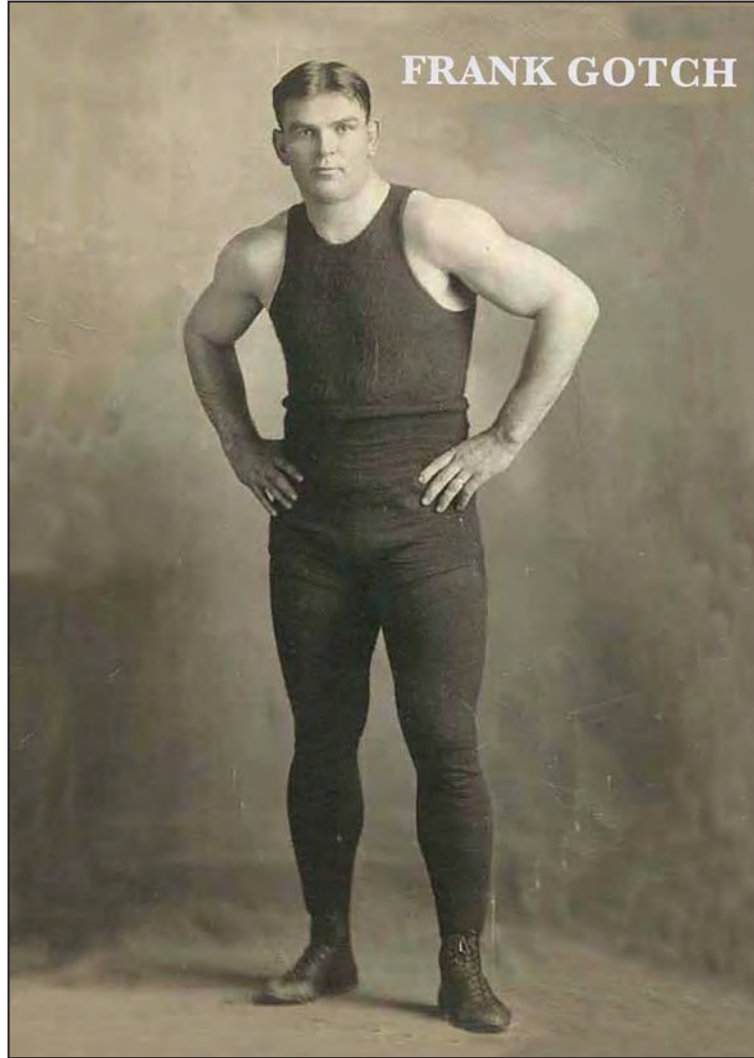
2 Nisan 1899'da Humboldt'ta **Marshall Green**'e karşı güreşti ve ilk maçını kazandı, ancak ilk önemli maçı 16 Haziran 1899'da Iowa, Lu Verne'de komşu bir kasabadan mobilya satıcısı olduğunu iddia eden bir adama karşıydı. **Gotch**, yaklaşık iki saat boyunca kendi başına mücadele etti, ancak zorlu mücadeleyi kaybetti. Ancak daha sonra etkilenen adamın kartvizitini aldığı anda, rakibinin aslında hüküm süren Amerikan Ağır Sıklet Şampiyonu **Dan McLeod** olduğunu öğrendi. 18 Aralık 1899'da Gotch, bir diğer eski Amerikan Ağır Sıklet Şampiyonu "Çiftçi" **Martin Burns**'e meydan okudu ve 11 dakikada kaybetti, ancak **Burns**'u da etkiledi ve **Burns**, **Gotch**'u eğitmeyi teklif etti. **Burns**'ün rehberliğinde **Gotch** Iowa'da ve daha sonra Yukon'da bir dizi maç kazandı. Yukon'dayken **Gotch**, **Frank Kennedy** adıyla güreşti ve "Klondike Şampiyonu" ünvanını kazandı. **Gotch**, Yukon'daki zamanında boksa el attı ancak ağır sıklet **Frank "Paddy" Slavin**'e karşı feci bir şekilde başarısız oldu.

Gotch, Iowa'ya döndü ve anında hüküm süren Amerikan Ağır Sıklet Şampiyonu **Tom Jenkins**'e meydan okudu. **Gotch**, 27 Ocak 1904'te **Jenkins**'i rövanş maçında yenerek şampiyonluğu almadan önce ilk maçını 1903'te kaybetti. **Jenkins** ve **Fred Beell** ile unvanı takas ettikten sonra **Gotch**, o zamanlar yenilmemiş Estonyalı **George Hackenschmidt**'in elinde olan Dünya Ağır Sıklet Güreş Şampiyonası'na odaklandı. "Rus Aslanı" olarak adlandırılan rakip, 1905'te New York'ta **Jenkins**'i yenerek tartışmasız bir unvan kazanmıştı. Ancak **Jenkins**'i yendikten sonra **Hackenschmidt**, **Gotch**'un meydan okumasını görmezden geldi ve İngiltere'ye doğru yola çıktı.

Gotch ve **Hackenschmidt** sonunda 3 Nisan 1908 tarihinde Chicago'daki Dexter Park Pavilion'da karşılaşırlar. **Gotch**'a ve genel olarak Amerikan güreşine olan küçümsemesini gösteren **Hackenschmidt**, hızını, savunmasını ve sert taktiklerini kullanarak **Hackenschmidt**'i yıpratıp ardından saldırıyı üstlenen **Gotch**'un aksine en iyi durumda değildi. Güreşçiler, **Gotch Hackenschmidt**'in arkasına geçip onu yere sermeden

önce tam iki saat ayakta durdular. **Gotch** ayaktayken, onu yıpratmak için **Hackenschmidt**'e yaslandığından emin oldu. Onu ringde zorbalığıyla bezdirdi ve baş parmaklarıyla ve poposuna vurduğu için **Hackenschmidt** kanlar içinde kaldı. **Hackenschmidt**, hakeme **Gotch**'un kötü taktiklerinden şikayet etti ve **Gotch**'un vücudundaki bol miktardaki yağdan kurtulmak için sıcak bir duş almaya zorlanmasını istedi, ancak hakem şikayetleri görmezden geldi ve **Hackenschmidt**'e maç başlamadan önce yağı fark etmesi gerektiğini söyledi. Maç, iki saatlik sürenin sonunda **Hackenschmidt**'in iplere sıkışmasıyla devam etti.

Gotch, onu iplerden kopardı, yere fırlattı ve üç dakika boyunca o korkunç ayak ucu tutuşu için çabalayarak onu sertçe yere serdi. **Hackenschmidt** bu tutuştan kaçınmak için antrenman yapmıştı ve bunu başardı, ancak çabası kalan son gücünü de aldı. **Hackenschmidt** güreşi bıraktı "Dünya şampiyonluğunu **Mr. Gotch**'a teslim ediyorum" dedi ve ayağa kalkıp rakibinin elini sıktı. Güreşçiler ikinci düşüş için ringe çıkmadan önce soyunma odalarına çekildiler, ancak **Hackenschmidt** ringe geri dönmeyi reddetti ve hakeme **Gotch**'u kazanan ilan etmesini söyleyerek unvanını ona devretti.

Hackenschmidt “Sınıfının kralı, şimdiye kadar tanıştığım en güçlü adam. Onunla yaklaşık iki saat geçirdikten sonra kaslarım yoruldu, ayaklarım da pes etti. Kendimi zayıflamış hissettim, devam etmenin bir anlamı olmadığını ve kazanma şansımın olmadığını biliyordum. Şampiyonluğu ona vermemin nedeni buydu. Onunla tekrar güreşmek istemiyorum. Bir rövanş maçı unvanımı geri kazandırmaz.” dedi. **Hackenschmidt** daha sonra **Gotch** ve genel olarak Amerikalılar hakkındaki fikrini değiştirdi, kendisine faul yapıldığını ve Amerika’da mağdur edildiğini iddia ederek Avrupa’da bir rövanş maçı talep etti.

Tartışmasız serbest stil ağır sıklet dünya şampiyonu olarak **Gotch**, sonraki üç yılını spor üzerindeki hakimiyetini kurmakla geçirdi. **Jenkins, Dr. Ben Roller** ile yaptığı güreşleri kazanan **Gotch**, 1 Haziran 1910 tarihinde daha önce 900’den fazla maç kazandığı söyleyen **Stanislaus Zbyszko**’yu da yendi. **Zbyszko**’ya karşı alınan zafer özellikle muhteşemdi çünkü **Gotch** her iki düşüşü de yarım saatten biraz daha kısa bir sürede aldı ve güreşe tamamen hakim oldu. İlk düşüşü sadece altı saniyede sürpriz bir hareket ve hızlı bir tuşla aldı ve ikinci düşüşü ise 27 dakikada gerçekleştirmişti.

Gotch ulusal bir kahramana dönüştü, her yerde halkın önüne çıkması için talep görüyordu. “All About A Bout” adlı bir oyunda rol aldı ve sahneye her çıktığında ayakta alkışlandı. Amerika Birleşik Devletleri Başkanı **Theodore Roosevelt** tarafından Beyaz Saray’a davet edilen **Gotch**, Doğu Salonu’nda bir Japon jujitsu uzmanıyla güreşti ve rakibini pes ettirdi. **Hackenschmidt** ile ikinci maçından önceki gece, karısı ve kayınvalideleriyle birlikte Wrigley Field’da bir Chicago Cubs beyzbol maçına katıldı ve ön taraftaki yerini aldı. Maçtan sonra Cubs takımının neredeyse her üyesi özel locasına geldi ve imzasını istedi. **Gotch**, yurt dışına seyahat ettiğinde, büyük bir hit oldu çünkü gittiği her yerde hayranları onu görmek istiyordu.

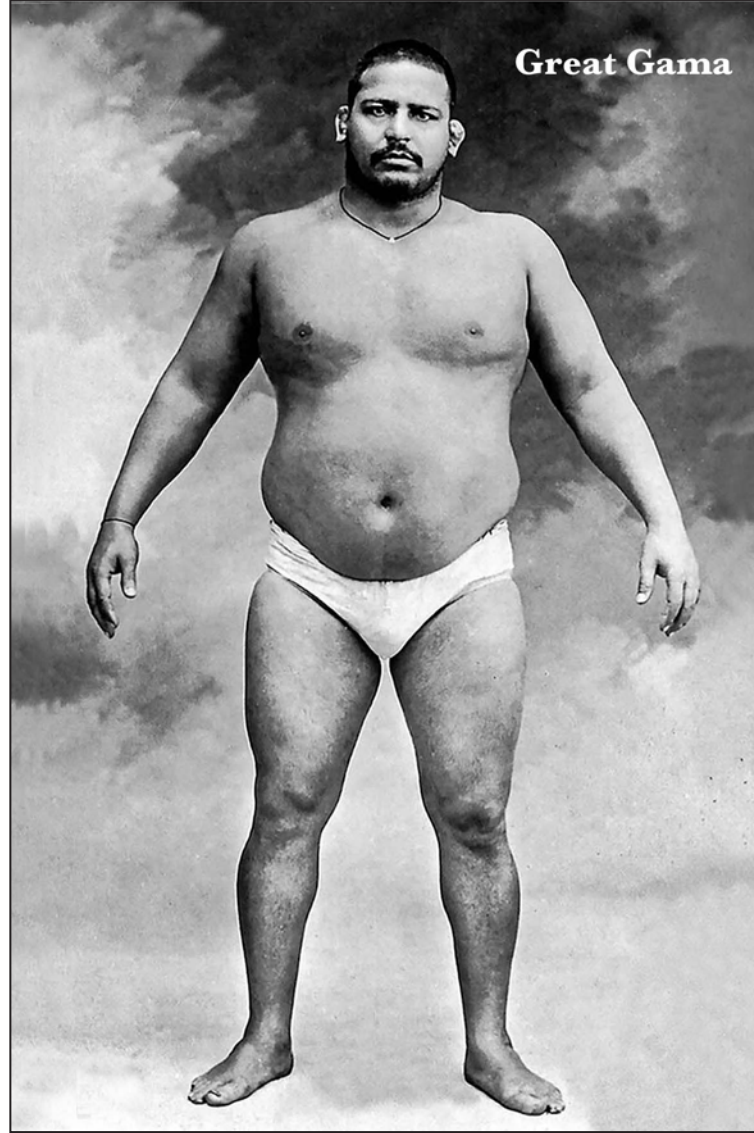
Gotch, Hackenschmidt ile Chicago’daki yeni açılan Comiskey Park’ta 4 Eylül 1911 tarihinde tekrar karşılaştı. Yaklaşık 30.000 seyirci vardı ve 87.000 dolarlık rekor bir gişe hasılatı elde edilmişti. Baş antrenman partneri **Roller, Hackenschmidt**’in dizini sakatladığı için rövanş maçı profesyonel güreş tarihinin en tartışmalı ve en çok konuşulan karşılaşmalarından biri oldu. Yıllar sonra güreşçi **Ad Santel, Lou Thesz**’e **Gotch**’un destekçilerinin **Hackenschmidt**’i antrenmanda sakatlaması ve bunu bir kaza gibi göstermesi için kendisine 5.000 dolar ödediğini söyledi. Ancak **Hackenschmidt**’e göre, yaralanma, antrenman partneri **Dr. Roller**’in kendisini dizlerinin üzerine bastırmaya çalışırken sağ ayağının sağ dizine çarpması sonucu kazara meydana gelmişti. **Hackenschmidt**’in verdiği bilgiye göre, güreş partnerleri **Americus (Gus Schoenlein), Jacobus Koch, Wladek Zbyszko** ve **Dr. Roller**’di.

Hackenschmidt veya **Roller**’in hiçbir açıklamasında **Ad Santel**’den bahsedilmiyor, ikisi de kendi içgörülerini ve açıklamalarını sundular. Durum ne olursa olsun, eğer yaralanma gerçekse **Dr. Roller** bunu ciddi olarak görmedi ve hakem **Ed Smith** de önemsiz olarak nitelendirdi. **Hackenschmidt**, maçtan bir gün önce güreşmek için hazır, durumundan memnun ve sonuçtan emin olduğunu ilan ederek bunu tamamen görmezden geldi. Şayet bir diz yaralanması varsa, **Gotch** bunu hemen fark etti ve bundan faydalandı, bu yüzden **Hackenschmidt, Gotch** için kolay bir avdı ve sadece 30 dakikada düz düşüşlerle kaybetti. Sonunda **Gotch**, korkutucu ayak tutuşuyla **Hackenschmidt**’in pes ettirdi.

Ghulam Mohammad Baksh But (1878-1960)

22 Mayıs 1878 tarihinde Kashmir’de doğan Pencap’lı güreşçi **Ghulam (Great Gama)**, büyük gücü ve becerisi nedeniyle **Rustam-e-Hind** (Hint Adalarının Herkülü) ilan edildi. **Ghulam**, 15 Ekim 1910 tarihinde Dünya Ağır Siklet Şampiyonası’nın dengi diye vasıflandırılan bir yarışma sonunda Dünya Ağır Siklet Şampiyonu ilan edildi. 52 yılı aşkın kariyerinde yenilgi almamış olan **Gama**, tüm zamanların en büyük güreşçilerinden biri olarak kabul edilir. **Gama**, Hindistan’ın bölünmesinden sonra Pakistan’a göç etti ve 23 Mayıs 1960 tarihinde Lahor şehrinde öldü.

Ghulam, ilk kez 1888 tarihinde Jodhpur’da düzenlenen ve birçok zorlu egzersiz içeren bir güçlü adam yarışmasına katıldığında, on yaşındayken fark edildi. Yarışmaya dört yüzden fazla güreşçi katılmıştı ve **Ghulam** son on beş arasındaydı. Yaşı nedeniyle Jodhpur Maharajası tarafından kazanan ilan edilen **Ghulam** daha sonra Datia Maharajası tarafından eğitime alındı.

Babası da bir güreşçiydi ve hiç yenilmemişti ve onun yerini alan **Ghulam**'ın da geniş omuzları asla yere değmedi. İnanılmaz bir güce sahip ve etkileyici bir göğsü olan **Ghulam**, kararlı bir insandı. Bir boğanın boynuna sahip; muhteşem omuzları üzerinde, karanlık ve gizemli bir yüzü ve koyu renkli bir başı var. Bu yüzde, iki parlak göz ve göz kamaştırıcı beyazlıktaki dişleri parlıyor. Göğsü inanılmaz derecede geniş ve sırtı kemerli. Sağlam bacakları, bu şaşırtıcı bronz kütlede biriken kuvveti ortaya çıkaran ve olağanüstü bir insan yapısını onurla destekleyen gerçekten etkileyici sütunlar. **Ghulam** 174 cm boyunda, göğüs çevresi 145 cm (rekör), pazusu 50 cm, ön kolu 35 cm, boynu 52 cm (rekör), uyluğu 80 cm (rekör), baldırı 46 cm ve 130 kg ağırlığında. Sınırları çelik kadar serttir. Kasları çok fazla çıkıntı yapmaz, bireyin gücü yalnızca müthiş olan bütünlüğüyle ortaya çıkar.

Ghulam sabah saat 3:00 sularında kalkar ve hemen esneme egzersizleriyle antrenmanına başlar. Hindu şampiyonu bir saat boyunca iki adım öne ve dizlerini ayak uçlarına doğru bükerek, arkası topuklarına temas eder; tekrar ayakta durma pozisyonuna gelir, iki adım geriye ve bu oldukça monoton egzersize devam eder, ancak mükemmel görünür. **Ghulam** dakikada yaklaşık 50 diz bükme hareketi yapar, bu nedenle bu bir saatlik sürede 3.000 kez bükülür. **Ghulam** daha sonra kalçalarını yere koyarak esneme egzersizlerine geçer. Bunu nasıl yaptığını anlatalım. Yere dönük bir şekilde yatar, ayak uçlarına ve avuç içlerine yaslanır ve ön kollarını ve dirseklerini yere temas ettirmekten dikkatlice kaçınarak, bir saat boyunca yukarıdan aşağıya ve aşağıdan yukarıya doğru bir dalış hareketi yapar, bunun sonucu olarak bel ile birlikte omuzlar da esner ve güçlenir.

Ghulam'ın sayısız başarıları var. Birçok öyküsünden en bilineni şöyle:

Amritsar'dan çok uzakta, her yerde modern Herkül ve gücün kişileştirilmiş hali olarak alıntılanan bir adam yaşıyordu. **Kikar Singh** lakabını almıştı çünkü bir gün kökleri toprağa kadar uzanan ve pençeler gibi toprağa tutunan Kikkar türünde on yaşında bir ağacı kucaklamış ve onu topraktan söküp atmıştı. Bu başarının haberi Amritsar'a ulaştı. İtibarı tehlikeye düşen **Ghulam**, **Kikar Singh**'e meydan okumak için uzun bir yolculuğa çıktı. **Kikar Singh**'i yenen ve ihtişamını yerle bir eden **Ghulam** bir Tanrı gibi yüceldi.

Ghulam-Kurtdereli Maçı

Ghulam'un Türk Kurtdereli ile ünlü bir maçı vardı ve sonuçlar çok tatmin edici değildi (Michael Murphy koleksiyonu). 1900 yılında, Paris Fuarı vesilesiyle büyük bir güreş müsabakası duyurulmuştu. Ülkelerinde olağanüstü bir üne sahip olan üç Hintli güreşçi, Avrupalı rakiplerinin başarılarının hikayelerinden büyülendi ve uzun süre onların zaferlerini kışkırdılar. Paris'te gerçekleşecek bir turnuvayı öğrendiklerinde derhal karar verdiler; Fransa'ya gidecekler ve dünyada hiç kimsenin onların gücüne, bilgisine ve cesaretine denk olamayacağını göstereceklerdi. Böylece üç kardeş **Ghulam**, **Kuhlo** ve **Rahmani**, menajer **Janki Nathshak**'ın yönetimi altına Paris'e geldiler. Ancak güreş turnuvası iptal edildi ve onlar amaçsızca dolaştılar. Rakipleri ile güreşmek için Paris'e gelmişlerdi, ancak her adımda önlerine çıkan zorluklarla mücadele etmeleri gerektiğini gördüler. Turnuva yok, rakip yok, ne yapacaklardı? Tesadüfen, Lahor'un kuzeyinde, evlerinin olduğu Amritsar'lı milyoner bir avukat olan **Mr. Motilal-Nehru** ile tanıştılar. **Nehru** bir sporcuydu ve güreş onun tutkusuydu. **Ghulam** ona sıkıntılarından bahsetti ve **Nehru** ona "Ghulam, dünyanın bütün güçlü adamlarına meydan oku, hepsine karşı seni destekleyeceğim; 5.000, 10.000, 15.000 frank ve gerekirse daha fazla." diye destek verdi. **Nehru**'nun "Geniş omuzlarına, cesaretine ve bilgine güveniyorum." diye devam etmesi Ghulam'ı memnun etti. Sonra Le Velo gazetesinin yöneticisine 15.000 frank tutarında bir meblağ verildi. İngilizler ve Amerikalılar tarafından uygulanan yöntem buydu. Böylece Ghulam'ın meydan okuması gazetede yayınlandı ve güreşseverler arasında yankılandı.

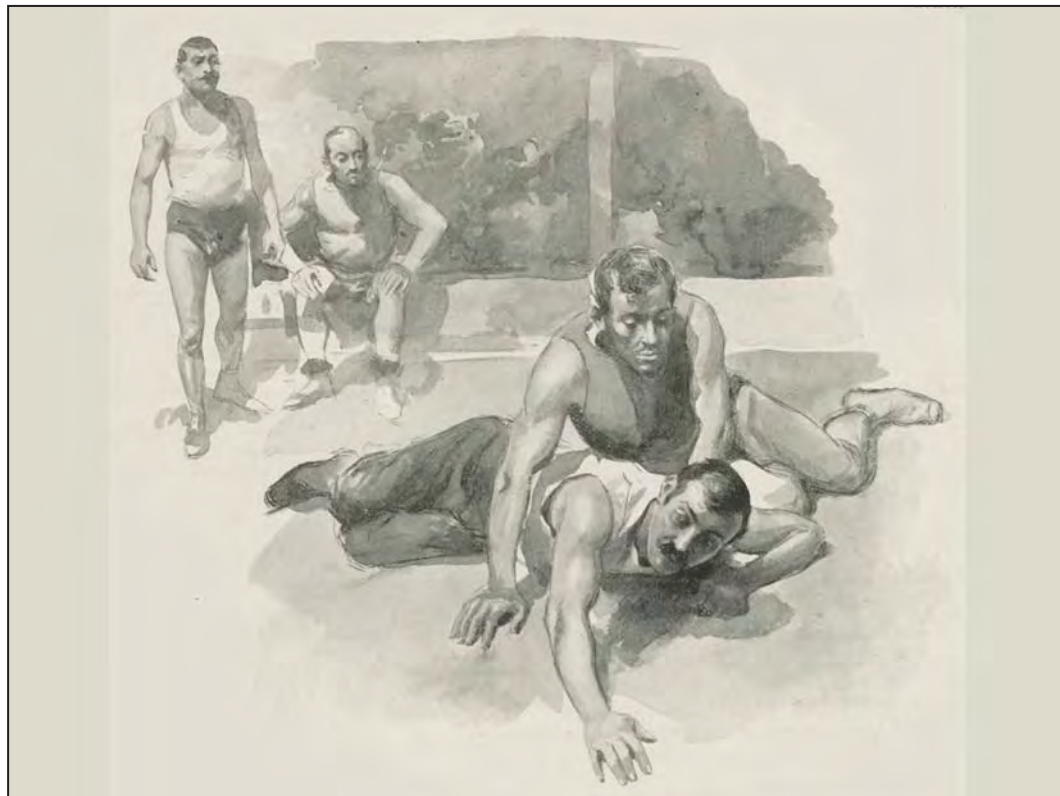
Meydan okuma bugün 29 Temmuz 1900 tarihinden 10 Ağustos'a kadar kabul edilmeliydi. Cevap çok geçmeden geldi. L'Argus de la Presse'nin müdürü **Viscount de Chambure**, meydan okumaya karşı Türk güreşçi **Kurtdereli**'yi 5.000 frank ile destekleyeceğini bildirdi. **Ghulam** halkın çoğunluğu için bilinmeyen biri olsa da **Kurtdereli** kilosunu, gücü ve bilgisi ile kendisini Türk şampiyonlarından biri yapan atletik bir üne sahipti. **Ghulam** ve **Kurtdereli** arasındaki maç, şu anda Bostock Hipodromu olan Boulevard de Clichy'deki hipodromda gerçekleşti. Maçın başından itibaren **Ghulam**, **Kurtdereli**'ye karşı ezici bir üstünlük gösterdi. Başlama düdüğü çalar çalmaz, hızla rakibinin üzerine atladı ve onu ustaca bir kol kilidiyle yere serdi. İki omzu da yere değmişti, ancak bu karşılaşma büyük finansal çıkarlar içerdiğinden, bitmek bilmeyen tartışmalardan sonra **Kurtdereli**'nin tuş olmasına izin verilmedi ve güreş tekrar başladı. Hindu birkaç kez korkunç kol kilidini denedi ve **Kurtdereli** her seferinde yere yuvarlandı ancak hemen ayağa kalktı. Sonunda, çok güçlü birisi ile uğraştığını hisseden Türk, mindere çömelmeye karar verdi ve en az bir buçuk saat boyunca bu pozisyonda kaldı.

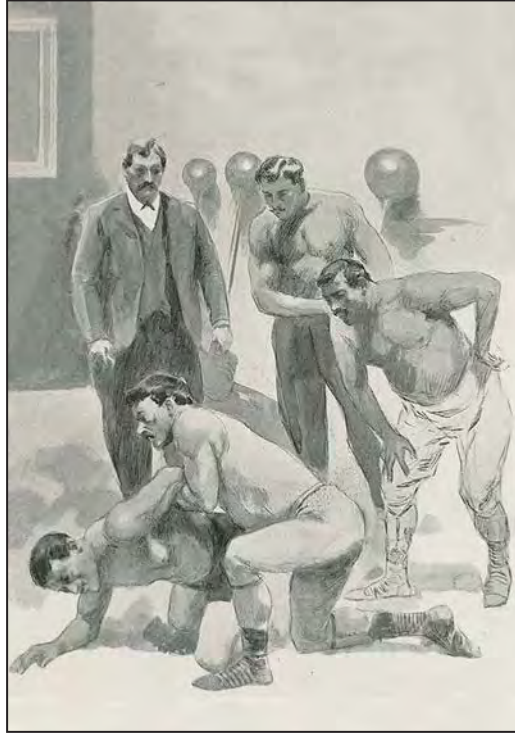
Kurtdereli, **Ghulam**'ın saldırılarına karşı kendini savunmaktan memnundu. Hintli yoruldu ve **Kurtdereli**'yi ayağa kalkmaya davet etti, üstelik rakibinin yanlış tavrına duyduğu küçümsemeyi göstermek için davetini birkaç tekmeyle destekledi. Ancak **Kurtdereli** muhtemelen bulunduğu pozisyonda güvende olduğuna karar verdi ve hakem ona işaret ettiğinde dahi ayağa kalkmak istemedi. **Kurtdereli** zorlu maç boyunca mindere çivilenmiş gibiydi. Sonunda puan sistemine başvuruldu ve yukarıda bahsettiğimiz çıkarlara zarar vermemek ve bahisler iade edildi. Her ne olursa olsun, **Ghulam** açıkça Türk'ten üstündü. Maçın tamamı boyunca burkulmuş sol koluyla güreşmesine rağmen, güreşi baştan sona domine etti ve rakibini üç kez yere serdi.

Bu unutulmaz güreş gösterisine St. Petersburg'lu merhum **Dr. Krajewski** ve **Noel le Gaulois** ile tanıklık ettim. Platformun seviyesindeki bir locaya yerleşmiştik ve güreşin hiçbir ayrıntısı gözümüzden kaçmadı. **Dr. Krajewski**, birkaç gün önce çektiğimiz fotoğraflandığında incelediği **Ghulam** konusunda coşkuluydu. **Ghulam**'ın tam ölçülerini fotoğrafçı **Walery**'den aldık. Bizim görüşümüze göre, adil bir güreş maçı olsaydı, sportmenlik dışı olarak yasaklanması gereken bir savunma sistemi olmadan, hiçbir güreşçi **Ghulam**'a beş dakika bile dayanamazdı.

CUMHURİYET DÖNEMİNDE KIRKPINAR
4. Bölüm

I

Kurtuluş Savaşı Sonrası Kırkpınar'ı Sürdürme Çabaları

Umut Karadoğan'ın araştırmalarına bağlı olarak

1. Dünya savaşı ve ardından gelen İstiklal harbi süresince yağlı ve kara kucak güreş organizasyonları yapılamadı. İstiklal Harbi sırasında Doğu Cephesi Komutanı olan **Kazım Karabekir Paşa**'nın faaliyetlerini ise ayrıca değerlendirmek gerekir. Toplumun bedensel ve ruhi yapısını zinde tutmak için müzik ve sporun önemini çok iyi bilen **Karabekir Paşa**, kendi inisiyatifiyle savaş yıllarında dahi, Kolordu bünyesinde her hafta cuma günü tüm öğrencilerin katılımıyla farklı müsamereler ve spor faaliyetleri sergilemeyi asla ihmal etmedi.

Karabekir Paşa'nın komutasında, Kars ve Sarıkamış'ın zapt edilmesinin ardından, Kolordu merkezinin de buraya taşınmasıyla birlikte kurulan Sarıkamış Güç Derneği kış aylarında paten, kayak, kayık, kürek; yaz aylarında ise yüzme, bisiklet ve at yarışları faaliyetlerini sürdürdü. **Karabekir Paşa**, 1 Mayıs 1920'de Çocuklar Ordusu Teşkilatı'nı ilan ettikten sonra düzenlediği şenliklerde, müsamereler dışında çocukların bincilik, güreş ve Judo gösterilerine zemin hazırladı.

Bu sırada İstanbul'da Darül Muallim Müdürü **Selim Sırrı (Tarcan)**, **Burhan (Felek)**, **Nasuhi Esat (Baydar)**, **Ali Sami (Yen)** beyler de müsamereler, güreş ve diğer sporlarda yarışmalar tertip etmek için büyük bir çaba içindeydiler. Spor teşkilatlarının kurulması için İstanbul'da faaliyette olan 13 kulübün yöneticileri ile birlikte oluşturacakları İdman İttifakı Heyeti Muvakkatesi için 14 Temmuz 1920 tarihinde ilk adımı attılar. 7 Eylül 1921 tarihine gelindiğinde de ittifakın kuruluş işlemlerini tamamladı ve 25 Kasım 1921 tarihinde Cemiyetler Kanunu'na uygun olarak dönemin hükümetine müracaatta bulunuldu.

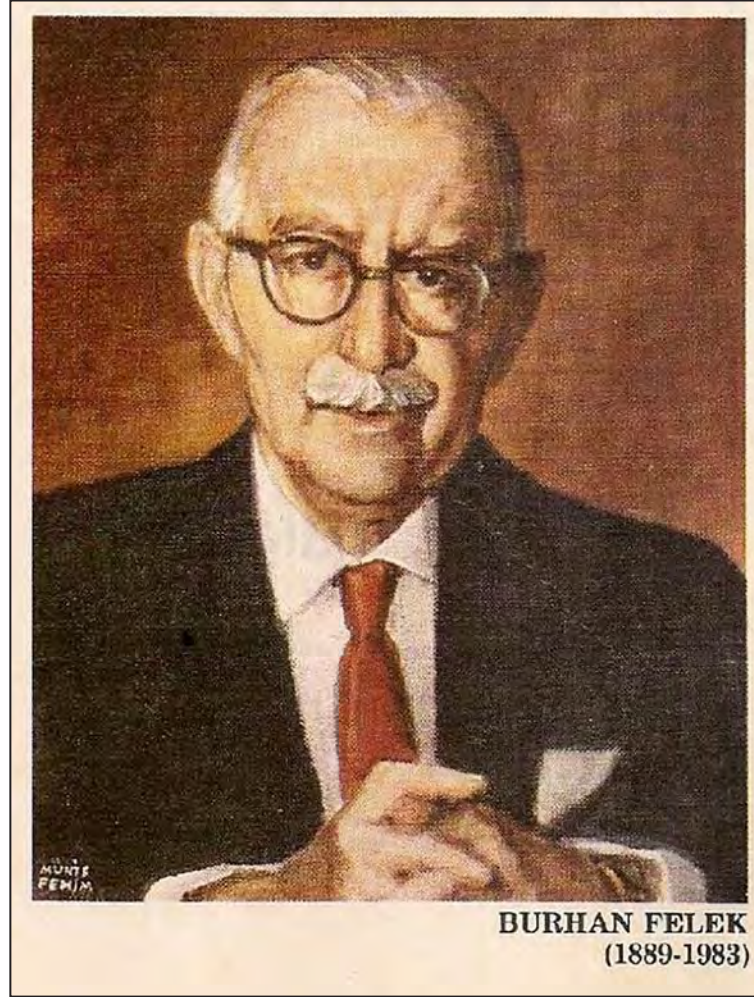
Sonraki yıllarda Ankara'da Türkiye Başpehlivanlık güreşlerini organizasyonu için çalışılmış, ilk olarak bölge birincileri, ardından ülke birincileri tespit edildi, hatta buradan Dünya ve Avrupa'da mücadele edebilecek pehlivanların seçimine dahi gidildi. 25 Kasım 1922 günü TBMM ordusunun Edirne'yi Yunan işgalinden kurtarmasının ardından, bölgeye huzur ve güven geldi; böylece ata yadigarı yağlı güreşler için harekete geçildi.

Mudanya Mütarekesi imzalanmadan önce 1922 yılının 28 Nisan-27 Mayıs tarihleri arasında organize edilen Türkiye yağlı güreş başpehlivanlık müsabakaları İstanbul Şehzadebaşı'nda düzenlendi ve "Nakkaşlı" olarak tanınan **Babanakkaşlı Eyüp** pehlivan şampiyon oldu.

Sonra Şehzadebaşı'ndaki müsabakalarının rövanşı niteliğinde bir yağlı güreş müsabakasının daha yapılmasına karar verildi. 1 Eylül 1922 Cuma günü başlayıp Pazar ve Cuma günleri devam edecek yağlı güreşlerden bir ay önce güreşçilere haber verildi. Böylece **Kara Emin, Benli Abdullah, Alemdağlı Laz Ahmed, Nakkaşlı Hüsnü, Pomak Geçkinli Yusuf (Bozkurt)** katılacaklar listesine kaydedildi. Buna rağmen, Yedikule dışındaki Ermeni Hastanesi'nin bahçesinde yapılması planlanan bu yağlı güreşler, 30 Ağustos'ta yapılan Büyük Taarruz sebebiyle iptal edildi. İptal edilen yağlı güreşlerin 17 Nisan-16 Mayıs 1923 tarihleri arasında ikinci defa tertiplenmesi planlandı, bu halkın güreş özlemini giderecek ve Kırkpınar'da güreşmek isteyen pehlivanlar için de bir hazırlık süreci olacaktı.

1922 yılında Türkiye İdman Cemiyeti İttifakı'nın kurulmasının hemen ardından, 13 Nisan 1923'te Türkiye Güreş Federasyonu kuruldu ve aynı yıl FILA üyesi olundu.

13 Ekim 1922 Cuma günü Muradiye, Teşvikiye, Feriköy Muhtarlarının destekleriyle Hilal-i Ahmer yararına, Nişantaşı'ndaki Teşvikiye Camii'nin karşısındaki arazide bir güreş müsabakası tertip edildi. Bu müsabakalara **Nakkaşlı Eyüp, Arnavut Benli Abdullah, Balıkesirli Arif, Alemdağlı Ahmed, Manyashlı Çerkez Muharrem (Yıldız)** katıldılar ve **Çerkez Muharrem** pehlivan rakiplerini alt ederek altın madalya ile para ödülünü kazandı.

1923 yılında Edirne'de yapılan ilk yağlı güreşlerin tertip edilmesinde, Hatip Köyden İdris oğlu **Kamil Ağa**, Süloğullarından **Seyit Ağa**, İğnesi köyünden **İsmail Efendi**, **Hamzabeyli Ahmed Ağa**, Kırkpınar köyünden **Hüsni Ağa**, Edirne'nin tanınan eşrafından **Nazım Bey**, Cumhuriyet'in ilk Edirne Belediye Başkanı **Kasım (Yolageldili) Bey**, **Büyük Hacı İbrahim Bey** yoğun çaba sarf ettiler. Hatta müracaatın az olması sebebiyle Bulgaristan'dan **Yenici Mehmed**, **Sarı Niyazi**, **Koca Mustafa** gibi pehlivanlar da davet edildiler. Bulgaristan'dan gelen pehlivanlar dönemin başpehlivanları **Geçkinli Yusuf (Bozkurt)**, **Ahır Köylü İbrahim**, **Polivli İsmail**, **Manyaslı Muharrem**, **Çerkez Kamil** ve Arnavut (**Benli**) **Abdullah** ile güreştirildiler. Cumhuriyet'in ilk başpehlivanlığı için finalde karşılaşan Arnavut (**Benli**) **Abdullah** ile **Yenici Mehmed** yenişemediler ve başpehlivan belirlenemedi. Başaltı güreşlerine **Nasip Köylü Salih Pehlivan**, **Hacumurlu Ali Osman**, **Muharrem Çavuş**, **Asker Hüseyin**, büyük ortada yer alan **Musalladan Mustafa**, **Sazlıdereli Ahmed**, **Abalardan Hüseyin**; küçük ortada **Tatar Köylü Hasan**, Karakasım beldesinden **Korucu Tatar Köylü İsmail**, **Ahır Köylü Rifat**, **Ahır Köylü Şerif**, **İstanbul Ahmed**, **Asker Aziz** pehlivanlar yarışmacı olarak ilk yağlı güreş organizasyonunda yer aldılar.

Balkan Savaşlarında Yunanlıların Edirne'yi de işgal etmesi ile malını ve mülkünü kaybedince, Kirişhane mahallesindeki küçük evine yerleşmek zorunda kalan **Adalı Halil** pehlivan 1924 yılında Kırkpınar Pehlivanı **Kara Emin** ile son güreş müsabakasını yaptı. **Adalı Halil** yaşamının son döneminde Edirne Tütün İdaresi Müdürlüğünde bekçi olarak çalıştı.

Edirne'nin normalleşme sürecinde, dönemin Milli Eğitim Müdürü ve Türk Ocağı Başkanı **İsmail Habib (Sevük)** liderliğinde, Devlet eliyle Edirne Sarayı mevkiinde yağlı güreşleri tertip edildi. Ardından 563. Kırkpınar Yağlı güreş müsabakaları, 16 Mayıs 1924 Cuma günü başladı ve 18 Mayıs Pazar günü baş güreşleri ile sona erdi. Bu yılın Kırkpınar Yağlı Güreşleri'ni tertip etme sorumluluğunu Edirne Türk Ocağı üstlendi. Gösteriler öğleden sonra saat 13.30'da başlamış, güreşler öncesinde koşular, sırkla atlama, üç adım, uzun atlama ve kız lisesinin öğrencilerinin ipi iğneden geçirme ve çuval yarışları da yapıldı.

Adalı Halil pehlivanın yönetim ve idaresinde tertiplenen 1924 yılı Kırkpınar Yağlı Güreşleri'nin sonunda **Arnavut Benli Abdullah** önceki yılda olduğu gibi **Geçkinli Yusuf (Bozkurt)** ile başa mücadele etti ve bu sefer başpehlivanlığı kazandı. **Benli Abdullah**'a 50 lira, başaltı birincisi **Asker Hasan**'a 45 lira ödül verildi. O tarihte bir adet Reşat altınını 5.3 liraydı!

21 Şubat 1924 tarihli TBMM tutanağında, Köy Kanunu çerçevesi içerisinde köy meydanlarında her türden güreş ve cirit talimi yapılmasına olanak verecek bir karara imza attı. Ayrıca Türkiye'nin Olimpiyatlarda başarı gösterebilmesi adına, 1924 yılında Türk güreş milli takımını çalıştırmaları için Macar Antrenör **Raul Peter** ile anlaşmaya varıldı.

1925 yılında, Kırkpınar'ın esas merkezi olan Görmutlu ile Seymenli köyleri arasındaki Ahırköy'ün Yunan sınırları içerisinde kalması sebebiyle **Gazi Mustafa Kemal Paşa**'nın direktifleri doğrultusunda, Türkiye başpehlivanlık yağlı güreşlerinin Ankara'da yapılmasına karar verildi.

564. Tarihi Kırkpınar Yağlı Güreşleri'nin, Himaye-i Etfal yararına yapılmasına karar verildi. Eşrafın ve Edirneli memurların destekleriyle Kırkpınar Yağlı Güreşleri'nin ait olduğu Edirne'ye getirilmesi için çalışmalara da başlandı. Böylece 15 Mayıs 1925 tarihinde Edirne Sarayı'na alınan Kırkpınar güreşleri "Kırkpınar Panayırı" adı ile yapılmaya başlandı ve başpehlivanlığı **Geçkinli Kara Yusuf (Bozkurt)** kazandı.

Edirne'de yetişen ve Rumelili eski pehlivan geleneğini devam ettiren **Çömlek Köylü Kara Emin**, 6-7-8 Mayıs 1926'da yapılan 565. Tarihi Kırkpınar Yağlı Güreşleri'nde Başpehlivan olmayı başardı.

566. Tarihi Kırkpınar Yağlı Güreşleri 4-6 Mayıs 1927 tarihleri ve Çarşamba ile Cuma günleri arasında ilk defa Himaye-i Etfal tarafından ve yine kurumun yararına organize edilmiş olsa da Edirne Belediyesi, mekanın kullanımı sebebi ile tertipten harcını aldı. Bu güreşlerde başaltını Balıkesirli **Çoban Mehmed** kazanırken, başpehlivanlığı rakipleri **Mandıralı Ahmed** ile **Kara Ali** pehlivanları yenen **Manisalı Rifat pehlivan** kazandı.

Tüm geliri Himaye-i Etfal Cemiyeti'ne teslim edilen 567. Tarihi Kırkpınar Yağlı Güreşleri 1928 yılı 4-6 Mayıs tarihleri arasında yapıldı ve **Gostivarlı Arnavut Mülayım (Acar)** Başpehlivan oldu. Bu arada en başından beri Kırkpınar Yağlı Güreşleri'nin düzenlenmesinden sorumlu olan Türkiye İdman Cemiyeti İttifakı 12. Bölge Müfettişliği'nin aldığı bir karar doğrultusunda 29 Eylül 1928 Cumartesi günü bir toplantı yaptı. Bu toplantıda Dünya ve Avrupa'da dereceler elde edebilmek adına minder güreşini Türk gençlerine özendirmek ve yağlı güreşlerle uğraşan pehlivanları da minder güreşine kazandırabilmek için Trakya bölgesinde "Trakya Türk Serbest Güreş Cemiyeti" kurulması kararı alındı.

1929 yılı tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de iktisadi anlamda olumsuz bir sürecin başlangıcı olmuştu. Yaşanan ekonomik bunalım neticesinde dönemin Ankara yönetimi, istikrarsız olan para politikasının daha fazla bozulmaması, Türk lirasından kaçışın önüne geçilebilmek, dış ticaret açığının büyümesini önlemek ve ulusal gelirin küçülmemesi adına iç pazarın büyütüldüğü bir ekonomi politikasına geçme kararı aldı. Bu karar doğrultusunda, 18 Aralık 1929 tarihinde "Milli İktisat ve Tasarruf Cemiyeti"nin kuruluşu tamamlandı. Bu bağlamda alınan tüm tasarruf tedbirlerine karşın, Tarihi Kırkpınar Yağlı Güreşleri sürdürüldü. Konu ile ilgili olarak devreye giren **Atatürk**, güreşlerin Hilal-i Ahmer ve Himaye-i Etfal Kurumlarının birlikte tertip etmesini istedi. Bu sırada 7.2 gr. Reşat altını 9.8 liraydı ve başpehlivana verilen 50 bin lira 5102 adet Reşat altını etmekteydi.

Kırkpınar Panayırı, 3 Mayıs 1929 Cuma günü Ziraat Mektebi çevresinde koşulan ve geliri Himaye-i Etfal Cemiyeti'ne bırakılan, at yarışı ile açıldı. 4-6 Mayıs 1929 Cumartesi günü başlayan 568. Tarihi Kırkpınar Yağlı Güreşleri de Pazartesi gününe kadar devam etti. Yağlı güreşlerinin tertip edilmesi görevini üstlenen Hilal-i Ahmer ile Himaye-i Etfal (Çocuk Esirgeme Kurumu) Cemiyetleri hızlı çalışmaları sonucu düzenlenen mesire alanında **Gostivarlı Mülâyım** pehlivan üst üste ikinci defa Kırkpınar Yağlı Güreşleri'nin başpehlivanı olmayı başardı.

1930 yılında Ankara Hükümeti, Kurban Bayramı'ndan 4 gün önce, 6 Mayıs Salı günü bir yağlı güreş organizasyonu düzenleyerek, başpehlivanı seçmek istediği için 13 Nisan 1930 tarihinde Hakimiyet-i Milliye Gazetesine bir ilan verdi. Bu gaye ile önce 2 Mayıs'ta Ziraat Mektebi çevresinde at yarışı müsabakası tertip edildi ve hemen ardından 4-6 Mayıs 1930 tarihleri arasında, 569. Kırkpınar Yağlı Güreşleri, Himaye-i Etfal Cemiyeti tarafından Sarayıçi mesire alanında devam etti. Kırkpınar'a bölgeden ve Bulgaristan gelen pehlivanlar katıldılar ve **Bandırmalı Kara Ali (Acar)** Başpehlivan oldu. Bu sırada Polonya asıllı Amerikalı eski Dünya Şampiyonu **Stanislaus Zbysco** da **Dinarlı Mehmed** ve **Edirneli Himmet** ile yaptığı güç ve kondisyon çalışmaları sonunda bu iki Kırkpınar pehlivanı ile Amerika'da güreşler yapmaları için anlaşma imzaladı.

Atatürk'ün 11-13 Kasım 1931 tarihinde tertiplenmesini istediği yağlı güreşlerde de yenilmeyen **Kara Ali**, daha sonra **Sındırgılı Şerif**, **Gacaroğlu**, **İbrahim Filiz Mehmed**, **Akif Taşçı**, **Rıza Taşçı** gibi pehlivanları yetiştirdi ve 17 Ocak 1991 tarihinde 93 yaşında vefat etti.

1934 Yılında **Gostivarlı Mülâyım** pehlivan ile **Tekirdağlı Hüseyin** pehlivan yenişemedikleri için başpehlivan belirlenemedi. 1947 yılında **Düzceli İbrahim Atay** ile **Hayrabolulu Süleyman Ertaş** başpehlivanlık güreşinde diskalifiye edildiler. 1962 ve 1970 yıllarında başpehlivanlık güreşi yapılamadı, 1975 yılında ise dönemin şartları gereği Kırkpınar Yağlı Güreşleri yarıda kesildi.

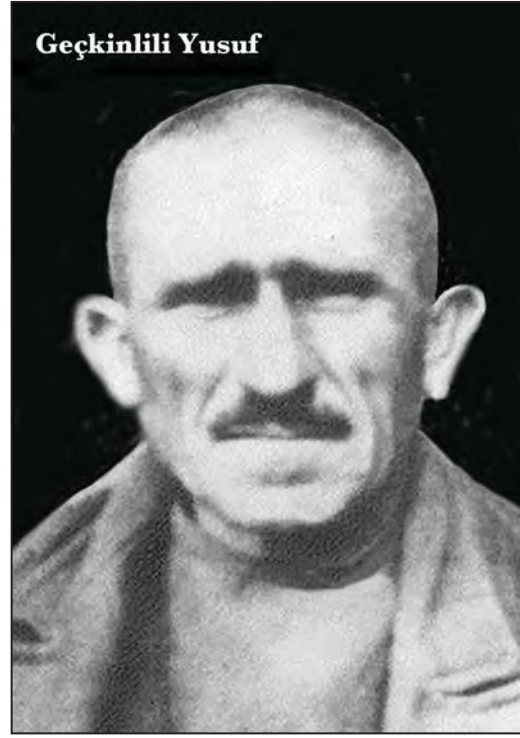
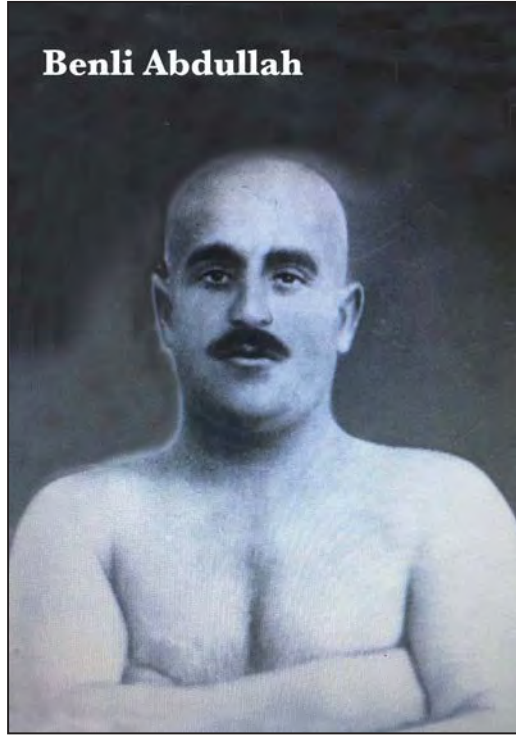
II

Cumhuriyet Dönemi Kırkpınar Başpehlivanları

- 1924- Arnavut Benli Abdullah
- 1925- Geçkinlili Yusuf Pehlivan
- 1926- Edirne Çömlekköylü Kara Emin
- 1927- Manisalı Rifat Güreşen
- 1928- Gostivarlı Mülayım Pehlivan
- 1929- Gostivarlı Mülayım Pehlivan
- 1930- Kara Ali Acar
- 1931- Edirneli Himmet Pehlivan ve Çoban Mehmed
- 1932- Kara Ali Acar
- 1933- Hüseyin Alkaya
- 1934- Hüseyin Alkaya ve Gostivarlı Mülayım Pehlivan
- 1935- Hüseyin Alkaya
- 1936- Hüseyin Alkaya
- 1937- Hüseyin Alkaya
- 1938- Hüseyin Alkaya
- 1939- Hüseyin Alkaya
- 1940- Hüseyin Alkaya
- 1941- Hüseyin Alkaya
- 1942- Hüseyin Alkaya
- 1943- Kozpınarlı İbrahim
- 1944- Süleyman Ertaş
- 1945- Babaeskili İbrahim Erdi
- 1946- Sındırgılı Şerif Ünal
- 1947-
- 1948- Babaeskili Mustafa Yenici
- 1949- Sındırgılı Şerif Ünal
- 1950- Süleyman Ertaş
- 1951- İrfan Atan
- 1952- Tarzan Mehmed.
- 1953- İrfan Atan
- 1954- İbrahim Karabacak
- 1955- İrfan Atan
- 1956- İbrahim Karabacak
- 1957- Hasan Acar
- 1958- Adil Atan
- 1959- İbrahim Karabacak
- 1960- İbrahim Karabacak
- 1961- Mehmed Ali Yağcı
- 1962- Mehmed Ali Yağcı ile Ali Çelik
- 1963- Sezai Kanmaz
- 1964- Mehmed Ali Yağcı
- 1965- Ali Çelik
- 1966- Ordulu Mustafa Bük
- 1967- Ordulu Mustafa Bük

- 1968- Ordulu Mustafa Bük (Altın Kemer)
1969- Babaeskili Nazmi Uzun (1969)
1970- Ali Çelik ile Aydın Demir (1970)
1971- Hasan Şahin (1971)
1972- Mustafa Yıldız (1972)
1973- Davut Yılmaz (1973)
1974- Ali Çelik (1974)
1975-
1976- Aydın Demir
1977- Aydın Demir
1978- Aydın Demir (Altın Kemer)
1979- Sabri Acar
1980- Mehmed Güçlü
1981- Mustafa Yıldız
1982- Hüseyin Çokal
1983- Hüseyin Çokal
1984- Hüseyin Çokal (Altın Kemer)
1985- Sabri Acar
1986- İbrahim Gümüş
1987- Recep Kılıç
1988- Recep Gürbüz
1989- Saffet Kayalı
1990- Ahmed Taşçı
1991- Ahmed Taşçı
1992- Ahmed Taşçı (Altın Kemer)
1993- Ahmed Taşçı
1994- Cengiz Elbeye
1995- Ahmed Taşçı
1996- Ahmed Taşçı
1997- Ahmed Taşçı (Altın Kemer)
1998- Cengiz Elbeye
1999- Ahmed Taşçı
2000- Vedat Ergin
2001- Vedat Ergin
2002- Hasan Tuna
2003- Kenan Şimşek
2004- Recep Kara
2005- Şaban Yılmaz
2006- Osman Aynur
2007- Recep Kara
2008- Recep Kara
2009- Mehmed Yeşil Yeşil
2010- Mehmed Yeşil Yeşil
2011- Ali Gürbüz
2012- Ali Gürbüz
2013- İsmail Balaban
2014- Fatih Atlı

- 2015- Orhan Okulu
- 2016- Recep Kara
- 2017- İsmail Balaban
- 2018- Orhan Okulu
- 2019- Ali Gürbüz
- 2020-
- 2021- Ali Gürbüz
- 2022- Mustafa Taş
- 2023- Mustafa Can Zeybek
- 2024- Mustafa Can Zeybek
- 2025- Orhan Okulu

Arnavut Benli Abdullah (1924)

1891 yılında Selanik ili Kılıkış ilçesi sınırlarındaki, 300 haneli Armutçu köyünde **Hayrullah Ağa**'nın oğlu olarak dünyaya gelen **Benli Abdullah (Subaşı)** Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk Kırkpınar başpehlivanıdır.

Arnavut asıllı **Abdullah** 1911 yılında Esenler'e gelir ve güreş sporu ile uğraşmaya başlar. Esenler'in eski adıyla Avas (Atışalanı) köyüne yerleşen **Abdullah**, burada güreş hakemliği yapar ve pehlivan yetiştirir. 20 yıla yakın muhtarlık görevini de üstlenen **Abdullah**, 1949 yılında boğaz kanserine yakalanarak vefat etti.

Geçkinlili Yusuf (1925)

Biri kız olmak üzere altı kardeşi olan **Yusuf (Bozkurt)** 1888 yılında, günümüzde Bulgaristan sınırları içinde kalan Deliorman bölgesinde bulunan Şumnu'ya bağlı Uyvan köyünde dünyaya geldi. Ailesiyle birlikte Edirne'nin Geçkinli köyüne göç eden **Yusuf**, Cumhuriyet tarihinin ikinci başpehlivanıdır.

Hemşehrisi **Mehmed Akıncı** onun yiğit ve sert bir güreşçi olduğunu bildirir. Kırkpınar ağalığı da yapan ve daha sonra çiftçilik ile meşgul olan **Geçkinlili Yusuf** pehlivan 21 Mayıs 1976 tarihinde 88 yaşında yaşama veda etti.

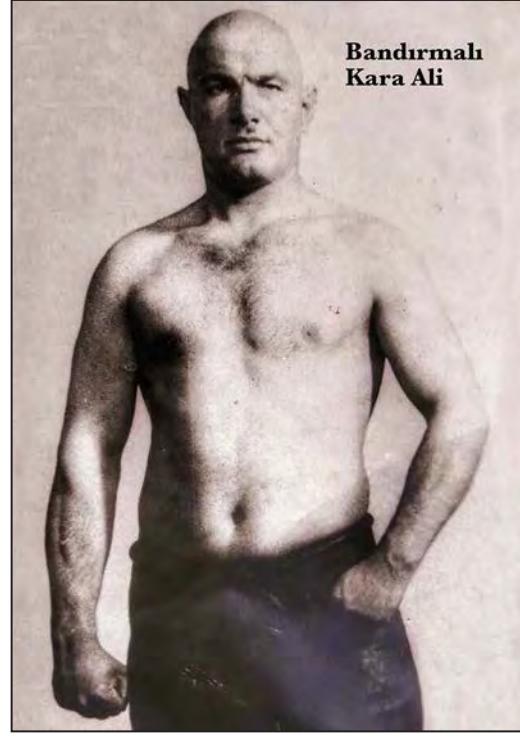
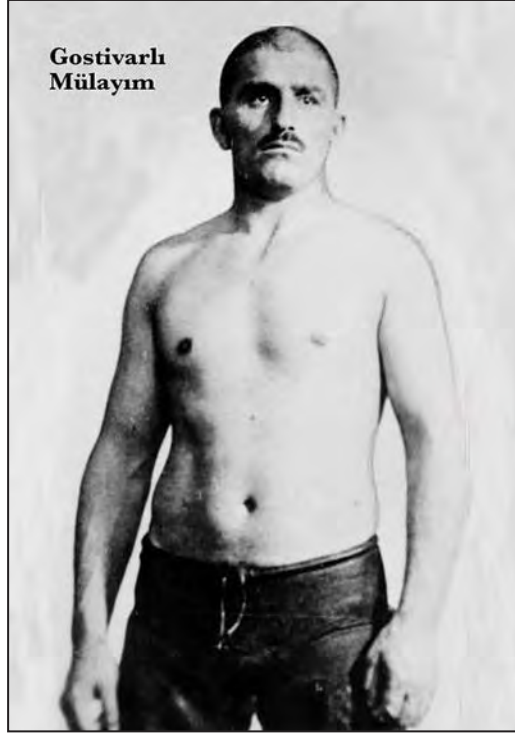
Çömlekköylü Kara Emin Pehlivan (1926) :

Edirne'nin ender yetiştirdiği, Rumelili eski pehlivan geleneğini devam ettiren **Çömlekköylü Kara Emin** 1926 yılında Kırkpınar başpehlivanı oldu. Uzun yıllar Alpullu Şeker Fabrikasında güreş antrenörlüğü yapan **Kara Emin** pehlivan 9 Ağustos 1941 tarihinde vefat etti ve mezarı Edirne Belediyesi tarafından **Adalı Halil** pehlivanın mezarının yanına taşındı. Kırkpınar Güreşleri başlamadan önce bu mezarlar ziyaret edilir, dualar okunur ve başarı dileğinde bulunulur.

Manisalı Rıfat Pehlivan (1927)

1898 yılında Makedonya'nın Strumca Kasabası Hamzalı köyünde dünyaya gelen **Rıfat** ve ailesi sonra Türkiye'ye göç edip Manisa'ya yerleştiler. 1927 yılında Başpehlivan olan **Manisalı Rıfat (Güreşen)** ve daha sonra ailenin güreş geleneğini devam ettiren oğlu **Niyazi Güreşen** Kırkpınar'a birçok hizmetlerde bulundular. Beş boyda birinci olan ve kule hakemliği de yapan **Niyazi Güreşen** 1984 yılında Kırkpınar'a hizmet ödülü aldı.

Manisalı Rıfat Pehlivan 1930 yılında **Atatürk**'ün düzenlediği Ankara güreşlerinde birinci oldu. **Sındırgılı Şerif Gacaroğlu, İbrahim Filiz Mehmed, Akif Taşçı, Rıza Taşçı** gibi pehlivanların yetişmesine katkıda bulunan **Rıfat** pehlivan 17.01.1991 tarihinde Manisa'nın Zeytinlioşa kasabasında yaşama veda etti.

Gostivarlı Mülayım (1928, 1929)

Mülayım, günümüzde Makedonya Devleti sınırları içerisinde, Üsküp'ün 60 km batısında Şar Dağlarının eteklerinin doğusunda yer alan Gostivar sancağında, 1900 yılında dünyaya geldi. İstanbul'da ikamet eden akrabası **Fehim** pehlivanın talebi üzerine Türkiye'ye gelen **Gostivarlı Mülayım**, 1926 yılında ilk defa Kırkpınar Yağlı Güreşleri'ne katıldı ve 1928-29 yıllarında başpehlivan oldu. 1930 yılında Polonyalı Dünya Şampiyonu **Stanislaus Zbysco** ile sözleşme yaparak Amerika'ya gitti. Orada yüzden fazla müsabaka yapan ve çoğunu kazanan **Mülayım** pehlivan 1933 yılı Mart ayında geri dönüp İstanbul'a yerleşti. 1934 yılında Kırkpınar'ın finalinde **Tekirdağlı Hüseyin** ile berabere kalan **Mülayım** pehlivan 3 Temmuz 1974 tarihinde İstanbul'da vefat etti

Kara Ali Acar (1930, 1932)

Bandırma'nın Erikli Köyünde 1900 yılında doğan **Ali** 1930 ve 1932 yıllarında Kırkpınar başpehlivani oldu. **Kara Ali**'nin oğlu **Hasan Acar** ve torunu **Sabri Acar** da Kırkpınar başpehlivani olmayı başardılar. Çevresinde çok dürüst biri olarak tanınan **Bandırmalı Kara Ali Acar** 10.08.1981 tarihinde doğduğu köyde yaşama veda etti.

Tekirdağlı Hüseyin *Alkaya* (1933, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939, 1940, 1941, 1942)

1908 yılında Bulgaristan'ın Kırcaali Kasabası Alkaya Köyü'nde doğan **Hüseyin**, 178 cm boyunda 110 kilo ağırlığındaydı. Yukarıda görülen dokuz Kırkpınar başpehlivanlığı dışında 1934 yılı finalinde de **Gostivarlı Mülâyım** pehlivan ile berabere kaldı.

Tekirdağlı Hüseyin 1935 yılında İstanbul Halkevi'nin düzenlediği güreşlerde tüm rakiplerini yenerek şampiyon oldu. 1939 yılında, Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğü tarafından **Kurtdereli Mehmet** pehlivan adına bir altın kemer konmuştu. Kırmızı renkli güzel bir deriden yapılmış üzerinde altı ok işaretli bir flama, üstü yazılı bir altın toka ve iki tarafında sallanan altın zincirlerden oluşan bu kemer, o yıl Kırkpınar'ı kazanmasından sonra 13.05.1939 tarihinde **Fahrettin Altay** tarafından **Tekirdağlı**'ya takıldı. Üç yıl üst üste Kırkpınar Başpehlivanı olan **Tekirdağlı Hüseyin**, bu kemerin de ebedi sahibi olmayı başardı. 12.11.1982 tarihinde ölen **Başpehlivan Hüseyin Alkaya**, Tekirdağ şehir mezarlığında kendisi için hazırlanan özel bir bölüme defnedildi.

Sındırgılı Şerif Ünal (1946, 1949)

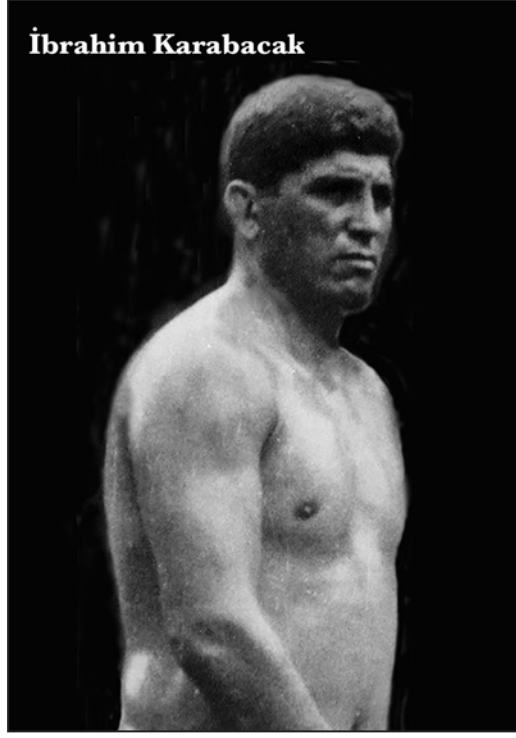
1915 yılında Sındırgı'da doğan **Şerif**, 15 yaşında güreşe başladı ve boy boy ilerlediği Kırkpınar'da 1946-1949 yıllarında iki kez başpehlivan oldu. **Mehmed Ali Yağcı** gibi ünlü çıraklar yetiştiren **Sındırgılı Şerif**, Kırkpınar da uzun yıllar kule hakemliğide yaptı. 1942-1957 yılları arasında 13 kez Kırkpınar'a katılan **Şerif**,

1950, 1951, 1954 yıllarında finalde dramatik yenilgilere uğrayıp ikinci oldu ve 1945 yılında yarı finalde elendi. 1948 yılında **Hayrabolulu Süleyman** ile birlikte aktif güreşmedikleri için diskalifiye edilen **Sındırgılı Şerif**'in 1953 yılındailk turda **Orhan Çakar** ile yaptığı müsabaka çok uzun sürdü ve sonuçlanmadı.

İrfan Atan (1951, 1953, 1955) :

1 Ocak 1928 tarihinde İzmit'in Büyükderbent Hikmetiye Köyü'nde doğan **İrfan Atan** 1944 yılında güreşe başladı. Abhaz kökenli bir aileye mensup olan **İrfan Atan**, boy boy ilerlediği Kırkpınar'da 1951, 1953 ve 1955 yıllarında başpehlivan olmayı başardı.

İrfan Atan, minder güreşinde milli mayoyu da giydi ve 1952 Helsinki Olimpiyatları'nda ağır siklet dördüncüsü oldu. 1954 Dünya Güreş Şampiyonası'nda bronz madalya kazanan **İrfan Atan**, 12 Nisan 2004 tarihinde vefat etti.

İbrahim Karabacak

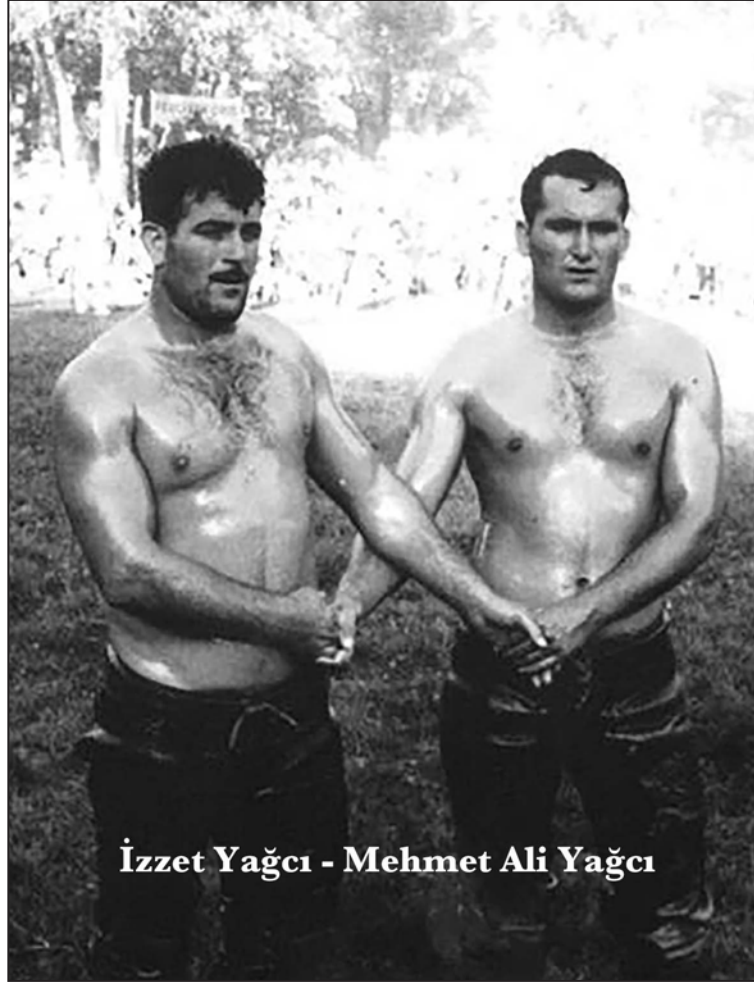

İbrahim Karabacak - Mehmet Ali Yağcı

Samsunlu İbrahim Karabacak (1954, 1956, 1959, 1960)

1930 yılında Samsun ili Ladik ilçesi Teberoğlu köyünde bir çiftçi ailesinin çocuğu olarak dünyaya gelen yağlı güreş efsanesi **İbrahim Karabacak** önce çevre köy ve ilçelerde güreştikten sonra Kırkpınar'da boy gösterdi. Karabacak 1954, 1956, 1959 ve 1960 yıllarında Kırkpınar Başpehlivanı ve 1958 yılında serbest stilde Dünya üçüncü oldu.

Kırkpınar'da başpehlivan olmuş 5 güreşçi ile toplam 7 kez karşılaşan Karabacak bu mücadelelerin altısından galibiyet ile ayrıldı. Bu güreşlerde **M.Ali Yağcı**, **Sındırgılı Şerif**, **Kara Hasan Acar** ve **Sezai Kanmaz'ı** yenmeyi başaran **Karabacak**, 1957 yılında ilk turda yenildiği **İrfan Atan'ı** 1959 yılında çeyrek finalde mağlup etti.

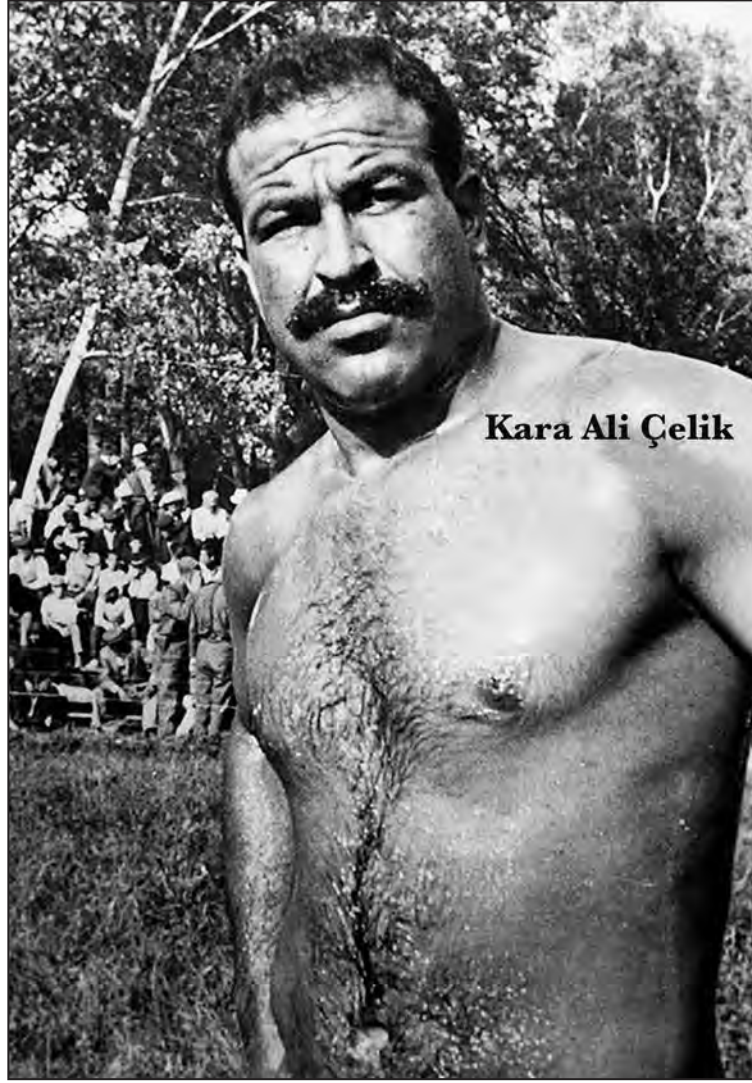

İzzet Yağcı - Mehmet Ali Yağcı

Sındırgılı Mehmed Ali Yağcı (1961, 1962, 1964)

Balıkesir'in Sındırgı ilçesi Alacaatlı köyünde 1937 yılında dünyaya gelen **Mehmet Ali Yağcı** 190 cm. boyunda ve 120 kg. ağırlığındaydı. **Sındırgılı Şerif** pehlivanın çırağı olarak güreşe başlayan **Yağcı** 1957 yılında henüz 20 yaşındayken Kırkpınar'da baş güreşlerine katıldı. Bu efsanevi güreşçi 1961 yılında Ağabeyi **İzzet Yağcı** ile yaptığı 3,5 saatlik güreş sonunda galip geldi ve ilk kez başpehlivan oldu.

1962 ve 1964 yıllarında da Kırkpınar başpehlivanı olan **Yağcı** güreşi bıraktıktan sonra kule hakemliği yaptı ve 1985 yılında hakem olarak görevlendirildiği Elmalı güreşleri sırasında kalp yetmezliğinden öldü.

İzmirli Kara Ali Çelik (1965, 1974)

Güreşçi bir ailenin en küçük evladı olan **Ali Çelik**, 1936 yılında Makedonya'da dünyaya geldi. 1957 yılında ailesiyle birlikte Türkiye'ye göç edip İzmir'in Karşıyaka ilçesine yerleştiler. **Kara** lakabı ile anılan ve sert bir güreşçi olan **Ali** 1965 yılında **Ordulu Mustafa Bük**'ü yenerek Başpehlivan oldu. İlerlemiş yaşına rağmen güreşmeye devam eden **Ali** dokuz yıl aradan sonra tekrar Kırkpınar Başpehlivanı olmayı başardı. 1974 yılı finalinde **Babaeskili Nazmi Uzun** ile **İzmirli Ali Çelik**'in 16 Haziran Pazar günü başlayan güreşleri akşama kadar devam etti. Müsabaka ertesi güne kaldı ve rakibini 50. dakikada pes ettiren **Kara Ali** başpehlivanlığı kazandı.

Kara Ali, 1962 yılı finalinde **M.Ali Yağcı** ile ve 1970 yılı finalinde **Aydın Demir** ile yenilemedi. Ayrıca 1966 ve 1967 yıllarında **Mustafa Bük**'e; 1977 yılında ise **Aydın Demir**'e karşı üç finali de kaybetti. 1976 yılında **Arap Mustafa**'ya yenilerek 3. olan **Kara Ali** 1971 yılı yarı finalinde **Sabri Acar** tarafından elendi. **Kara Ali** 1987 yılı Şubat ayında trafik kazasında yaşamını yitirdi.

Ordulu Mustafa Bük (1966, 1967, 1968)

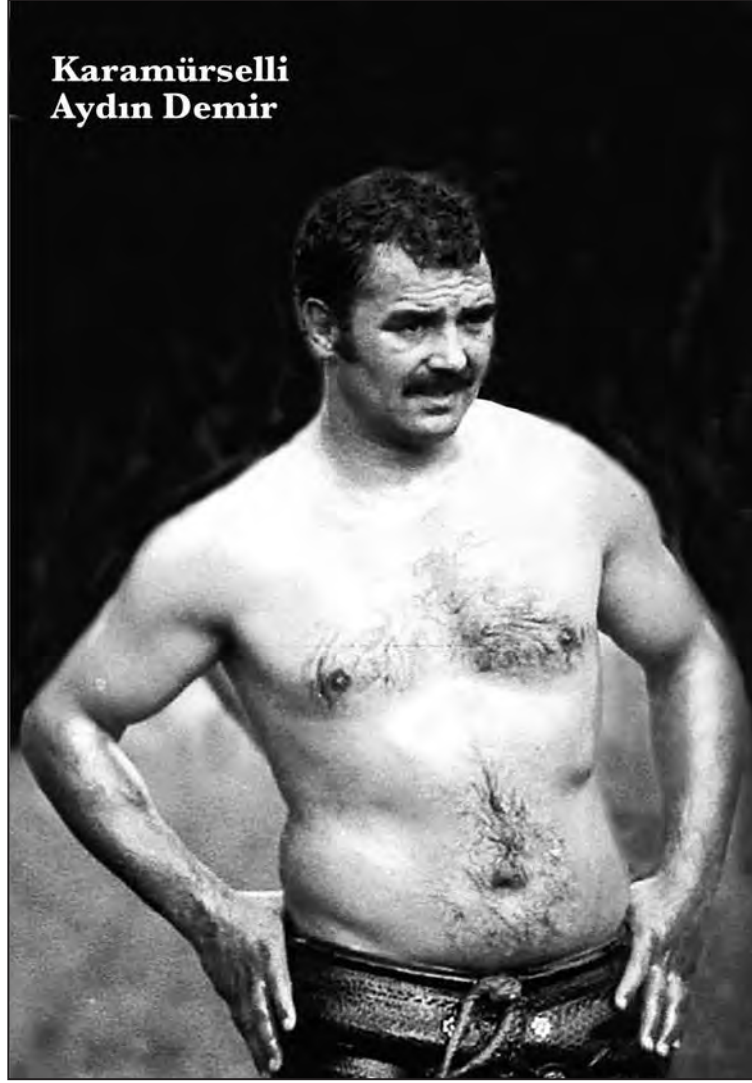
1936 yılında Fatsa'ya bağlı Göller köyünde doğan **Mustafa** kendisi de güreşçi olan dayısının tavsiyesi ile 16 yaşında güreşe başladı. **Ordulu** lakabını da bir güreş öncesi ona dayısı taktı. 187 cm. boyunda, 100 kilo ağırlığında ve çok güçlü bir yapıya sahip olan **Mustafa** 1966, 1967 ve 1968 yıllarında üst üste üç kez başpehlivanlığı kazanıp altın kemerin ebedi sahibi oldu.

1969 yılından sonra Kırkpınar'a katılmayan **Ordulu**, özel hayatında da problemler yaşadı. 1971 yılında bir güreş yarışması için gittiği Tarsus'ta bir kavgaya karıştı ve vurularak böbreğinin birini kaybetti. Bu olaya rağmen altı ay gibi kısa bir süre içinde toparlanarak TSYD tarafından organize edilen yağlı güreşlerde başpehlivan oldu. Ancak daha sonra sıhhati bozuldu ve 1982 yılında böbrek yetmezliğinden vefat etti.

Akhisarlı Mustafa Yıldız (1972, 1981)

Mustafa Yıldız, 1943 yılında Manisa Akhisar kazasına bağlı Sazoba köyünde doğdu. Manisa yöresinde güreşe başlayan ve 1967 yılından itibaren Kırkpınar güreşlerine katılan **Mustafa** 1972 yılında ve uzunca bir aradan sonra 1981 yılında iki kez başpehlivanı oldu.

1969 yapımı Tarkan filminde küçük bir rol alan **Mustafa Yıldız** 2000 yılında yaşama veda etti.

Karamürselli Aydın Demir (1976, 1977, 1978)

1944 yılında Kocaeli'nin Karamürsel ilçesinde doğan **Aydın Demir** ilk başarısını 1969 yılı Kırkpınar baş güreşleri'nde üçüncü olarak elde etti ve 1970 yılında Kırkpınar başpehlivanlığını **Kara Ali** ile paylaştı. 1971 yılında Kırkpınar'da kuralara itiraz eden **Demir** diğer pehlivanlar ile birlikte iki yıl Kırkpınar Yağlı Güreşlerine katılmama cezası aldı. Buna rağmen ağır denilebilecek antrenmanlara hiç ara vermeden devam eden **Demir**, 1973 yılında yeniden katıldığı Kırkpınar Yağlı Güreşleri'nde **Ordulu Davut Yılmaz**'a ve 1974 yılında **Kara Ali**'ye yenilerek ikinci oldu.

Daha sonra 1976, 1977, 1978 yıllarında üç defa üst üste Kırkpınar başpehlivanlığını kazandı ve altın kemerin ebedi sahibi oldu. **Kara Ali, Sabri Acar, Davut Yılmaz, Nazmi Uzun, Mustafa Yıldız** gibi güçlü pehlivanlar arasından sıyrılarak Kırkpınar başpehlivanı olan **Demir** 1970, 1971 ve 1972 yıllarında Çan güreşlerini kazandı. **Aydın Demir** Ayşecik-Akbalık güreşlerinde 5 yıl, tarihi Elmalı güreşlerinde 2 yıl başpehlivanlığı kimseye kaptırmadı. Güreşi bıraktıktan sonra pehlivan yetiştiren ve Kırkpınar'da başhakemlik yapan **Demir**, 6 Şubat 2024 tarihinde Kocaeli'de yaşama veda etti.

Bandırmalı Sabri Acar (1979, 1985)

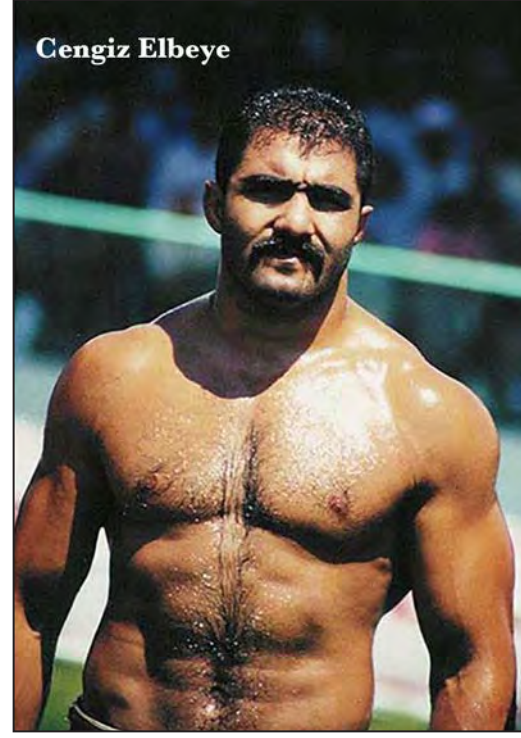
1945 yılında Bandırma'nın Erikli köyünde doğan **Sabri Acar**, 1961 yılında güreşe başladı ve dedesi **Kara Ali Acar** ile babası **Hasan Acar**'ın izini sürerek iki defa Kırkpınar başpehlivanı oldu.

182 cm boyu 100 kilo ağırlığı olan **Sabri Acar** 1979 yılında ve çok çetin karşılaşmalardan sonra 1985 yılında güçlü rakiplerini yenmeyi başardı. Sabri altın kemeri almak arzusunda olduğunu söylüyordu, fakat genç yaşta güreşi bıraktı. 20 Ocak 2024 tarihinde vefat eden **Acar**, ertesi gün Erikli köyünün mezarlığına defnedildi.

Hüseyin Çokal (1982, 1983,1984)

1950 yılında Denizli'nin Kale kazası Kızılağaç köyünde doğan **Hüseyin Çokal**, askerliğini yaptıktan sonra güreşe ağırlık verdi. Maden Tetkik güreş kulübünde güreşçi olarak çalışıp 1982, 1983, 1984 yıllarında üst üste Kırkpınar başpehlivanı olan **Çokal**, böylece altın kemer sahibi olan ender güreşçiler arasına ismini yazdırdı.

1985 yılında kolu kırıldığı için Kırkpınar'a çıkamayan **Çokal** mide ameliyatı geçirdiği 1986 Nisan ayında bir jübile ile güreşi bıraktı. Daha sonra kule hakemliği yapan **Çokal**'a 2019 yılında Devlet Sporcusu ünvanı verildi ve 2021 yılında Kırkpınar'a altın kemerli bir heykeli dikildi.

Karamürselli Ahmed Taşçı (1990, 1991, 1992, 1993, 1995, 1996, 1997, 1999)

Karamürsel'e 2 altın kemer getiren Başpehlivan **Ahmed Taşçı**, 1960 yılında Karamürsel'de doğdu. **Taşçı**, 25 yaşına kadar sporla pek ilgilenmedi. Önceleri serbest olarak çalıştı ve 1982 yılında İzmit'te bir lastik fabrikasına işçi olarak girdi. 1985 yılında güreşmeye karar verip ustası Kadir Birlik'in antrenmanlarına katılınca fabrikadan ayrıldı. **Taşçı**, geç başlamasına rağmen bu spora çok çabuk ısındı, sevdi ve güçlü bünyesi sayesinde intibakı zor olmadı. Kısa süre sonra çayıra çıktı ve yağlı güreşseverler tarafından tanındı.

Kırkpınar'da 1986 yılında büyük orta, 1987 yılında başaltı birincilisi olan **Taşçı**, baş güreşlerine katıldığı 1988 yılında beşinci ve 1989 yılında üçüncü oldu. 1990 yılında önce **Recep Kılıç**'ı, 2. turda **Saffet Kaya-ı**'yı, 3. turda **Bülent Gürbüz**'ü, 4. turda **Reşit Karabacak**'ı ve finalde ise ustası **Kadir Birlik**'i yenen **Taşçı** Kırkpınar başpehlivanı olmayı başardı. 1991 ve 1992 yıllarında iki birincilik daha alan **Taşçı**, böylece ilk altın kemerini kazandı. Türkiye'de yapılan yağlı güreşlere davet edilen **Taşçı** bütün ödüllerin sahibi oldu. 1993 yılında da başpehlivan olan **Taşçı** 1995, 1996 ve 1997 yıllarında peş peşe üç birincilik daha aldı ve ikinci altın kemerini kazandı. **Karamürselli Ahmed Taşçı** 1999 yılında da birinci oldu ve toplam sekiz kez başpehlivanlığı kazanarak Kırkpınar tarihinde **Aliço** ile **Tekirdağlı Hüseyin**'in ardından üçüncü sıradaki yerini aldı.

Cengiz Elbeye (1994, 1998)

1968 yılında Antalya'nın Korkuteli ilçesinde doğan **Cengiz Elbeye**, 1982 yılında İstanbul Güreş İhtisas Kulübü'nde güreşe başladı ve 4 yıl minder güreşi yaptıktan sonra 1986 yılında Antalya'da yağlı güreş için er meydanına çıktı. 1994 ve 1998 yıllarında da Kırkpınar'da **Ahmet Taşçı**'yı yenerek iki kez başpehlivan olan **Elbeye** beyin tümörü nedeniyle 11 Şubat 2010 tarihinde yaşama veda etti.

Vedat Ergin (2000-2001)

2 Aralık 1970 tarihinde Ankara'nın Nallıhan ilçesinde doğan **Ergin**, güreş sporuna 15 yaşındayken köylerinde yapılan festivalde güreşerek başladı. Katıldığı bu ilk yarışmada birinci olan Ergin, Ankara'ya davet edildi ve finalde yendiği güreşçinin babası **Asım Yiğitbaşı** tarafından eğitildi. Önce gençler ardından büyükler Türkiye Şampiyonu oldu ve **Yaşar Doğu** turnuvalarında da birincilik kürsüsüne çıktı; buna rağmen milli takımda kendisine yer bulamadı.

1995 yılında Gazi Üniversitesi Spor Yüksek Okulu'nu bitirerek akademisyen olan Ergin, güreş hayatını sürdürmeyi tercih etti. Kırkpinar Yağlı Güreşlerine katılan **Ergin**, 1991 yılında deste küçük boy, 1992 yılında da deste orta boy, 1995 yılında büyük orta boy ve 1997 yılında da başaltı birincisi olarak başpehlivanlık için güreşmeye hak kazandı. 1998 yılından itibaren Kırkpinar'da başa güreşmeye başlayan **Ergin**, 1999 yılı finalinde **Ahmet Taşçı**'ya puanlama güreşinde yenilerek ikincilik kürsüsüne çıktı. 2000 yılında yarışmayı üçüncü sırada bitirmesine rağmen, **Ahmet Taşçı**'nın dopingli çıkması nedeniyle başpehlivanlık kendisine verildi. 2001 yılında **Ahmed Taşçı**'yı pes ettiren **Vedat Ergin** ikinci kez başpehlivan oldu.

Recep Kara

Mehmet Yeşil Yeşil

Recep Kara (2004, 2007, 2008, 2016)

25 Mayıs 1982 tarihinde Ordu'nun Ünye ilçesinde doğan **Recep Kara**, 2004 yılında Konya Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi Spor Öğretmenliği lisans ve 2016 yılında Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri yüksek lisans bölümlerinden mezun oldu. Ağır siklette güreşen **Recep Kara**, 2002 yılında Avrupa Gençler Güreş Şampiyonası'nda altın ve 2009 yılında Avrupa Büyükler Şampiyonası'nda bronz madalya kazandı.

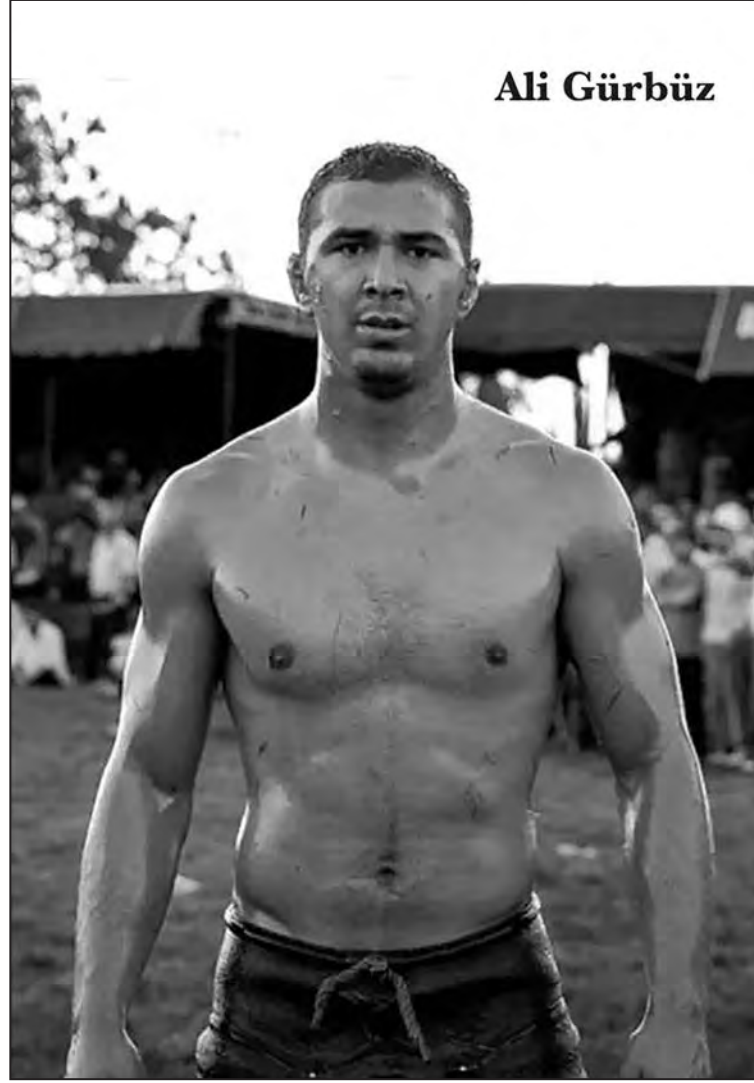
2004 yılında, 22 yaşında, Kırkpınar Yağlı Güreşlerini kazanıp Cumhuriyet tarihinin en genç başpehlivanı olarak tarihe geçen **Recep Kara** 2007, 2008 ve 2016 yıllarında üç kez daha bu başarısını tekrarladı.

2023 yılında 98. Terme Oğuzlu, 24. Kumru Belediyesi Düzoba ve 57. Harmancık yağlı güreşlerinde başpehlivan olan **Recep Kara**, 2024 yılında Ordu Kumru Belediyesi Fizme Dereköy yağlı güreşlerinde de başpehlivan olmayı başardı.

Mehmet Yeşil Yeşil (2009, 2010)

27 Haziran 1986 tarihinde Antalya'nın Aksu ilçesinde doğan **Mehmet Yeşil Yeşil** 1994 yılında minder güreşi yapmaya başladı.

1999 yılından itibaren katıldığı Kırkpınar'da teşvik, tozkoparan, deste küçük boy ikincisi ve 2005 yılında küçük orta büyük boy birincisi olon **Mehmet**, 2006 Avrupa Gençler Güreş Şampiyonası'nda birinci ve 2006 Dünya Gençler Güreş Şampiyonası'nda üçüncü oldu. Böylece Kırkpınar'da başa güreşme hakkını kazanan **Mehmet** başpehlivan olduğu 2009 yılında 657. Elmalı, 20. Erbaa ve ikinci kez başpehlivan olduğu 2010 yılında 34. Uluborlu 6. Alanya Gökbel Yaylası yağlı güreşlerini de kazandı.

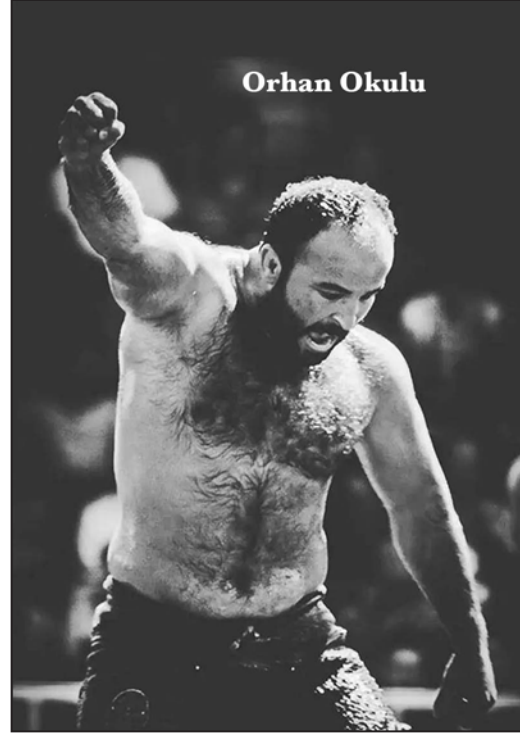
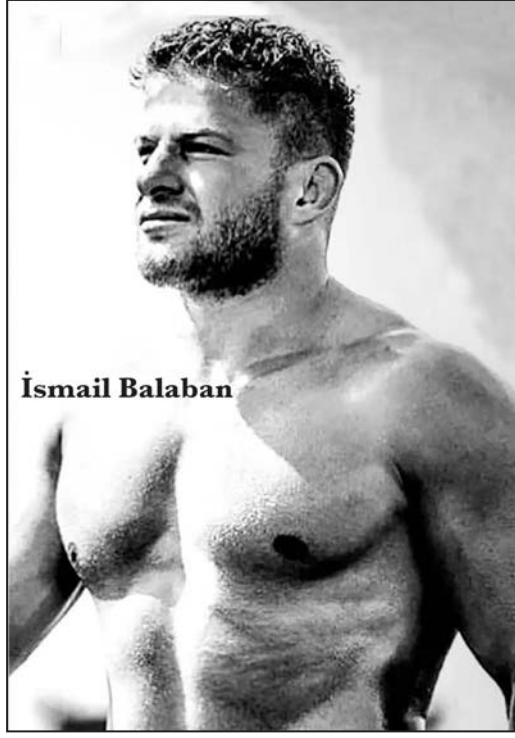
Ali Gürbüz (2011, 2012, 2019, 2021)

26 Ekim 1987 tarihinde Antalya'nın Korkuteli ilçesinde doğan **Ali Gürbüz**, eski Kırkpınar başpehlivanlarından **Recep Gürbüz**'ün oğlu ve **Mehmet Öztürk** pehlivanın torunudur.

1998 yılında ilk güreş deneyiminde Kırkpınar minikler 2. boyda ikincilik kürsüsüne çıktı. Daha sonra sırasıyla 2002 yılında Tozkoparan boyunda ikinci, 2003 yılında deste küçük boyda birinci, 2005 yılında deste büyük boyda birinci ve 2006 yılında küçük orta büyük boyda birinci oldu. 2008 yılında başaltı birincisi olan Ali, böylece başpehlivanlık için güreşmeye hak kazandı.

2004 yılında Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi Spor Yüksek Okulu'nda okumaya hak kazandıktan sonra minden güreşi de yapan **Ali**, 2007 yılında Gençler Avrupa Şampiyonası'nda ve Gençler Dünya Şampiyonası'nda üçüncü olmayı başardı.

2009 yılından itibaren Kırkpınar'da başa soyunan **Ali Gürbüz**, 2011, 2012, 2019, 2021 yıllarında başpehlivan; 2009, 2016 ve 2018 yıllarında da üçüncü oldu.

İsmail Balaban (2013, 2017)

3 Eylül 1987 tarihinde Antalya'nın Elmalı ilçesinde doğan **İsmail Balaban**, 2013 yılında finalde kaybetmesine rağmen, **Ali Gürbüz**'ün doping testi pozitif çıktığı için Kırkpınar başpehlivanı ünvanını kazandı. İsmail, 2017 yılında ikinci kez başpehlivanlığı kazandığı Kırkpınar'da 2014, 2022, 2023 yıllarında ikinci ve 2015 yılında üçüncü oldu.

Orhan Okulu (2015, 2018, 2025)

23 Mart 1989 tarihinde Antalya'nın Kumluca ilçesinde dünyaya gelen ve 2015, 2018, 2025 yıllarında üç kez Kırkpınar başpehlivanı olan **Orhan Okulu**, Tarihi Elmalı Yeşilyayla Yağlı Güreşleri'ni de 6 kez üst üste kazanıp iki kez altın kemerin ebedi sahibi olmayı başardı.

Yusuf Can Zeybek

Mustafa Can Zeybek (2023, 2024)

01.08.1994 tarihinde Antalya'da doğan ve 2005 yılında güreşe başlayan **Zeybek**, 2013 yılında Uluslararası Azerbaycan Bakü Gençler Serbest Güreş Turnuvası'nda 96 kiloda şampiyon; 2014 yılında Hırvatistan'da organize edilen Gençler Dünya Şampiyonası'nda çok başarılı maçlar çıkarmasına rağmen finalde Rus rakibi **Gogaev Gergii**'ye 6-3 yenilip ikinci oldu. 2015 yılında Polonya'da yapılan 23 Yaşaltı Avrupa Şampiyonası'nda da bronz madalya ile dönen **Zeybek** 2021 yılı Kırkpınar başaltı güreşleri finalinde **Mustafa Taş**'ı yenerek başpehlivanlık için güreşme hakkını kazandı.

Zeybek, 2022 yılında 23. Kumluca, 24. Feslikan, 4. Finike, 62. Kurtdereli Mehmet ve 48. Altın Kiraz Taşköprü yağlı güreşlerinde ve 2023 yılında yapılan 662. Kırkpınar'da başpehlivan oldu. Aynı yıl 46 güreşe katılan **Zeybek**, 58. Çan Süleyman Şahin, 17. Kartepe Hergeleci İbrahim, 7. Bigadiç, 4. Alaçam Ziraat Odası Geyikkoşani, 3. Denizli, 2. Serik ve 1. Yozgat Sürmeli yağlı güreşlerini kazanıp, ilk kez düzenlenen Türkiye Yağlı Güreş Ligi'ni 5. sırada tamamladı.

2024 yılında tekrar Kırkpınar başpehlivanı olan **Zeybek** 348. Kabulbaba, 21. İvrindi Akçalören, 30. Mentеше Beşpınar, 73. Gerede Esentepe ve 33. Altınyayla Dirmil Altın Sipsi yağlı güreşlerini de kazanmayı başardı.

KIRKPINAR TARİHİ ÜZERİNE OYUNLAR
5. Bölüm

I

Osmanlı'nın Son Döneminde Kırkpınar Pehlivanları

Tarihi Kırkpınar güreşleri hakkında maalesef fazla bilgi sahibi değiliz. Buna karşılık 1895 yılından itibaren Avrupa ve Amerika'da yapılan güreşleri günü gününe kayda geçmişler; Japon Sumo tarihini de...

Bir süreden beri Kırkpınar ile ilgileniyorum ve gerçekleri saptırmak, haketmeyen bazı güreşçilere paye vermek için inanılması mümkün olmayan girişimler ile karşılaştım. Bunların ne kadar organize bir biçimde yapıldığını kimse tahmin ve tahayyül edemez. Buna rağmen, düzmece bir Kırkpınar tarihi için atılmış her adım bir mantıksızlık şahasesi olarak karşımıza çıkıyor ve minare gök kubbenin içine dahi sığmıyor. Her ne sebeple olursa olsun bu gaye ile hareket etmiş olan herkesi ülkesine ve milletine karşı saygılı olmaya ve bu düzmece tarihi bir an önce düzeltmeye davet ediyorum.

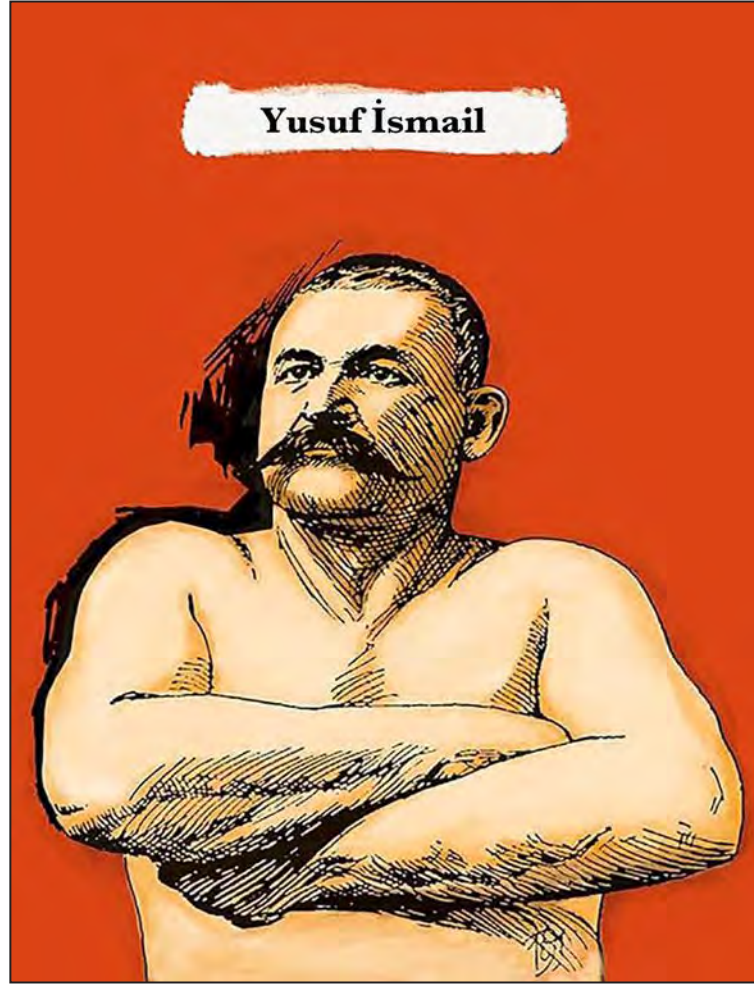
1860 - 1914 Yılları Arasında Kırkpınar

Elimizdeki sınırlı bilgilere rağmen, bütün taşların yerine oturduğu bir sıralama yapabiliriz:

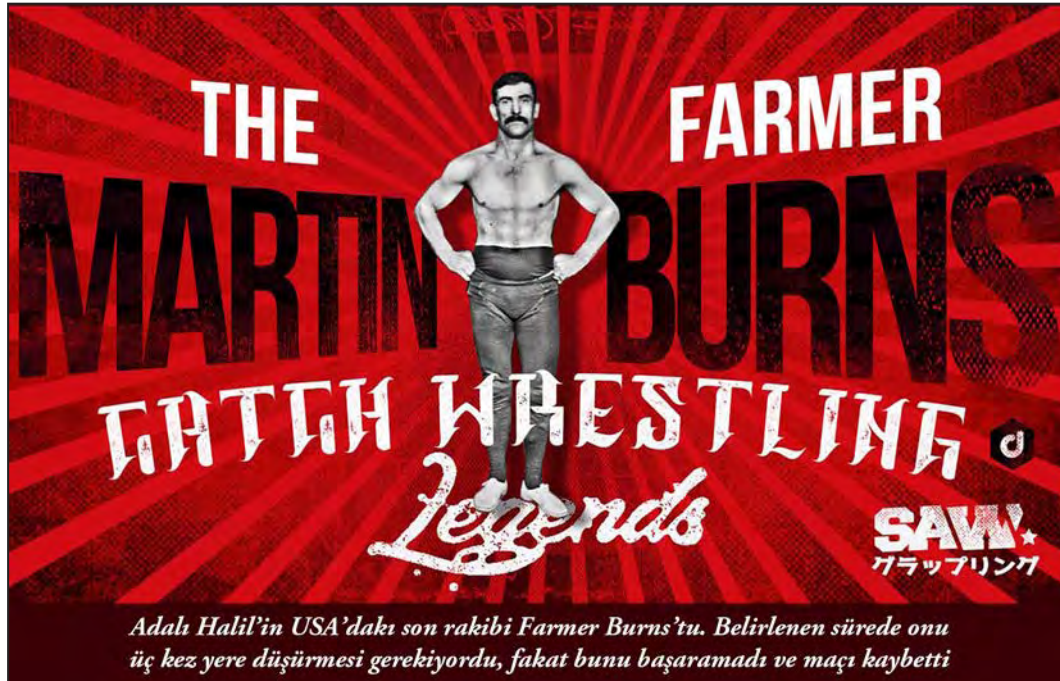
01- 1860 yılı Kırkpınar Başpehlivanı **Arnavutoğlu**'dur ve ardından **Sultan Mecid**'in son döneminde saraya davet edildi.

- 02- 1861 yılı Kırkpınar Başpehlivanı **Kazıkçı Karabekir**'dir.
- 03- 1862 yılı Kırkpınar Başpehlivanı hakkında bilgi sahibi değiliz; **Arnavutoğlu** olduğu düşüncesi hakim!
- 04- 1863 yılı Kırkpınar Başpehlivanı **Kvasoğlu İbrahim**'dir. **Sultan Abdülaziz** tarafından saraya davet edildi ve orada güreşçi yetiştirmek üzere faaliyetlerde bulundu.
- 05- 1944 doğumlu **Aliço** 1863 yılında Kırkpınar başaltı güreşlerinde birinci olmuş ve başa güreşme hakkını kazanmış olmalı!
- 06- 1864 yılında Kırkpınar Başpehlivanı olan ve saraya davet edilen **Aliço**, diğer saray pehlivanlarının aksine Kırkpınar'a katılmaya devam etti.
- 07- **Aliço**, 31 yıllık süreçte, bazen rakip dahi bulmadan 27 kez Kırkpınar'ı kazandı ve hiç yenilmeden Kırkpınar Başpehlivanı ünvanını elinde tuttu.
- 08- **Aliço**, lakabı "Gaddar" olan çok sert bir güreşçiydi ve bütün pehlivanlar arasında sadece yenilmek değil ezilmek korkusu yarattı. Bu nedenle birçok ünlü pehlivan ya Kırkpınar'a katılmadı ya da başaltında güreştiler.
- 09- Rus harbi nedeniyle 1878-79-80-81 yıllarında Kırkpınar yapılmadı. Bu sebeple **Aliço**'nun başpehlivan olarak kabul gördüğü süreç 31 yıldır.
- 10- **Aliço**, 50 yaşında iken 1894 yılında son Kırkpınar başpehlivanlığını kazandı ve güreşi bıraktı. Bunun sebeplerinden biri de **Sultan Abdülhamid**'in panayır ve toplantılara koyduğu yasak olabilir.
- 11- **Sultan Abdülhamid**'in kendisine karşı nümayiş ve gösteri yürüyüşleri yapılmasını önlemek gayesi ile Kırkpınar ve panayırlara getirdiği yasak 1895 yılında başladı ve 1906 yılının başında sona erdi. Bu sebepten ötürü Kırkpınar pehlivanları bu 11 yıl süresince Avrupa ve Amerika'ya giderek rızklarını kazanmaya çalıştılar.
- 12- Bu uzun süreli yasak sonrası 1906 yılında Kırkpınar yapıldı ve yurt dışında katıldığı turnuvaları sonlandıran **Adalı Halil** de bu müsabakalara katıldı. **Çapraz Ali Ahmed**'in başpehlivan olduğu bu Kırkpınar sonunda **Adalı Halil** kıspetini asacağını ilan etti. **Sultan Abdülhamid**'in çekinceleri sebebiyle 1907 yılında da Kırkpınar yapılmadı.
- 13- 1908 yılında Kırkpınar'ı yine **Çapraz Ali Ahmed** kazandı. 1909 yılı Nisan ayında başlayan 31 Mart Vakası nedeniyle Kırkpınar yapılamadı. 1910 -1911 yıllarında Arnavut isyanı ve başpehlivanların çoğunun yurt dışında olması; 1912-1913 yıllarında da Balkan savaşları nedeniyle Kırkpınar yapılmadı.
- 14- Osmanlı döneminin son Kırkpınar'ı 1914 yılında yapıldı ve 52 yaşında olan **Hergeleci İbrahim** başpehlivanlığı kazandı.
- 15- 1871 yılında doğmuş olan **Adalı Halil**, **Aliço**'nun çırağıdır. Bazı art niyetli kişiler ailesinin de iştiraki ve mahkeme kararı ile **Adalı Halil**'in doğum tarihini 1866 yılına çekmeye çalışmışlardır. Ölümünden yüz sene sonra bir insanın doğum tarihini değiştirmeye çalışmak rastlanmasında mümkün olmayan bir girişim. Tabii bu işle uğraşanların bir gayesi var.

- 16- On tane mahkeme kararı getirseniz de **Adalı Halil**'in 1871 doğumlu olduğu gerçeğini değiştiremezsiniz. Çünkü Avrupa ve USA'da güreşçiler için, bazıları 1800'lü yıllarının ikinci yarısından itibaren hazırlanan veri bankaları gerçeği belgeliyor. Bu veri bankalarına doğum tarihini belgeleriyle sunmuş olan kişi de bizzat **Adalı Halil**'in kendisidir.
- 17- 1857 doğumlu **Yusuf İsmail**, Kırkpınar'a ilk defa 1892 yılında katıldı.(Umut Cafer Karadoğan)
- 18- 1894 yılında ilk defa baş güreşlerine katılan **Yusuf İsmail**, 1892 yılında büyük orta ve 1893 yılında başaltı güreşlerine katılmış ve bu iki boyu da kazanmış olmalıdır.
- 19- Osmanlı arşivlerine giren ve tarihi belgeleri detaylı şekilde inceleyen Umut Cafer Karadoğan 1894 baş güreşlerinde birbirlerini boğmağa kalkan **Yusuf İsmail** ve **Adalı Halil**'in diskalifiye edildiğini yazıyor.
- 20- Böylece 1894 yılında 27. Başpehlivanlığını kazanan **Aliço**, **Yusuf İsmail** ile hiç güreşmeden Kırkpınar'a veda etti. Kırkpınar'da **Adalı Halil** ile birlikte diskalifiye olmasının kendisi için büyük bir şans olduğu düşüncesindeyim. Ünlü birinin yaşamını film haline getirirken araya küçük detaylar eklenmesi olasıdır. Ancak filme ilave ettiğiniz gerçek dışı olayların sonra kişinin yaşamına entegre edilmesi kelimenin tam anlamıyla düzenbazlık olur.

- 21- **Yusuf İsmail**, namı diğer Terrible Türk, Avrupa'da **Joseph Doublier**'in güreş sirki ile turneye çıktı ve gazinolarda iddia karşılığı güreşler yaptı. Resmi bir turnuvaya katılmadığı için **Yusuf İsmail**'in Avrupa turnesinde kayıtlara geçen hiçbir maçı yok!
- 22- 1898 yılının Şubat ayında Amerika'ya gelen **Yusuf İsmail**, dördü hariç hendikaplı güreşler yaptı. Menajeri veya kendisi elinde dolarlar ile ringe çıkıyor ve seyircilere meydan okuyordu. Resmi kayıtlara geçen dört güreşi de halkın infialine sebep oldu ve polisler olaya müdahale etti.
- 23- **Yusuf İsmail** Avrupa'ya dönüşünde batan gemide yaşamını yitirdi. Bu sırada kendisine filikada yer açmak için elinde hançer ile yolculara saldırdığı kayıtlara geçti!
- 24- Umut Cafer Karadoğan'ın araştırmalarına göre **Aliço**, **Adalı Halil**'in de ustasıdır. **Sultan Abdulaziz**'in saray pehlivanlığını yaptı ve Padişah'a pehlivanlık öğretti. **Adalı Halil** ile 1892 ve 1893 yıllarında Kırkpınar'da olmak üzere üç defa karşılaşan **Aliço**, bu müsabakaların hepsini kazandı. **Adalı Halil**, Amerika dönüşü Çardak güreşlerinde 56 yaşındaki ustası **Aliço**'ya meydan okudu. Güreşi altı yıl önce bırakmış olan **Aliço** bu teklifi kabul etti ve kendisine gereken dersi verdi.
- 25- 22 Ekim 1898 tarihli The Deseret News gazetesi **Adalı Halil**'in Amerika'ya gelişini anlatıyor. Kendisi ile yapılan mülakatta **Adalı Halil**, **Yusuf İsmail**'i Kırkpınar'da yendiğini söylüyor! **Adalı Halil**'in 1892 yılından itibaren Baş güreşlerine katıldığını dikkate alacak olursak, söylediğinin gerçek olması imkansız. Muhtemel organizatörler böyle söylemesini istemiş olmalıdır.

II

Yusuf İsmail ve Adalı Halil'in Yurt Dışı Güreşleri

Yussuf Ishmaelo, Wrestling Data

<https://www.wrestlingdata.com/index.php?befehl=bios&wrestler=10360&bild=0&details=4>

Yusuf İsmail'in Fransa ve Amerika'da gazino sahnelerinde gösteri ve iddia karşılığı yaptığı karşılaşmalar kariyerinde yer almıyor.

1898 yılı Mart ve Nisan aylarında **Roeber** ile iki defa karşılaşan **Yusuf İsmail** bu güreşlerin ilkinde diskalifiye oldu. Bir karşılaşma daha yapmak üzere yenilgiyi kabul eden ve kendisine düşen çanta payını alan **Yusuf**'un **Roeber** ile ikinci karşılaşması beraberlik ile sonuçlandı. **Yusuf**, Mayıs ayında **Tom Jenkins**'i ve Haziran ayında güç gösterileri yapan **Heraklides**'i yendi. İşte Wrestling Data'da **Yussuf Ishmaelo**'nun yurt dışı kariyerinde yer alan güreşler bunlardan ibaret.

Desbonnet'in "Güreşin Kralları" Kitabı şöyle anlatıyor:

Yusuf, New York'ta Roeber'i (kendisine Amerikalı diyen ama aslında Alman olan) neredeyse yenerek büyük bir başarı elde etti. Roeber, Pons'u yenmişti ve herhangi bir şampiyonu, hatta onu bile yenebilecek durumda görünüyordu; en azından Amerikalıların görüşü buydu. Yusuf-Roeber maçının yapılacağı Madison Square şubesinin maç akşamı tıklım tıklım dolu olduğunu söylersem şaşırabilirsiniz. Bu maç, Yunan Pierri ve Tom Cannon tarafından organize edilmişti. Türk, düzenine sadık kaldı ve karşı karşıya gelir gelmez Roerber'in ensesine saldırmaya başladı. Alman mindere düştü ama her seferinde hemen ayağa kalktı. Türk öfkelenildi ve kısa sürede güreş o kadar vahşileşti ki, Roerber panikledi ve Yusuf'un acımasız pençelerinden kurtulmak için ringin etrafında koştu. Yusuf, onu aslan gibi kükreyerek takip ediyordu. Sonunda Yusuf onu yakaladı ve öfkeden deliye döndüğü için daha da korkunç bir ulumayla, Roerber'i yerden 150 cm yükseltmiş ringin dışındaki seyircilerin arasına fırlattı. Yusuf diskalifiye edildi ve maç sona erdi.

Roeber yenilmemişti ve bu yargı bence doğrudur çünkü güreş bir savaş değil, bir spordur. İnsanları ringin dışına atarak bu şekilde yok etme yöntemi kabul edilemez. Bir güreşçi güreş sırasında yaralanır, güreşi bırakmayı seçer ve yenildiği ilan edilirse, yenilgisini kabul edebiliriz. Ancak önce bir adamı yaralayıp sonra güreşe geri çağırma ilkesini kabul edemeyiz. Bu, güreşin sonu ve kabadayılardan ve cahillerin zaferi anlamına gelirdi. Bu sözde zaferden sonra Yusuf 10.000 dolar karşılığı altın aldı. Türk, başka bir ödeme şeklini reddetmişti. Kemerinde taşıdığı bu ağır yük, onun denize gömülmesine neden oldu. Bourgogne'un batısını hatırlıyoruz. Birkaç yolcu ölümden kurtuldu. Bu kurtulanlara inanacak olursak, Yusuf vahşi bir hayvan gibi davrandı; hançeriyle donanmış olarak, panik halindeki yolcu kalabalığının arasından kanlı bir geçit açtı ve cankurtaran botlarının yakınındaki korkuluklara dayandı. Zaten aşırı yüklenmiş olan bu küçük teknelerden biri suya inerken Yusuf, kaptanın emirlerine ve diğer yolcuların haykırışlarına rağmen tekneye atladı. Muazzam ağırlığı ve kendini tekneye attığı vahşice ani hareket, kırılğan sandalın devrilmesine ve içindeki insan yükünün dalgaların altında kalmasına neden oldu. Yusuf iyi bir yüzücüydü; beklerken ve ne yazık ki çoğu zaman gemi kazasının acısını uzatan hayali bir tahta parçasına tutunarak bir süre hayatta kalabilirdi, ancak kemerindeki 50.000 altın frankın feda edilmemesi gerekiyordu. Yusuf servetine sınıksız sarıldı ve amansız ölüm, boğumlu parmaklarıyla devin korkunç boğazını kavradı. Ve birkaç saat önce Bourgogne yolcularını neşeli kahkahalarıyla eğlendiren narin hanımlar kadar çabuk boğuldu. Ghulam'a karşı koyabilecek tek adam olan Yusuf da böylece öldü.

Halil Adalı, Wrestling Data

<https://www.wrestlingdata.com/index.php?befehl=bios&wrestler=3238&details=11>

Wrestling Data, Adalı Halil ile ilgili bilgileri ayrıca 1899 yılında Amerika'da yaptığı on güreşi ve 1901 yılında Avrupa'da yaptığı 41 güreşi yıl, ay ve gün olarak veriyor.

Önce Chichago'ya giden Adalı Halil, 23 Ocak 1899 tarihinde ilk müsabakasını yaptı. 18 Aralık 1899 tarihinde Iowa'da onuncu ve son müsabakasını da yaptıktan sonra yurda döndü. 8 Şubat 1899 tarihinde Pietro Delmas ile yaptığı ve sonuçlanmayan müsabaka dışında yaptığı bütün karşılaşmalar hendikaplıydı. Bunların beşini kazandı, üçünü kaybetti ve birinde berabere kaldı.

Adalı Halil, 1901 yılında Avrupa'ya gitti ve sırasıyla Hamburg, Berlin, Liege ve Wien'de 41 maç yaptı. İlk maçını 2 Ocak 1901 tarihinde yapan Adalı Halil, 1 Mayıs'ta Paul Pons'u yenmesinin ardından 5 Mayıs'ta yaptığı ve kaybettiği son maçında ünlü Dünya Şampiyonu Georg Hackenschmidt ile karşılaştı ve yurda döndü. Adalı Halil bu müsabakalarda 36 kez kazanmış, üç kez berabere kalmış (ikisi Hackenschmidt'e karşı) ve biri de Michael Hitzler'e karşı olmak üzere iki kez kaybetmişti.

III

Düzmece Kırkpınar Tarihinin Gerekçeleri!

2010 yılından sonra, yetki sahibi olan biri veya birileri, kendilerinin tesbiti veya başkalarının uyarısı sonucu Osmanlı'nın son dönemlerine ait Kırkpınar tarihini yeniden düzenlemek için harekete geçmişler. Bu yetki sahibi insanları rahatsız eden üç husus olduğu gözle görülür şekilde anlaşılıyor:

- 01- Kırkpınar Başpehlivanlığını 27 kez kazanmış ve 31 yıl bu ünvan ile anılmış olan Pomak Türklerinden **Aliço**'nun isminden rahatsızlık duyuyorlar.
- 02- Bir kez bile başpehlivan olamamış **Yusuf**'u onurlandırmak arzusundalar. Ayrıca bu pehlivanın 37 yaşına kadar **Aliço**'nun karşısına çıkmaktan kaçınmış olması, kahramanları için aşağılayıcı bir durum.
- 03- **Yusuf İsmail**'in durumundan daha önemlisi **Adalı Halil**'in Kırkpınar geçmişi. 1871 doğumlu ve **Aliço**'nun çırağı olan **Adalı Halil** bir kez dahi Kırkpınar Başpehlivanı olamadı. Çünkü 1894 yılında **Aliço**'nun güreşe veda etmesinden sonra 1895 yılından 1905 yılı sonuna kadar Padişah'ın emirleri gereği Kırkpınar yapılamadı. Bu sırada genelde yurt dışında güreşen **Adalı Halil** 1906 yılında Padişah'ın emriyle yeniden başlayan Kırkpınar'a katıldı ve **Çapraz Ali Ahmed**'in Başpehlivan olduğu müsabakalar sonunda kıspetini asacağı duyurdu.

Emir büyük yerden gelince bu sorunlara çare bulmak isteyen birçok kişi; devlet görevlileri, belediyeler, sporcular, yazarlar, tarihçiler, profesörler harekete geçmiş ve onlarca hatta yüzden fazla gayri ahlaki işleme başvurarak o yıllara ait Kırkpınar tarihini değiştirmeye çalışmışlar. Böylece bilgisiz ve cahil insanların kafalarını karıştırmış olsalar da, yaptıkları her işlem sahteciliği daha fazla görünür hale getiriyor. Bu organizasyonda yer alanların gerçekleştirdikleri işlemleri kimsenin hayal dahi etmesi asla mümkün değildir. İşte bu nedenle bir Türk evladı olmanın sorumluluğunu taşıyarak Şeytani düşüncelerin ürünü olmasına rağmen ancak çok düşük IQ sahibi kişilere yakışır nitelikteki bu sahteciliği gözler önüne sereceğim.

“Aliço'nun karşısına çıkmak için onun 50 yaşına gelmesini bekleyen ve bu yüzden Kırkpınar'a hiç katılmayan Yusuf'un bu korkusuna çare bulalım. Bir kez bile başpehlivan olmayan Adalı Halil'in hesabına 18 Kırkpınar birinciliği yazalım! Aliço'yu da küçütelim.”

İşte düzmece Kırkpınar tarihi yazarlarının üç ana gayesi. Tarihi böylesine değiştirebilmek için Türk halkınınaklı ile dalga geçen ve hiç bir mantıki sıralamaya uymayan girişimlerde bulunmuşlar. Yine de hiçbir olayı mantıki bir çerçeveye oturtmaları mümkün olmadığı için nihai karar otorite tarafından verilmiş:

“Aptallar her şeyi olduğu gibi kabul edecektir, ikna olmayanlara kulaklarımızı kapatar ve gerekirse zorla kabul ettiririz!”

Yusuf İsmail'i Kahraman Yapma Çabası

Yusuf İsmail ne **Aliço** ile ne de **Paul Pons** ile güreşmiştir. Düzmece Kırkpınar tarihi yazarlarının **Yusuf**'a paye vermek için buldukları çarelerden biri onu bu iki büyük güreşçi ile karşılaştırıp, galip getirmeyi beceremeseler dahi baskın çıkarmak. 31 yıl boyunca **Aliço**'dan köşe bucak kaçmış güreşçilerin hangisinden bahsetseler, paragrafin sonuna “**Aliço**'yu yenmişti” diye ekliyorlar. Hatta **George Hackenschmidt**'i ve **Great Gama**'yı dahi güreşçilerimizin malup ettiği şampiyonlar listesine eklediler!

Yusuf İsmail'e Rıza Tefrik tarafından "Koca" ünvanı verilmiş. Fransa'da, Amerika'da ve La Bourgogne gemisinde yaşananları bir kenara bıraksak dahi kendisinden 13 yaş büyük **Gaddar Aliço**'dan yıllarca kaçmış olması nasıl açıklanabilir?

Adalı Halil Hesabına 18 Kırkpınar Başpehlivanlığı Yazmak!

1871 doğumlu **Adalı Halil**'i değil 18 kez, sadece bir kez Kırkpınar Başpehlivanı yapmak asla mümkün değildir. 1895 yılı öncesi başpehlivan olmadığını bildiğimiz, daha sonra yurt dışına giden ve yasağın kalktığı 1906 yılında son kez Kırkpınar'da güreşen **Adalı Halil**'e 18 Kırkpınar Başpehlivanlığı ihsan eylemek hiç bir Edirneli güreşseveri rahatsız etmiş olmamalı! Oysa bu sadece bir yalan değil, Türk milletini aptal yerine koyan bir densizlik. Ayrıca **Adalı Halil**'in yurt dışı güreşleri de hep gerçek dışı başarı öyküleri ile donatılmış.

Classic Wrestling Articles

<https://classicwrestlingarticles.wordpress.com/pre-1900s/>

Bu güreş sitesi 1852-1900 yılları arasında Amerika'da yapılan karşılaşmalar dışında 1900 yılından günümüze kadar önemli güreş turnuvaları ve güreşçiler hakkında her türlü bilgiyi içerir. Müsabakaları yıl, ay ve gün olarak vermişler, maalesef günün hangi saatinde yapıldığını ilave etmeyi unutmuşlar!

1900'lü yılların başında Avrupa'nın her köşesinde güreş turnuvaları yapılmaktaydı. Her yıl yapılan yüzlerce güreş turnuvasına 1987-1909 yılları arasında katılıp onlarca turnuva kazanmış bir çok güreşçi var. Padişah'ın koyduğu yasak sürerken bu turnuvalara katılan güreşçilerimizin başarıları ise maalesef parmakla sayılacak kadar az:

Turnier-Datenbank / Tournament Database: 1897-1909

<https://www.wrestling-titles.com/europe/rg-archive/euro-tournaments1897-1909.pdf>

Kara Ahmed üç kez.

Adalı Halil dört kez, biri Bursa'da.

Kurtdereli üç kez, biri Bursa'da, ikisi İstanbul'da.

Ahmed Madralı üç kez, biri İzmir'de.

Filiz Nurullah bir kez.

Alavere Dalavere!

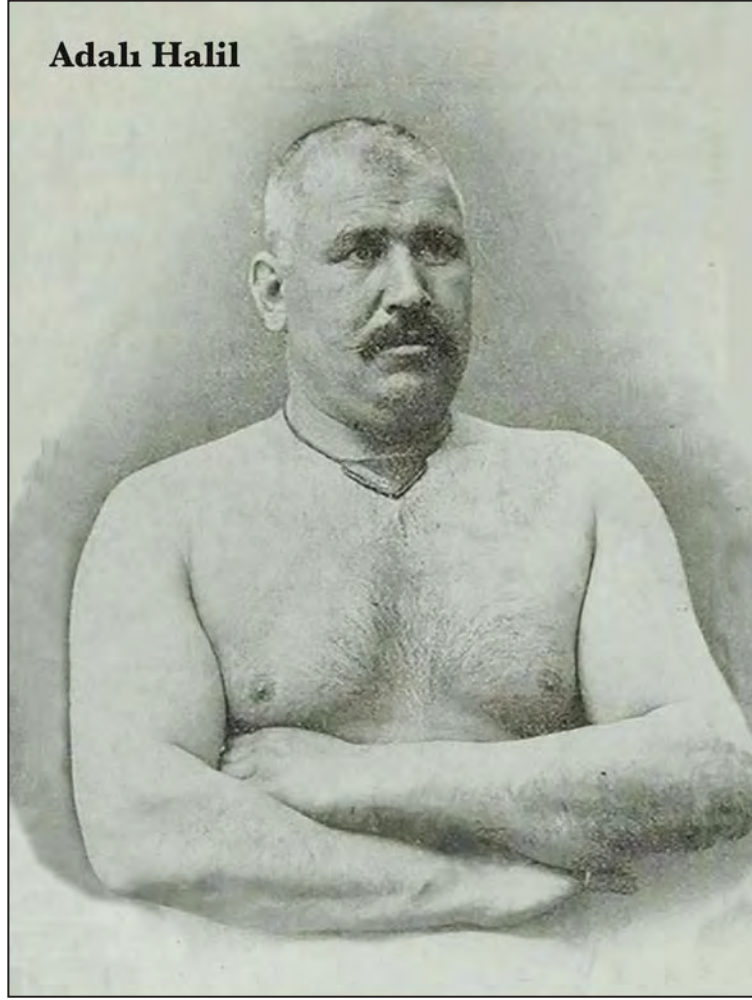
Adalı Halil ile **Yusuf İsmail**'i yüceltmekve **Aliço**'yu da küçültmek için emir alanlar bu imkansız tarihi değişikliklere nasıl çare bulacaklarını hep birlikte düşünmüş olmalı. O halde gerçekler ile hiç bağdaşmadığı gibi olayların akışının bir mantık çerçevesinde izlenmesini imkansız kılan bu dalavereleri adım adım izleyelim:

01- Dr. Umut Karadoğan'ın kitabında yazdığına göre ilk hamleyi yapan güreş yazarı Ali Gümüş olmuş! Gümüş, 1944 doğumlu **Aliço**'nun 16 yaşında Kırkpınar Başpehlivanı olduğunu yazmış! Diğerleri de akla mantığa sığmayan, gerçeklere tümüyle aykırı bu sahteciliğin üzerine balıklama atlamışlar.

Böylece **Yusuf**'un **Aliço** ile yaptığı söylenen hayali güreşi 9 yıl geriye çekerek 1885 yılına almışlar. **Aliço** 41 yaşında emekli edilmiş, Kırkpınar'a 1882 yılında gelen **Yusuf İsmail** de çok beklemeden

Aliço'nun karşısına çıkmış! Hatırlatmak istiyorum ki o devirde pehlivanların çoğu en az 50 yaşına kadar Kırkpınar'a katıldılar. Çünkü güreş onların yegane geçim kapısıydı. **Hergeleci İbrahim**'in de 52 yaşında Kırkpınar başpehlivanı olduğunu biliyoruz.

*16 yaşında bir çocuk, **Zaloğlu Rüstem** değilse, Kırkpınar başpehlivanı olamaz. 1860-61-62-63 yılında kimlerin başpehlivan olduğunu biliyoruz. Bilmemek dahi 1878-79-80-81 yıllarında Kırkpınar yapılmadığına göre 1885 yılında güreşi bıraktığı iddia edilen, 1844 yılı doğumlu **Aliço** nasıl 27 yıl üst üste Kırkpınar'ı kazanmış olabilir?*

02- **Yusuf** ilk defa Kırkpınar'a katılmak için geldiğinde bir köy güreşinde **Adalı Halil** ile karşılaşmıştı. Ayrıca Dr. Umut Karadoğan'ın güreş kitabı **Adalı Halil**'in Kırkpınar'da başa soyunup iki kez **Aliço**'ya yenildiğini de yazıyor. Peki 1871 doğumlu **Adalı Halil** nasıl olur da 1882 yılında **Yusuf** ile ve 1885 yılından önce Kırkpınar'da **Aliço** ile güreşmiş olabilir?

İşte bu soruna çözüm bulmak için muhtemel ailesi ile konuşulmuş ve mahkeme kararı ile **Adalı Halil**'in doğum tarihi 5 yıl geriye 1866 yılına çekilmiş! Yani 16 yaşındaki **Adalı Halil** önce **Yusuf** ile ve hemen ardından Kırkpınar'da iki kez ustası **Aliço** ile güreşmiş!

Herhalde bu iki dev, **Adalı**'yı baş parmakları ile iterek yere indirmiş olmalılar. **Adalı Halil** yurt dışında güreştiği için USA ve Avrupa'da yapılan kayıtların hepsinde Wrestling Data dahil, doğum tarihi 1871 yılı olarak görülmüyor. Bu açıklamayı yapan ve elindeki belgeler ile ortaya koyan da **Halil**'in kendisi tabii ki!

Aliço'yu 1885 yılında güreşten koparmak sadece **Yusuf**'un 37 yaşına kadar süren korkusunu gizlemiyor; **Adalı**'nın 18 kez Başpehlivan olmasına da zemin hazırlıyor. Düzmece Kırkpınar tarihi yazarları bu altyapıyı hazırlamak için onlarca işlem yapmışlar. Tümü inanılmaz mantık hataları ile donatılmış bu işlemleri anlatacağım. Üç maymunu oynamaya alışık utanma duygusu körelmiş insanları muhakeme ile ikna etmek imkansızdır. Çok şaşıracaksınız, onların karşısına yaratmaya çalıştıkları bir sahte kahraman çıkacak, tek bir soru soracak ve bütün çabaları iskambil kağıtları gibi art arda yerle bir olacak.

03- Kırkpınar'a ara verilen yıllar var. Bunları listeleyenler 1895-1906 yılları arasında ve sonrasında Kırkpınar'ın yapılmadığının bahsini dahi etmiyorlar. **Sultan II. Abdülhamid**'in olumsuz girişimlerini gizlemek ve **Adalı**'nın hanesine 18 başpehlivanlık yazabilmek için.

Adalı, verilen 11 yıllık aradan sonra 1906 yılında Kırkpınar'a katılmış, kazanamamış ve bu yarışma sonunda, bir kez bile Kırkpınar başpehlivanı olmadan kışpetini asmıştır.

04- **Aliço**'nun 1885 yılında Kırkpınar'a veda ettiğini iddia edenler, **Adalı**'nın ve **Yusuf İsmail**'in 1882 yılında yaptıkları güreşleri tarih vererek anlatıyor ve insanların beynine yerleştirmeye çalışıyorlar. Benzeri kayıtlar Edirne Belediyesi tarafından bastırılmış olan Kırkpınar Almancağı'nda da var.

Kırkpınar'ın yapılmadığı yılları eksik anlatan, 1895-2006 yılları arasında Padişah'ın emriyle 11 yıl süren dönemden hiç bahsetmeyen kişi öğretim üyesi Mehmet Dervişoğlu. Kendisi, henüz 11 yaşında olan **Adalı Halil**'in 1882 yılında yaptığı müthiş güreşleri de tefrika halinde ve tarih vererek anlatıyor. **Adalı**'nın doğum tarihini 1866 yılına da çekseniz dahi bu mümkün değildir.

Bu güreş öykülerini anlatan ve Kırkpınar Almancağı'na yerleştirenlerin 2009 yılında yayınlanan "Trakya Üniversitesi Kırkpınar Sempozyumu" araştırmasında isimleri var. Hatta gerçek dışı bilgiler ile donatılmış Kırkpınar Almancağı'nı hazırlayan Ender Bilal, Trakya Üniversitesi Kırkpınar Sempozyumu'nun belge düzenleyicisi olan kişi. Bu Sempozyumun içinde onlarca hatalı bilgi var, fakat bir tanesi kesinlikle doğru ve **Aliço**'nun 1894 yılında son kez Kırkpınar Başpehlivanı olduğunu yazıyor!

05- Türkçe Wikipedia'da ve onlarca Türk sitesinde Kırkpınar Başpehlivanlarının listesi var. Bu listede hiç Başpehlivan olmamış birçok kişinin adı geçiyor, ama 1906-1908 yıllarında iki kez Kırkpınar'ı kazanmış olan **Çapraz Ali Ahmed**'in ismi yok!

Sebebi gayet basit, biri bu adam da kim ve ne zaman başpehlivan olmuş diye sormasın istiyorlar! Öyle ya aksi halde 11 yıl güreşlere verilen ara ve **Adalı Halil**'in sahte 18 Kırkpınar Başpehlivanlığı da gözle görünür hale gelmez mi?

06- **Yusuf İsmail**'in **Paul Pons** ile ve **Aliço** ile yaptığı söylenen güreşler!

Paul Pons'un **Yusuf İsmail** ile güreştiğine dair tek bir kanıt yok. **Desbonnet**'in kitabında ve medyada bir kelime bahsi geçmiyor. **Paul Pons**'un kariyerini incellerseniz orada da böyle bir güreş olmadığını görürsünüz. Wrestling Data'da **Yusuf**'un yurt dışında (USA'da) yaptığı 4 güreş kayıtlara gemiş, hepsi bu kadar. Bu hayali güreşlerin bazı sitelerde nasıl yer aldığını anlatacağım!

Dr. Umut Karadoğan, Osmanlı kayıtlarında detaylı incelemeler yapmış ve kitabında yazdığı herşey ile ilgili dip notu var. Yusuf'un 1892 yılında Kırpınar'a geldiği ve 1893 yılında Başaltı birincisi olduktan sonra 1894 yılında baş güreşlerine çıktığını kaydetmiş. Ayrıca Yusuf ile Adalı'nın yaptıkları karşılaşmada birbirlerini boğmak istedikleri için diskalifiye edildiklerini de yazıyor!

Dr. Umut Karadoğan'ın kitabında son kez başpehlivan olduğunda Aliço'nun 50 yaşında olduğu ve güreşi bıraktıktan 6 yıl sonra çırağı Adalı'nın meydan okumasını kabul ederek onu yendiği de yazılı. 1844 doğumlu biri hangi yıl 50 ve hangi yıl 56 yaşında olur? Tabii bu çok zor soruyu düzmece Kırpınar tarihi yazarlarına soruyorum sadece!

07- Yusuf'un Paul Pons ile yaptığı söylenen hayali güreşler ilgili bazı sitelerde yer alıyor!

Bunu yazanlardan birisi güreş tarihçisi Phil Lions, kendisi Wrestling Classics sitesinin kurucusu. Diğeri de Cagematch Wrestler Database. Bu işler nasıl oluyor size anlatayım. Düzmece Kırpınar tarihi ile ilgili araştırmalarımı ilgililere gönderdim. Onlara Wrestling Data sitisinde Yusuf'un USA'daki dört karşılaşması dışında bir güreşinin yer almağını da bildirdim. Tabii Paul Pons'un kariyerinde de bu iki karşılaşma yoktu. Bir süre sonra Wrestling Data'da Yusuf'un sayfasına bakınca ne göreyim! Güreş kariyeri ile ilgili bilgiler değişmemiş ama, isminin ve doğum tarihinin bulunduğu ilk bölüme kendisi ile ilgili övgüler kabaca eklenmiş! Sitenin üyesiyim, derhal kendilerine bir e-mail attım ve "bu düzmece bilgileri nereden aldınız?" diye

sordum. Bana cevap verilmedi ama, bu ilk sayfaya kaydedilenler silindi. Bu işlerin nasıl halledildiğini kendinize sorarsanız cevabını da bulursunuz!

08- Wrestling Classic sitesinde güreşçilerimiz hakkında çok ilginç bir öyküye de yer verilmiş! **Yusuf** ve diğerlerini Fransa'ya götüren **Doublier** 1883 yılında birkaç güreşçi ile gelip Padişah'ın huzurunda güreş tutmuş! İçlerinde bir tane de maskeli güreşçi varmış. Güreşlere **Halil Adalı** da katılmış! 1882 yılından önce sadece 6 güreş yapan, bir kez kazanan ve sonra sirklerde gösteri yapan **Doublier**, **Aliço**'yu yenmiş! 2019 yılında kaydedilmiş bu bilgileri kim oraya göndermiş ve delil sunmadan nasıl kabul ettirmiş olabilir?

Doublier'in ilk defa 1894 yılında gelip üç güreşçiyi Fransa'ya götürdüğün biliyoruz. Hafif siklet olan ve güreş nedir bilmeyen **Doublier**, Padişah'ın güreşçilerinden hiç birinin karşısına çıkamaz. **Aliço**'yu karşısında görse, ya korkusundan kaçacak yer arar ya da derhal kendisini sırt üstü yere atar. **Aliço** da böyle bir rakip ile güreşmez, iki elini beline bağlarsanız dahi bu rakibini 20 saniye içinde yere indirir. Maskeli güreşçi tiptemesi **Desbonnet**'in kitabından alınma. **Adalı**'yı güreşe çıkartıp yaşı büyüktü izlenimi veriyorlar, ama o tarihte sadece 12 yaşında. Doğum tarihini 1866 yılına alsanız da 17 yaşındaki çocuk Padişah'ın huzurunda ve onun güreşçileri ile güreş tutamaz.

09- İlgili Türk sitelerini, Edirne Belediyesi ve Kırklareli Üniversitesi Beden Eğitimi Yüksek Okulu dahil söylemeye gerek yok. Ahtapotun kolları bütün yurdu sarmış maalesef. Bu sahte bilgiler vefat etmiş Kırkpınar Başpehlivanlarının Facebook sayfalarına bile kaydedilmiş.

Evet bütün hazırlıklar yapılmış ve dalavere tüm ülkeye yayılmış. Sıra 1885 yılında **Aliço**'nun güreşi bırakmasından sonra **Adalı**'nın 18 kez başpehlivan olmasına gelince karşılıklarına hiç ummadıkları biri çıkmış ve onlara "Dur!" demiş. Kendi yarattıkları bu kahraman sadece bir soru sormuş ve olmayan akıllarını da başlarından almış. "Peki ben ne olacağım?" işte soru bu. Soran yarattıkları kahraman **Yusuf İsmail** ya da **Terrible Yussuf**. Öyle ya madem **Aliço** güreşi bırakmış, o halde **Yusuf** 1885 yılından Paris'e gittiği 1895 yılı başına kadar nereye saklanmış?

İşte bu sebepten düzmece Kırkpınar tarihi, Türk sporu için bir yüzkarası olarak, otoritenin emriyle havada asılı duruyor. Bu kitabı yazmasaydım belki 100 yıl sonra amacına ulaşabilirdi

10- 2008 yılında İpsala'da "Kel Aliço Pehlivanı Tanıtma ve Yaşatma Derneği" kurulduğunu biliyoruz. Bu derneğe ulaşmaya çalıştım, fakat bu mümkün olmadı. Sadece "İpsala Kel Aliço Yağlı Güreşleri" diye bir site var! Ahtapotun kolları İpsala'ya kadar ulaşmış mıdır bilmiyorum; ancak Aliço ile ilgili bilgileri değiştirmeyi başaramamışlar. Bu sitede **Aliço** ile ilgili yazılanlar aynen şöyle:

1864 yılında Kırkpınar'da güreşirken yakın köylüsü ve kendisinden önce **Sultan Abdülaziz** tarafından saraya alınmış **Kavasoğlu İbrahim Pehlivan**'ın aracılığı ile saraya girmiştir. Güreşi bıraktığı 1894 yılına kadar 27 yıl üst üste Kırkpınar Başpehlivanlığını kazanarak bu alanda kırılması güç bir rekorun sahibidir.

IV

Kültürel Mirasımız Kırkpınar

Bütün sporseverleri ve de özellikle Edirnelileri, Kırkpınar üzerine oynanan bu oyunları şiddetle kınamaya ve sorumlularını ifşa etmeye davet ediyorum. Edirne Belediyesi Halkla İlişkiler bölümüne ve Kırkpınar Almanca kitabı yazarı Ender Bilar'a bu durumu bildirdim. Ayrıca bu yazdıklarımı da göndermeye devam ediyorum. Onlar da başlarını kuma gömmeye devam ediyorlar!

Aliço 50 yaşına gelinceye kadar karşısına çıkmaktan çekinen **Yusuf İsmail**'i kahraman yapma ve **Adalı Halil** hesabına 18 Kırkpınar Başpehlivanlığı ekleme sevdası onlarca kişinin her sayfasında onlarca çelişki olan, tarihin akışı ile uyumsuz onlarca kitap ve makale yazmasına sebep oldu. Kimse bunları araştırmaz düşüncesiyle **Aliço**'nun güreşe veda ettiğini iddia ettikleri 1885 yılından itibaren Kırkpınar tarihine hiç değinmeden bu yutturmacayı kayda geçirmişler.

Umut Karadoğan'ın Belgeleriyle Anlattığı Kırkpınar Tarihi!

86. Sayfanın belgeler ile desteklenen dip notu aynen şöyle yazıyor:

Yusuf İsmail Kırkpınar Yağlı güreşlerine ilk defa 1882 yılında gelmiş ve gelmeden önce şehre 18 km. yakınlık da Ortaköy'de daha sonra ezeli rakibi olacak Adalı Abdulhalil pehlivan ile karşılaştı. Hatta 1885 yılı Kırkpınar güreşleri oldukça sıkı geçmiş ve iki pehlivan birbirini adeta boğma noktasına gelince dis-kalifiye edilmişlerdir. Bunun ardından Yusuf İsmail Avrupalı menajerler aracılığı ile Avrupa ve A.B.D.'de güreş müsabakalarına katılma kararı almıştır!

Bu dip notu önce değerlendirememiştim. Sonra dikkatle inceleyince **Adalı Abdülhalil**'in **Adalı Halil** olduğunu anladım ve gerçeği gördüm:

2020-21 yıllarında Umut Karadoğan her şeyi doğru olarak belgelemiş ve kitabına kaydetmiş. Ancak sonra bir şekilde kedisine ulaşmışlar:

“Umut Bey bu tarihleri 1892 ve 1894 diye verirseniz bizim Kırkpınar Almanagi'nı mahvedersiniz! Lütfen çaresini bulun!”

Kendisine ulaşan kişinin ses tonu hakkında bilgi sahibi değilim. Buna rağmen Dr. Umut Karadoğan yazdıklarını değiştirmemiş, sadece kitasının PDF'i üzerinde bazı maddi hatalar yapmış. Örneğin 1892 ve 1894 diye yazdığı tarihleri 1882 ve 1885 olarak kaydetmiş. Yine de biz bu dip nottan **Yusuf**'un 1892 yılında Kırkpınar'a geldiğini, bu sırada **Adalı Halil**'i yendiğini, **Aliço** ile yaptığı söylenen hayali karşılaşmanın 1894 yılına denk geldiğini çok iyi anlıyoruz. Çünkü Padişah'ın güreş ve toplantıları yasaklaması sebebiyle ertesi yıl o da yurt dışına gidiyor.

Burada ilgili sayfalarının her birinde onlarca çelişki olan Kırkpınar Almanagi kitabının yazarı Ender Bilar'a sormak gerekir:

Kitabınızda yer alan bir çok güreşçinin ne doğumu ne de ölümü ile ilgilenmemişsiniz, nereden aklınıza geldi 100 yıldan beri 1871 yılında doğduğu kayıtlara geçmiş olan **Adalı Halil**'in yaşı ile ilgili uzun araştırmalar yapmak, sonra bunları belgeler olarak kitabınıza keydetmek? Niçin bu araştırmaları **Kurdereli Mehmet, Kızılıklı Mahmud, Hergeleci İbrahim** için yapmadınız da **Adalı Halil** için yaptınız?

Edirne Belediyesi ve Almanagin yazarı sizler sorduğum sorulara kulaklarınızı tıkayamazsınız. Türk milleti adına soruyorum, bütün bu anlattıklarına cevap verin; kamu hizmeti yapıyorsunuz ve Türk halkına karşı sorumluluklarınız var.

“Aliço 1863 yılında çıktığı ilk Kırkpınarı'nın ardından 27 yıl başpehlivanlığı hiç kimseye bırakmadı. Fiziki görünümünden ötürü “kel” olarak da bilinen Aliço, aynı zamanda sarayın himayesine de girmiş, fakat izinsiz Kırkpınar'a çıktığından saraydan çıkarılmış da bir pehlivandır. 1886-1889 yılları arasında karşısına çıkacak pehlivan olmadığından Kırkpınar'da kispet giymeden başpehlivan oldu. Umut Karadoğan sf: 201”

O halde 1864 yılında ilk Kırkpınar'ı kazanan Aliço'nun güreşlerin yapılmadığı dört yılı dışında 27 kez Başpehlivan olması için son güreşini 1894 yılında yapmış olması gerekir. Hatırlatmak istiyorum ki Umut Karadoğan adına verdiğim bilgilerin hepsi belgelere dayanan dip notlardır. Masal anlatan metinler değil!

“Yusuf İsmail'in de ilk kez Kırkpınar'da güreştiği yıl Aliço Başpehlivan oldu. Adalı Halil iki kez Kırkpınar'da ve bir kez Gelibolu güreşlerinde Aliço'ya yenildi. Umut Karadoğan, sf: 236”

“Kırkpınar’da karşılaşan Adalı Halil ve Yusuf İsmail birbirlerini boğma noktasına geldikleri için diskalifiye edildiler. Bunun ardından Yusuf İsmail Avrupalı menajerler aracılığı ile Avrupa ve A.B.D.’de güreş müsabakalarına katılma kararı aldı. Umut Karadoğan, sf: 86”

Bu iki dip notun tarihlerinin bilinçli olarak yanlış yazıldığını biliyoruz! Çünkü **Aliço**’nun 1885-1894 yılları arasında kazandığı Kırkpınar Başpehlivanlıkları kitabının her yerinde kayda geçmiş. **Yusuf İsmail**’in Avrupa’ya gidiş tarihi 1895 ve gerçekler gün gibi ortada. Umut Karadoğan’ın da kitabında yazdığı gibi **Adalı Halil, Yusuf İsmail**’den sonra Avrupa’ya gidiyor. **Adalı Halil**’in Amerika’ya gidiş tarihi Ekim 1898, yani **Yusuf İsmail**’in gemi kazasında ölmesinin hemen ardından.

1897-1890 yılları arasında Adalı Halil’den haber alınamadı. Umut Karadoğan, sf: 249”

“Kurtdereli Mehmed 6 Kasım 1896’da Adalı Halil’i ve 1897’de Küçük Yusuf’u yendikten sonra organizatör Dublier ile Paris’e gitti. Orada namılı güreşçileri yendikten sonra 1899’da Kara Osman’i yenerek başpehlivan oldu! Umut Karadoğan, sf 41”

Umut Karadoğan’ın bu dip notu kendisine talimat verenleri memnun etmek için yazdığı aşıkâr. Olaylara hakim değilseniz **Kurtdereli Mehmed**’in Fransa’da rakiplerini yendiğini ve sonra Edirne’ye dönüp başpehlivan olduğunu sanırsınız. Ben de ilk okuduğum zaman **Kurtdereli Mehmed**’in 1899 yılında Kırkpınar Başpehlivanı olduğunu sandım. **Kurtdereli Mehmed**’in Paris’te yaptığı güreşler kısmen doğru olabilir, fakat 1899 yılında Paris’te kazandığı bir başarı olmadığı gibi Kırkpınar’a da ara verilmiş. Üstelik yurt dışında Başpehlivan olmak diye bir tabir de yok. Bu yazı da maalesef kafa karıştırmaya yönelik.

1904 yılından sonra yurt dışından dönen **Adalı Halil** ardından 1906 yılı Kırkpınar güreşlerine katıldı.

“3 Mayıs 1906 Adalı Halil pehlivanın Kırkpınar’da kispetini asacağı duyuruldu. Umut Karadoğan, sf: 209; 1906 yılında yapılan 545. Kırkpınar Güreşlerini kazanan Çapraz Ali Ahmet 1908 yılında Kırkpınar’ı tekrar kazandı. Umut Karadoğan, sf 210”

1909 yılında vuku bulan 31 Mart Vakası sebebiyle Kırkpınar yapılamadı; 1910-11 yıllarında Arnavut isyanı çıkmışta ve Kırkpınar pehlivanları yurt dışındaydılar. Kırkpınar yapılmamış olsa da bu yılların Huzur güreşlerini kazanan **Kızılçıklı Mahmud**’un hakimiyeti altında geçtiğini biliyoruz.

“Balkan Savaşı sebebiyle 1912 ve 1913 yıllarında Kırkpınar yapılmadı. 1914 yılında Cumhuriyet öncesi son Kırkpınar’ı Hergeleci İbrahim kazandı. Umut Karadoğan, sf. 256 ve 238”

Adalı Halil’in Avrupa’da yaptığı güreşler:

<https://www.wrestlingdata.com/index.php?befehl=bios...>

<https://www.wrestling-titles.com/.../euro-tournaments1897...>

Karşınıza çıkan pencerenin solundaki “Promotion” yazan yerin altında 1899 ve 1901 yıllarında yaptığı her güreş var. Yılların sağında aylar da belirtilmiş tek tek inceleyebilirsiniz. 1899 yılında 10 maçta, 7 galibiyet, bir beraberlik ve hendikaplı karşılaşmalarda iki mağlubiyet almış. 1901 yılında 41 maçta, 4 beraberlik ve 5 mağlubiyeti var. Ünlü **Georg Hackenschmidt** ile yaptığı ilk maçı kaybettikten sonra iki kez berabere kalmış. **Adalı Halil**, Avrupa’daki son güreşini 1904 yılında yaptı.

Adalı Halil’in Amerika’da ünlü şampiyon **Tom Jenkins**’i yendiği hatta kemiklerini kırdığı utanmazca bir yalan.. Karşılaşmışlar ve iki defa berabere kalmışlar. İşte gerçekler burada yazılı:

History of wrestling, Tom Jenkins

<https://historyofwrestling.com/tom-jenkins/>

*1898’de Türk güreşçilerinden oluşan bir grup (“Terrible Turks” olarak anılıyorlar) Amerika Birleşik Devletleri’ne gitti ve salona gelen herkese meydan okudular. Touhey, **Jenkins**’i Türklerden biri olan **Yousouf Ismaelo** ile karşılaşması için ayarladı ve her iki taraf da iddia için 1.000 dolar koydu. **Jenkins**, devasa **Ismaelo**’ya karşı herhangi bir hücumda bulunamayacak durumdaydı ve Türk’ün onu üç sıra ötedeki koltuklara fırlatması üzerine güreşi kaybetti. Kasım ayında **Jenkins** ikinci bir Türk olan **Hali Adalı** ile güreşti. Bu kez **Jenkins** 305 lbs olan rakibine karşı üç saat süren mücadelenin ardından berabere kaldı.*

Adalı Halil’in doğum tarihi, 1800’lü yıllarını ikinci yarısından sonra düzenli olarak güreş istatistikleri yayınlayan iki sitede yer alıyor:

World Wrestling Data

<https://www.wrestlingdata.com/index.php?befehl=bios...>

Halil Adalı

Date of birth 1871

Wrestlers Biyografya<https://www.biyografya.com/biyografi/15617?lang=en>

Adali Halil pehlivan (D.: 1870, Kilise Köyü / Adaiçi kasabası, Edirne – Ö.: 10 Şubat 1927, Edirne). Babası Kara Mehmed ünlü bir pehlivandı. 27 yıl başpehlivanlık yapan ünlü pehlivan Aliço'nun yanında babasının teşvikiyle küçük bir çocuk yaşta güreş kariyerine başladı. Güreşin tüm inceliklerini Aliço'dan öğrendi. 1.98 m boyu ve 130-135 kg ağırlığıyla zamanının dev güreşçilerinden biriydi.

Uluslararası V. Tarihi Kırkpınar Sempozyumu

Trakya Üniversitesi - 2009

Bu kapsamlı araştırma **Aliço**'nun 1864-1894 yılları arasında 27 defa Kırkpınar Başpehlivanı olduğunu yazıyor. Bilindiği gibi Rus harbi nedeniyle 1878-79-80-81 yıllarında Kırkpınar yapılmadı. **Aliço**'nun **Yusuf İsmail** ile yaptığı söylenen hayali Kırkpınar güreşini 1894 yılı olarak kayda geçen bu üniversite araştırmasının belgelerini düzenleyen kişinin kimliğine inanmak asla mümkün değil! Çünkü o 2017 yılında yayımlanan Kırkpınar Almanacağı'nda bu güreşin 1885 yılında yapıldığını yazan Ender Bilar!

Bu kitap Trakya Üniversitesi
Kırkpınar Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu
tarafından bastırılmıştır

Trakya Üniversitesi
Yayın No: 95

ISBN:978-975-374-099-9

NOT: Çalışmaların sorumluluğu eser sahiplerine aittir

Ender Bilar: Belge Düzeni
Levent Takan: Kapak ve Sayfa Tasarım
Fatmagül Kızılcıklıardan: İngilizce Özet
Baskı: Edirne Matbaası-Edirne Tel: 0284. 225 10 38

KAYNAKÇA

Geçmişten Geleceğe Uzanan Kültürel Miras: Kırkpınar Yağlı Güreşleri - Umut C. Karadoğan

Paris Tournaments 1898-1925

<https://www.wrestling-titles.com/europe/france/t-paris.html>

The World Championship tournaments in Paris 1898-1907

http://wrestlingclassics.com/.ubb/ultimatebb.php?ubb=get_topic;f=10;t=005539

Turnier-Datebank / Tournament Database 1897-1909

<https://www.wrestling-titles.com/europe/rg-archive/euro-tournaments1897-1909.pdf>

American Wrestling in the 1890s

<https://www.voicesofwrestling.com/2020/10/14/american-wrestling-in-the-1890s/>

The Terrible Turks in Paris 1895-1900

http://wrestlingclassics.com/cgi-bin/.ubb/cgi/ultimatebb.cgi?ubb=get_topic;f=10;t=005061;p=0

Terrible Turk's Horrible Foul of Roeber - Ken Zimmerman Jr.

<https://kenzimmermanjr.com/terrible-turk-horrible-foul-roeber/>

The life and death of the terrible turk - Graham Noble

<https://www.eurozine.com/the-life-and-death-of-the-terrible-turk/>

Classic Wrestling Articles 1852-2000+

<https://classicwrestlingarticles.wordpress.com/pre-1900s/>

Biyografya - Yusuf İsmail

<https://www.wrestlingdata.com/index.php?befehl=bios&wrestler=10360&bild=0&details=4>

Biyografya - Adalı Halil

<https://www.wrestlingdata.com/index.php?befehl=bios&wrestler=3238&bild=0&details=4>

Biyografya - Kurtdereli Mehmet

<https://www.wrestlingdata.com/index.php?befehl=bios&wrestler=17234&bild=0&details=4>

Biyografya - Filiz Nurullah

<https://www.wrestlingdata.com/index.php?befehl=bios&wrestler=17547&bild=0&details=4>

Biyografya - Kara Ahmed

<https://www.wrestlingdata.com/index.php?befehl=bios&wrestler=10365&bild=0&details=4>

Biyografya - Kızılcıklı Mahmud

<https://www.wrestlingdata.com/index.php?befehl=bios&wrestler=13896&bild=0&details=4>

Biyografya - Madralı Ahmed

<https://www.wrestlingdata.com/index.php?befehl=bios&wrestler=5933&bild=0&details=4>

KAYNAKÇA

Biyografya - Paul Pons

<https://www.wrestlingdata.com/index.php?befehl=bios&wrestler=8297&bild=0&details=4>
<https://www.cagematch.net/?id=2&nr=22737&page=4> (Cagematch, Wrestler Database)

Biyografya - Wladyslaw Pytlasinski (1863-1933)

<https://www.wrestlingdata.com/index.php?befehl=bios&wrestler=3291&bild=0&details=4>

Biyografya - George Hackenschmidt

<https://www.wrestlingdata.com/index.php?befehl=bios&wrestler=1288&bild=1&details=4>

Biyografya - Frank Gotch

<https://www.wrestlingdata.com/index.php?befehl=bios&wrestler=1891&bild=1&details=4>

Biyografya - Tom Jenkins (1872-1957)

<https://www.wrestlingdata.com/index.php?befehl=bios&wrestler=13373&bild=0&details=4>

Biyografya - Tom Cannon

<https://www.wrestlingdata.com/index.php?befehl=bios&wrestler=13146&bild=1&details=4>

Biyografya - Ernst Roeber (1861-1944)

<https://www.wrestlingdata.com/index.php?befehl=bios&wrestler=13185&bild=0&details=4>

Biyografya - Evan "Strangler" Lewis (1860-1919)

<https://www.wrestlingdata.com/index.php?befehl=bios&wrestler=1890&bild=1&details=4>

Biyografya - Constant Le Boucher (1877-1961)

<https://www.wrestlingdata.com/index.php?befehl=bios&wrestler=13148&bild=1&details=4>

Biyografya - Michael Hitzler (1870 -1942)

<https://www.wrestlingdata.com/index.php?befehl=bios&wrestler=5332&bild=1&details=4>

Biyografya - Heinrich Eberle (1873-1919)

<https://www.wrestlingdata.com/index.php?befehl=bios&wrestler=5331&bild=0&details=4>

Biyografya - Janos Czaja (1887-1937)

<https://www.wrestlingdata.com/index.php?befehl=bios&wrestler=22856&bild=0&details=4>

Biyografya - Ghulam Muhammad

<https://www.wrestlingdata.com/index.php?befehl=bios&wrestler=14663&bild=0&details=4>

Melih Özdil'in Türkçe briç kitapları

1 Sanzatu Açışı ve Gelişmeler
Sanzatu Oyunları
Briç Milenyum
Koz Oyunları
Türk Brici

Melih Özdil'in İngilizce briç kitapları

Ozdil Bridge Series 1: Competitive Bidding
Ozdil Bridge Series 2: 1NT, 2NT & Weak 2Major Openings
Playing NT Contracts

Melih Özdil'in tarih kitapları

Yakın Tarihimizin Gerçekleri
Sarıkamış
İslam Devleti